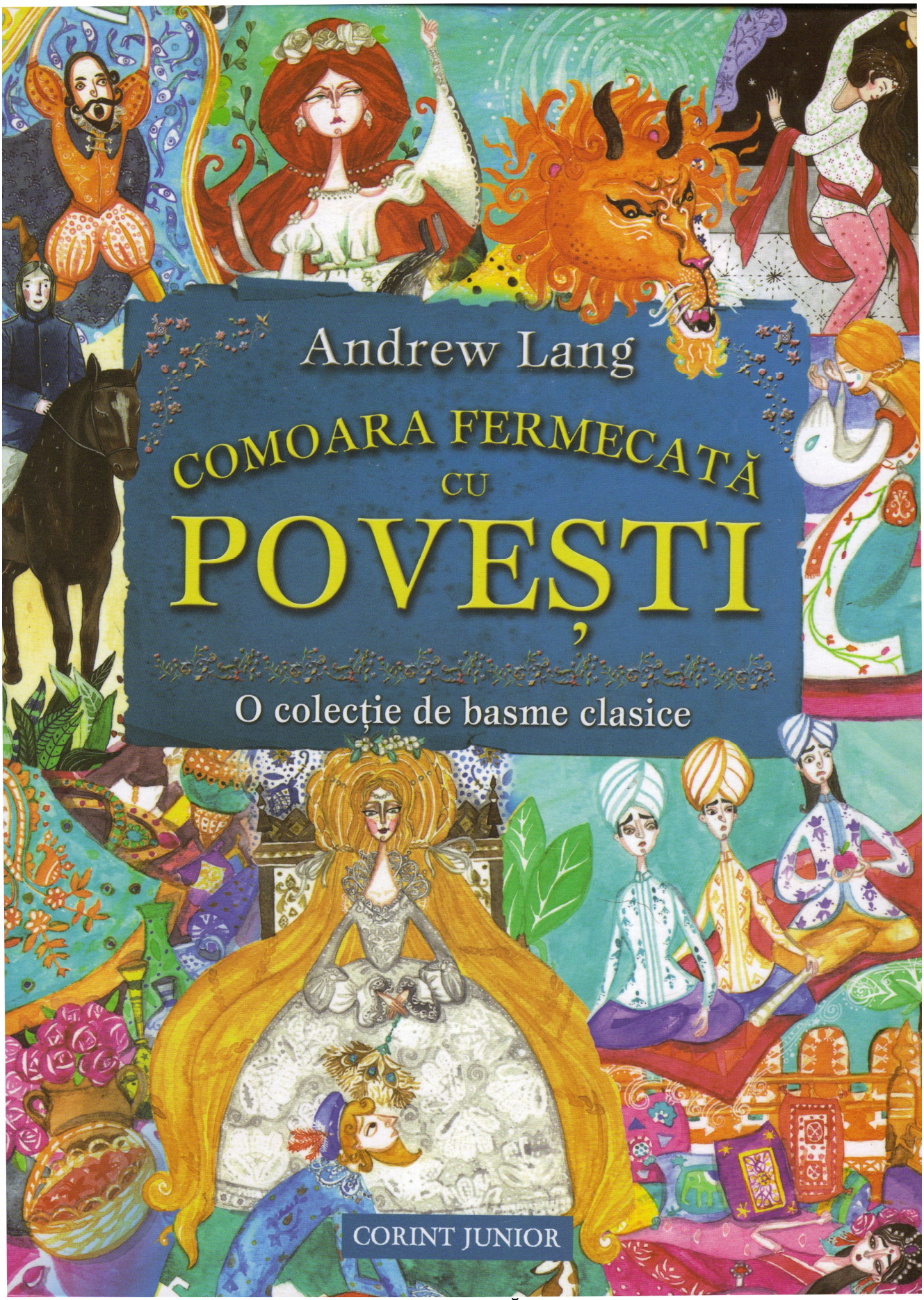

COMOARA FERMECATĂ CU POVEȘTI
ANDREW LANG

The blue fairy book. *Prima ediție a fost compusă din 5000 de exemplare. Cartea a adunat o gamă largă de povești, printre care șapte de la frații Grimm, cinci de la Madame d'Aulnoy, trei de la 1001 de nopți și patru basme norvegiene , printre alte surse. Acesta a fost primul volum al seriei și, astfel, conține câteva dintre cele mai cunoscute povești, luate dintr-o varietate de surse.*

Cuprins

PREFAŢĂ ... 3
INELUL DE ARAMĂ ... 4
PRINŢUL HIACINT ŞI MICA PRINŢESĂ ... 11
LA RĂSĂRIT DE SOARE ŞI LA APUS DE LUNĂ ... 16
ALADIN ŞI LAMPA FERMECATĂ ... 23
RUMPELSTILTZKIN ... 33
FRUMOASA ŞI BESTIA ... 36
JUPÂNEASA ... 47
DE CE ESTE MAREA SĂRATĂ? ... 55
PISICA—ALBĂ ... 60
NUFĂRUL ŞI TORCĂTOARELE DE AUR ... 69
CAPUL CEL GROAZNIC ... 75
ISTORIA PREAFRUMOASEI COSIȚE—AURII ... 81
POVESTEA LUI WHITTINGTON ... 90
BERBECUL CEL FRUMOS ... 95
ALI BABA ŞI CEI PATRUZECI DE HOŢI ... 105
ALBĂ—CA—ZĂPADA ȘI ROȘIE—CA—TRANDAFIRUL ... 112
GÂSCĂRIȚA ... 118
PRINŢUL CEL DRAG ... 123
CREDINCIOSUL JOHN ... 131

PREFAŢĂ

Poveştile din această carte au încântat şi fascinat generaţii întregi de copii de—a lungul timpului.

Ediţia originală în limba engleză a fost îngrijită de Andrew Lang (1844—l912), poet, nuvelist şi critic literar scoţian, cunoscut mai ales în calitate de culegător de folclor şi basme. Între 1889 şi 1910, acesta publică o impresionantă colecţie de basme vechi, compusă din 12 volume, care a avut un mare succes în epocă şi a exercitat o puternică influenţă asupra literaturii pentru copii. Unul dintre meritele colecţiei este acela de a fi pus în circulaţie poveşti care până atunci nu fuseseră traduse în limba engleză.

Comoara fermecată cu poveşti este versiunea românească a primului volum din această serie, *The Blue Fairy Book* (1889). Cartea reuneşte poveşti care provin dintr—o mare varietate de surse: fraţii Grimm, culegeri de tradiţii populare şi de basme din toată lumea, *Cabinet des Fees, O mie şi una de nopţi,* adaptări şi prelucrări ale unor mituri universale, reviste de specialitate.

Ediţia românească numără 19 poveşti care sunt însoţite de ilustraţii color şi alb—negru ce văd pentru prima oară lumina tiparului, semnate de două tinere artiste autohtone, Mihaela Paraschivu şi Marina Plantus.

INELUL DE ARAMĂ[1]

Într—o ţară îndepărtată, trăia odată un rege al cărui palat era înconjurat de o grădină foarte mare. Deşi grădinarii erau numeroşi, iar pământul roditor, în grădina aceasta nu creşteau nici flori, nici fructe, ba chiar nici iarbă sau copaci umbroşi.

Regele era tare mâhnit din pricina aceasta, până ce un bătrân înţelept îi spuse:

—Grădinarii Măriei Tale nu sunt pricepuţi, dar asta nu—i de mirare din partea unor oameni ai căror părinţi au fost cizmari şi dulgheri. De unde să fi învăţat ei cum să îngrijească o grădină?

—Ai dreptate, încuviinţă regele.

—Ar trebui de aceea, urmă bătrânul, să cauţi un grădinar care să fi moştenit îndeletnicirea aceasta din tată în fiu, iar atunci grădina Măriei Tale se va umple în scurt timp cu iarbă verde şi flori vesele şi te vei bucura de roadele ei dulci.

Regele trimise atunci soli în toate cetăţile, satele şi cătunele din regatul său, pentru a căuta un grădinar care să se tragă dintr—o familie de grădinari şi după patruzeci de zile de căutări acesta a fost găsit.

—Vino cu noi şi vei fi grădinarul regelui, îi spuseră solii.

—Cum poate un sărăntoc ca mine să se înfăţişeze înaintea regelui? întrebă grădinarul.

—Nu—ţi face griji, îi răspunseră solii. Iată veşminte noi pentru tine şi pentru familia ta.

—Datorez şi bani unor oameni...

—Îţi vom plăti noi datoriile, ziseră solii.

În cele din urmă, omul se lăsă convins şi plecă împreună cu solii, luându—şi cu el soţia şi fiul, iar regele, încântat că găsise pe cineva cu adevărat priceput, îi încredinţa grădina sa. Grădinarului nu—i era deloc greu să crească flori şi fructe în grădina regală şi după un an de zile aceasta strălucea de frumuseţe şi belşug, iar regele îl copleşi cu daruri pe noul său slujitor.

Aşa cum ştiţi de acum, grădinarul avea un fiu, care era un tânăr chipeş şi politicos. În fiecare dimineaţă, el îi aducea regelui cele mai gustoase fructe din grădină, iar fiicei regelui îi aducea florile cele mai frumoase pe care le putea găsi. Prinţesa, care era foarte frumoasă, tocmai împlinise şaisprezece ani şi regele începuse să se întrebe dacă n—ar fi fost vremea să se mărite.

—Draga mea copilă, îi spuse el, a venit timpul să—ţi iei un soţ şi de aceea mă gândesc să te mărit cu fiul marelui meu sfetnic.

—Tată, răspunse prinţesa, nu mă voi mărita niciodată cu el.

—De ce? se miră regele.

—Fiindcă îl iubesc pe fiul grădinarului, zise prinţesa.

Auzind aceasta, regele se mânie cumplit la început, apoi plânse şi suspină şi mărturisi că un asemenea soţ nu era vrednic de fiica sa, dar tânăra prinţesă nu se lăsă abătută de la hotărârea ei de a se mărita cu feciorul grădinarului.

Regele îşi consultă atunci sfetnicii, iar aceştia îi spuseră:

—Măria Ta, iată ce trebuie să faci. Pentru a scăpa de feciorul grădinarului, trebuie să—i trimiţi pe cei doi peţitori într—un regat îndepărtat şi cel care se va întoarce primul se va mărita cu fiica ta.

Regele le urmă povaţa şi fiul marelui sfetnic căpătă un armăsar strălucitor şi o pungă plină cu galbeni, în vreme ce feciorul grădinarului doar o mârţoagă bătrână şi o punguliţă cu bani de aramă, astfel că toţi se gândiră că n—avea să se mai întoarcă niciodată din călătoria sa. Cu o zi înainte de plecare, prinţesa se întâlni cu iubitul ei şi—i spuse:

---

[1] *Traditions Populaires de l'Asie Mineure.* Carnoy şi Nicolaides. Ed. Maisonneuve, Paris, 1889.

—Fii curajos şi nu uita ca te iubesc. Ia punga aceasta cu giuvaiere şi foloseşte—le cât poţi mai bine pentru dragostea noastră, ca sa te întorci repede şi să—mi ceri mâna.

Cei doi peţitori plecară în acelaşi timp din cetate, dar fiul marelui sfetnic porni în galop pe bidiviul său focos şi în scurtă vreme se pierdu din vedere îndărătul munţilor îndepărtaţi. Goni el aşa, până ajunse la o fântână, lângă care şedea o bătrână zdrenţăroasă.

—Bună ziua, tinere călător, îi zise ea.

Fiul marelui sfetnic nu—i răspunse însă la bineţe.

—Milostiveşte—te de mine, călătorule, urmă bătrâna. După cum vezi, mor de foame şi de trei zile stau aici, Iară ca nimeni să—mi fi dat vreun bănuţ.

—Dă—mi pace, cotoroanţo, strigă tânărul, nu te pot ajuta! Şi cu aceste vorbe, îşi văzu de drum.

În aceeaşi după—amiază, feciorul grădinarului ajunse la fântâna pe mârţoaga lui sură.

—Bună ziua, tinere călător, îi zise cerşetoarea.

—Bună să—ţi fie, femeie cumsecade, îi răspunse el.

—Milostiveşte—te de mine, tinere călător.

—Femeie, spuse tânărul, ia—ţi desaga şi suie pe cal în spatele meu, întrucât cred că nu te mai ţin picioarele.

Bătrâna nu aşteptă să fie poftită de două ori şi încalecă înapoia lui pe şa. Plecară la drum şi ajunseră la cetatea cea mai de seamă a unei împărăţii puternice. Fiul marelui sfetnic trăsese la un han bogat, iar feciorul grădinarului şi bătrâna cerşetoare descălecară la hanul săracilor.

A doua zi dimineaţa, feciorul grădinarului auzi hărmălaie pe uliţa din faţa hanului. Vestitorii regelui treceau suflând din trâmbiţe, bătând din tobe şi anunţând:

—Stăpânul nostru, sultanul, este bătrân şi beteag. El făgăduieşte o răsplată însemnată celui care—l va tămădui şi—i va readuce puterile tinereţii.

Auzind aceasta, bătrâna cerşetoare îi spuse tânărului:

—Iată ce trebuie să faci pentru a obţine răsplata pe care o promite sultanul. Ieşi din cetate pe poarta dinspre miazăzi şi vei găsi trei câini de trei culori: unul alb, unul negru şi unul roşu. Trebuie să—i omori şi să—i arzi, apoi să pui cenuşa fiecăruia într—o traistă de culoarea câinelui, după care să mergi la poarta palatului şi să strigi aşa: „Sunt un vraci vestit şi vin tocmai din cetatea Janina din Albania! Sunt singurul care poate să—l vindece pe sultan şi să—i readucă puterile tinereţii!". Vracii sultanului vor spune: „Acesta este un şarlatan, nu un om învăţat" şi—ţi vor ridica în cale tot soiul de piedici, dar le vei birui pe toate şi te vei înfăţişa înaintea sultanului bolnav. Acolo vei cere să ţi se aducă atâtea lemne câte pot să care trei asini şi un cazan mare, după care te vei închide într—o încăpere cu sultanul. Când cazanul va începe să fiarbă, îl vei arunca pe sultan înăuntru şi—l vei lăsa acolo până ce carnea i se va desprinde cu totul de pe oase. Vei scoate după aceea oasele, le vei orândui la locul potrivit din trup şi vei arunca peste ele cenuşa din cele trei traiste. Sultanul va învia şi va fi iarăşi ca la douăzeci de ani. Ca răsplată, trebuie să—i ceri inelul de aramă care poate îndeplini orice dorinţă. Du—te, fiule, şi nu uita poveţele mele!

Tânărul urmă întru totul sfaturile bătrânei cerşetoare. Ieşi din cetate, găsi cei trei câini de trei culori, îi omorî, îi arse şi le adună cenuşa în trei traiste. Alergă după aceea la palat şi strigă:
—Sunt un vraci vestit şi vin tocmai din cetatea Janina din Albania! Sunt singurul care poate să—l vindece pe sultan şi să—i readucă puterile tinereţii!

La început, vracii sultanului râseră de călătorul necunoscut, dar sultanul le porunci să—l primească pe străin. Îi aduseră după aceea cazanul şi poverile de lemne şi în scurt timp sultanul fierbea în cazan. Pe la amiază, feciorul grădinarului aranja oasele la locurile lor şi de abia presărase cenuşa peste ele că sultanul învie şi se trezi din nou tânăr şi viguros.
—Cum te pot răsplăti, binefăcătorul meu? strigă el. Vrei să—ţi dau jumătate din avuţiile mele?
—Nu, spuse feciorul grădinarului.
—Mâna fiicei mele?
—Nu.
—Jumătate din împărăţia mea?
—Nu. Doresc doar inelul de aramă care are puterea de—a îndeplini pe loc orice dorinţă.
—Vai mie, spuse sultanul, inelul acela este cea mai de seamă dintre comorile mele, totuşi îmi voi ţine făgăduiala!

Îi dădu inelul şi feciorul grădinarului se întoarse la bătrâna cerşetoare pentru a—şi lua rămas—bun de la ea. După aceea, îi porunci inelului:
—Pregăteşte o corabie strălucitoare cu care să—mi urmez drumul. Copastia[2] să—i fie lucrată în aurul cel mai fin, catargele să—i fie din argint, iar pânzele din brocart. Echipajul va fi alcătuit din doisprezece tineri cu înfăţişare aleasă, care vor purta straie regeşti. Cârmaciul va fi sfântul protector al corăbierilor, iar cala va fi plină cu diamante, rubine, smaralde şi granate.

În clipa următoare apăru o corabie care se potrivea *întru totul* cererii sale, iar feciorul grădinarului sui la bordul ei şi—şi continuă călătoria. Nu după multă vreme ajunse la o cetate mare şi se aşeză într—un palat minunat. După câteva zile, se întâlni cu rivalul său, fiul marelui sfetnic, care—şi cheltuise toţi galbenii şi era silit să—şi câştige simbria cărând pământ şi gunoi.
—Cum te numeşti, îl întrebă feciorul grădinarului, din ce familie te tragi şi din ce împărăţie ai sosit?
—Sunt fiul marelui sfetnic dintr—un regat de seamă şi totuşi iată ce slujbă înjositoare am!
—Deşi nu ştiu multe despre tine, doresc să te ajut. Iţi voi da o corabie care să te ducă înapoi în regatul tău, cu o condiţie.
—Indiferent despre ce ar fi vorba, sunt gata s—o accept.
—Urmează—mă la palatul meu.

Fiul marelui sfetnic îl urmă pe străinul bogat, pe care nu—l recunoscuse. Când ajunseră la palat, feciorul grădinarului le făcu un semn robilor săi să—l dezbrace pe noul venit.
—Încingeţi în foc inelul acesta cu pecete, le porunci el şi însemnaţi—l pe spate.

Robii îi dădură ascultare.
—Acum, tinere, spuse necunoscutul bogat, îţi voi da o corabie care să te ducă înapoi în ţara ta.

Ieşi din încăpere, scoase inelul de arama şi spuse:

---

[2] Bordura montată în partea superioară a balustradei unei nave (n.tr.).

—Inel de aramă, ascultă—ţi stăpânul! Pregăteşte—mi o corabie pe jumătate putredă şi vopsită în negru, cu pânzele zdrenţuite şi matrozii betegi. Unul să fie olog de un picior, altul ciung, unul cocoşat, altul şchiop sau orb şi toţi să fie hâzi şi acoperiţi de cicatrice. Acum, îndeplineşte—mi porunca!

Fiul marelui sfetnic se îmbarcă pe corabia cea veche şi, mulţumită vânturilor prielnice, ajunse în cele din urmă în regatul său. În pofida stării jalnice în care revenise, a fost primit cu bucurie.

—Sunt primul care m—am întors, îi spuse el regelui, şi trebuie să—ţi respecţi făgăduiala şi să—mi dai mâna prinţesei.

Aşa încât pregătirile pentru nuntă începură de îndată, deşi prinţesa era tristă şi mânioasă.

A doua zi dis—de—dimineaţă, o corabie măreaţă, cu toate pânzele ridicate, aruncă ancora în faţa cetăţii, tocmai când regele se afla înaintea ferestrei.

—Ce corabie minunata este aceasta, strigă el, care are copastia din aur, catargele din argint şi velele din mătase, şi cine sunt aceşti tineri corăbieri cu ţinută aleasă? Şi nu cumva cârmaciul este însuşi sfântul protector al corăbierilor? Duceţi—vă de îndată şi poftiţi—l la palat pe căpitanul corăbiei!

Slujitorii săi se supuseră şi nu peste mult timp în faţa regelui apăru un prinţ tânăr, chipeş şi fermecător, înveşmântat în mătăsuri bogate şi împodobit cu perle şi diamante.

—Tinere, spuse regele, oricine ai fi eşti bine—venit. Fă—mi onoarea de a—mi fi oaspete atâta vreme cât vei rămâne în cetatea mea.

—Mulţumesc, Maiestate, răspunse căpitanul, şi îţi primesc invitaţia.

—Fiica mea urmează să se mărite, zise regele. Ai accepta oare s—o conduci la altar?

—Plăcerea va fi de partea mea, Maiestate.

Puţin după aceea, sosiră prinţesa şi viitorul ei soţ.

—Cum se poate aşa ceva?! strigă tânărul căpitan. Cum se poate ca prinţesa aceasta fermecătoare să se mărite cu un asemenea bărbat?

—Dar el este fiul marelui meu sfetnic, se încruntă regele.

—Nu are a face! Nu—ţi pot conduce fiica la altar. Bărbatul căreia îi este promisă este una dintre slugile mele.

—Una dintre slugile tale? repetă regele nedumerit.

—Fără doar şi poate. L—am cunoscut într—o cetate îndepărtată, unde căra cu umilinţă pământ şi gunoaie. Mi—a fost mila de el şi l—am luat în slujba mea.

—Nu se poate una ca asta! strigă regele.

—Doreşti s—o dovedesc? Nu cumva a venit într—o corabie hârbuită cu copastia putredă şi neagră, cu matrozi schilozi?

—Aşa este, încuviinţă regele.

—Minciună! strigă fiul marelui sfetnic. Nu—l cunosc pe omul acesta!

—Maiestate, spuse tânărul căpitan, porunceşte ca bărbatul hărăzit fiicei tale să fie dezbrăcat şi vei vedea că pecetea inelului meu îi este întipărită pe spate.

Regele deschise gura pentru a da porunca aceea, dar fiul marelui sfetnic, pentru a scăpa de ruşine, recunoscu că era adevărat.

—Şi acum, Maiestate, urmă tânărul căpitan, nu mă recunoşti?

—Eu te—am recunoscut, zise prinţesa. Eşti feciorul grădinarului pe care l—am iubit dintotdeauna şi cu tine vreau să mă mărit.

—Tinere, rosti regele, tu vei fi ginerele meu. Pregătirile de nuntă au început deja, aşa că te vei căsători chiar azi cu fiica mea.

Şi astfel feciorul grădinarului se însura în aceeaşi zi cu frumoasa prinţesă.

Trecură aşa câteva luni. Cei doi erau mereu fericiţi, iar regele era tot mai încântat de sine fiindcă pusese mâna pe un asemenea ginere.

După un timp, feciorul grădinarului trebui să plece într—o călătorie lungă şi, după ce—şi îmbrăţişa cu drag soţia, porni la drum.

În vremea aceea, la marginea cetăţii trăia un bătrân care—şi petrecuse toată viaţa studiind ştiinţele oculte: alchimia, astrologia, magia şi farmecele. Bătrânul acesta află că feciorul grădinarului se însurase cu prinţesa numai fiindcă fusese ajutat de un duh care dădea ascultare inelului de arama.

”Trebuie săpun mâna pe inelul acela,” îşi spuse el.

Merse la malul mării şi prinse câţiva peştişori roşii dintre cei mai frumoşi, se întoarse cu ei în cetate

şi, trecând pe sub fereastra prinţesei, începu să strige:
—Am peştişori roşii minunaţi de vânzare!

Prinţesa îl auzi şi trimise pe una dintre roabele sale, care îl întrebă pe bătrân:
—Ce vrei pentru peştişorii tăi?
—Un inel de aramă.
—Un inel de aramă, prostănacule? De unde vrei să—ţi fac rost de aşa ceva?
—De sub perna din iatacul prinţesei. Roaba reveni la stăpâna ei şi—i spuse:
—Bătrânul nu doreşte nici galbeni, nici arginţi.
—Atunci ce vrea?
—Un inel de aramă care este ascuns sub o pernă.
—Găseşte inelul şi dă—i—l, zise prinţesa.

Roaba găsi inelul de aramă, pe care feciorul grădinarului îl uitase acasă, şi—l duse bătrânului, care—l luă şi plecă iute.

De îndată ce ajunse la locuinţa sa, scoase inelul şi rosti:
—Inel de aramă, ascultă—ţi stăpânul! Corabia de aur să se preschimbe într—una din lemn negru şi matrozii în arapi sluţi, sfântul protector al corăbierilor să dispară de la cârmă şi cala să fie plină numai cu pisici negre.

Iar duhul inelului de aramă îi dădu ascultare.

Trezindu—se în mijlocul mării în situaţia aceea jalnică, feciorul grădinarului înţelese că cineva îi furase inelul de aramă şi—şi plânse amar nenorocul, dar asta nu—i era de vreun ajutor.

”Vai mie,” îşi spuse el, ”*hoţul inelului a furat—o pasămite şi pe scumpa mea soţie. La ce bun să mă întorc în împărăţia mea?”*

Continuă de aceea să navigheze pe mare de la o insulă la alta şi de la un ţărm la altul şi oriunde ar fi ancorat, toţi râdeau de el. În scurtă vreme, el, echipajul şi bietele pisici negre nu mai aveau de mâncare nimic altceva decât ierburi şi rădăcini. După ce rătăci aşa mult timp, tânărul ajunse la o insulă populată de şoareci. Trase la ţărm, coborî şi începu să cerceteze insula, însă peste tot erau şoareci şi nimic altceva. Câteva dintre pisicile negre îl urmaseră pe mal şi, deoarece erau flămânde de multe zile, făcură prăpăd printre şoricime.

Regina şoarecilor ţinu degrabă consiliu de coroană şi spuse:
—Aceste pisici ne vor mânca pe toţi, dacă nu vor fi închise în cală de căpitanul corăbiei. Vom trimite lo el o solie alcătuită din cei mai curajoşi dintre noi.

Câţiva şoareci se oferiră pentru misiunea aceea şi porniră pe dată în căutarea tânărului căpitan.
—Căpitane, îi spuseră ei după ce—l găsiră, te rugăm, pleacă iute de pe insula noastră, altfel vom pieri cu toţii.
—Bucuros, răspunse el, dar cu o condiţie. Să—mi aduceţi mai întâi înapoi inelul de aramă care mi—a fost furat de un vrăjitor viclean. Dacă n—o veţi face, voi da drumul tuturor pisicilor pe insula voastră şi veţi fi nimiciţi.

Şoarecii plecară extrem de tulburaţi.
—Ce putem face? întrebă regina. Cum putem găsi acest inel de aramă?

Ţinu alt consiliu de coroană, la care chemă şoareci din toate colţurile lumii, dar cu toate astea nimeni nu ştia unde era inelul de aramă. În cele din urmă sosiră şi trei şoareci dintr—o împărăţie îndepărtată. Unul era orb, al doilea era olog, iar al treilea avea urechile retezate.
—Bun găsit tuturor! spuseră ei. Venim dintr—o ţară tare îndepărtată.
—Ştiţi unde este inelul de aramă căruia îi dă ascultare duhului?
—Da, ştim. L—a luat un vrăjitor bătrân, care îl ţine ziua în buzunar şi noaptea în gură.
—Plecaţi, luaţi—l de la el şi întoarceţi—vă cât puteţi de repede. Cei trei şoricei îşi construiră o bărcuţă şi porniră către regatul în care trăia vrăjitorul. Când ajunseră la cetatea de scaun, debarcară şi porniră de îndată spre palat, lăsându—l pe şoarecele orb să păzească bărcuţa. Aşteptară până se înnopta şi văzură cum bătrânul vrăjitor se întinse pe pat şi—şi puse inelul în gură, iar la puţină vreme după aceea adormi.
—Cum să procedăm? se întrebară cei doi şoricei.

Cel cu urechile retezate găsi un opaiţ plin cu ulei şi o sticluţă cu piper, îşi vârî codiţa mai întâi în ulei şi după aceea în piper, după care o flutură pe sub nasul vrăjitorului.
—Hapciu, hapciu! strănută bătrânul fără să se trezească, dar din cauza strănutului inelul îi sări din gură.

Iute ca gândul, şoricelul olog înhaţă obiectul cel preţios şi plecară fără zăbavă către bărcuţă.

Închipuiţi—vă deznădejdea vrăjitorului, când se trezi şi nu mai găsi nicăieri inelul de aramă!

De acum însă cei trei şoricei plecaseră la drum cu prada lor. Un vânt prielnic îi purta spre insula unde erau aşteptaţi de regina şoarecilor în timp ce ei, desigur, începură să vorbească despre inelul de aramă.

—Care dintre noi a avut meritul cel mai de seamă? strigară ei într—un glas.

—Eu, spuse şoricelul orb, fiindcă dacă n—aş fi vegheat barca, ar fi fost purtată de valuri în larg.

—Nici vorbă, strigă şoricelul cu urechile retezate, eu am avut meritul cel mai de seamă. Nu mulţumită mie, inelul a sărit din gura bătrânului?

—Ba nu, interveni şoricelul şchiop, meritul este al meu fiindcă eu am fugit cu inelul.

De la strigăte şi ceartă, şoriceii ajunseră în scurt timp la bătaie şi, din nefericire, în toiul încăierării, inelul de aramă căzu în mare.

—Cum vom mai apărea noi în faţa reginei, spuseră ei, când din pricina nesăbuinţei am pierdut inelul şi am condamnat la moarte tot neamul şoricesc? Nu ne mai putem întoarce în ţara noastră... să ne oprim pe insula aceasta pustie şi să ne sfârşim aici vieţile josnice.

Zis şi făcut. Bărcuţa ajunse la insulă şi şoriceii coborâră pe ţărm.

Şoricelul orb rămase singur, părăsit repede de cei doi fraţi ai săi care plecară să vâneze. Pe când rătăcea trist pe mal, găsi un peşte mort. Tocmai începuse să—l roadă, când simţi în gură ceva tare. La strigătele sale, ceilalţi doi şoricei veniră în goană.

—Este inelul de aramă! strigară ei fericiţi. Este talismanul! Suiră înapoi în bărcuţa şi nu peste mult timp ajunseră la insula şoarecilor. Sosiră chiar la vreme, deoarece feciorul grădinarului tocmai se pregătea să—şi debarce pisicile, când o solie de şoareci îi aduse preţiosul inel de aramă.

—Inel de aramă, porunci tânărul, ascultă—ţi stăpânul! Corabia mea să fie iarăşi ca înainte.

De îndată duhul inelului se puse pe treabă şi corabia veche şi neagră redeveni velierul minunat din aur cu pânze de brocart, matrozii chipeşi se repeziră spre catargele de argint şi parâmele de mătase şi în scurt timp porniră către cetatea de scaun.

Corăbierii cântau veseli, în vreme ce velierul zbura peste cleştarul mării.

În cele din urmă, ajunseră în port.

Feciorul grădinarului coborî pe uscat şi porni repede spre palat, unde—l găsi pe bătrânul vrăjitor dormind. Prinţesa îşi îmbrăţişa cu dragoste soţul, iar vrăjitorul încercă să fugă, dar a fost prins şi înlănţuit cu funii zdravene.

A doua zi, a fost legat de coada unui măgar sălbatic încărcat cu nuci şi a fost rupt în tot atâtea bucăţi câte nuci erau pe spinarea animalului.

PRINŢUL HIACINT ŞI MICA PRINŢESĂ[3]

A fost odată un rege care iubea (mult o prinţesă, dar aceasta nu se putea mărita cu nimeni fiindcă se găsea sub puterea unui blestem. Regele porni de aceea în căutarea unei zâne, şi când o găsi o întrebă ce ar fi putut face pentru a câştiga iubirea prinţesei. Zâna îi spuse:
—Prinţesa are un motan mare la care ţine mult. Bărbatul atât de iscusit încât să calce pe coada motanului este cel hărăzit prinţesei.

Regele se gândi că nu părea ceva prea greu şi plecă de la zână hotărât să facă mai degrabă praf şi pulbere coada motanului decât să nu calce deloc pe ea.

Nu trecu multă vreme şi se duse în vizită la prinţesă, iar motanul, ca de obicei, merse înaintea lui, arcuindu—şi spinarea. Regele făcu un pas mare, încredinţat că avea coada sub talpă, dar motanul se răsuci atât de iute, încât regele calcă în gol. Acelaşi lucru se repetă timp de opt zile, până ce regele începu să se întrebe dacă nu cumva coada aceea era umplută cu argint viu, întrucât nu stătea niciodată locului.

În cele din urmă însă, avu norocul să găsească motanul dormind adânc şi cu coada întinsă. Fără să piardă o clipă, regele o calcă apăsat.

Cu un miorlăit teribil, motanul sări în sus şi se preschimbă pe dată într—un bărbat înalt, care, privindu—l cu mânie pe rege, îi spuse:
—Te vei însura cu prinţesa, fiindcă ai putut rupe vraja, dar mă voi răzbuna! Vei avea un fiu care nu va fi fericit decât atunci când va afla că nasul lui este prea lung, iar dacă vei povesti vreodată cuiva cele ce ţi—am spus acum vei dispărea pe loc şi nimeni nu te va mai vedea sau va mai auzi despre tine.

Deşi fusese tare înfricoşat de apariţia vrăjitorului, regele izbucni în râs auzind ameninţarea aceasta.

”Dacă fiul meu va avea un nas atât de lung, se gândi el, *îl va putea vedea sau simţi... cel puţin dacă nu va fi orb sau ciung.”*

Dar întrucât vrăjitorul dispăruse, nu—şi mai pierdu timpul cu asemenea gânduri, ci porni s—o caute pe prinţesă, care în scurtă vreme consimţi să se mărite cu el. Regele muri însă puţin după nuntă şi regina rămase cu micuţul ei fiu, care fusese botezat Hiacint. Prinţişorul avea cei mai frumoşi ochişori din lume, mari şi albaştri, şi o guriţă dulce, dar — vai! — nasul îi era atât de mare, încât îi acoperea jumătate din faţă. Regina fusese îngrozită când văzuse nasul acela enorm, dar doamnele de la curtea ei o liniştiseră că de fapt nu era chiar atât de mare pe cât părea — era un nas de tip roman şi *dacă* ai fi deschis orice carte de istorie, ai fi văzut că toţi eroii au avut nasuri mari. Regina, care îşi iubea pruncul ca pe ochii din cap, fusese încântată de spusele lor şi când îl privise din nou pe Hiacint, nasul nu i se mai păruse chiar *atât* de mare.

Prinţul a fost crescut cu multă băgare de seamă şi de îndată ce putu să înţeleagă i se spuseră tot felul de istorii neplăcute despre oamenii cu nasuri scurte. În preajma lui nu se îngăduia nicio persoană care să nu aibă nasul mai mult sau mai puţin asemănător cu al său, iar curtenii, ca să intre în graţiile reginei, începură să—şi tragă zilnic copiii de nasuri pentru a le lungi. Indiferent însă ce le—ar fi făcut, acestea nu se puteau compara cu al prinţului.

Când ajunse de vârsta şcolii, Hiacint învăţă istoria şi dascălii lui, de câte ori vorbeau despre vreun prinţ de seamă ori despre o prinţesă minunată, se îngrijeau să—i spună că aceştia avuseseră nasuri lungi. Pereţii iatacului său erau acoperiţi cu tablouri care reprezentau numai personaje cu nasuri foarte mari şi prinţul crescu atât de convins că un nas lung însemna o trăsătura de mare frumuseţe, încât nu şi—ar fi dorit ca nasul lui să fie nici măcar cu un centimetru mai scurt!

---

[3] *Le Prince Desir et la Princesse Mignonne.* De Madame Leprince de Beaumont.

După ce Hiacint împlini douăzeci de ani, regina se gândi că ar fi fost vremea să se însoare, aşa că porunci să—i fie aduse portretele mai multor prinţese ca sa le vadă, printre care şi cel al Micii Prinţese!

Aceasta era fiica unui rege puternic şi într—o bună zi avea să moştenească ea însăşi mai multe regate, dar Hiacint nu se gândi câtuşi de puţin la moştenirea aceea, întrucât rămase vrăjit de frumuseţea ei. Prinţesa, pe care o considera minunată, avea însă un năsuc cârn care pe faţa ei era fermecător, dar de—a dreptul stânjenitor pentru curtenii lui Hiacint, care se obişnuiseră în asemenea măsură să râdă de nasurile mici, încât uneori se trezeau fără să—şi dea seama râzând de al ei. Lucrul acesta nu—i plăcea însă deloc prinţului care nu pricepea ce era de râs şi chiar îi alungă pe doi nobili care cutezaseră să vorbească nepoliticos despre năsucul Micii Prinţese!

Ceilalţi curteni traseră învăţăminte din cele întâmplate şi se gândeau acum de două ori înainte de a vorbi, ba chiar unul dintre ei merse până într—acolo încât îi spuse prinţului că, deşi niciun bărbat nu era vrednic de respect dacă nu avea nasul lung, frumuseţea femeilor se judeca după alte canoane, iar el cunoştea un învăţat care ştia limba greacă şi care citise în nişte hârţoage vechi că însăşi regina Cleopatra avusese nasul cârn!

Drept răsplată pentru vestea aceea bună, Hiacint îi făcu un cadou minunat şi—şi trimise pe dată peţitorii să—i ceară mâna Micii Prinţese. Tatăl ei îi dădu încuviinţarea şi Hiacint care, în nerăbdarea de a o vedea pe prinţesă, mersese trei leghe[4] pentru a—i ieşi în cale, tocmai înainta pentru a—i săruta mâna, când, spre groaza tuturor celor de faţă, un vrăjitor apăru pe neaşteptate ca un fulger şi, înhăţând—o pe Mica Prinţesă, dispăru cu ea!

Prinţul era disperat şi, declarând că nimic nu l—ar fi putut îndemna să revină în regatul său până n—o găsea pe prinţesă, îi opri pe curteni să—l însoţească, îşi încalecă armăsarul şi porni trist la drum, lăsând bidiviul să—şi aleagă singur calea.

Ajunse în felul acesta la o câmpie întinsă şi cât fu ziua de lungă merse fără să zărească vreun adăpost. Calul şi călăreţul deopotrivă erau teribil de înfometaţi, când, la căderea nopţii, prinţul întrezări o luminiţă ce părea să sclipească dintr—o peşteră.

Merse într—acolo şi dădu peste o bătrână sfrijită, care părea să aibă cel puţin o sută de ani.

Bătrâna îşi puse ochelarii pentru a—l vedea pe Hiacint, dar avu nevoie de multă vreme până să—i fixeze bine, deoarece avea nasul foarte scurt.

Numai ce se priviră prinţul şi zâna (fiindcă ea era bătrâna) şi amândoi izbucniră în hohote de râs şi strigară în acelaşi timp:

—Vai, ce nas caraghios!

—Nu—i chiar atât de caraghios ca nasul tău, îi spuse prinţul Hiacint zânei, dar, stimată doamnă, te rog să laşi deoparte consideraţiile privind nasurile noastre — indiferent cum ar fi ele — şi sa fii atât de amabilă

[4] Veche unitate de măsura pentru distanţe, variind între 4 şi 5,5 km (n. tr.).

să—mi dai ceva să mănânc, deoarece sunt flămând, ca şi bietul meu cal.

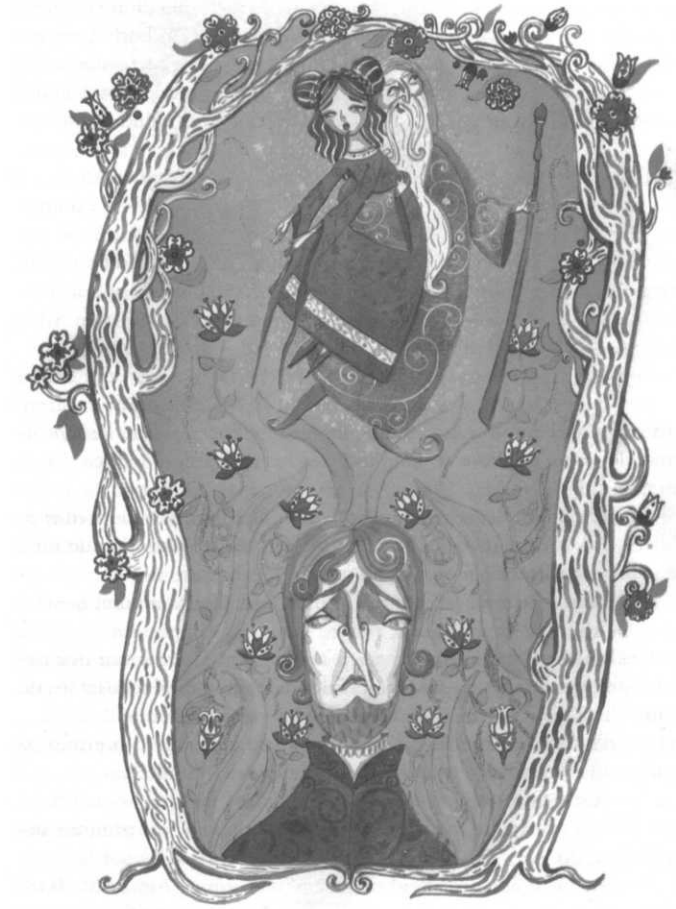

—Cu mare plăcere, încuviinţă zâna. Deşi nasul tău este atât de ridicol, eşti, totuşi, fiul celui mai bun prieten al meu. Am ţinut la tatăl tău ca la un frate. *El* însă avea un nas cu adevărat frumos!

—Dacă nu te superi, întrebă prinţul, ce—i lipseşte nasului meu?

—Ah, nu—i *lipseşte* nimic, replică zâna, ba dimpotrivă, are prea multe. Nu contează însă, poţi să fii un om de ispravă chiar dacă ai nasul prea lung. Ţi—am spus că am fost prietenă cu tatăl tău. În trecut, el mă vizita adesea şi trebuie să ştii că pe—atunci eram foarte drăguţă... cel puţin aşa obişnuia el să—mi spună. Cred că ar trebui să—ţi povestesc conversaţia pe care am avut—o la ultima noastră întâlnire.

—Aşa este, zise prinţul, şi—mi va face mare plăcere s—o aud după ce voi fi cinat, căci, te rog, nu uita, stimată doamnă, că azi n—am pus nimic în gură.

—Bietul băiat are dreptate, încuviinţă zâna. Am uitat. Intră atunci şi—ţi voi aşterne masa, iar în timp ce mănânci îţi pot spune povestea mea în câteva cuvinte, fiindcă mie nu—mi plac istoriile exagerat de lungi. Limba prea lungă este mai rea decât nasul prea lung şi—mi amintesc că în tinereţe eram mult admirată fiindcă nu eram limbută. Aşa—i spuneau toţi reginei, mama mea. Să ştii că deşi acum mă vezi în starea aceasta, am fost fiica unui rege de seamă. Tatăl meu...

—Îndrăznesc să spun că tatăl tău ar fi căpătat ceva de mâncare atunci când îi era foame! o întrerupse prinţul.
—Ah, sigur că da, şi tu însuţi te vei aşeza de îndată la masă. Doream numai să—ţi spun...
—Îmi dau cuvântul că nu pot să ascult nimic până nu mănânc ceva! exclamă prinţul care începuse să se enerveze.

Amintindu—şi după aceea că ar fi fost bine să fie politicos deoarece avea mare nevoie de ajutorul zânei, continuă:
—Ştiu că înaintea plăcerii de a te asculta ar trebui să—mi dau uitării foamea, dar calul meu, care nu te poate înţelege, trebuie neapărat să fie hrănit!

Zâna se simţi extrem de măgulită de complimentul acela şi—şi strigă slujitorii, după care spuse:
—Nu vei mai aştepta un singur minuţel, deoarece eşti un tânăr politicos şi, în ciuda nasului tău enorm, eşti cu adevărat plăcut.

”Lua—o—ar ciuma pe băbătia asta!” îşi spuse Hiacint. ”*Ce tot spune despre nasul meu?! Cine o aude ar putea crede că nasul meu ajurat toată lungimea care lipseşte nasului ei! Dacă n—aş fi fost atât de înfometat, aş fi preferat să plec de la gaiţa asta care crede că vorbeşte foarte puţin! Ce proşti sunt oamenii care nu—şi văd propriile cusururi! Asta înseamnă să fii prinţesă — a fost răsfăţată de linguşitorii care au făcut—o să creadă că de—abia scoate o vorbă!”*

Între timp servitorii aşterneau cina şi prinţul se înveseli văzând—o pe zână cum le punea o mie de întrebări pur şi simplu din plăcerea de a se auzi vorbind; văzu mai cu seamă o slujnică tânără care, indiferent ce ar fi spus stăpâna ei, se grăbea de fiecare dată să—i laude marea înţelepciune.

”Mă bucur totuşi că am ajuns aici,” gândi Hiacint pe când mânca. ”*Asta—mi dovedeşte pur şi simplu câtă dreptate am avut să nu—i ascult niciodată pe linguşitori. Oamenii de Jelui acesta ne laudă fără ruşine şi ne trec sub tăcere cusururile sau le preschimbă în virtuţi. Din partea mea, nu voi pleca niciodată urechea la spusele lor. îmi cunosc lipsurile, sau cel puţin aşa cred.”*

Bietul prinţ Hiacint! El credea cu adevărat ceea ce gândea şi n—avea habar că aceia care—i lăudaseră nasul râdeau de el, tot aşa cum slujnica râdea de zâna; deoarece prinţul o zări surâzând viclean atunci când o putea face fără să fie văzută de stăpâna ei.

El nu spuse totuşi nimic şi, când foamea începuse să—i fie ostoită, zâna rosti:
—Dragul meu prinţ, o să te rog să te muţi niţel într—o parte, deoarece nasul tău aruncă o umbră atât de mare încât realmente nu pot vedea ce am în farfurie. Aşa, mulţumesc! Haide acum să vorbim despre tatăl tău. Când am fost la curtea lui, nu era decât un băieţandru, dar asta s—a petrecut cu patruzeci de ani în urmă şi de atunci am rămas în pustiul acesta. Spune—mi ce se mai întâmplă în ziua de azi — doamnele sunt la fel de atrase de distracţii ca întotdeauna? Pe vremea mea le întâlneam zilnic la petreceri, teatre, baluri şi promenade. Vai de mine, dar ce nas *lung* ai! Pur şi simplu, nu mă pot obişnui cu el!
—Stimată doamnă, spuse Hiacint, aş dori cu adevărat să nu mai aminteşti de nasul meu. Lungimea lui nu poate fi chiar aşa însemnată pentru tine. Eu sunt destul de mulţumit de el şi nu—mi doresc să fie mai scurt. Trebuie să accepţi lucrurile cu care ai fost înzestrat.
—Bietul meu Hiacint, zise zâna, te—ai necăjit pe mine, însă te încredinţez că n—am dorit să te jignesc, ci dimpotrivă, am vrut să—ţi fac un serviciu. Deşi îmi este imposibil să nu recunosc că nasul tău reprezintă un şoc pentru mine, voi încerca totuşi să nu mă mai refer la el. Mă voi strădui chiar să mă gândesc că ai un nas obişnuit. Ca să—ţi spun drept, din el ar ieşi vreo trei nasuri obişnuite.

Prinţul, care nu mai era flămând, se supără în asemenea măsură din cauza remarcilor nesfârşite ale zânei despre nasul său încât, până la urmă, sări pe cal şi se îndepărtă grăbit. Oriunde îl purtară însă drumurile lui, i se păru că oamenii erau nebuni, deoarece toţi vorbeau despre nasul său, însă el nu putea să vadă că era prea lung, într—atât de mult se obişnuise de—a lungul vieţii să audă că avea un nas frumos.

Bătrâna zână, care dorea să—l facă fericit, avu în cele din urma o idee. O închise pe Mica Prinţesă într—un palat de cleştar şi duse palatul acesta într—un loc în care lui Hiacint i—ar fi fost imposibil să nu—l vadă. Fericirea tânărului la revederea prinţesei fu uriaşă şi se strădui, din toate puterile, să—i spargă temniţa, dar, în ciuda eforturilor sale, nu izbuti. Disperat, se gândi că ar putea încerca măcar să ajungă destul de aproape pentru a vorbi cu Mica Prinţesă; ea îi întinse mâna ca să i—o poată săruta, dar oricum ar fi făcut, Hiacint n—o putea duce la buzele sale, deoarece era împiedicat întruna de nasul său cel mare. Pentru prima dată, el îşi dădu seama de lungimea lui şi exclamă:

—Trebuie să recunosc că nasul îmi este *prea* lung!

În aceeaşi clipă, temniţa de cleştar se sfărâmă în o mie de cioburi şi bătrâna zână, luând—o de mână pe Mica Prinţesă, îi spuse lui Hiacint:

—Recunoaşte acum că—mi eşti îndatorat. Vezi ce bine am făcut că ţi—am vorbit despre nasul tău? Dacă nu te—aş fi împiedicat să faci ceea ce doreai, n—ai fi aflat niciodată cât de mare este. Ai înţeles în ce fel iubirea de sine ne opreşte sa ne cunoaştem cusururile propriului trup şi ale propriei minţi? Zadarnic judecata încearcă să ni le arate. Noi refuzăm să le vedem, până nu se pun în calea intereselor noastre.

Prinţul Hiacint, al cărui nas era acum ca al tuturor oamenilor, nu uită lecţia pe care o primise. El se însura cu Mica Prinţesă şi trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

LA RĂSĂRIT DE SOARE ŞI LA APUS DE LUNĂ[5]

A fost odată un om sărman, care avea mulţi copii, dar nu le putea oferi nici prea multe bucate, nici prea multe straie. Toţi erau frumoşi, însă mezina era aşa de frumoasă că nu—ţi mai puteai desprinde ochii de la ea.

Într—o toamnă, într—o seară de joi, afară se lăsase bezna, iar ploaia şi vântul băteau cu putere, zguduind pereţii căsuţei. Familia se strânsese în jurul focului şi fiecare trebăluia câte ceva, când, pe neaşteptate, se auziră trei ciocănituri în geamul ferestrei. Bărbatul ieşi să vadă cine era şi zări un urs alb şi mare.

—Bună seara, spuse Ursul—Alb.

—Bună seara, răspunse bărbatul.

—Vrei să mi—o dai pe fata ta cea mică? întrebă Ursul—Alb. Dacă mi—o vei da, vei fi pe atât de bogat, pe cât eşti acum de sărac.

Desigur, bărbatul nu avea nimic împotrivă să se îmbogăţească, dar se gândi: *Mai întâi ar trebui s—o întreb pe fată,* aşa că intră în căsuţă şi le spuse copiilor că afară era un urs alb care făgăduise că avea să—i îmbogăţească pe toţi dacă i—o dădea pe mezină.

Fata nici nu vru să audă de aşa ceva şi tatăl ei ieşi din nou şi—i spuse Ursului—Alb să revină peste o săptămână pentru a căpăta un răspuns. El stătu după aceea de vorbă cu fiica lui şi—i spuse atât de multe despre bogăţiile pe care le vor primi şi cât de bine va fi şi pentru ea, încât, până la urmă, mezina decise să plece. îşi spălă şi—şi cârpi toate hainele ei zdrenţăroase, se dichisi cât putu mai bine şi se pregăti de drum. Nu avea prea multe lucruşoare pe care să le ia.

Joia următoare, seara, Ursul—Alb veni s—o ia şi ea sui pe spinarea lui cu bocceluţa şi plecară. După ce merseră multă vreme, Ursul—Alb o întrebă:

—Ţi—e teamă?

—Nu, nu mi—este teamă, răspunse fata.

—Ţine—te strâns de blana mea şi nu va fi nicio primejdie.

Şi astfel călătoriră hăt, hăt departe, până ajunseră la un munte înalt. Acolo Ursul—Alb bătu în piatră, o uşă se deschise şi pătrunseră într—un castel cu nenumărate săli strălucitor luminate, care scânteiau de aur şi argint. Intrară după aceea într—o sală şi mai mare în care se afla o masa întinsă şi totul era atât de minunat, că ar fi fost greu de exprimat în cuvinte. Ursul—Alb îi înmâna fetei un clopoţel de argint şi—i spuse că dacă dorea ceva, ajungea să sune din clopoţel şi apărea orice ar fi vrut. După ce mâncă şi se apropie noaptea, fata se simţi obosită după călătorie şi se gândi că ar fi fost timpul să se culce. Sună din clopoţel şi nici nu—l clinti bine, că se trezi într—un iatac cu un pat pregătit de culcare. Pernele erau din mătase şi draperiile baldachinului erau tot din mătase, tivite cu aur, iar toate obiectele din iatac erau din aur şi din argint. După ce fata stinse luminile, un tânăr intră şi se întinse pe pat. Nu era altul decât Ursul—Alb, care peste noapte îşi lepăda înfăţişarea de urs. Fata nu—l vedea însă niciodată, fiindcă de fiecare dată venea după ce stingea lumina şi pleca înainte să răsară soarele.

Totul era bine şi frumos o vreme, după care fata începu să fie tot mai tristă şi abătută, deoarece stătea singură cât era ziua de lungă şi—şi dorea din tot sufletul să meargă acasă, la tatăl, mama, fraţii şi surorile ei. Ursul—Alb o întrebă ce—şi dorea, iar ea îi spuse că se plictisea în munte, unde era mereu singură, pe când în casa părinţilor se aflau toţi fraţii şi surorile şi o îndurera, fiindcă nu putea merge la ei.

—Pot face ceva în privinţa asta, zise Ursul—Alb, dar trebuie să—mi făgăduieşti că nu vei discuta niciodată cu mama ta între patru ochi, ci numai când sunt şi alţii de faţă, pentru că ea te va prinde de mână şi va dori să te ducă într—o odaie unde să vorbiţi numai voi două, dar tu trebuie cu orice preţ să te fereşti sa faci asta, altfel vei abate mare năpastă pe capul meu şi pe al tău.

---

[5] Asbjornsen şi Moe.

Într—o duminică, Ursul—Alb veni şi—i spuse fetei că acum puteau merge pentru a—şi vedea mama şi tatăl. Porniră pe dată, ea urcându—se pe urs, şi merseră cale lungă, lungă, şi mult, mult timp, iar în cele din urmă ajunseră la o casă albă şi mare, atât de frumoasă, încât era o plăcere s—o priveşti, iar înjur îi văzură pe fraţii şi surorile ei care alergau, jucându—se.

—Aici locuiesc părinţii tăi acum, spuse Ursul—Alb, dar nu uita ce ţi—am spus, altfel asupra ta şi a mea se va abate o mare nefericire.

—Nu, încuviinţă fata, nu voi uita niciodată.

De îndată ce ea ajunse la uşa casei, Ursul—Alb se întoarse şi dispăru.

Când fata intră în casă, părinţii ei se bucurară atât de mult, încât îmbrăţişările păreau că nu se vor mai sfârşi vreodată şi toţi spuseră că nu puteau să—i mulţumească îndeajuns pentru ce făcuse pentru ei. Acum aveau orice îşi doreau şi totul era pe cât de bine putea să fie. O întrebară apoi cum se descurca ea şi fata răspunse că totul era bine şi că avea tot ce îşi dorea. Nu se ştie ce alte răspunsuri le mai dădu, dar este aproape sigur că n—au aflat multe de la ea. După—amiaza însă, după ce prânziră, totul se petrecu întocmai aşa cum spusese Ursul—Alb. Mama dori să—i vorbească între patru ochi, dar ea îşi aminti ce zisese ursul şi se împotrivi cu străşnicie.

—Ce avem de vorbit putem vorbi oricând, îi răspunse.

Dar în cele din urmă mama a convins—o cumva şi fata a fost silită să—i spună întreaga istorie. Îi povesti aşadar cum în fiecare noapte un tânăr se întindea pe pat după ce toate luminile erau stinse şi că nu—l văzuse niciodată, deoarece pleca întotdeauna înainte să se crape de ziuă, iar ea rămânea mereu tristă şi se gândea cât de fericită ar fi fost dacă l—ar fi putut zări măcar o clipă, şi cum, cât era ziua de lungă, stătea singură şi totul era plictisitor şi pustiu.

—Vai mie! strigă mama îngrozită. Mai mult ca sigur că este un căpcăun. Te voi învăţa însă o cale prin care—l poţi vedea. Ia de la mine un căpătâi de lumânare, pe care ascunde—l în sân. Când el doarme, aprinde lumânarea şi—l vei putea vedea, dar ai grijă ca nu cumva să cadă pe el vreo picătură de ceară.

Fata luă lumânarea şi o ascunse în sân, iar când seara se apropie, Ursul—Alb veni s—o ducă la castel. După ce merseră o vreme, ursul o întrebă dacă lucrurile se întâmplaseră aşa cum bănuise el, iar fata recunoscu că aşa se petrecuseră.

—Atunci, urmă Ursul—Alb, dacă ai făcut ce dorea mama ta ai atras asupra noastră o mare nenorocire.

—Nu, zise fata, n—am făcut nimic.

După ce ajunseră acasă, totul se petrecu la fel ca până atunci. Seara, un tânăr veni şi se întinse pe pat, iar în toiul nopţii, când fata simţi că el adormise, se ridică, aprinse căpătâiul de lumânare şi îndreptă lumina spre el. Atunci îl văzu; era prinţul cel mai chipeş pe care—l zărise vreodată şi se îndrăgosti de el atât de tare, încât simţi că o să moară dacă nu—l sărută pe loc. Îl sărută, însă pe când făcea asta, trei picături de ceară fierbinte căzură pe cămaşa lui şi—l treziră.

—Ce—ai făcut? zise el. Ai abătut nenorocirea asupra noastră. Dacă nu m—ai fi văzut la faţă timp de un an, aş fi fost eliberat. Mama mea vitregă m—a blestemat ca ziua să fiu urs şi noaptea să fiu bărbat, dar acum totul s—a terminat între noi, trebuie să te părăsesc şi să plec. Ea trăieşte într—un castel la răsărit de soare şi la apus de lună, iar acolo mai locuieşte şi o prinţesă cu nasul lung de trei coţi cu care trebuie să mă însor.

Fata plânse şi se tângui, dar în van, fiindcă el trebuia să plece. îl întrebă după aceea dacă nu—l putea însoţi, însă prinţul clătină din cap.

—Spune—mi atunci calea într—acolo şi te voi căuta... cu siguranţă, asta îmi va fi îngăduit!

—Da, asta poţi face, zise el, dar nu există un drum până la castel. Se află la răsărit de soare şi la apus de lună şi nu vei găsi niciodată calea într—acolo.

Dimineaţa, când fata se trezi, atât castelul, cât şi prinţul dispăruseră, iar ea zăcea pe un petic de iarbă verde în mijlocul unu codru des şi întunecat. Alături se găsea bocceluţa cu haine zdrenţăroase cu care venise de acasă. După ce se frecă la ochi, trezindu—se, şi după ce plânse până la istovire, porni la drum şi merse multe zile, până ce ajunse la un munte înalt lângă care stătea o bătrână care ţinea în mâini un măr de aur. Fata o întrebă dacă ştia drumul spre prinţul care locuia cu mama lui vitregă în castelul aflat la răsărit de soare şi la apus de lună şi care trebuia să se însoare cu o prinţesă cu nasul lung de trei coţi.

—Cum de—l cunoşti? întrebă bătrâna. Poate că tu eşti cea care ar trebui să se mărite cu el.

—Da, aşa este, eu sunt aceea, zise fata.

—Deci tu eşti aceea, repetă bătrâna. Eu nu ştiu nimic despre prinţ, decât că locuieşte într—un castel aflat la răsărit de soare şi la apus de lună. Vei avea nevoie de mult timp ca să ajungi până acolo, dacă vei reuşi să ajungi, dar îţi pot împrumuta calul meu. Cu el poţi merge până la bătrâna care îmi este vecină, poate că ştie ea mai multe. Când ajungi, loveşte calul înapoia urechii stângi şi el se va întoarce acasă. Poţi să iei cu tine mărul de aur.

Fata încalecă şi călări mult, mult, iar în cele din urmă ajunse la un munte lângă care stătea o bătrână cu un pieptene de aur. O întrebă dacă ştia drumul spre castelul aflat la răsărit de soare şi la apus de lună, dar bătrâna îi spuse la fel ca şi cea dinainte:

—Nu ştiu drumul spre castel, decât că se află la răsărit de soare şi la apus de lună şi că vei avea nevoie de mult timp ca să ajungi acolo, dacă vei reuşi să ajungi. Dar îţi pot împrumuta calul meu până la bătrâna care îmi este vecină şi poate că ea ştie unde este castelul. După ce ajungi la ea nu trebuie decât să loveşti calul înapoia urechii stângi şi el se va întoarce acasă.

Îi dărui după aceea pieptenele de aur, spunându—i că s—ar putea să—i fie de folos.

Fata încalecă din nou şi bătu drum lung şi istovitor şi ajunse la un munte mare lângă care stătea o bătrână care torcea la o roată de aur. O întrebă şi pe ea dacă ştia drumul către prinţ şi unde era castelul aflat la răsărit de soare şi la apus de lună, însă primi acelaşi răspuns.

—Poate că tu ar fi trebuit să te măriţi cu prinţul, zise bătrâna.

—Da, aşa este, eu ar fi trebuit să mă mărit, spuse fata.

Dar nici această bătrână nu ştia calea mai bine decât celelalte — doar că se afla la răsărit de soare şi la apus de lună.

—Vei avea nevoie de mult timp ca să ajungi până acolo, dacă vei reuşi să ajungi, îi mai spuse, dar îţi pot împrumuta calul meu şi cred că ar fi mai bine să te duci la Vântul de Răsărit şi să—l întrebi. Poate că el ştie unde este castelul şi te va purta până acolo. După ce ajungi la el, loveşte calul înapoia urechii stângi şi el se va întoarce acasă.

Îi dărui după aceea roata de tors de aur, spunându—i:

—Poate că îţi va fi de folos.

Fata călări multe zile, un drum tare lung şi istovitor până la Vântul de Răsărit, dar în cele din urmă ajunse şi—l întrebă dacă—i putea spune care era calea spre prinţul care locuia la răsărit de soare şi la apus de lună.

—Am auzit de prinţ şi de castelul său, spuse Vântul de Răsărit, dar nu ştiu drumul într—acolo, fiindcă n—am suflat niciodată atât de departe. Dacă doreşti însă, te voi însoţi la fratele meu, Vântul de Apus. El s—ar putea să ştie mai multe, fiindcă este mai puternic decât mine. Suie—te pe spatele meu şi te voi purta acolo.

Fata se sui pe spatele Vântului de Răsărit şi porniră iute la drum! Când ajunseră, Vântul de Răsărit intră şi—i spuse fratelui său că fata pe care o adusese ar fi trebuit să se mărite cu prinţul din castelul aflat la răsărit de soare şi la apus de lună. Ea plecase ca să—l caute şi o însoţise şi ar fi dorit să ştie dacă Vântul de Apus cunoştea ceva despre castelul acela.

—Nu, răspunse Vântul de Apus, nu l—am întâlnit până acum în calea mea, dar dacă vrei, voi merge cu tine la Vântul de Miazăzi, fiindcă el este mult mai puternic decât oricare dintre noi şi a hoinărit departe şi mult. Poate că el ştie ce doreşti să afli. Suie—te pe spatele meu şi te voi purta până la el.

Fata făcu aşa cum i se spusese şi călătoriră spre Vântul de Miazăzi, iar drumul acesta nu a mai fost chiar atât de lung. Când ajunseră, Vântul de Apus îl întrebă pe fratele său dacă i—ar fi putut spune fetei drumul către castelul aflat la răsărit de soare şi la apus de lună, fiindcă ea ar fi trebuit să se mărite cu prinţul care trăia acolo.

—Chiar aşa? se minună Vântul de Miazăzi. Ea este aceea? Este adevărat că am hoinărit mult la vremea mea şi am fost în tot felul de locuri, dar n—am suflat niciodată atât de departe. Dacă doreşti însă, voi merge cu tine la fratele meu, Vântul de Miazănoapte, care este cel mai bătrân şi mai puternic dintre noi toţi şi dacă nici el nu ştie unde—i castelul acela, atunci nimeni din toată lumea nu—ţi va putea spune. Suie—te pe spatele meu şi te voi purta până la el.

Fata sui pe spatele lui şi porniră în grabă şi nici drumul acesta nu a fost foarte lung. Când se apropiară de locuinţa Vântului de Miazănoapte, acesta sufla atât de sălbatic şi de puternic, încât îi simţiră rafalele reci cu mult timp înainte să fi ajuns.

—Ce vreţi? mugi el din depărtare şi ei îngheţară când îl auziră.

—Sunt eu, fratele tău, răspunse Vântul de Miazăzi, iar ea este fata care ar fi trebuit să se mărite cu prinţul care locuieşte în castelul aflat la răsărit de soare şi la apus de lună. Vrea să te întrebe dacă ai fost vreodată acolo şi dacă—i poţi spune care este drumul, fiindcă ar fi fericită să—l regăsească pe prinţ.

—Da, spuse Vântul de Miazănoapte, ştiu unde este castelul acela. Odată am suflat o frunză de plop până acolo, dar am fost aşa de obosit, că multe zile după aceea n—am mai fost bun de nimic. Dacă doreşti însă cu tot dinadinsul să ajungi acolo şi nu—ţi este teamă să mergi cu mine, te voi duce pe spatele meu şi voi încerca să văd dacă te pot sufla până acolo.

—Trebuie neapărat să ajung, zise fata, şi voi face orice pentru asta, de aceea nu mă tem, oricât de repede ai goni.

—Bine atunci, spuse Vântul de Miazănoapte, dar va trebui să rămâi aici peste noapte, fiindcă dacă va fi să ajungem acolo trebuie să avem toată ziua în faţa noastră.

A doua zi dimineaţa, Vântul de Miazănoapte o trezi pe fată devreme şi apoi se umflă şi se umflă, devenind atât de mare şi de puternic, încât te înspăimântai când îl vedeai, după care porniră, hăt în înaltul

cerului, ca şi cum ar fi fost gata să meargă fără popas până la capătul lumii. Dedesubtul lor se stârni o furtună năprasnică, care doborî copaci şi case, iar când ajunseră deasupra mării, aceasta scufundă sute de corăbii. Goniră aşa timp îndelungat, apoi un alt timp ce păru fără de sfârşit, tot pe deasupra marii, iar Vântul de Miazănoapte începu să obosească tot mai tare, până abia mai izbuti să sufle şi atunci începu să coboare, din ce în ce mai jos, astfel încât valurile loveau călcâiele bietei fete.

—Ţi—este frică? întrebă Vântul de Miazănoapte.

—Nu, răspunse ea şi era adevărat.

Nu erau însă chiar aşa departe de uscat şi în Vântul de Miazănoapte mai rămăsese atâta putere cât să—i îngăduie s—o azvârle pe fată pe ţărm, sub ferestrele unui castel aflat la răsărit de soare şi la apus de lună. După aceea era aşa istovit şi secătuit de puteri, că se văzu silit să se odihnească vreme de câteva zile înainte de a putea reveni la locuinţa sa.

A doua zi dimineaţa, fata se aşeză lângă zidurile castelului şi începu să se joace cu mărul de aur, iar cea dintâi făptură pe care o văzu fu prinţesa cu nasul lung care urma să se mărite cu prinţul.

—Cât vrei pentru mărul acela? o întrebă ea, deschizând fereastra.

—Nu poate fi cumpărat nici cu bani şi nici cu aur, răspunse fata.

—Dacă nu doreşti nici bani, nici aur, atunci ce vrei pentru el? Poţi să—mi ceri orice doreşti.

—Îţi dau mărul dacă pot să veghez la noapte somnul prinţului care locuieşte aici.

—Bine, încuviinţă prinţesa deoarece îşi făcuse deja un plan.

Ea luă mărul de aur, dar când fata se duse în seara aceea în iatacul prinţului, acesta dormea dus, întrucât prinţesa cu nasul lung avusese grijă de asta. Biata fată îl strigă şi—l zgâlţâi, apoi plânse şi iar îl striga şi—l zgâlţâi, însă nu reuşi să—l trezească. Dimineaţa, de cum răsări soarele, prinţesa cu nasul lung intră în iatac şi o alungă. Fata se aşeză din nou sub ferestrele castelului şi începu să se pieptene cu pieptenele de aur, iar lucrurile se petrecură la fel ca în ziua trecută. Prinţesa o întrebă ce dorea pentru pieptene şi fata răspunse că nu era de vânzare nici pentru bani, nici pentru aur, dar că—l putea căpăta dacă o lăsa să vegheze somnul prinţului peste noapte. Când veni în iatacul prinţului, acesta dormea însă din nou şi oricât l—ar fi strigat şi zgâlţâit şi oricât ar fi plâns, el continua să doarmă şi nu—l putu deştepta. Când veniră zorii, prinţesa cu nasul lung apăru şi o alungă iarăşi. Fata se aşeză apoi sub ferestrele castelului şi începu să toarcă liniştită cu roata de aur, iar prinţesa dori să aibă şi roata. Deschise de aceea fereastra şi o întrebă cat îi cerea pentru ea. Fata răspunse aşa cum o făcuse de fiecare dată — că nu era de vânzare nici pentru bani, nici pentru aur, dar că o putea căpăta dacă o lăsa să vegheze somnul prinţului peste noapte.

—Bine, zise prinţesa, mă învoiesc.

În castelul acela se aflau însă nişte pribegi care fuseseră alungaţi din ţara lor şi care dormeau în odaia de lângă iatacul prinţului. Ei auziseră cum o femeie plânsese şi îl strigase acolo două nopţi la rând şi—i povestiră prinţului despre cele întâmplate. În seara aceea, când prinţesa cu nasul lung îi aduse din nou licoarea ce—l adormea, prinţul se prefăcu doar că o bea, dar o aruncă pe furiş, deoarece bănuia că asta îl făcea să doarmă buştean. Când fata intra în iatacul prinţului, el era treaz acum şi ea îi povesti cum ajunsese acolo.

—Ai sosit la timp, spuse prinţul, fiindcă mâine ar fi trebuit să mă însor, deşi eu n—o doresc pe prinţesa cu nasul lung. Tu eşti singura care mă poate salva. Voi spune că vreau s—o pun la încercare pe viitoarea mea soţie şi—i voi cere să—mi spele cămaşa pătată de cele trei picături de ceară. Ea se va învoi să încerce, fiindcă nu ştie că tu ai scăpat picăturile acelea şi că ele nu pot fi spălate decât tot de un muritor, nu de cineva din neamul căpcăunilor. Eu voi spune că nu—mi va fi soţie decât cea care poate spăla cămaşa şi ştiu că tu poţi s—o faci.

În noaptea aceea, cei doi au fost tare fericiţi şi bucuroşi, şi a doua zi, când trebuia să aibă loc nunta, prinţul spuse:

—Trebuie să văd cât de gospodina este viitoarea mea soţie.

—Ai dreptul acesta, încuviinţa mama vitregă.

—Am o cămaşă frumoasă pe care doresc s—o port la nuntă, dar pe ea au căzut trei picături de ceară care trebuie îndepărtate şi de aceea am jurat că nu mă voi însura decât cu femeia care poate spăla cămaşa. Dacă n—o poate face, ea nu este vrednică de mine.

Prinţesa cu nasul lung şi mama ei se gândiră că nu era ceva greu de făcut, aşa încât se învoiră. Prinţesa începu să spele cămaşa pe cât putea de bine, dar cu cât spăla şi freca mai mult, cu atât petele

creşteau mai mari.

—Of, nu eşti în stare de nimic! zise mama ei, căpcăuna. Dă—mi—o mie! Nu se apucase de multă vreme să spele cămaşa, că aceasta arăta încă şi mai rău decât înainte, iar cu cât spăla şi freca mai tare, cu atât petele creşteau mai mari şi mai întunecate.

Alţi căpcăuni veniră atunci să le ajute să spele cămaşa, însă cu cât se chinuiau mai mult, cu atât se înnegrea şi urâţea, până ce, în cele din urmă, cămaşa ajunse neagră, ca scoasă din hornul plin de funingine.

—Vai, strigă prinţul, niciuna dintre voi nu este vrednică să—mi fie soţie! Am văzut în faţa ferestrei o cerşetoare şi pun prinsoare că ea ar putea spăla cămaşa mai bine ca oricare dintre voi! Ia vino încoace, fato! o strigă el şi fata intră în castel. Poţi spăla cămaşa asta?

—Nu ştiu, răspunse fata, dar voi încerca.

De îndată ce luă cămaşa şi o cufundă în apă, aceasta se făcu mai albă decât neaua necălcată în picioare, ba poate chiar mai albă.

—Cu tine mă voi însura, zise prinţul.

Căpcăuna—mamă fu cuprinsă atunci de o asemenea mânie, încât pocni de furie şi pesemne că şi prinţesa cu nasul lung şi toţi căpcăunii pocniră de asemenea, fiindcă nimeni n—a mai auzit vreodată despre ei. Prinţul şi mireasa lui îi eliberară pe pribegii care erau întemniţaţi acolo, luară tot aurul şi argintul pe care—l puteau duce şi plecară din castelul aflat la răsărit de soare şi la apus de lună.

ALADIN ŞI LAMPA FERMECATĂ[6]

A fost odată un croitor sărman care avea un fiu pe nume Aladin, un băiat leneş şi fără griji, care nu făcea nimic decât să se joace toată ziua pe stradă cu alţi băieţi leneşi şi fară griji ca el. Lucrul acesta îl necăjea aşa de mult pe tatăl său, încât în cele din urmă muri, dar în ciuda lacrimilor şi rugăminţilor mamei sale, Aladin nu—şi schimbă felul de a fi. Într—o bună zi, pe când se juca pe stradă aşa cum îi era obiceiul, un străin îl întrebă câţi ani avea şi dacă nu cumva era fiul croitorului Mustafa.

—Eu sunt acela, răspunse Aladin, dar tatăl meu a murit de multă vreme.

Auzind acestea, străinul, care era un vestit vrăjitor african, îl luă în braţe şi—l sărută, spunându—i:

—Eu sunt unchiul tău şi te—am recunoscut, fiindcă semeni atât de bine cu fratele meu. Fugi la mama ta şi vesteşte—o că am venit.

Aladin fugi acasă şi—i spuse mamei despre unchiul cel necunoscut.

—Este adevărat, copile, îi spuse ea, tatăl tău a avut un frate, dar eu am crezut mereu că fratele acela a murit.

Cu toate astea pregăti cina şi—i spuse lui Aladin să—l aducă acasă pe unchiul său, care veni încărcat cu vin şi fructe. Când intră în casă, unchiul căzu în genunchi şi sărută locul unde obişnuia să stea Mustafa, apoi o rugă pe mama lui Aladin să nu fie mirată că nu—l mai văzuse până atunci, deoarece lipsise din ţară de patruzeci de ani. Se întoarse după aceea către Aladin şi—l întrebă ce meserie avea, la care băiatul plecă fruntea, iar mama izbucni în plâns. Aflând că Aladin era leneş şi că nu voia să înveţe nicio meserie, unchiul se oferi să—i cumpere o prăvălie şi s—o umple cu mărfuri. In ziua următoare, îi cumpără lui Aladin straie arătoase şi—l purtă prin toată cetatea, arătându—i locurile cele mai frumoase, iar seara îl aduse acasă la mama lui, care se bucură foarte mult când îşi văzu fiul aşa mândru înveşmântat.

A doua zi, vrăjitorul îl duse pe Aladin într—o grădină minunată, aflată mult în afara porţilor cetăţii şi acolo se aşezară lângă o fântână, iar vrăjitorul scoase de la brâu o turtă, pe care o împărţiră între ei. Merseră apoi mai departe, până ce aproape că ajunseră la munţi. Aladin se simţea obosit şi—l rugă să se întoarcă, însă vrăjitorul îl ademeni cu poveşti fermecătoare şi—l zori tot mereu în pofida dorinţei sale. În cele din urmă, ajunseră la doi munţi printre care trecea o vale îngustă.

—Ne oprim aici, spuse falsul unchi, şi îţi voi arăta ceva minunat, dar trebuie să aduni vreascuri, ca să aprind focul.

După ce focul pâlpâi, vrăjitorul aruncă în flăcări o pulbere pe care o purta cu el şi rosti câteva cuvinte fermecate. Pământul se cutremură şi se despică în faţa lor, dezvăluind o lespede pătrată de piatră care avea în mijloc un inel de bronz. Aladin încercă să o ia la fugă, însă vrăjitorul îl prinse şi—l lovi cu putere, aruncându—l jos.

—Cu ce ţi—am greşit, unchiule? se smiorcăi băiatul, iar vrăjitorul îi răspunse cu blândeţe:

—Nu—ţi fie teamă, dar dă—mi ascultare. Sub lespedea aceasta se găseşte o comoară care va fi a ta şi nimeni altul n—o poate atinge, de aceea trebuie să faci întocmai cum îţi voi spune.

Auzind cuvântul „comoară", Aladin îşi uită temerile şi prinse inelul după cum fusese învăţat, apoi rosti numele tatălui şi bunicului său. Lespedea se urni destul de uşor şi sub ea apăru o scară.

—Coboară, zise vrăjitorul, şi la capătul acestor trepte vei găsi o uşă deschisă prin care se intră în trei săli mari. Ridică—ţi poalele veşmintelor şi treci prin săli fără să atingi nimic, altfel vei muri pe loc. Din sălile acelea vei ajunge la o grădină plină cu pomi încărcaţi de roade. Mergi mai departe, până vei ajunge la o firidă în care se află o lampă aprinsă. Varsă uleiul din lampă şi adu—mi—o.

Îşi scoase după aceea un inel de pe deget şi i—l întinse lui Aladin, urându—i noroc.

Aladin găsi totul taman aşa cum îi descrisese vrăjitorul, culese câteva fructe din pomi şi apoi luă lampa. Când reveni la intrarea în peşteră, vrăjitorul îi strigă zorit:

—Dă—mi repede lampa!

Dar Aladin refuza să i—o dea, pană nu ieşea de sub pământ. Pe vrăjitor îl cuprinse o furie teribilă şi, aruncând altă pulbere fermecată în foc, rosti câteva vrăji şi lespedea de piatră acoperi îndată intrarea subterană.

El părăsi apoi Persia pentru totdeauna, ceea ce dovedea cu prisosinţă că nu era defel unchiul lui Aladin, ci un vrăjitor viclean, care citise în cărţile sale de farmece despre o lampă minunată ce—l putea

---

[6] *O mie şi una de nopţi.*

face omul cel mai puternic din lume. Deşi era singurul care ştia unde s—o găsească, o putea primi doar din mana altcuiva şi de aceea îl alesese pe Aladin în acest scop, intenţionând să ia lampa şi apoi să—l omoare.

Aladin rămase două zile în beznă, plângând şi tânguindu—se. Până la urmă, îşi încleşta mâinile în rugăciune şi, făcând asta, frecă inelul pe care vrăjitorul uitase să—l ia înapoi. De îndată, un duh uriaş şi înfricoşător se ridică din adâncul pământului şi întrebă:

—Ce doreşti de la mine? Sunt sclavul inelului şi mă voi supune ţie în toate.

Fără teamă, Aladin îi spuse:

—Scoate—mă de aici!

În aceeaşi clipă, pământul se deschise şi băiatul se trezi afară din peştera subterană. După ce ochii i se obişnuiră cu lumina, el se întoarse acasă, dar leşină în prag. Când îşi recapătă cunoştinţa, îi povesti mamei tot ce se întâmplase şi—i arătă lampa şi fructele pe care le culesese din grădină şi care, de fapt, erau nestemate. După aceea îi ceru de mâncare.

—Vai, copile, spuse ea, nu mai am nimic de mâncare în casa, dar am tors nişte bumbac şi mă voi duce să—l vând.

Aladin o ruga să păstreze însă bumbacul şi să încerce mai degrabă să vândă lampa. Dar fiindcă lampa era tare murdară, femeia începu s—o frece cu sârg, pentru a fi mai atrăgătoare şi a obţine pe ea un preţ bun. De îndată, apăru un duh slut, care o întrebă ce dorea. Femeia leşină, însă Aladin, înhăţând lampa, vorbi cu îndrăzneală:

—Adu—mi ceva de mâncare!

Duhul reveni cu un castron de argint, douăsprezece farfurii de argint pline cu fripturi, două pocale de argint şi două sticle de vin. Când îşi recapătă cunoştinţa, mama lui Aladin rosti:

—De unde a apărut ospăţul acesta minunat?

—Mănâncă şi nu pune întrebări, răspunse Aladin.

Se aşezară şi mâncară până aproape de prânz, iar Aladin îi povesti mamei sale despre lampă. Ea îl imploră să o vândă, ca să nu aibă de—a face cu demonii.

—Nu, zise Aladin, deoarece printr—un noroc i—am aflat harul, o vom folosi, la fel ca pe inel, pe care—l voi purta mereu pe deget.

După ce terminară de mâncat tot ce adusese duhul, Aladin vându una dintre farfuriile de argint, iar după o vreme vându altă farfurie şi tot aşa până la ultima. Îl chemă atunci din nou pe duh, care—i aduse alt rând de farfurii şi în felul acela trăiră mulţi ani.

Într—o bună zi, sultanul porunci ca toţi locuitorii cetăţii să rămână în casele lor şi să tragă obloanele, deoarece fiica sa, prinţesa, avea să meargă la baia publică. Pe Aladin îl cuprinse dorinţa de a vedea chipul prinţesei, care umbla întotdeauna înveşmântată în văluri, şi de aceea se ascunse îndărătul uşii de la baie şi trase cu ochiul printr—o crăpătură. Prinţesa îşi ridică vălul când intră la baie şi era atât de frumoasă, încât tânărul se îndrăgosti pe loc de ea. Reveni acasă aşa schimbat, că mama lui se sperie. Aladin îi spuse că o iubea mult pe prinţesă, că nu mai putea trăi fără ea şi că dorea să—i ceară mâna de la tatăl ei. Auzind cuvintele acelea, mama izbucni în râs, dar Aladin izbuti în cele din urmă s—o convingă să meargă înaintea sultanului şi să—i transmită cererea sa. Femeia se gândi atunci să—l încânte pe sultan cu fructele culese din grădina vrăjită, care sclipeau şi scânteiau precum cele mai minunate nestemate, aşa că luă un ştergar, le înfăşură în el şi porni, punându—şi încrederea în lampa fermecată. Marele vizir şi sfetnicii tocmai ieşiseră din sala divanului, când ea intra şi se aşeză în faţa sultanului, însă acesta n—o băgă în seamă. Vreme de o săptămână, femeia merse acolo zi de zi şi se aşeză în acelaşi loc. În a şasea zi, după ce divanul luă sfârşit, sultanul se adresă vizirului:

—În fiecare zi zăresc în sală aceeaşi femeie care poartă ceva într—un ştergar. Data viitoare, cheam—o să văd ce doreşte.

A doua zi, la un semn din partea vizirului, mama lui Aladin se apropie de tron şi rămase îngenuncheată până în momentul în care sultanul îi vorbi:

—Ridică—te, femeie cumsecade, şi spune—mi ce doreşti.

Ea şovăi, aşa că sultanul le porunci tuturor să iasă, mai puţin vizirului, după care îi ceru să vorbească deschis, făgăduindu—i că nu—i va face vreun rău, indiferent ce ar fi spus. Atunci ea îi povesti despre dragostea nebunească a fiului ei pentru prinţesă.

—L—am implorat s—o uite, spuse mama lui Aladin, dar în van. M—a amenințat ca va face ceva necugetat daca voi refuza sa vin şi să—i cer înălţimii Voastre mâna prinţesei. Acum vă implor să mă iertaţi nu numai pe mine, ci şi pe fiul meu.

Sultanul o întrebă apoi cu blândeţe ce avea în ştergar, iar ea descoperi nestematele şi i le arată. Sultanul rămase uluit şi, întorcându—se spre vizir, rosti:

—Ce crezi, nu ar trebui să dau mâna prinţesei celui care o preţuieşte într—atât de mult?

Vizirul, care ar fi dorit—o pe prinţesă pentru feciorul său, îl rugă să amâne răspunsul pentru trei luni, timp în care nădăjduia ca fiul lui să reuşească să—i aducă un dar şi mai bogat. Sultanul se învoi şi—i spuse mamei lui Aladin că, deşi ar fi consimţit căsătoria celor doi, ea nu trebuia să—i mai apară în faţă vreme de trei luni.

Aladin aşteptă cu răbdare, dar, după ce trecură două luni, mama lui merse să cumpere ulei şi, văzând că toţi locuitorii cetăţii se bucurau, întrebă ce se întâmplase.

—Nu ştii? sosi răspunsul. Diseară fiul marelui vizir se va însura cu fiica sultanului!

Cu răsuflarea tăiată, ea alergă şi—i spuse lui Aladin ce aflase. La început, pe tânăr îl cuprinse deznădejdea, apoi îşi aminti de lampă. O frecă şi duhul apăru îndată, spunând:

—Care îţi este dorinţa?

—Aşa cum ştii, zise Aladin, sultanul şi—a încălcat făgăduiala faţă de mine şi o va mărita pe prinţesă cu fiul vizirului. Porunca mea este ca diseară să—i aduci aici pe mire şi pe mireasă.

—Ascult şi mă supun, stăpâne, rosti duhul.

Aladin intră după aceea în odaia sa şi, într—adevăr, la miezul nopţii duhul aduse acolo patul în care se aflau fiul vizirului şi prinţesa.

—Ia—l pe soţ, zise Aladin şi du—l afară, în frig, apoi întoarce—te mâine—dimineaţă.

Duhul îl luă pe feciorul vizirului din pat, lăsându—l pe Aladin cu prinţesa.

—Nu te teme, îi spuse Aladin fetei, tu eşti soţia mea, pe care mi—a făgăduit—o tatăl tău făţarnic şi nu—ţi voi face vreun rău.

Prinţesa era prea înspăimântată ca să poată vorbi şi avu parte de cea mai teribilă noapte din viaţa ei, în timp ce Aladin se întinse alături şi dormi neîntors. La ceasul rânduit, duhul îl aduse pe mirele care ddrdâia de frig, îl aşeză în locul lui Aladin şi purtă patul înapoi în palat.

Dimineaţa, sultanul veni în iatacul tinerilor căsătoriţi pentru a—i da bineţe fiicei sale. Fiul vizirului sări din pat şi se ascunse, iar prinţesa nu vru să scoată nici măcar un cuvânt şi rămase tare mâhnită. Nedumerit, sultanul o trimise pe mama ei să vadă ce se întâmplase şi aceasta o întrebă pe prinţesă:

—De ce n—ai dorit, copila mea, să vorbeşti cu tatăl tău? Ce s—a întâmplat?

Prinţesa oftă adânc şi în cele din urmă îi povesti cum, peste noapte, patul fusese dus într—o casă necunoscută şi ce se întâmplase acolo. Mama nu o crezu câtuşi de puţin şi o rugă să coboare din pat şi să considere că totul fusese un vis.

În noaptea următoare se petrecu la fel, iar dimineaţa, când prinţesa refuză iarăşi să vorbească, sultanul o ameninţă că—i va tăia capul. Ea îi mărturisi atunci totul, rugându—l să—l întrebe pe fiul vizirului dacă nu era adevărat. Sultanul îi ceru vizirului să—l întrebe pe feciorul său, care povesti acelaşi lucru şi adăugă că, oricât de mult ar fi iubit—o pe prinţesă, ar fi preferat să moară decât să mai aibă parte

de încă o noapte atât de groaznică şi că dorea să se despartă de ea. Dorinţa îi fu îndeplinită şi ospeţele şi sărbătorile luară sfârşit.

După scurgerea celor trei luni, Aladin îşi trimise mama să—i reamintească sultanului de făgăduiala sa. Ea se aşeză în acelaşi loc ca înainte şi sultanul, care uitase de Aladin, îşi reaminti numaidecât de ea şi porunci să fie adusă în faţa lui. Vazându—i sărăcia, se simţi însă mai puţin doritor ca oricând să se ţină de cuvânt şi ceru sfatul vizirului, care—l povăţui să pună un preţ atât de mare pe prinţesă, încât nimeni din lume să nu—l poată plăti. Sultanul se întoarse la mama lui Aladin şi—i spuse:

—Buna mea femeie, sultanii trebuie să—şi ţină făgăduielile, iar eu nu le—am uitat pe ale mele, dar mai întâi fiul tău trebuie să—mi trimită patruzeci de lighene din aur pline cu nestemate, purtate de patruzeci de robi arapi, care să fie conduşi la rândul lor de patruzeci de robi albi, înveşmântaţi în straie minunate. Spune—i că aştept răspunsul lui.

Mama făcu o plecăciune adâncă şi plecă acasă, gândindu—se că totul era pierdut. Ii transmise cererea lui Aladin, adăugând:

—N—are decât să aştepte mult şi bine răspunsul tău!

—Nu atât pe cât crezi, mama, zise Aladin. Pentru prinţesă sunt gata să fac mult mai mult decât atât.

Îl chemă pe duh şi în câteva clipe cei optzeci de robi sosiră şi umplură căsuţa şi grădina. Aladin le porunci să pornească spre palat, doi câte doi, urmaţi de mama sa. Robii erau atât de minunat îmbrăcaţi şi aveau centuri împodobite cu giuvaiere atât de bogate, încât toţi oamenii se îngrămădeau să—i vadă pe ei şi lighenele din aur pe care le purtau pe capete. Intrară în palat şi, după ce îngenuncheară înaintea sultanului, se aşezară în semicerc în jurul tronului cu braţele încrucişate pe piept, în timp ce mama lui Aladin îi prezentă sultanului. Acesta nu mai şovăi, ci spuse:

—Buna mea femeie, întoarce—te şi spune—i fiului tău că—l aştept cu braţele deschise.

Ea nu pierdu nici măcar o clipă pentru a—l anunţa pe Aladin şi—l rugă să se grăbească, însă tânărul îl chemă mai întâi pe duh.

—Doresc o baie aromata, spuse el, un strai cu broderii bogate, un armăsar mai focos decât al sultanului şi douăzeci de robi care să mă slujească. În plus, şase robi, minunat înveşmântaţi, pentru mama mea şi, în cele din urmă, zece mii de galbeni în zece pungi.

Porunca îi fu îndeplinită de îndată. Aladin îşi încalecă bidiviul şi porni pe străzi, cu robii aruncând galbeni înaintea sa, iar cei care se jucaseră cu el în copilărie nu—l mai recunoscură, într—atât de chipeş devenise. Când sultanul îl văzu, coborî de pe tron, îl îmbrăţişa şi—l conduse într—o sală unde fuseseră întinse mese pentru ospăţ, dorind să—l însoare cu prinţesa chiar în ziua aceea, dar Aladin refuză şi spuse:

—Trebuie să clădesc un palat vrednic pentru ea. Plecă şi după ce ajunse acasă, îi zise duhului:

—Clădeşte—mi un palat din marmura cea mai fină, incrustat cu jasp, agat şi alte nestemate. In mijlocul lui să fie o sală mare cu o cupolă, cu pereţii din aur şi argint masiv, fiecare cu câte şase ferestre cu vitralii incrustate cu diamante şi rubine — mai puţin una care trebuie lăsată neterminată. Palatul să aibă toate acareturile trebuincioase, grajduri, slugi şi robi. Pleacă acum şi îndeplineşte—mi voia!

A doua zi palatul era gata, iar duhul îl duse acolo pe Aladin şi—i arătă că toate poruncile îi fuseseră îndeplinite fără cusur, ba chiar întinsese un covor de catifea de la palatul tânărului până la al sultanului. Mama lui Aladin se înveşmânta după aceea cu straie bogate şi porni spre palatul sultanului însoţită de robii ei, în vreme ce fiul o urma călare. Sultanul trimise înaintea lor cântăreţi cu trompete şi cimbale care să—i întâmpine şi văzduhul răsună de muzică şi ovaţii. Mama lui Aladin ajunse în faţa prinţesei, care o salută şi o tră cu mare cinste. Seara, prinţesa îşi luă rămas—bun de la tatăl ei şi porni pe covor către palatul lui Aladin, însoţită de mama tânărului şi urmată de o sută de robi. Ea rămase fermecată la vederea lui Aladin, care îi alergă în cale şi îi cuprinse mâinile.

—Prinţesă, rosti el, dacă te—am necăjit prin îndrăzneala mea, vinovată este numai frumuseţea ta.

Ea îi spuse că, după ce—l văzuse, avea să—şi asculte tatăl fără crâcnire în ceea ce—i poruncise să facă. După nuntă, Aladin o conduse în sala din mijlocul palatului unde fusese pregătit ospăţul şi mâncară, apoi dansară până la miezul nopţii. A doua zi, Aladin îl pofti pe sultan să—i viziteze palatul. Pătrunzând în sala cu douăzeci şi patru de ferestre cu vitralii din rubine, diamante şi smaralde, sultanul strigă:

—Cu adevărat este una dintre minunile lumii! Totuşi un lucru mă nedumereşte. Fereastra aceea a rămas neterminată din greşeală?

—Nu, mărite sultan, răspunse Aladin, ci cu bună ştiinţă. Am dorit ca Măria Ta să aibă gloria de a termina acest palat.

Sultanul se arătă încântat şi trimise după cei mai buni giuvaiergii din cetate, le arătă fereastra neterminată şi le ceru s—o împodobească la fel ca pe celelalte.

—Măria Ta, răspunse reprezentantul giuvaiergiilor, nu putem găsi aşa multe pietre preţioase.

Sultanul trimise să fie aduse nestemate din visteria sa, pe care giuvaiergii le folosiră de îndată, dar zadarnic, deoarece într—o lună nu terminară nici jumătate din lucru. Ştiind că munca le era în van, Aladin le ceru să dea jos totul şi să ducă nestematele înapoi, apoi duhul termină fereastra la porunca sa. Sultanul era mirat să—şi primească pietrele preţioase şi—l vizită pe Aladin, care—i arătă fereastra terminată. Sultanul îl îmbrăţişa, dar vizirul cel invidios îi şopti la ureche că nu putea să fie decât opera unor vrăji demonice.

Prin purtarea sa plină de blândeţe, Aladin cuceri inimile tuturor supuşilor. A fost numit comandant al oştilor sultanului şi a câştigat multe bătălii, dar cu toate astea a rămas modest şi curtenitor ca întotdeauna, trăind astfel în pace şi mulţumire următorii ani.

În adâncurile Africii, vrăjitorul îşi aminti însă de Aladin şi, folosind arta lui magică, află că acesta, în loc să fi pierit în chinuri în peşteră, scăpase şi se însurase cu o prinţesă alături de care trăia în cinste st bogăţie. El înţelese că fiul sărmanului croitor reuşise toate astea numai mulţumită lămpii şi călători zi şi noapte, hotărât să—l ucidă pe Aladin. Când trecu prin cetate, îi auzi pe toţi oamenii vorbind despre un palat minunat.

—Iertaţi—mi neştiinţa, întrebă el, dar ce este acest palat despre care aud vorbindu—se?

—N—ai auzit de palatul prinţului Aladin? i se răspunse. Este cea mai de seamă minune a lumii. Te pot îndruma într—acolo, dacă doreşti să—l vezi.

Vrăjitorul îi mulţumi omului cu pricina şi, după ce văzu palatul, ştiu că fusese clădit de duhul lămpii şi aproape că înnebuni de furie. Hotărî să pună mâna pe lampă şi să—l arunce pe Aladin înapoi în sărăcia cea mai lucie.

Din nefericire, Aladin plecase pentru opt zile la vânătoare, ceea ce—i oferea timp suficient vrăjitorului. Acesta cumpără o duzină de lămpi de bronz, le puse într—un coş şi plecă la palat, unde

începu să strige:
—Lămpi noi! Dau lămpi noi pentru lămpi vechi! Era urmat de o mulţime de oameni care râdeau de el.

În sala cu douăzeci şi patru de ferestre, prinţesa auzi hărmălaia de afară şi trimise o roabă să afle ce se întâmpla, iar când aceasta se întoarse hohotind de râs, o mustră aspru.
—Măria Ta, răspunse roaba, cum să nu râzi, când vezi un moş prost care oferă lămpi noi şi bune pentru lămpi vechi?

Auzind cuvintele acelea, altă roabă spuse:
—Avem şi noi una veche pe care am putea s—o dăm la schimb. Aceea era tocmai lampa fermecată, pe care Aladin o lăsase fiindcă
n—o putea lua cu el la vânătoare. Necunoscându—i valoarea, prinţesa îi porunci roabei s—o ia de pe poliţa unde era pusa şi să facă schimbul propus de bătrânul neguţător. Roaba luă lampa, merse la vrăjitor şi—i zise:
—Dă—mi o lampă nouă pentru asta.

El o înhaţă pe dată, apoi îi spuse roabei să—şi aleagă orice lampă dorea, în zeflemelele mulţimii. Vrăjitorului nu—i păsa însă de acestea şi plecă, continuând să strige. După ce ieşi pe porţile cetăţii şi se îndreptă spre un loc singuratic, unde aşteptă căderea nopţii, scoase lampa şi o frecă. Duhul apăru şi la porunca vrăjitorului îl purtă, împreună cu palatul şi cu prinţesa dinăuntru, într—un loc îndepărtat din Africa.

A doua zi dimineaţa, sultanul privi pe fereastră către palatul lui Aladin şi se frecă la ochi, deoarece acesta dispăruse. Trimise de îndată după vizir şi—l întrebă ce se întâmplase cu palatul. Vizirul se uită de asemenea pe fereastră şi rămase mut de uimire. El puse din nou totul pe seama unor farmece demonice, iar de data asta sultanul îi dădu crezare şi trimise treizeci de călăreţi să—l aducă pe Aladin în lanţuri. Ostaşii îl întâlniră pe Aladin pe când revenea spre casă, îl legară şi—l siliră să—i urmeze pe jos. Locuitorii cetăţii însă, care—l iubeau pe Aladin, îi însoţiră, înarmaţi, pentru a se încredinţa că el nu avea să păţească nimic rău. Tânărul fu adus înaintea sultanului, care—i porunci gâdelui să—i taie capul. Gâdele îl puse pe Aladin în genunchi, îl lega la ochi şi ridică iataganul, pregătindu—se să lovească. In clipa aceea, vizirul, care văzuse că mulţimea forţase uşile palatului iar acum escalada zidurile pentru a—l salva pe Aladin, îi strigă să se oprească. Gloata arăta într—adevăr atât de ameninţătoare, încât sultanul se răzgândi, ordonă ca Aladin să fie dezlegat şi—l graţie în văzul mulţimii. După aceea, tânărul îl rugă să—i spună cu ce—i greşise.
—Nenorocit făţarnic, spuse sultanul, apropie—te!

De la fereastră, îi arătă locul gol pe care se înălţase până în dimineaţa aceea palatul lui cel mândru. Aladin era atât de uluit, că nu putu să rostească nici măcar un singur cuvânt.
—Unde sunt palatul şi fiica mea? întrebă sultanul. Grija mea nu—i atât pentru palat, cât pentru fata mea, pe care o doresc înapoi. Dacă n—o vei găsi, atunci cu adevărat îţi vei pierde capul.

Aladin îi ceru un răgaz de patruzeci de zile în care s—o găsească, făgăduind că dacă va da greş se va întoarce pentru a fi pedepsit aşa cum credea de cuviinţă sultanul. Odată rugămintea acceptată, plecă întristat. Vreme de trei zile, rătăci ca un om cu minţile pierdute, întrebându—i pe toţi ce se întâmplase cu palatul său, dar oamenii se mulţumiră să râdă de el şi să—l compătimească. Ajungând pe malul unui râu, tânărul îngenunche pentru a se ruga înainte de a se arunca în apele lui. Când încleşta degetele în rugă, frecă fără să—şi dea seama inelul fermecat pe care continua să—l poarte şi pe dată apăru duhul pe care—l văzuse în peşteră şi—l întrebă ce dorinţă avea.
—Salvează—mi viaţa, duhule, zise Aladin, şi adu—mi înapoi palatul.
—Asta nu stă în puterea mea, răspunse duhul. Eu sunt doar sclavul inelului, iar pentru palat trebuie să—i porunceşti sclavului lămpii.
—Fie aşa cum spui, încuviinţă Aladin, dar atunci poartă—mă în locul unde se află palatul şi lasă—mă sub fereastra scumpei mele soţii.

Cât ai clipi din ochi, se pomeni în Africa, sub fereastra prinţesei, şi adormi de îndată, frânt de oboseală.

Îl trezi cântecul păsărilor, dar acum îşi simţea inima mai uşoară, îşi dădea limpede seama că toate necazurile sale erau pricinuite de pierderea lămpii şi se întrebă în van cine i—o furase.

În dimineaţa aceea prinţesa se trezi mai devreme ca de obicei de când fusese adusă în Africa de către

vrăjitor, a cărui prezenţă era silită să o îndure o dată pe zi. Îl trata însă cu atâta răceală, încât el nu cuteza să locuiască acolo tot timpul. Pe când se îmbrăca, una dintre roabele ei se uită pe fereastră şi—l zări pe Aladin. Prinţesa alergă şi deschise fereastra, iar la zgomotul acela Aladin ridică ochii. Ea îl striga sa vina înăuntru şi mare fu bucuria celor doi iubiţi când se revăzură. După ce o sărută, Aladin îi spuse:

—În numele Atotputernicului, prinţesă, te rog pentru binele tău şi al meu ca înainte de a vorbi despre orice altceva să—mi spui ce s—a întâmplat cu lampa veche pe care am lăsat—o pe poliţa din sala cu douăzeci şi patru de ferestre când am plecat la vânătoare.

—Vai mie! spuse ea. Eu sunt pricina fară de voie a necazurilor noastre!

Îi povesti după aceea despre schimbul de lămpi.

—Acum ştiu, strigă Aladin, că pentru asta trebuie să—i mulţumim vrăjitorului african! Dar unde este lampa?

—O poartă cu el peste tot, răspunse prinţesa. Ştiu asta, deoarece a scos—o de la piept ca să mi—o arate. El doreşte să nu—ţi mai fiu credincioasă, ci să mă mărit cu el, spunând că ai fost decapitat din porunca tatălui meu. Vorbeşte mereu cu răutate despre tine, dar eu îi răspund numai prin lacrimi. Sunt sigură că dacă voi mai continua aşa, mă va lua în cele din urmă cu sila.

Aladin o mângâie, apoi o părăsi pentru o vreme. îşi schimbă straiele cu ale primului om pe care—l întâlni în cetate şi după ce cumpără un praf anume, reveni la palat printr—o uşiţă dosnică.

—Pune—ţi veşmintele cele mai frumoase, îi spuse Aladin prinţesei, şi primeşte—l pe vrăjitor cu zâmbete, făcându—l să creadă că m—ai dat uitării. Poftește—l să cineze cu tine şi spune—i că dorești să guşti vinurile din ţara lui. El se va duce să cumpere vin şi în timp ce este plecat îţi voi spune ce să faci.

Prinţesa îl ascultă întru totul şi după plecarea lui Aladin se îmbrăcă în straie atrăgătoare pentru prima dată de când părăsise ţara ei. îşi puse un brâu şi o cunună din diamante şi, văzându—se în oglindă că era mai frumoasă ca oricând, îl primi pe vrăjitor, spunându—i spre marea lui uimire:

—M—am lămurit că Aladin este mort şi că oricâte lacrimi aş vărsa, ele nu mi—l vor aduce îndărăt, de aceea am hotărât să nu—l mai jelesc şi te—am poftit sa cinezi cu mine. M—am săturat însă de vinurile de acasă şi aş dori să le gust pe cele din Africa.

Vrăjitorul plecă grăbit către prăvălia cu vinuri, iar prinţesa îşi turnă în cupă pulberea primită de la Aladin. Când vrăjitorul reveni, ea îi ceru să bea vinul împreună, schimbându—şi cupele între ei, ca semn

al împăcării. înainte să bea, vrăjitorul ţinu un toast despre frumuseţea prinţesei, dar ea îl opri repede, spunând:
—Să bem mai întâi şi apoi vei spune tot ce doreşti.

Îşi duse cupa la buze şi o ţinu acolo, în vreme ce vrăjitorul o deşertă pe a sa până la fund şi se prăbuşi pe spate fară viaţă. Atunci prinţesa deschise o uşiţă, iar Aladin intră în palat, şi—l cuprinse cu braţele după gât, dar el o rugă să—l lase întrucât mai avea multe de făcut. Îngenunche apoi lângă vrăjitorul mort, îi scoase lampa din vestă şi—i porunci duhului să ducă palatul cu tot ce se afla înăuntru înapoi. Acesta se supuse fară zăbavă şi, în iatacul ei, prinţesa nu simţi decât două mici hurducături şi nici nu bănui că se afla iarăşi acasă.

Tocmai atunci sultanul, care stătea în odaia sa jelindu—şi fiica pierdută, ridică privirea şi se frecă la ochi, deoarece palatul reapăruse pe locul său! Se grăbi într—acolo, iar Aladin îl primi în sala cu douăzeci şi patru de ferestre, având—o alături pe prinţesă, şi îi povesti tot ce se petrecuse, apoi îi arătă trupul vrăjitorului mort, pentru a fi crezut. Sultanul porunci de îndată să fie sărbătoare zece zile şi se părea că Aladin putea acum să trăiască în pace restul vieţii sale, însă lucrurile nu aveau să se întâmple aşa.

Vrăjitorul african avea un frate mai tânăr, care era chiar mai viclean şi mai ticălos decât el. Acesta porni la drum pentru a—i răzbuna moartea şi se duse la o femeie sfântă pe nume Fatima, gândindu—se că l—ar putea ajuta. Pătrunse în chilia ei şi—i puse hangerul în piept, poruncindu—i să se ridice şi să—i dea ascultare, dacă nu voia să moară. îşi schimbă apoi straiele cu ea, îşi vopsi faţa ca a ei, se acoperi cu vălul ei şi apoi o omorî, pentru ca să nu poată spune nimănui cele întâmplate. Plecă după aceea către palatul lui Aladin, iar toţi oamenii, crezând că era femeia sfântă, se strânseră în jurul lui, sărutându—i mâinile şi rugându—l să—i binecuvânteze. Când vrăjitorul sosi la palat, hărmălaia care—l însoţea era atât de mare, încât prinţesa trimise o roabă să se uite pe fereastră şi să vadă ce se întâmpla. Roaba îi spuse că sosise femeia sfântă care—i tămăduia pe oameni, atingându—i cu palmele ei. Auzind aceasta, prinţesa, care dorise de multă vreme s—o vadă pe Fatima, trimise să—i fie adusă. Ajungând în faţa prinţesei, vrăjitorul începu să se roage pentru sănătatea şi prosperitatea ei, iar după ce termină, prinţesa îi ceru să rămână mereu în palat. Fatima cea neadevărată, care nu—şi dorea nimic mai mult, se învoi, dar nu—şi ridică vălul de teamă să nu fie descoperită. Prinţesa îi arătă sala şi o întrebă ce credea despre ea.
—Este cu adevărat minunată, răspunse Fatima cea neadevărată, şi după părerea mea nu—i lipseşte decât un singur lucru.
—Care este acela? întrebă prinţesa.
—Dacă în mijlocul cupolei, răspunse vrăjitorul, ai atârna un ou de pasăre roc, atunci ar fi cu adevărat una dintre minunile lumii.

Din clipa aceea, prinţesa nu se putu gândi la nimic altceva decât la oul păsării roc, iar când Aladin reveni de la vânătoare o găsi tare necăjită. El o rugă să—i spună ce o supărase şi prinţesa răspunse că toată încântarea ei faţă de sală dispăruse fiindcă în mijloc nu atârna un ou de pasăre roc.
—Dacă asta—i tot, replică Aladin, în curând vei fi fericită. Plecă de lângă ea şi frecă lampa, iar când duhul apăru îi ceru să—i aducă un ou de pasăre roc. Duhul scoase atunci un urlet atât de asurzitor şi de teribil, încât odaia se cutremură.
—Nemernicule, răcni el, nu—ţi ajunge că am făcut totul pentru tine, dar acum trebuie să—mi porunceşti să—l aduc pe stăpânul meu şi să—l atârn în mijlocul cupolei tale?! Tu, soţia ta şi palatul vostru aţi merita să fiţi transformaţi în tăciuni, cu toate că această cerere nu vine din partea ta, ci este a fratelui vrăjitorului african pe care l—ai omorât. El se află acum în palatul tău deghizat în femeia sfântă Fatima, pe care a ucis—o, şi a strecurat dorinţa asta în capul soţiei tale. Ai grijă, fiindcă vrea să te omoare.

Şi cu aceste cuvinte, duhul dispăru.

Aladin reveni la prinţesă şi—i spuse că—l durea rău capul şi că ar fi dorit ca sfânta Fatima să—l atingă cu palmele, pentru a—l tămădui. Însă când vrăjitorul se apropie de el, Aladin înhaţă hangerul şi—i străpunse inima.
—Ce—ai făcut! strigă prinţesa. Ai ucis—o pe sfântă!
—Nu pe ea, răspunse Aladin, ci pe un vrăjitor mişel, apoi îi povesti în ce fel fusese înşelată.

Aladin şi soţia sa trăiră după aceea în pace. După moartea sultanului, Aladin îi urmă la tron şi domni mulţi ani, lăsând în urma lui un şir lung de regi.

RUMPELSTILTZKIN[7]

A fost odată un morar sărman, care avea o fiică nespus de frumoasă, într—o bună zi morarul a fost chemat în faţa regelui şi, pentru ca să se fălească, îi spuse acestuia că fata lui putea să toarcă aur din paie.
—Cu adevărat, aceasta este o însuşire minunată, zise regele. Dacă fiica ta este pe atât de iscusită pe cât spui, adu—o mâine la palatul meu şi o voi pune la încercare.

Când fata ajunse la curte, regele o duse într—o odaie plină cu grămezi de paie, îi dădu un fus şi o roată pentru tors şi spuse:
—Apucă—te de treabă şi toarce toată noaptea până în zori, iar dacă până atunci nu ai preschimbat toate paiele în aur, vei muri.

Închise după aceea uşa în urma lui şi plecă, lăsând—o singură înăuntru.

Fiica morarului sărac se aşeză pe un scaun şi se întrebă ce să facă. Desigur, nu ştia cum putea să toarcă paiele pentru a le preschimba în aur şi, în cele din urmă, se simţi atât de nefericită, încât izbucni în plâns. Pe neaşteptate, uşa odăii se deschise şi intră un omuleţ care rosti:
—Bună seara, fată de morar, de ce plângi cu atâta jale?
—Vai mie, răspunse fata, trebuie să torc aur din paie şi nu ştiu cum pot face asta.
—Ce—mi dai dacă torc eu paiele pentru tine? întrebă piticul.

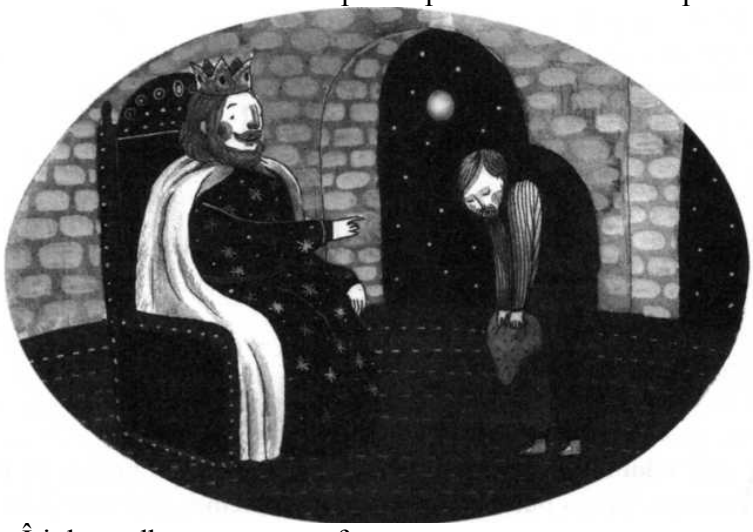

—Îţi dau salba mea, spuse fata.

Omuleţul luă salba, se aşeză la roata de tors şi sfârr, sfârr, sfârr, roata se învârti de trei ori şi mosorul se umplu. El puse după aceea alt mosor şi sfârr, sfârr, sfârr, roata se învârti de trei ori şi al doilea mosor se umplu de asemenea; şi tot aşa până dimineaţă, când toate paiele erau toarse şi toate mosoarele erau pline cu fire de aur. De cum răsări soarele, regele intră în odaie şi când zări aurul rămase uimit şi încântat, iar inima lui tânji mai mult ca oricând după metalul preţios. Ceru ca fata morarului să fie dusă în altă odaie mult mai mare decât prima şi tot plină cu paie, şi—i porunci să preschimbe toate paiele în aur până în zori, dacă ţinea la viaţa ei. Fata nu ştiu ce să facă şi începu să plângă, iar atunci uşa se deschise ca şi în noaptea trecută, iar omuleţul apăru şi o întrebă:
—Ce—mi dai dacă torc eu paiele pentru tine?
—Inelul de pe degetul meu, răspunse fata.

Piticul luă inelul şi sfârr, începu iarăşi să se învârtească roata, iar când se iviră zorile toate paiele fuseseră toarse în aur scânteietor. Regele era mai mult decât încântat la vederea aurului, însă lăcomia lui nu fusese nici acum îmblânzită, ci o duse pe fata morarului într—o odaie încă şi mai mare plina cu paie şi—i porunci:
—Toarce toate paiele acestea peste noapte, iar daca o vei face, de data asta vei deveni soţia mea.

Este adevărat că nu—i decât o simplă fată de morar, se gândi el, *dar n—aş putea găsi o soţie mai bogată, nici dacă aş răscoli prin toată lumea.*

Când fata ramase singură, omuleţul apăru pentru a treia oară şi spuse:
—Ce—mi dai dacă mai torc o dată paiele pentru tine?

---

[7] Grimm.

—Nu mai am nimic să—ţi dau, răspunse fata.
—Făgăduieşte—mi atunci că după ce vei fi regină îmi vei da primul tău născut.

Cine ştie ce se va mai întâmpla până atunci? gândi fata de morar, şi pentru că oricum nu vedea altă cale de ieşire, îi promise piticului ceea ce—i ceruse, iar el se apucă din nou de treabă şi toarse paiele în aur. Dimineaţa, când regele veni şi găsi totul aşa cum dorise, o luă pe dată de soţie şi fata de morar deveni regină.

După un an, ea născu un băieţel frumos şi nici nu se mai gândi la omuleţ, până într—o bună zi, când acesta intră pe neaşteptate în odaia ei şi—i spuse:
—Acum trebuie să—mi dai ce mi—ai făgăduit.

Regina se tulbură peste măsură şi—i oferi toate bogăţiile din regatul ei, dacă îi lăsa copilul, însă piticul spuse:
—Nu, căci o fiinţă vie îmi este mai dragă decât toate bogăţiile de pe lume.

Femeia începu să plângă şi să suspine amarnic şi omuleţul se înduioşa şi—i zise:
—Te voi lăsa trei zile ca să—mi ghiceşti numele, iar dacă îl vei afla în acest răstimp, atunci poţi să—ţi păstrezi pruncul.

Regina se gândi noaptea întreagă la toate numele pe care le auzise vreodată şi trimise un sol să cutreiere ţinutul şi să culeagă numele pe care le găsea. În ziua următoare, când omuleţul sosi, ea începu să spună Gaspar, Melchior, Balthazar şi toate celelalte nume pe care le ştia, dar la fiecare piticul striga:
—Nu—i numele meu!

În ziua următoare, regina trimise soli sa afle numele tuturor oamenilor din ţinuturile vecine şi adună o listă cu numele cele mai neobişnuite şi mai extraordinare, pe care porni să i—o citească omuleţului când acesta apăru.
—Nu te cheamă cumva Picioruşe—de—Oaie sau Picioruşe—ca—Fusele sau Picioruşe—ca—Găleţile?

Dar el răspundea de fiecare dată:
—Nu—i numele meu!

În a treia zi, solul reginei se întoarse şi—i spuse:
—N—am reuşit să mai găsesc vreun nume nou, însă când am ajuns la un deal înalt, dincolo de pădurea unde vulpile şi iepurii îşi urează noapte bună, am zărit o căsuţă în faţa căreia ardea un foc, iar în jurul focului dansa cel mai caraghios omuleţ pe care l—am văzut vreodată, ţopăind într—un picior şi cântând:

Mâine coc, dar astăzi beau,
Apoi pruncul eu îl iau.
Fiindcă regina—mamă nu ştie
Că Rumpelstiltzkin îmi zice mie!

Va puteţi închipui încântarea reginei când auzi numele. Omuleţul apăru la puţină vreme după aceea şi întrebă:

—Spune—mi, regină, care este numele meu? Regina zise mai întâi:

—Nu cumva te cheamă Conrad?

—*Nu.*

—Nu cumva te cheamă Harry?

—Nu.

—Nu cumva te cheamă Rumpelstiltzkin?

—Numai un diavol ţi—a putut spune numele acesta! Numai un diavol ţi—a putut spune numele acesta! răcni omuleţul.

În furia sa, izbi atât de puternic cu piciorul drept în podea, încât se afundă în pământ până la brâu, iar apoi, orbit de mânie, îşi prinse piciorul stâng cu ambele mâini şi—l trase cu putere, despicându—se în două.

FRUMOASA ŞI BESTIA[8]

Într—o ţară îndepărtată trăia odată un neguţător, care fusese norocos în toate afacerile sale, aşa că era tare bogat. Deoarece avea şase fii şi şase fiice, îşi dădea seama că banii săi nu erau chiar atât de mulţi încât copiii lui să poată avea tot ce şi—ar fi dorit, aşa cum se obişnuiseră.

Într—o bună zi, o nenorocire teribilă se abătu asupra lor. Casa le luă foc şi arse iute până în temelii, cu toate mobilele ei minunate, cărţile, tablourile, aurul, argintul şi bunurile de preţ dinăuntru, iar acesta era abia începutul necazurilor lor. Neguţătorul, care până atunci prosperase în tot ce înfăptuise, pierdu toate corăbiile pe care le avea pe mare, căzute pradă piraţilor, naufragiilor sau focului. După aceea, el află că slujbaşii săi din ţări îndepărtate, în care avusese încredere deplină, se dovediseră nişte pungaşi şi astfel, din marea sa bogăţie se trezi sărac lipit pământului.

Nu—i mai rămăsese decât o căsuţă, într—o pustietate, la peste o sută de leghe de oraşul în care locuise şi acolo se văzu silit să se retragă împreună cu copiii săi, care erau nefericiţi la gândul unei vieţi atât de diferite de cea dinainte. La început fiicele lui sperară că prietenii lor, foarte mulţi când erau bogaţi, vor stărui să le găzduiască în casele lor fiindcă rămăseseră fără acoperiş deasupra capului, dar în scurt timp văzură că fuseseră lăsate singure, ba chiar că foştii prieteni puneau năpastele ce—i copleşiseră pe seama exagerărilor lor şi nu vădeau nici cea mai mică intenţie de a le oferi vreun ajutor. De aceea nu le mai rămăsese altceva de făcut decât să plece la căsuţa îndepărtată care se găsea în mijlocul unui codru întunecat şi care părea locul cel mai respingător de pe faţa pământului. întrucât erau prea săraci pentru a avea servitori, fetele munceau din greu, ca tărăncile, iar băieţii cultivau ogorul pentru a—şi duce zilele. Purtând straie grosolane şi ducând viaţa cea mai simplă, fiicele neguţătorului regretau necontenit luxul şi distracţiile vieţii de până atunci; numai mezina încerca să fie curajoasă şi voioasă. Ea fusese la fel de tristă ca şi surorile ei atunci când necazurile se abătuseră asupra tatălui lor, dar în scurt timp îşi recăpătase voioşia şi se străduia să facă lucrurile cât mai bine, să—şi înveselească tatăl şi fraţii în măsura în care putea şi să încerce să—şi convingă surorile să i se alăture în dans şi cânt. Ele însă nici nu voiau să audă de aşa ceva şi, fiindcă mezina nu era la fel de tristă ca ele, îi spuseră că ea era potrivită numai pentru viaţa aceea de mizerie. Mezina era de fapt mult mai drăguţă şi mai dezgheţată decât ele, ba chiar atât de drăguţă, încât i se spunea Frumoasa. După doi ani, când toţi începuseră să se obişnuiască deja cu noua lor viaţă, se petrecu un lucru care le tulbură liniştea. Neguţătorul primi vestea că una dintre corăbiile sale, pe care o crezuse pierdută, ajunsese cu bine în port cu o încărcătură bogată. De îndată, fiii şi fiicele crezură că sărăcia lor luase sfârşit şi doriră să pornească neîntârziat spre oraş, dar neguţătorul, care era mai precaut, îi rugă să mai aştepte puţin şi, cu toate că era vremea recoltei, şi pe câmp era nevoie de toate braţele de muncă, hotărî să meargă doar el, pentru a afla despre ce era vorba. Numai mezina avea îndoieli că vor fi din nou la fel de bogaţi pe cât fuseseră odată sau cel puţin îndeajuns de bogaţi pentru a trăi în tihnă în oraş, unde să găsească iarăşi distracţii şi companie veselă. Toţi îl încărcară pe tatăl lor cu cereri pentru giuvaiere şi haine, pentru cumpărarea cărora ar fi fost nevoie de o avere, doar Frumoasa, fiind convinsă că era zadarnic, nu ceru nimic. Observându—i tăcerea, neguţătorul o întrebă:

—Şi ţie ce să—ţi aduc, Frumoaso?

—Singurul lucru pe care mi—l doresc, răspunse ea, este să te văd întors acasă teafăr.

Răspunsul acela nu făcu însă decât să le irite pe surorile ei, care bănuiau că le învinuia pentru că ele ceruseră lucruri costisitoare. Pe de altă parte, neguţătorul era încântat, dar, întrucât credea că la vârsta ei trebuia cu siguranţă să—i placă un cadou frumos, îi ceru să—şi aleagă ceva.

—Dragă tată, spuse Frumoasa, deoarece insişti, te voi ruga să—mi aduci un trandafir. De când am venit aici n—am mai văzut vreunul şi iubesc tare mult floarea asta.

Neguţătorul porni la drum şi ajunse cât putu de repede în oraş, unde află că foştii lui tovarăşi, crezându—l mort, împărţiseră între ei bunurile aduse de corabie, astfel că, după şase luni de necazuri şi cheltuieli, el era la fel de sărac pe cât fusese când plecase, reuşind să recapete doar atât cât să—şi achite costul călătoriei. Situaţia sa se înrăutăţi apoi şi mai mult, deoarece se văzu silit să părăsească oraşul pe o vreme cumplită, astfel că, ajuns la câteva leghe de casă, era aproape istovit de oboseală şi îngheţat de frig. Deşi ştia că va avea nevoie de câteva ore pentru a străbate pădurea, era atât de nerăbdător să ajungă acasă, încât decise să continue drumul; noaptea îl învălui însă, iar din cauza zăpezii înalte şi a gerului

---

[8] *La Belle et la Bete*. De Madame de Villeneuve.

muşcător calul lui nu putu să mai înainteze. Nu se zărea nicio căsuţă în jur şi singurul adăpost pe care—l găsi fu scorbura unui copac mare, unde ramase ghemuit toată noaptea, care i se păru cea mai lungă pe care o trăise vreodată. In ciuda vlăguirii sale, urletele lupilor îl împiedicară să închidă ochii şi când se crăpă de ziuă, neguţătorul nu se găsea defel într—o stare mai bună, deoarece ninsoarea de peste noapte acoperise toate potecile şi acum nu mai ştia în ce direcţie să se îndrepte.

În cele din urmă descoperi urma unei cărări şi, deşi la început aceasta era lunecoasă şi nesigură, făcându—l să cadă de multe ori, treptat deveni mai accesibilă şi—l conduse la un drum mărginit de pomi care se sfârşea înaintea unui castel măreţ. Neguţătorului i se păru tare ciudat ca pe drumul acela nu căzuse nici măcar un fulg de nea şi că pomii erau portocali acoperiţi de flori şi fructe. Când ajunse la curtea din faţă a castelului, zări o scară cu trepte din agat şi o urcă, apoi trecu prin odăi minunat mobilate. Căldura plăcută îl făcu să—şi vină în fire şi se simţi flămând ca un lup, dar se părea că în palatul uriaş şi mândru nu locuia nimeni căruia să—i poată cere ceva de mâncare. Peste tot domnea o tăcere adâncă şi până la urmă, istovit să mai rătăcească prin săli şi coridoare pustii, se opri într—o cameră mai mică decât celelalte, unde în faţa focului care ardea în şemineu fusese tras un divan. Gândindu—se că fusese pregătit în aşteptarea cuiva, neguţătorul se aşeză şi destul de repede căzu într—un somn dulce.

Când foamea îl trezi după câteva ore, era tot singur, dar lângă el apăruse o măsuţă pe care se afla un prânz îmbelşugat şi, fiindcă nu mai pusese nimic în gură de douăzeci şi patru de ore, neguţătorul nu mai pierdu o clipă, ci se apucă să mănânce, sperând că în scurt timp va avea ocazia să—i mulţumească atentei sale gazde, oricine ar fi fost ea. Nimeni nu se ivi însă şi, după alt somn îndelungat, din care se deşteptă complet înviorat, palatul rămăsese la fel de pustiu ca şi înainte, deşi pe măsuţa de alături apăruse o gustare din prăjituri delicioase şi fructe. Fiind de felul său temător, pe neguţător începu să—l sperie tăcerea din jur şi decise să caute din nou prin toate odăile, dar în van. In tot palatul nu se zărea nici picior de servitor şi nici urmă de viaţă! începu după aceea să se întrebe ce ar fi trebuit să facă şi, pentru amuzament, îşi închipui că toate comorile pe care le vedea erau ale lui şi se gândi cum le—ar fi împărţit copiilor săi. Coborî în grădină şi, cu toate că iarna domnea peste tot, aici soarele strălucea, păsările ciripeau, florile îmboboceau şi aerul era dulce şi înmiresmat. încântat de tot ce vedea şi auzea, neguţătorul gândi: ”*Toate astea îmi sunt pasămite hărăzite. Voi pleca neîntârziat şi—mi voi aduce copiii, pentru a mă bucura alături de ei de toate minunile astea.”*

În ciuda faptului că era obosit şi înfrigurat când sosise la castel, îşi dusese calul în grajd şi—l hrănise, iar acum se gândi să pună şaua pe el pentru călătoria spre casă şi porni pe aleea ce ducea către grajduri.

Aleea era mărginită de ambele părţi cu garduri vii din trandafiri şi neguţătorului i se păru că în viaţa lui nu văzuse sau mirosise flori aşa minunate. Ele îi reamintiră de promisiunea pe care i—o făcuse Frumoasei şi se opri să ia un trandafir. De—abia îl rupse, când un zgomot teribil se auzi îndărătul său şi, întorcându—se, văzu o Bestie înfricoşătoare, care părea furioasă şi care îi vorbi cu glas tunător:

—Cine ţi—a dat voie să—mi rupi trandafirii? Nu ţi—a fost de ajuns că ţi—am îngăduit să intri în palatul

meu şi am fost binevoitor cu tine? Aşa îţi arăţi recunoştinţa — furându—mi florile? Neobrăzarea ta nu va rămâne nepedepsită!

Înspăimântat de cuvintele mânioase, neguţătorul azvârli trandafirul şi, aruncându—se în genunchi, strigă:

—Iertare, stimate domn! Îţi sunt cu adevărat recunoscător pentru ospitalitate, care a fost atât de minunata încât nu mi—aş fi putut închipui că vei fi ofensat de faptul că am luat un lucru aşa micuţ ca acest trandafir.

Bestia nu se domoli însă la auzul acelor cuvinte, ci tună:

—Răspunzi pe dată cu scuze şi vorbe măgulitoare, dar ele nu te vor salva de moartea pe care o meriţi.

"Vai mie," gândi neguţătorul, *"dacă ar şti fiica mea în ce primejdie m—a adus trandafirul ei!"*

Cuprins de disperare, începu să—i istorisească Bestiei toate necazurile sale şi temeiul călătoriei pe care o întreprinsese, neuitând să amintească de rugămintea Frumoasei.

—Visteria unui rege cu greu ar fi putut cumpăra tot ce mi—au cerut celelalte fiice, zise el, dar m—am gândit că aş putea cel puţin să—i duc Frumoasei trandafirul. Te rog să mă ierţi, fiindcă, aşa cum poţi vedea, n—am făcut—o cu gând rău.

Bestia căzu pe gânduri, apoi vorbi pe un ton mai puţin mânios:

—Te voi ierta, cu o condiţie — să—mi dai una dintre fiicele tale.

—Vai! strigă neguţătorul. Dacă aş fi cu adevărat atât de crud încât să—mi răscumpăr viaţa pe seama uneia dintre copilele mele, ce pricină aş putea inventa ca s—o aduc aici?

—Nu va fi necesară nicio minciună, răspunse Bestia. Dacă doreşte să vină, trebuie să o facă din proprie voinţă, altfel n—o voi accepta. Află dacă vreuna dintre ele este îndeajuns de curajoasă şi te iubeşte aşa de mult încât să vină să—ţi salveze viaţa. Pari să fii un om cinstit, de aceea am încredere să te las să pleci acasă. Îţi dau o lună ca să descoperi dacă vreuna dintre fiicele tale se va întoarce cu tine şi va rămâne aici, pentru ca tu să poţi pleca liber. Dacă nu doresc să vină, vei veni tu singur, după ce—ţi vei lua rămas—bun de la ele pentru vecie, fiindcă din acel moment vei fi al meu. Şi să nu crezi că te vei putea ascunde de mine, fiindcă dacă nu—ţi vei ţine făgăduiala, voi veni după tine şi te voi găsi! sfârşi Bestia pe un ton fioros.

Neguţătorul acceptă propunerea, deşi în adâncul sufletului nu credea că vreuna dintre fiicele sale putea fi convinsă să vină. Făgădui să revină la data hotărâtă şi apoi, doritor să scape de Bestie, ceru îngăduială sa pornească pe dată la drum. Bestia îi răspunse însă că nu putea pleca decât a doua zi dimineaţa.

—Atunci vei găsi un cal pregătit pentru tine, îi spuse. Acum du—te, cinează şi aşteaptă—mi poruncile.

Mai mult mort decât viu, sărmanul neguţător reveni în odaia sa, unde o cină delicioasă fusese deja pregătită pe măsuţa care stătea acum înaintea focului duduitor. Era totuşi prea înspăimântat ca să poată mânca şi de—abia ciuguli din câteva farfurii, temându—se ca Bestia să nu se înfurie dacă nu—i ascultă ordinele. După ce termină, auzi un zgomot teribil dincolo de uşă şi ştiu că acesta anunţa apropierea Bestiei. întrucât nu se putea opune acelei vizite, nu—i rămase altceva de făcut decât să pară cât mai puţin temător; când Bestia apăru şi—l întrebă dacă mâncase bine, îi răspunse cu glas umil că cina fusese minunată, mulţumită bunătăţii gazdei sale. Bestia îl avertiză după aceea să nu uite înţelegerea lor şi să—şi pregătească fiica pentru ce avea s—o aştepte.

—Mâine—dimineaţă, să nu te scoli până nu vei vedea soarele şi nu vei auzi sunând un clopoţel de aur. Micul dejun te va aştepta aici, iar calul pe care vei pleca va fi pregătit în curte. Cu acelaşi cal te vei întoarce peste o lună, când îţi vei aduce fata. Rămas—bun! Du—i un trandafir Frumoasei şi nu—ţi uita făgăduiala!

Neguţătorul se bucură când Bestia plecă şi, cu toate că nu putu să închidă ochii fiind copleşit de tristeţe, rămase întins până la răsăritul soarelui. Apoi după un mic dejun înghiţit în pripă, luă trandafirul Frumoasei şi încalecă pe calul care—l purtă atât de iute, încât într—o clipă îi dispăru din faţa ochilor palatul. Când se opri în faţa căsuţei sale, era tot abătut.

Copiii lui, care se speriaseră din pricina absenţei sale îndelungate, se repeziră să—l întâmpine, doritori să afle rezultatul călătoriei, despre care bănuiau că fusese prielnică, deoarece îl văzură călărind un armăsar minunat şi purtând o mantie bogată. La început el le ascunse adevărul, spunând doar pe un ton trist Frumoasei când îi întinse trandafirul:

—Iată ce mi—ai cerut să—ţi aduc. Nici nu ştii cât m—a costat.

Cuvintele acelea stârniră însă atât de mult curiozitatea copiilor, încât până la urmă le povesti întreaga sa aventură, de la început până la sfârşit, şi toţi se întristară. Fetele se plânseră cu glas tare despre speranţele lor risipite, iar băieţii spuseră că tatăl lor n—ar trebui să se întoarcă în castelul înfiorător şi începură să plănuiască în ce fel ar fi putut ucide Bestia, dacă ar fi venit după el. Neguţătorul le reaminti însă că făgăduise că se va întoarce. Fetele îşi revărsară după aceea mânia asupra Frumoasei, zicând că fusese numai vina ei şi că, dacă ar fi cerut un lucru obişnuit, năpasta aceea nu s—ar mai fi întâmplat, şi se tânguiră cu amărăciune că erau nevoite să sufere din cauza neroziei ei.

Teribil de abătută, Frumoasa le spuse:

—Este adevărat că din cauza mea s—a petrecut această nenorocire, dar vă încredinţez că n—am făcut—o cu intenţie. Cine ar fi putut bănui că un trandafir cerut în mijlocul verii va isca atâta nefericire? Dar fiindcă sunt vinovată, este firesc ca numai eu să fiu pedepsită. De aceea mă voi întoarce cu tata, pentru ca el să—şi respecte făgăduiala.

La început, nimeni nu se învoi cu aşa ceva, iar tatăl şi fraţii ei, care o iubeau tare mult, îi spuseră că nimic nu avea să—i convingă s—o lase să plece, însă Frumoasa nici nu vru să—i asculte. Pe măsură ce se apropia sorocul, îşi împărţi puţinele ei bunuri celorlalte surori şi—şi luă rămas—bun de la tot ceea ce iubea. Când veni ziua plecării, ea îşi încuraja şi îmbărbăta tatăl, apoi sui pe calul pe care i—l adusese de la castelul Bestiei. Calul părea să zboare mai degrabă decât să alerge în galop, dar o făcea aşa de lin, că Frumoasa nu se temu, ba chiar s—ar fi bucurat de călătorie, dacă nu i—ar fi fost frică de ce i s—ar fi putut întâmpla la sfârşitul ei. Neguţătorul încercă încă o dată s—o convingă să se întoarcă acasă, dar în zadar. Pe când vorbeau, se lăsă noaptea şi apoi, spre marea lor uimire, lumini minunat colorate începură să strălucească în toate direcţiile şi focuri magnifice de artificii izbucniră în faţa lor; toată pădurea era iluminată şi se simţea chiar o căldură plăcută, deşi până atunci fusese un frig muşcător. Toate acestea ţinură până ajunseră la drumul mărginit de portocali, unde se aflau statui cu torţe aprinse, şi când se apropiară mai mult de palat văzură că era luminat din acoperiş până în temelii, iar din curtea interioară răsuna o muzică dulce.

—Probabil că Bestia trebuie să fie tare flămândă dacă se bucură în asemenea măsură de sosirea prăzii sale, spuse fata încercând să glumească.

În ciuda temerilor ei, îi era imposibil să nu admire lucrurile minunate pe care le vedea.

Calul se opri lângă scara ce suia către intrare şi, după ce descălecară, neguţătorul o conduse pe Frumoasă spre odăiţa în care fusese el găzduit, unde găsiră un foc zdravăn care ardea în şemineu şi masa pregătită cu o cină îmbietoare.

Neguţătorul ştia că toate acelea erau pentru ei, iar fata, care era mai puţin speriată după ce trecuse prin atâtea încăperi şi n—o văzuse nicăieri pe Bestie, dorea să se aşeze la masă, fiindcă drumul cel lung o înfometase grozav. De abia terminaseră de mâncat, când bubuitul paşilor Bestiei se auzi apropiindu—se şi Frumoasa îşi cuprinse îngrozită tatăl în braţe. Spaima îi deveni şi mai mare când văzu cât de înfricoşat era şi el. Când Bestia apăru cu adevărat, deşi fata tremură la vederea sa, se strădui din răsputeri să—şi ascundă frica şi se înclină cu respect.

Purtarea ei încântă în mod vădit Bestia, care, după ce o privi, rosti pe un ton care ar fi putut stârni groaza în inima cea mai bravă, deşi nu părea defel furios:

—Bună seară, bătrâne! Bună seara, Frumoaso! Neguțătorul era prea înspăimântat pentru a replica, dar fata
răspunse cu glas dulce:
—Bună seara, Bestie.
—Ai venit de bunăvoie? întrebă Bestia. Te învoiești să rămâi aici după ce tatăl tău va pleca?

Fata răspunse plină de curaj că era pregătită să rămână.

—Sunt încântat de tine, spuse Bestia, și întrucât ai venit de bunăvoie, poți să rămâi. Cât despre tine, bătrâne — se întoarse la neguțător —, vei pleca mâine la răsăritul soarelui. Când clopoțelul va suna, scoală—te iute, mănâncă—ți micul dejun și vei găsi același cal care așteaptă să te ducă acasă. Ține însă minte că nu trebuie să te aștepți să—mi mai vezi vreodată palatul.

Întorcându—se apoi către fată, urmă:

—Însoțește—ți tatăl în odaia alăturată și ajută—l să aleagă tot ce crezi că le—ar face plăcere fraților și surorilor tale. Veți găsi acolo două cufere pe care să le umpleți cât puteți. Mi se pare cuvenit să le trimit ceva de preț care să le reamintească de tine.

Bestia plecă după aceea, nu înainte de a spune:

—La revedere, Frumoaso! La revedere, bătrâne!

Deși începuse să se gândească plină de durere la plecarea tatălui ei, fata se temu să nu—i dea ascultare Bestiei, așa că trecură în încăperea alăturată, ai cărei pereți erau acoperiți de jur împrejur cu polițe și scrinuri. Tatăl și fiica fură uluiți de bogățiile de acolo. Pe rafturi se aflau rochii minunate, demne de o regină, cu toate podoabele ce trebuiau purtate cu ele, și când fata deschise scrinurile, rămase uimită de mormanele de giuvaiere. După ce alese pentru fiecare dintre surorile ei câte o movilă de rochii minunate, Frumoasa deschise ultimul sipet, care era plin cu aur.

—Tată, spuse ea, deoarece aurul îți va fi mai de folos, cred ar fi bine să scoatem afară celelalte lucruri și să umplem cuferele cu galbeni.

Se apucară de îndată să golească toate cuferele, dar cu cât puneau mai mult, cu atât părea să existe mai mult loc înăuntru, așa că până la urmă puseră la loc toate rochiile și bijuteriile pe care le scoseseră, iar fata adăugă încă pe atâtea giuvaiere pe cât putea duce în mâini și nici așa cuferele nu se umplură până sus. Erau însă așa de grele că nici măcar un elefant nu le—ar fi putut ridica!

—Bestia a râs pe seama noastră, se plânse neguțătorul. S—a prefăcut doar că ne dăruiește toate lucrurile acestea, dar știa prea bine că nu le voi putea duce.

—Să așteptăm și să vedem, zise fata. Nu pot să cred că a vrut să ne amăgească. Tot ce putem face este să le închidem și să le lăsăm aici, pregătite.

Așa și făcură, după care reveniră în odăița lor, unde găsiră micul dejun pregătit. Neguțătorul se înfruptă, fiindcă generozitatea Bestiei îl făcea să creadă că i—ar putea îngădui să revină în scurt timp pentru a—și vedea fata, în vreme ce Frumoasa era încredințată că tatăl ei o părăsea pentru totdeauna, așa încât se întrista când clopoțelul sună pentru a doua oară, anunțându—i că venise vremea să se despartă. Coborâră în curte, unde așteptau doi cai, unul purtând cele două cufere și celălalt pregătit pentru neguțător. Caii tropăiau nerăbdători să plece și neguțătorul se văzu silit să—și ia rămas—bun în grabă de la fiica sa, și de îndată ce încalecă, bidiviii porniră cu iuțeală și dispărură într—o clipă din vedere. Frumoasa începu să plângă și porni tristă spre odaia ei. Destul de repede se simți însă cuprinsă de un somn greu și, fiindcă tot nu avea nimic mai bun de făcut, se întinse și adormi pe loc. Visă că se plimba pe malul unui pârâu mărginit de copaci și—și căina soarta tristă, când un prinț tânăr, mai chipeș decât orice bărbat pe care—l văzuse vreodată și cu un glas ce—i atingea corzile cele mai ascunse ale inimii, apăru și—i spuse:

—Frumoaso, nu ești chiar atât de nefericita pe cât crezi! Pentru suferințele tale, vei fi răsplătită în alte feluri. Toate dorințele îți vor fi îndeplinite, încearcă doar să mă găsești, indiferent cum aș fi deghizat, deoarece eu te iubesc cu toată inima și dacă mă vei face fericit, îți vei găsi propria fericire. Fii sinceră pe cât ești de frumoasa și nu ne vom mai dori nimic altceva.

—Ce pot face, prințe, ca să fii fericit? întrebă fata.

—Doar să fii recunoscătoare, răspunse el, și să nu te încrezi prea mult în ochii tăi. Și, mai presus de orice, nu mă părăsi până nu mă salvezi din crunta—mi nefericire.

Frumoasa visă după aceea că se afla într—o încăpere cu o femeie impunătoare și frumoasă, care—i spuse:

—Frumoaso, încearcă să nu regreţi tot ce ai lăsat în urmă, fiindcă eşti sortită unui destin mai bun. Atât doar — nu te lăsa înşelată de aparenţe.

Fata îşi găsi visele atât de interesante, încât nu se grăbi să se trezească, dar ceasul o deşteptă, rostindu—i încetişor numele de douăsprezece ori, şi când se trezi îşi găsi măsuţa de toaletă plină cu tot ce şi—ar fi putut dori, iar după ce se găti, masa încărcată cu bunătăţi o aştepta în odaia alăturată. Prânzul nu durează totuşi prea mult atunci când eşti singur şi, nu după multă vreme, ea se instala comod în colţul unui divan şi începu să se gândească la prinţul încântător din vis.

”Mi—a zis că l—aş putea face fericit, gândi fata, *aşadar s—ar părea că Bestia asta îngrozitoare îl ţine prizonier. Dar cum l—aş putea elibera? Mă întreb de ce oare amândoi mi—au spus să nu mă—ncred în aparenţe? Nu înţeleg asta. La urma urmelor, n—a fost însă decât un vis, aşa că de ce ar trebui să—mi fac griji în privinţa lui? Mai bine să caut ceva care să mă înveselească.”*

Se ridică şi începu să cerceteze numeroasele încăperi ale palatului.

Prima odaie în care intră avea toţi pereţii acoperiţi cu oglinzi şi fata îşi văzu reflexia peste tot şi—şi spuse că nu văzuse niciodată o încăpere aşa minunată. Îi atrase apoi atenţia o brăţară care atârna de un candelabru şi când o luă, descoperi surprinsă că avea portretul necunoscutului ei admirator, întocmai aşa cum îl văzuse în vis. Încântată, îşi puse brăţara pe mână şi trecu după aceea într—o galerie de tablouri, unde găsi repede portretul aceluiaşi prinţ arătos, în mărime naturală şi atât de bine zugrăvit, încât pe când îl privea i se păru că—i zâmbea cu bunătate. Desprinzându—se în cele din urmă din faţa tabloului, ajunse într—o sală care conţinea toate instrumentele muzicale din lume şi aici se amuză multă vreme, încercând unele dintre ele şi cântând până obosi. Sala următoare era o bibliotecă, unde văzu tot ce dorise vreodată să citească şi toate cărţile pe care le citise până atunci. I se păru că o viaţă întreagă nu ar fi fost îndeajuns nici măcar pentru a parcurge titlurile cărţilor, atât erau de multe. De acum se întuneca şi lumânări începură să se aprindă singure în sfeşnice de diamante şi rubine prin toate încăperile.

Fata constată că cina îi e servită la ceasul la care ar fi dorit să mănânce, dar cu toate astea nu văzu pe nimeni şi nu auzi vreun sunet. Deşi tatăl ei o prevenise că va fi singură, începu să i se pară destul de plictisitor.

O auzi apoi pe Bestie apropiindu—se şi se întrebă, înfiorându—se, dacă nu cumva intenţiona s—o

înghită acum.

Bestia nu arăta însă deloc feroce, ci doar rosti răguşit:

—Bună seara, Frumoaso.

Ea răspunse vesel şi reuşi să—şi ascundă spaima. Bestia o întrebă după aceea dacă se distrase şi fata îi povesti despre sălile pe care le văzuse.

Bestia o întrebă apoi dacă ea credea că putea fi fericită în palatul său şi fata răspunse că totul era atât de minunat, încât ar fi fost foarte mofturoasă dacă nu putea fi fericită. Iar după ce vorbiră aproape un ceas, fata începu să—şi spună că Bestia nu era chiar aşa groaznică pe cât crezuse la început. Când se ridică să plece, Bestia o întrebă cu glasul său dogit:

—Mă iubeşti, Frumoaso? Vrei să te măriţi cu mine?

—Nu ştiu ce să zic! exclamă fata fiindcă se temea să nu—i provoace furia printr—un refuz.

—Spune „da" sau „nu", fără să—ţi fie frică, o îndemnă Bestia.

—Nu, Bestie, spuse repede fata.

—Atunci, noapte bună, Frumoaso.

—Noapte bună, Bestie, răspunse ea fericită să vadă că nu se mâniase.

După plecarea Bestiei, se sui în pat şi adormi repede şi—l visă pe prinţul necunoscut. In vis, venea la ea şi—i spunea:

—Frumoaso, de ce eşti nedreaptă cu mine? Mă tem că soarta mea va fi să rămân nefericit încă multe zile.

Apoi visele se schimbară, dar prinţul fermecător apărea în toate, iar când se făcu dimineaţă, primul ei gând fu să se uite la portret pentru a vedea dacă semăna realmente cu el şi văzu că era într—adevăr la fel.

În dimineaţa aceea fata hotărî să se distreze în grădină, fiindcă soarele strălucea şi fântânile împroşcau apă jucăuşă, dar spre surprinderea ei locurile îi erau familiare şi ajunse la pârâul cu arbori de mirt unde îl întâlnise pentru întâia oara pe prinţ în vis, iar asta o făcu să se gândească mai mult ca oricând la faptul că se putea ca el să fie prizonierul Bestiei. Când se simţi obosită, reveni la palat şi descoperi o odaie nouă, plină cu materiale pentru tot felul de îndeletniciri — panglici din care puteai face funde şi crepsatin ce putea fi transformat în flori. Găsi apoi o volieră plină cu păsări rare, atât de blânde încât zburară către fată de îndată ce o văzură şi i se aşezară pe umeri şi pe cap.

—Creaturi mici şi drăgălaşe, spuse ea, cât îmi doresc ca aceasta colivie a voastră să se fi aflat mai aproape de camera mea, pentru a vă putea auzi mai des cântecele!

Rostind cuvintele acestea, deschise o uşă şi, spre încântarea ei, văzu că intra direct în iatacul ei, deşi crezuse că se găsea în altă parte a palatului.

Într—o încăpere aflată şi mai departe se găseau alte păsări, papagali care puteau să vorbească şi care o întâmpinară pe Frumoasă strigându—i numele; fata îi găsi amuzanţi şi luă doi în iatacul ei, iar papagalii îi vorbiră în timpul cinei. După cină, Bestia o vizită *ca* de obicei şi—i puse aceeaşi întrebare ca şi cu o seara în urmă, apoi plecă spunându—i „Noapte buna" cu glas răguşit, iar Frumoasa se culcă şi—l visă pe prinţul misterios. Zilele trecură repede cu felurite desfătări şi după o vreme fata descoperi în palat o încăpere minunată, unde adesea îi făcea plăcere să se retragă când se plictisea să fie singură. La început, odaia aceea nu—i atrăsese atenţia în mod deosebit; era goală şi în dreptul fiecărei ferestre se afla un fotoliu confortabil, iar prima dată când se uitase pe o fereastră i se păruse că o draperie neagră o împiedica să vadă ceva afară. Însă când intră a doua oară în camera aceea, din întâmplare, fiindcă se simţea pur şi simplu obosită, se aşeză într—un fotoliu şi, pe loc, draperia se trase într—o parte, iar în faţa ei se desfăşură o pantomimă amuzantă — dansuri, lumini colorate, muzică şi costume frumoase şi totul era atât de vesel, încât Frumoasa se simţi în culmea fericirii. încercă după aceea şi celelalte opt ferestre şi în fiecare văzu un spectacol nou şi surprinzător, aşa că nu se mai simţi niciodată singură. În fiecare seară, după cină, Bestia venea în vizită şi întotdeauna înainte de a—i spune „Noapte bună" o întreba cu vocea sa teribilă:

—Frumoaso, vrei să te măriţi cu mine?

Iar fetei i se părea ca acum înţelegea Bestia mai bine, fiindcă atunci când răspundea: „Nu, Bestie", gazda ei se îndepărta cu un aer trist. Totuşi visele ei fericite cu prinţul tânăr şi chipeş o făceau să uite repede de sărmana Bestie şi unicul lucru care o mai tulbura era faptul că i se repeta întruna să nu se încreadă în aparenţe, să se lase condusă de inimă, nu de ochi, şi multe altele la fel de tulburătoare, pe care, oricât de mult s—ar fi gândit la ele, nu le putea înţelege.

Aşa trecură multe zile, dar, în cele din urmă, deşi era fericită, fata începu să ducă dorul tatălui, fraţilor

şi surorilor ei. Văzându—i tristeţea, Bestia o întrebă într—o seară ce se întâmpla. Frumoasa aproape că încetase să se mai teamă de monstru, ştiind de acum că era blând, în ciuda înfăţişării fioroase şi a glasului îngrozitor, şi de aceea îi mărturisi că tânjea să—şi revadă casa. Auzind—o, Bestia păru teribil de abătută şi izbucni mâhnită:

—Ai avea inima să părăseşti o Bestie nefericită? Ce ţi—ai mai dori pentru a fi mulţumită? Vrei să pleci pentru că mă urăşti?

—Nu, dragă Bestie, răspunse fata cu blândeţe. Nu te urăsc şi mi—ar părea tare rău să nu te mai văd niciodată, dar tânjesc să—mi revăd tatăl. Lasă—mă să plec doar pentru două luni şi—ţi promit că mă voi întoarce la tine şi voi rămâne aici tot restul vieţii.

Bestia, care suspinase jalnic în timp ce ea vorbise, îi răspunse:

—Nu—ţi pot refuza nimic din ce mi—ai cere, chiar dacă asta m—ar costa viaţa. Ia cele patru lăzi pe care le vei găsi în camera de lângă iatacul tău şi umple—le cu tot ce doreşti să iei cu tine. Nu uita însă făgăduiala şi întoarce—te după două luni, altfel s—ar putea să—ţi pară rău, fiindcă dacă nu vei reveni la vreme, vei găsi moartă Bestia ta credincioasă. Nu vei avea nevoie de o trăsură care să te aducă înapoi. Ajunge ca în seara dinaintea plecării să—ţi iei rămas—bun de la fraţii şi surorile tale, iar când te sui în pat să răsuceşti pe deget inelul acesta şi să rosteşti răspicat: „Vreau să mă—ntorc la palatul meu şi să—mi revăd Bestia". Noapte bună, Frumoaso! Nu te teme de nimic, dormi în pace şi nu peste mult timp îţi vei revedea tatăl.

Îndată ce rămase singură, fata se grăbi să încarce în lăzi obiectele rare şi preţioase pe care le văzu înjur şi cuferele părură că s—ar fi umplut abia când obosi să mai îngrămădească lucruri în ele.

Merse după aceea la culcare, însă abia putu să adoarmă de fericire. Când până la urmă îl visă pe prinţul ei iubit, fu îndurerată să—l vadă întins pe malul acoperit cu iarbă al pârâului, trist şi melancolic, aproape fără să semene deloc cu el însuşi.

—Ce se—ntâmplă? strigă ea. Prinţul o privi cu reproş şi spuse:

—Cum poţi să întrebi asta, făptură crudă? Oare nu pleci cumva, lăsându—mă poate pradă morţii?

—Oh, dar nu te întrista, zise fata. Plec doar pentru a—l încredinţa pe tata că sunt în siguranţă şi fericită. I—am făgăduit Bestiei că mă voi întoarce şi ar muri de durere dacă nu m—aş ţine de cuvânt!

—Ce contează el pentru tine? întrebă prinţul. Doar nu ţii la el?

—Ar trebui să fiu cu adevărat nerecunoscătoare dacă nu aş ţine la o Bestie atât de bună! strigă fata indignată. Aş fi gata să—mi dau viaţa ca să—l scap de durere. Te încredinţez că nu—i vina lui că—i atât de pocit.

În clipa aceea un sunet ciudat o trezi — cineva vorbea, nu departe, şi, deschizând ochii, Frumoasa se trezi într—o odaie pe care n—o mai văzuse niciodată, care nu era desigur nici pe departe la fel de minunată precum cele cu care se obişnuise în palatul Bestiei. Unde putea să fie? Se sculă şi se îmbrăcă în grabă, apoi văzu că în cameră se aflau şi lăzile pe care le umpluse în noaptea trecută. Pe când se întreba ce vrăjitorie folosise Bestia pentru a aduce lăzile şi pe ea în locul acela necunoscut, auzi pe neaşteptate glasul tatălui ei şi ieşi în fugă din încăpere pentru a—l îmbrăţişa, foarte fericită. Fraţii şi surorile ei fură uluiţi de apariţia ei, fiindcă nu se aşteptau s—o mai vadă vreodată şi—i puseră o sumedenie de întrebări, iar Frumoasa află tot ce li se întâmplase cât timp stătuse ea în palat. După ce auziră însă că venise să—i viziteze numai pentru scurtă vreme şi că apoi trebuia să se întoarcă pentru totdeauna în palatul Bestiei, ei se plânseră zgomotos. Fata îşi întrebă după aceea tatăl ce credea el despre înţelesul viselor ei ciudate şi de ce prinţul o ruga întruna să nu se încreadă în aparenţe. După ce rămase mult timp pe gânduri, neguţătorul răspunse:

—Tu însăţi mi—ai spus că Bestia, deşi arată înspăimântător, te iubeşte mult şi merită iubirea şi recunoştinţa ta pentru blândeţea şi bunătatea de care a dat dovadă. Cred că prinţul vrea să te facă să înţelegi că ar trebui să—ţi răsplăteşti gazda făcând aşa cum îşi doreşte, în ciuda sluţeniei sale.

Fata realiză că era foarte probabil să fie aşa; totuşi, când se gândea la prinţul ei iubit care era atât de chipeş, nu se simţea deloc atrasă de ideea de a se mărita cu Bestia. Oricum, în următoarele două luni nu trebui să ia nicio hotărâre, ci se putu bucura de viaţa alături de surorile ei. Frumoasa constată că deşi ele erau acum bogate, locuiau din nou în oraş şi aveau o mulţime de prieteni, pe ea n—o înveselea nimic prea mult şi adesea se gândea la palatul unde fusese atât de fericita, mai ales din cauza faptului ca aici nu—l visa niciodată pe prinţul ei iubit şi se simţea tare tristă fără el.

În plus, surorile păreau să se fi obişnuit destul de bine să trăiască fără ea, ba chiar le stătea câteodată în drum, aşa că nu îi păru rău când se sfârşiră cele două luni, dar tatăl şi fraţii ei o implorară să mai rămână şi părură atât de îndureraţi la gândul plecării ei, încât Frumoasa nu avu curajul să—i părăsească. In fiecare zi când se trezea era decisă să—şi ia adio, însă când venea seara amâna din nou momentul respectiv, până ce, în cele din urmă, avu un vis îngrozitor care o făcu să nu mai şovăie. In vis, hoinărea pe o potecă îndepărtată din grădinile palatului şi auzea gemete care păreau să vină dinspre tufişurile ce ascundeau intrarea unei peşteri. Alergând să vadă despre ce putea fi vorba, o găsi pe Bestie care trăgea să moară. Cu glas stins, monstrul o mustră că fusese cauza nefericirii sale şi în aceeaşi clipă apăru o femeie impunătoare care rosti cu glas grav:

—Frumoaso, ai venit la timp să—i salvezi viaţa! Vezi ce se—ntâmplă când oamenii nu—şi ţin făgăduielile? Dacă ai mai fi întârziat o singură zi, l—ai fi găsit mort.

Fata se înspăimântă aşa de tare, încât a doua zi dimineaţa îşi anunţă intenţia de a se întoarce neîntârziat la palat, iar seara îşi luă rămas—bun de la tată, fraţi şi surori, după care, de cum se sui în pat, răsuci inelul pe deget şi spuse răspicat aşa cum fusese învăţată:

—Vreau să mă—ntorc la palatul meu şi să—mi revăd Bestia.

Adormi apoi pe loc şi se trezi doar când auzi ceasul rostindu—i numele de douăsprezece ori cu glasul său muzical, ceea ce o făcu să înţeleagă că revenise în palat. Toate erau aşa cum le lăsase şi păsările erau în culmea fericirii s—o revadă! Totuşi fetei i se păru că ziua nu mai avea sfârşit, deoarece era nerăbdătoare să o vadă iarăşi pe Bestie şi avea impresia că vremea cinei nu va mai sosi niciodată.

Cina trecu însă, iar Bestia nu apăru, aşa că Frumoasa se sperie cu adevărat. După ce ascultă şi aşteptă mult timp, porni în fugă prin grădină ca s—o caute. Biata fată alergă înainte şi înapoi pe poteci şi pe alei, strigând în zadar, deoarece nimeni nu—i răspunse şi nu dădu peste vreo urmă a Bestiei. Până la urmă, istovită, se opri pentru a—şi trage sufletul câteva clipe şi atunci văzu că se afla chiar în faţa cărării umbrite pe care o văzuse în vis. Se repezi de îndată pe ea şi, într—adevăr, găsi peştera în care zăcea Bestia... adormită, i se păru fetei. Fericită că o găsise, se apropie de ea şi o mângâie pe cap, dar, spre groaza ei, Bestia nici nu se mişcă şi nici nu deschise ochii.

—Vai, a murit şi totul numai din vina mea! strigă fata şi izbucni în plâns amar.

Apoi însă, privind din nou spre Bestie, i se păru că totuşi mai răsufla şi, aducând grăbită apă de la cea mai apropiată fântână, îi stropi faţa. Spre marea ei fericire, Bestia începu să—şi revină.

—Vai, Bestie, cât m—ai speriat! spuse ea. N—am ştiut niciodată cât de mult te iubeam, până acum, când m—am temut că am sosit prea târziu pentru a—ţi salva viaţa.

—Poţi cu adevărat să iubeşti o făptură aşa urâtă ca mine? şopti Bestia. Frumoaso, ai venit cu adevărat la timp. Muream, deoarece crezusem că ţi—ai uitat făgăduiala. Du—te acum şi odihneşte—te — ne vom mai vedea din când în când.

Fata, care se aşteptase ca Bestia să fie supărată pe ea, se linişti auzindu—i glasul blând şi reveni la palat, unde o aştepta cina; iar după aceea gazda ei apăru ca de obicei şi vorbiră despre lunile pe care le petrecuse alături de familie. Monstru o întrebă dacă se distrase şi dacă toţi fuseseră bucuroşi s—o vadă. Frumoasa răspunse politicos, ba chiar îi făcu plăcere să—i povestească toate câte i se întâmplaseră. Când în cele din urmă veni ceasul ca Bestia să plece, o întrebă, aşa cum făcuse de atâtea ori până atunci:

—Frumoaso, vrei să te măriţi cu mine? Iar ea răspunse încetişor:

—Da, Bestie.

În clipa când termină de rostit cuvintele acestea, o vâlvătaie de lumină fulgeră înaintea ferestrelor palatului, artificii trosniră şi tunuri bubuiră, iar pe drumul mărginit cu portocali apăru scris cu litere alcătuite din licurici: „Trăiască prinţul şi mireasa lui!"

Întorcându—se către Bestie, ca să întrebe ce puteau însemna toate astea, fata constată că monstrul dispăruse şi în locul său se afla mult—iubitul ei prinţ! În aceeaşi clipă, roţile unei trăsuri se auziră în faţa uşii şi două doamne intrară în încăpere. Pe una dintre ele fata o recunoscu ca fiind femeia impunătoare pe care o văzuse în vise; cealaltă era de asemenea maiestuoasă şi avea un aer atât de regesc, încât Frumoasa nici nu ştiu înaintea căreia dintre ele să se plece mai întâi.

Însă cea pe care o ştia se adresă celeilalte:

—Regină, aceasta este Frumoasa, care a avut curajul să—ţi salveze fiul de groaznicul blestem. Ei doi se iubesc şi aşteaptă doar să—ţi dai consimţământul, pentru a fi cu totul fericiţi.

—Mi—l dau din toată inima! exclamă regina. Cum ţi—aş putea oare mulţumi îndeajuns, fată încântătoare, pentru că mi—ai readus iubitul fiu la adevăratul său chip?

Îi îmbrăţişa apoi cu drag pe fată şi pe prinţ, care între timp îi dăduse bineţe zânei şi primise felicitările ei.

—Iar acum, zise zâna către Frumoasă, cred că ai dori să—ţi inviţi toţi fraţii şi surorile pentru a dansa la nunta ta.

Aşa şi făcu, iar nunta se ţinu chiar a doua zi în cea mai mare splendoare, iar Frumoasa şi prinţul trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

JUPÂNEASA[9]

A fost odată un rege care avea mulţi fii, iar cel mai mic dintre ei nu putea sta locului acasă şi hotărâse să plece în lume pentru a—şi încerca norocul, aşa că după o vreme regele se văzu silit să—l lase să se ducă. După ce merse câteva zile, mezinul ajunse la casa unui uriaş şi se tocmi argat la el. Dimineaţa, uriaşul se duse cu caprele la păscut şi—i porunci mezinului regelui să cureţe grajdul.

—Iar după ce termini, nu va mai fi nevoie să munceşti deloc în restul zilei, fiindcă ai un stăpân de treabă, aşa cum o să—ţi dai seama. Însă ce ţi—am poruncit să faci trebuie făcut bine şi cu multă atenţie şi nici în ruptul capului să nu intri într—una dintre odăile ale căror uşi sunt în camera unde ai dormit azi—noapte. Dacă o vei face, îţi voi lua viaţa.

”Cu siguranţă este un stăpân uşor de mulţumit!” îşi spuse prinţul pe când se plimba prin cameră cântând şi fluierând încetişor, fiindcă bănuia că va avea destul timp pentru curăţarea grajdului. ”*Mi—ar plăcea totuşi să arunc o privire şi în celelalte odăi, pentru că acolo pare să existe ceva ce el se teme să nu văd şi de aceea nu—mi îngăduie să intru.”* Fără să mai stea pe gânduri, intră în prima încăpere şi văzu că de tavan atârna un cazan uriaş care fierbea, fără ca dedesubt să ardă vreun foc.

”Mă întreb ce poate fi înăuntru?” gândi prinţul şi afundă o şuviţă de păr în cazan, iar aceasta fu pe dată acoperită cu aramă. ”*Ciudată supa asta,”* îşi spuse el. ”*Dacă cineva ar gusta din ea, ar căpăta neîntârziat un gâtlej ca o trâmbiţă.”*

Trecu după aceea în încăperea următoare. Şi acolo un cazan atârna de tavan, bolborosind şi fierbând, fără să se vadă vreun foc care să ardă dedesubt. ”*Ia să văd ce—i şi în el,”* îşi zise prinţul şi afundă în cazan altă şuviţă de păr, iar când o scoase era acoperită de argint. ”*O supă aşa costisitoare nu voi vedea în palatul tatălui meu,* gândi el, *dar totul depinde de gustul fiecăruia.”*

Intră apoi în a treia odaie. Şi acolo un cazan atârna de tavan şi fierbea, la fel ca în cele două încăperi dinainte, iar prinţul îl încercă şi pe acesta, afundând o şuviţă de păr, şi când o ridică, şuviţa străluci orbitor, poleită cu totul în aur. ”*Unii zic că de la rău se ajunge la mai rău,* îşi spuse prinţul, *dar aici de la bine se ajunge la mai bine. Dacă în cazanul acesta fierbe aur, ce poate să fie mai departe?”*

Era hotărât să afle, aşa că intră în a patra odaie, dar aici nu se mai afla un cazan, ci pe o băncuţă stătea o fată care părea fiică de rege. Oricine ar fi fost însă, era atât de frumoasă încât prinţul nu mai văzuse în toată viaţa lui alta care să—i semene.

—În numele Cerurilor, ce faci aici? întrebă fata.

—De ieri am luat locul fostului argat al uriaşului, îi răspunse prinţul.

—Dacă ai venit să slujeşti aici, nu—ţi doresc decât să—ţi găseşti cât mai repede o slujbă mai bună.

—Eu cred totuşi că am un stăpân bun, zise prinţul. Pentru azi nu mi—a dat mult de muncit şi după ce voi curăţa grajdul nu va mai trebui să fac nimic.

—Dar cum vei putea să—l cureţi? întrebă fata. Dacă vei arunca bălegarul afară, aşa cum fac alţii, pentru fiecare furcă aruncată, se vor întoarce alte zece furci pline. Eu însă te voi învăţa cum să faci — trebuie să

[9] Asbjornsen şi moe

întorci furca şi să arunci cu mânerul ei, iar atunci tot bălegarul va ieşi singur afară din grajd.
—Bine, zise prinţul, aşa voi face, apoi rămase acolo toată ziua şi destul de repede el şi fata de rege hotărâră să se căsătorească.

În felul acesta, prima lui zi de slujbă la uriaş nu i se păru defel lungă, dar când se apropie seara fata îi spuse că ar fi bine să se ducă şi să cureţe grajdul înainte de întoarcerea uriaşului. După ce intră în grajd, prinţul vru mai întâi să încerce dacă spusele fetei erau adevărate şi începu să lucreze aşa cum îi văzuse pe grăjdarii tatălui său, însă în scurt timp se văzu nevoit să renunţe, fiindcă, deşi aruncase afară numai câteva furci de bălegar, de abia mai avea loc să stea în grajd din pricina bălegarului care se întorsese înzecit. Făcu de aceea aşa cum îl învăţase prinţesa — răsuci furca invers şi lucră cu mânerul ei, iar cât ai clipi din ochi grajdul era aşa de curat, de parcă fusese lustruit. După ce termină, prinţul reveni în camera în care uriaşul îi dăduse voie să stea, iar acolo se plimbă înainte şi înapoi, cântând şi fluierând.

Când se întoarse acasă cu caprele, uriaşul îl întrebă:
—Ai curăţat grajdul?
—Da, stăpâne, răspunse fiul regelui, acum este curat şi frumos.
—O să văd cu ochii mei, zise uriaşul şi se duse la grajd dar îl găsi aşa cum spusese prinţul.
—Neîndoios ai vorbit cu jupâneasa mea, spuse uriaşul, fiindcă după mintea ta n—ai fi fost în stare să răzbeşti.
—Jupânească? Ce mai este şi asta, stăpâne? se miră prinţul, străduindu—se să pară cât mai prostovan cu putinţă. Mi—ar plăcea şi mie s—o văd.
—O s—o vezi destul de repede, răspunse uriaşul.

A doua zi, uriaşul plecă iarăşi cu caprele şi—i spuse prinţului că în ziua aceea trebuia să—i aducă acasă calul, care păştea pe munte, iar după aceea se putea odihni tot restul zilei.
—Asta fiindcă ai venit la un stăpân de treabă, aşa cum o să—ţi dai seama, repetă uriaşul. Insă să nu intri în niciuna dintre odăile despre care ţi—am vorbit ieri, altfel o să—ţi frâng gâtul.

Plecă după aceea cu turma sa de capre.
—Eşti cu adevărat un stăpân bun, zise prinţul, dar eu voi intra în odăi şi voi sta din nou de vorbă cu jupâneasa şi poate nu peste multă vreme ea va dori mai degrabă să fie a mea decât a ta.

Se duse la fată şi ea îl întrebă ce avea de făcut în ziua aceea.
—Oh, rosti fiul regelui, cred că nu—i vorba despre nimic greu. Trebuie doar să aduc calul uriaşului de pe munte.
—Şi cum vrei să faci asta? întrebă jupâneasa.
—Nu—i mare lucru să călăreşti un cal până acasă, zise el. Până acum am călărit cai mai nărăvaşi.
—Poate că da, însă nu—i atât de uşor pe cât crezi să călăreşti calul acesta, spuse jupâneasa, dar eu te voi învăţa cum să faci. Când te vei apropia de el, prin nări îi vor ieşi flăcări, precum dintr—o torţă, dar tu să iei căpăstrul care atârnă lângă uşa grajdului şi să—i arunci zăbala între dinţi şi atunci va deveni aşa de blând, că vei putea face cu el orice doreşti.

Prinţul spuse că nu—i va uita sfatul, se aşeză din nou lângă ea şi stătu acolo toată ziua, vorbind şi flecărind despre una şi despre alta, dar mai întâi şi mai de toate despre cât de fericiţi vor fi dacă s—ar putea căsători şi scăpa de uriaş. Mezinul ar fi uitat şi de munte şi de cal, dacă jupâneasa nu i—ar fi amintit de ele odată cu apropierea serii, spunându—i că ar fi fost mai bine să ia calul înainte de sosirea uriaşului. El porni atunci şi, luând căpăstrul ce atârna într—un cui, sui pe munte şi nu după mult timp găsi calul, din ale cărui nări ieşeau flăcări şi văpăi roşii.

Prinţul îşi păstră însă cumpătul şi când calul se năpusti la el cu botul deschis, îi aruncă zăbala drept între dinţi şi bidiviul deveni cuminte ca un mieluşel, aşa că îl aduse cu uşurinţă în grajd. Prinţul reveni după aceea în camera sa şi începu să cânte şi să fluiere. Spre seară, când uriaşul ajunse acasă, îl întrebă:
—Ai adus calul de pe munte?
—Da, stăpâne. Ai un cal cuminte, pe care mi—a plăcut să—l călăresc, şi l—am dus în grajd, zise prinţul.
—Voi vedea, spuse uriaşul şi se duse la grajd, dar calul era acolo aşa cum zisese prinţul. Neîndoios ai vorbit cu jupâneasa mea, rosti uriaşul după ce se întoarse, fiindcă nici în ruptul capului n—ai fi fost în stare să răzbeşti după mintea ta.
—Stăpâne, ieri ai pomenit de jupâneasa asta, iar azi vorbeşti din nou despre ea, spuse prinţul prefăcându—se din nou neghiob. Să te binecuvânteze Cerul, stăpâne, dar de ce nu mi—o arăţi şi mie, fiindcă mi—ar face cu adevărat plăcere s—o văd.
—O s—o vezi destul de repede, răspunse uriaşul.

În dimineaţa celei de—a treia zile, uriaşul plecă din nou cu caprele la păscut.
—Azi va trebui să cobori sub pământ, îi spuse prinţului, şi să—mi ridici dările. După aceea te poţi odihni tot restul zilei, ca să vezi la ce stăpân de treabă ai venit.

Apoi plecă.

”Oricât de treabă ai fi, gândi prinţul, *îmi dai nişte sarcini tare grele, însă o voi căuta pe jupâneasa despre care zici că—i a ta şi poate că ea îmi va putea spune cum să procedez.”* Se duse la jupânească şi când ea îl întrebă ce treabă îi dăduse uriaşul pentru azi, îi zise că trebuia să coboare sub pământ şi să ia dările.
—Şi cum vrei să faci? îl întrebă jupâneasa.
—Asta îmi vei spune tu, răspunse prinţul, fiindcă n—am fost niciodată sub pământ şi chiar dacă aş cunoaşte drumul într—acolo, nu ştiu cât să cer.
—Îţi voi spune numaidecât. Trebuie să te duci la bolovanul de sub creasta muntelui, să iei ghioaga pe care o vei găsi acolo şi să baţi cu ea în peretele de piatră. Va ieşi o făptură care va scânteia de foc, iar tu îi vei spune ce sarcină ai. Când te va întreba cât doreşti, să—i răspunzi: „Atât cât pot să duc".
—Bine, zise prinţul, nu voi uita asta, apoi stătu acolo cu jupânească toată ziua, până se apropie seara şi ar fi rămas cu plăcere şi mai mult, dacă fata nu i—ar fi reamintit că era timpul să plece şi să ia dările înainte de a se întoarce uriaşul.

Prinţul porni şi făcu aşa cum îl învăţase jupânească. Se duse la peretele de piatră, luă ghioaga şi bătu cu ea. Dinăuntru apăru o făptură înconjurată de scântei ce—i ieşeau pe ochi şi pe nări.
—Ce vrei? îl întrebă ea pe prinţ.
—Am fost trimis de uriaş să iau dările pentru el.
—Cât vrei? îl întrebă făptura.
—Nu cer mai mult decât pot duce, răspunse prinţul.
—Ai avut noroc că n—ai cerut atât cât poate duce un cal, zise făptura care ieşise din stâncă. Acum, urmează—mă!

Prinţul îl urmă şi nu—i veni să—şi creadă ochilor cât aur şi argint văzu! Comorile zăceau sub munte ca nişte grămezi de pietre într—un pustiu, iar el luă cât putu să ducă şi se întoarse la locuinţa uriaşului.

Seara, când uriaşul reveni acasă, prinţul era în camera lui, cântând şi fluierând, aşa cum făcuse şi în celelalte doua seri.
—Ai fost după dări? îl întreba uriaşul.
—Da, stăpâne, răspunse mezinul.
—Şi unde le—ai pus?
—Desaga cu aur este acolo, pe bancă, zise prinţul.
—O să văd, spuse uriaşul şi se duse la bancă.

Într—adevăr, desaga era acolo şi era atât de plină, încât atunci când uriaşul îi dezlegă băierile, aurul şi argintul prinseră a se revărsa.
—Este limpede că ai vorbit cu jupâneasa mea, mormăi uriaşul, iar dacă ai făcut lucrul ăsta, îţi voi frânge gâtul!
—Jupâneasa? se miră prinţul. Ieri stăpânul meu mi—a vorbit despre această jupâneasa, iar azi vorbeşte din nou despre ea, iar chiar în prima zi tot despre ea mi—a vorbit. Aş dori s—o pot vedea şi eu.
—Bine, spuse uriaşul, aşteaptă până mâine şi te voi duce eu însumi la ea.
—Mulţumesc, stăpâne, dar cred că doar râzi de mine, zise fiul regelui.

În ziua următoare, uriaşul îl duse la jupâneasa.
—Omoară—l şi fierbe—l în cazanul cel mai mare pe care—l ai şi trezeşte—mă când va fi gata mâncarea, porunci uriaşul, apoi se întinse pe bancă să se culce şi pe loc începu să sforăie atât de tare, încât răsuna ca tunetul printre dealuri.

Jupâneasa luă un cuţit, crestă degetul mic al prinţului şi lăsă trei picături de sânge să cadă pe un scaun de lemn. Luă după aceea toate cârpele vechi, tălpile de încălţări şi fleacurile pe care le găsi şi le aruncă în cazan, apoi umplu un cufăr cu pulbere de aur, luă un bulgăre de sare, un clondir cu apă care atârna lângă uşă, un măr de aur şi doi pui de aur. Ea şi prinţul plecară după aceea cât de repede putură şi în scurt timp ajunseră la mare şi călătoriră pe ea, însă de unde au luat corabia n—am reuşit să aflu niciodată.

După ce uriaşul dormi multă vreme, începu să—şi întindă mădularele pe banca pe care se culcase.
—A terminat de fiert? întrebă el.

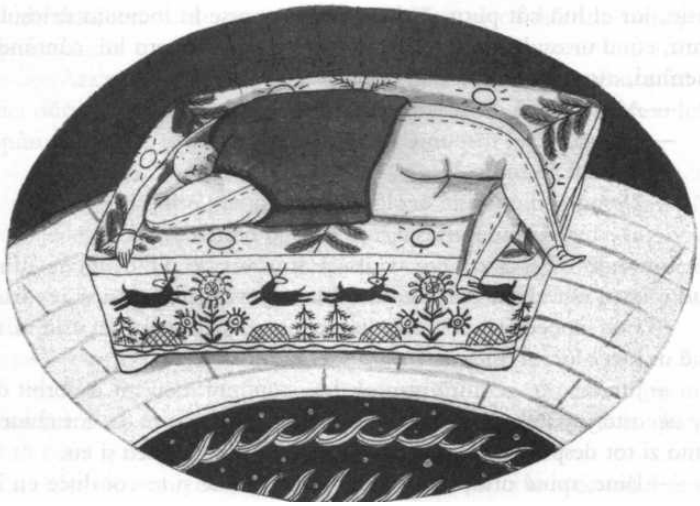

—Abia a început, răspunse prima picătură de sânge de pe scaun. Uriaşul se culcă la loc şi dormi mult, mult timp. Apoi începu iarăşi
să se foiască.
—Nu mai este gata odată? întrebă el, dar nici acum nu deschise ochii, la fel ca prima dată, fiindcă era încă adormit.
—Este gata pe jumătate! spuse a doua picătură de sânge şi uriaşul, crezând că—i răspunsese tot jupâneasa, se întoarse pe bancă şi adormi.

După ce dormise alte multe ore, începu să se mişte şi să—şi dezmorţească mâinile şi picioarele.
—Tot nu—i gata? întrebă el.
—Acum este gata, zise a treia picătură de sânge.

Uriaşul se ridică atunci în capul oaselor şi se frecă la ochi, dar nu văzu cine îi vorbise, aşa că o strigă pe jupâneasa. Nu—i răspunse însă nimeni.

”Ah, a ieşit puţin pe afară,” gândi el. Luă o lingură şi se apropie de cazan pentru a gusta mâncarea,

dar în aceasta nu erau decât tălpi de încălţări, zdrenţe şi alte fleacuri, toate atât de fierte, încât nu—şi putea *da* seama daca era tocană sau terci de ovăz. Când văzu asta, uriaşul înţelese ce se întâmplase şi îl cuprinse o asemenea furie, că abia ştia ce mai făcea. Porni fără zăbavă în urmărirea prinţului şi jupânesei şi destul de repede ajunse la mare, dar nu putu trece peste ea.

—Găsesc eu iute leac şi pentru asta, zise uriaşul. Ajunge să—mi chem băutorul de râuri.

Îl chemă şi băutorul de râuri veni, se întinse pe jos şi bău una... două... trei guri şi apa din mare scăzu aşa mult că uriaşul îi văzu pe jupâneasă şi pe prinţ în corabia lor.

—Aruncă bulgărele de sare, zise atunci jupâneasa.

Prinţul îl aruncă şi bulgărele crescu într—un munte care se întindea de—a curmezişul mării, aşa înalt că uriaşul nu—l putea sui, iar băutorul de râuri nu mai putea să bea apă.

—Găsesc eu iute leac şi pentru asta, zise uriaşul şi—şi chemă sfredelitorul de munţi ca să străpungă prin munte, astfel încât băutorul de râuri să poată bea iarăşi apa mării.

De îndată ce muntele fu străpuns şi băutorul de râuri reîncepu să bea, jupâneasa îi spuse prinţului să toarne câteva picături din clondir şi când făcu asta marea se umplu la loc cu apă şi înainte ca băutorul de râuri să mai poată sorbi, ei ajunseră pe ţărmul celălalt unde erau în siguranţă. Hotărâră apoi să se ducă la tatăl prinţului, dar prinţul nu dorea ca jupâneasa să umble pe jos până acolo, deoarece era sub demnitatea lor să meargă aşa.

—Aşteaptă puţin aici, spuse el, căci mă voi duce acasă să iau cei şapte cai din grajdul tatei. Nu—i departe şi nu voi lipsi mult, însă nu voi îngădui ca viitoarea mea mireasă să intre în palat mergând pe jos.

—Nu, zise jupâneasa, te rog, nu te duce, fiindcă prevăd că dacă vei ajunge la palatul regelui mă vei uita!

—Cum te—aş putea uita? Am răzbit împreună multe greutăţi şi ne iubim mult, răspunse prinţul şi stărui să meargă acasă după caleaşca, urmând ca jupâneasa să—l aştepte pe ţărmul mării.

Până la urmă, jupâneasa se văzu nevoită să se învoiască, fiindcă prinţul era de neabătut în hotărârea sa.

—Când vei ajunge la palat, zise ea, să nu pierzi timp nici măcar pentru a da bineţe cuiva, ci să te duci fără zăbavă la grajd, să iei caii, să—i înhami la caleaşca şi sa te întorci cât poţi mai repede. Toţi cei din palat te vor înconjura, dar să te porţi ca şi cum nu i—ai vedea şi nici în ruptul capului să nu guşti ceva, pentru că altfel vei abate mari nenorociri asupra noastră.

Prinţul îi făgădui că aşa va face şi plecă pe dată.

Când ajunse însă acasă, unul dintre fraţii săi tocmai se pregătea de însurătoare şi mireasa cu neamurile şi prietenii ei sosiseră la palat, aşa că toţi se strânseră în jurul lui şi—l întrebară despre una şi despre alta şi—l rugară să vină cu ei; mezinul se purtă însă ca şi cum nu i—ar fi văzut, merse drept la grajd, scoase caii şi începu să—i înhame. Când văzură ei că nu—l puteau convinge în niciun fel să—i însoţească, îi aduseră fripturi, băutură şi bucatele cele mai bune ce fuseseră pregătite pentru nuntă. Prinţul refuză să se atingă de orice şi se grăbi să înhame caii cât mai iute. În cele din urmă, sora miresei aruncă un măr spre el care i se rostogoli până la picioare şi spuse:

—Dacă nu vrei să guşti nimic, măcar muşcă din mărul acesta, fiindcă trebuie să fii înfometat şi însetat după călătoria ta lungă.

Prinţul ridică mărul şi muşcă din el, iar în clipa când bucăţica de măr îi ajunse în gură, uită cu totul de jupâneasă şi că trebuia să plece cu caleaşca şi s—o aducă la palat.

—Cred c—am înnebunit! zise el. Oare ce voiam să fac cu caii şi caleaşca?

Duse apoi caii înapoi în grajd şi intră în palat, iar acolo hotărî că avea să se însoare cu sora miresei, cea care îi dăduse mărul.

Jupâneasă rămase mult timp pe ţărmul mării, aşteptându—l pe mezin, dar acesta nu mai veni. Atunci ea porni la drum şi în scurtă vreme ajunse la o colibă dintr—o pădurice, aproape de palatul regelui. Ciocăni la uşă şi întrebă dacă putea să—şi găsească adăpost acolo. Coliba era a unei cotoroanţe rele şi afurisite, care la început nu vru s—o găzduiască pe jupâneasă, dar folosindu—se de cuvinte alese şi de galbeni, fata izbuti să fie primită. Coliba era însă murdară şi întunecoasă ca o cocină de porci, aşa că jupâneasă spuse că va deretica niţel ca să semene cu casele de oameni. Cotoroanţei nu—i plăcu nici lucrul acesta, ci pufni şi se îmbufna, dar jupâneasă n—o băgă în seamă. îşi scoase sipetul cu aur şi aruncă un pumn de pulbere în foc, iar aurul fierse şi se revărsă în toată coliba, poleindu—i fiecare părticică, atât pe dinăuntru, cât şi pe dinafară. Însă când aurul începu să bolborosească, cotoroanţa se sperie aşa tare că o rupse la fugă de parcă ar fi fost urmărită de Satana şi uită să plece fruntea când ieşi pe uşă, aşa că—şi

rupse gâtul în pragul de sus şi muri. A doua zi dimineaţa, starostele trecu pe acolo şi rămase uimit când zări coliba de aur scânteind şi sclipind în crâng, ba fu şi mai uimit când intră şi o văzu pe tânăra frumoasă dinăuntru. Se îndrăgosti pe dată de ea şi cu vorbe frumoase şi blânde îi ceru să se mărite cu el.

—Mă învoiesc, zise jupâneasa, dar eşti bogat?

—Nu te teme, răspunse starostele, în privinţa banilor nu duc lipsă. Plecă acasă şi seara se întoarse cu o desagă în care avea două
baniţe cu galbeni şi o aşeză pe bancă. Fiindcă avea într—adevăr mulţi bani, jupâneasa spuse că primea să—i fie soţie şi se aşezară să stea de vorbă.

Dar de abia luară loc, că jupâneasa sări iute în picioare.

—Am uitat să mă îngrijesc de foc, zise ea.

—Şi de ce trebuie să sări aşa? se miră starostele. Mă voi îngriji eu de foc.

Dintr—un singur pas se apropie de cămin.

—Să—mi spui când ai luat lopata, îi ceru jupâneasa.

—Am luat—o, spuse starostele şi atunci jupâneasa strigă:

—Atunci să ţii lopata şi lopata să te ţină şi să toarne peste tine tăciuni încinşi până în zori!

Aşa se întâmplă că starostele stătu acolo toată noaptea şi lopata turnă întruna tăciuni încinşi peste el, şi oricât plânse, imploră şi ameninţă el, tăciunii nici nu se opriră şi nici nu se răciră. Când se crăpă de ziuă şi starostele putu să azvârle lopata din mână, nu mai rămase locului o clipă, ci fugi cât putu de repede, iar toţi cei care—l întâlniră se holbară după el, fiindcă alerga de parcă ar fi înnebunit şi n—ar fi putut să arate mai rău nici dacă pielea i—ar fi fost jupuită şi tăbăcită, astfel încât lumea se întrebă unde fusese, însă de ruşine el nu putu mărturisi nimic.

A doua zi, notarul trecu şi el pe lângă coliba jupânesei. Văzu cât de strălucitor sclipea şi scânteia căsuţa prin pădure şi intră de asemenea pentru a vedea cine locuieşte acolo, iar când o văzu pe tânăra nemaivăzut de frumoasă dinăuntru, se îndrăgosti de ea mai tare decât starostele şi începu pe dată să o curteze. Jupâneasa îl întrebă, aşa cum îl întrebase şi pe staroste, dacă avea mulţi bani, iar notarul răspunse că nu ducea lipsă de aşa ceva şi că se putea duce pe dată acasă pentru a—i aduce. Seara el reveni cu un sac mare cu bani — de data aceasta înăuntru erau patru baniţe — şi—l puse pe bancă lângă

jupâneasa. Atunci ea îi făgădui că se va mărita cu el şi notarul se aşează alături pentru a discuta despre toate, când jupâneasa îşi aminti deodată că uitase să încuie uşa pridvorului peste noapte şi că trebuia neapărat s—o facă.

—De ce să te duci tu? întrebă notarul. Stai locului şi mă voi duce eu.

Sări numaidecât în picioare şi ieşi pe pridvor.

—Să—mi spui când ai prins zăvorul, spuse jupâneasa.

—L—am prins, zise notarul, iar ea strigă:

—Atunci să ţii uşa şi uşa să te ţină şi să mergi de la un perete la altul până în zori!

Ce a mai dansat notarul în noaptea aceea! În viaţa lui nu mai ţopăise atâta şi nici nu—şi mai dori să aibă vreodată parte de aşa ceva. Când era el în faţa uşii, când era ea în faţa lui şi uşa îl trânti dintr—o parte în cealaltă a pridvorului, până ce bărbatul se simţi ca şi cum ar fi fost bătut măr. La început, o blestemă pe jupâneasa, după care începu să se tânguie şi s—o implore să—l elibereze, dar uşii nu—i păsa de vorbele sale, ci—l ţinu în loc până se lumina de ziuă.

De îndată ce uşa îi dădu drumul, notarul o luă la sănătoasa. Uită cui ar fi trebuit să—i ceară socoteală pentru suferinţele sale, uită şi de sacul cu bani şi de petitorie, fiindcă se temea ca nu cumva uşa să vină după el şi să—l ia din nou la dans. Toţi cei cu care se întâlni se holbară şi priviră după el, fiindcă gonea ca un nebun şi n—ar fi putut să arate mai rău nici dacă o turmă de berbeci l—ar fi împuns cu coarnele toată noaptea.

În a treia zi, vătaful trecu prin pădure şi văzu de asemenea coliba de aur şi intră, ca să afle cine locuia acolo. Iar când o zări pe jupâneasa, se îndrăgosti aşa tare de ea, că o ceru în căsătorie aproape înainte de a—i da bineţe.

Jupâneasa îi răspunse la fel ca şi celorlalţi doi, că se mărita cu el numai dacă avea mulţi bani.

—În privinţa asta nu duc lipsă, zise vătaful, iar când jupâneasa îi spuse să plece acasă şi să—i aducă, se supuse pe dată.

Se întoarse spre seară, cu un sac de bani mai mare decât cel adus de notar. înăuntru se găseau cel puţin şase baniţe, iar el îl puse pe bancă şi jupâneasa spuse că atunci se învoia pentru căsătorie. De îndată ce se aşezară unul lângă celălalt, ea zise că uitase să ducă viţelul în staul şi că trebuia să o facă neîntârziat.

—Nici vorbă, o opri vătaful, o voi face eu.

Şi cu toate că era voinic şi gras, ieşi afară sprinten ca un flăcău.

—Să—mi spui când ai prins coada viţelului, spuse jupâneasa.

—Am prins—o, zise vătaful, iar ea strigă:

—Atunci să ţii coada viţelului şi coada viţelului să te ţină şi să daţi ocol lumii până—n zori!

Aşa se întâmplă că vătaful trebui s—o ia la fugă, fiindcă viţelul trecea peste munţi şi văi, peste dealuri şi vâlcele, şi cu cât răcnea el mai tare, cu atât viţelul alerga mai iute. Când se crăpă de ziuă, vătaful era pe jumătate mort şi fu atât de fericit că putu să dea drumul cozii viţelului, încât uită de sacul cu bani şi de toate celelalte. Porni către casă încetişor, mult mai încet decât o făcuseră starostele şi notarul, dar cu cât mergea mai încet, cu atât mai mult timp aveau oamenii la dispoziţie să se holbeze la el şi nimeni nu şi—ar fi putut închipui cât de istovit şi de ferfeniţit se simţea el după alergătura cu viţelul.

În ziua următoare, la palatul regal urmau să aibă loc două nunţi: fratele cel mai mare avea să meargă la altar cu mireasa lui, iar mezinul care fusese argatul uriaşului avea să se însoare cu sora acesteia. Dar după ce se aşezară în caleaşca, gata de plecare, osia caleştii se rupse şi deşi puseră alta, apoi alta şi încă alta în locul ei, toate se rupseră pe rând, indiferent din ce lemn ar fi fost făcute. Trecu multă vreme fără să poată părăsi palatul, aşa că erau în mare necaz. Atunci starostele (fiindcă şi el fusese poftit la nunta de la curte) rosti:

—Nu departe în pădure locuieşte o fecioară, iar dacă ea se învoieşte să vă împrumute coada lopeţii de la foc, ştiu prea bine că aceea nu se va rupe.

Trimiseră atunci un sol în pădure şi o rugară aşa de frumos sa le împrumute coada lopeţii despre care vorbise starostele, ca nu fură refuzaţi, şi din coada aceea făcură o osie care nu se mai rupse.

De îndată însă ce se urniră din loc, fundul caleştii se sparse în bucăţi. Slujitorii făcură un fund nou pe cât putură de repede, dar, indiferent cum l—ar fi prins laolaltă sau ce fel de lemn ar fi folosit, acesta se rupea de cum era aşezat în caleaşca şi încercau să plece, aşa că se găseau într—un necaz şi mai mare decât acela cu osia. Atunci notarul, fiindcă şi el fusese poftit la nuntă, rosti:

—Nu departe în pădure locuieşte o fecioară, iar dacă ea se învoieşte să vă împrumute jumătate din uşa de la pridvor, sunt sigur că aceea nu se va rupe.

Trimiseră din nou un sol în pădure şi o rugară aşa de frumos să le împrumute uşa aurită a pridvorului despre care vorbise notarul, că o căpătară pe loc. Se pregătiră iarăşi să pornească la drum, dar caii nu putură urni caleaşca. Înhămaseră deja şase cai, şi mai adăugară doi, apoi patru, apoi alţi şase, însă cu cât adăugau mai mulţi şi cu cât vizitiul le dădea bice mai tare, cu atât era mai rău şi caleaşca nu se clintea defel. Trecuse deja mare parte din zi şi trebuiau să ajungă la biserică, de aceea toţi cei din palat erau neliniştiţi şi agitaţi. Atunci vătaful spuse:

—În coliba aurită din pădure trăieşte o fecioară, iar dacă ea se învoieşte să vă împrumute viţelul ei, ştiu că el ar putea trage caleaşca, chiar dacă ar fi grea ca un munte.

Toţi se gândiră că ar fi fost caraghios să ajungă la biserică traşi de un viţel, dar nu aveau altceva de făcut decât să trimită din nou un sol şi s—o roage pe fată cât putea mai frumos, în numele regelui, să le împrumute viţelul despre care le spusese vătaful. Jupâneasa îl dădu pe dată, fără să—i refuze nici de data aceasta.

Înhămară apoi viţelul, pentru a vedea dacă va urni caleaşca, şi aceasta porni, peste ape şi peste stânci, peste deal şi peste vale, încât de abia îşi mai puteau trage răsuflarea, iar uneori erau pe pământ, alteori prin văzduh, şi când ajunseră la biserică, trăsura porni să se învârtă în loc ca o roată şi doar cu mare greutate şi primejdie izbutiră să coboare şi să păşească înăuntru. Iar după ce se întoarseră, caleaşca încremeni din nou, încât cei mai mulţi dintre ei nu ştiau cum de ajunsese la palat.

După ce se puseră la masă, mezinul spuse că ar fi fost frumos s—o poftească la ospăţ şi pe fecioara care le împrumutase coada lopeţii, uşa pridvorului şi viţelul.

—Dacă n—am fi avut aceste trei lucruri, zise el, n—am mai fi putut pleca de la palat.

Regele chibzui şi el că ar fi fost cuvenit s—o cheme şi trimise cinci cavaleri la coliba aurită s—o salute pe fecioară din partea sa şi s—o roage să vină la palat pentru ospăţul de la amiază.

—Daţi—i bineţe regelui şi spuneţi—i că dacă el este prea nobil să vină la mine, eu sunt prea nobilă să vin la el, răspunse jupâneasa.

Regele se văzu astfel silit să se ducă el însuşi, iar jupâneasa îl însoţi de îndată şi regele, fiindcă bănuia că ea era mai de seamă decât părea, o aşeză la locul de onoare lângă mirele cel tânăr. Când se aşezară la masă, jupâneasa luă cocoşul, găina şi mărul de aur pe care le adusese cu ea din casa uriaşului şi le aşeză pe masă în faţa ei, iar cele două orătănii începură pe dată să se încaiere între ele pentru mărul de aur.

—Priveşte cum se luptă pentru mărul de aur! râse fiul regelui.

—Da, zise jupâneasa, şi la fel ne—am luptat şi noi ca să scăpăm de uriaş.

Atunci prinţul o recunoscu şi vă puteţi închipui cât de fericit a fost. Porunci ca vrăjitoarea căpcăună care rostogolise mărul spre el să fie ruptă în bucăţi între douăzeci şi patru de armăsari, astfel încât să nu mai rămână nicio fărâmă din ea, şi apoi, pentru prima dată, începură nunta cu adevărat şi, deşi erau obosiţi, starostele, notarul şi vătaful ţinură şi ei pasul cu toţi nuntaşii.

DE CE ESTE MAREA SĂRATĂ?[10]

Au fost odată ca niciodată doi fraţi, unul bogat şi celălalt sărac. În ajunul Crăciunului, săracul nu avea nici măcar o fărâmă de pâine sau de carne în casă, aşa ca se duse la fratele său şi—l rugă, în numele Domnului, să—l miluiască şi pe el cu ceva pentru Crăciun. Nu era pentru prima dată când fratele bogat îi dădea de pomană şi nici de data asta nu se arătă mai încântat decât în celelalte daţi.

—Dacă vei face ce—ţi cer, vei avea o pulpă întreagă de porc, îi spuse.

Sărmanul îi mulţumi şi—i făgădui că aşa va face.

—Ţine pulpa, i—o aruncă fratele bogat, dar acum va trebui să te duci drept la Casa Mortului.

—Voi face după cum am promis, spuse săracul, apoi luă pulpa şi porni la drum.

Merse şi tot merse toată ziua, iar pe înserate zări o casă strălucitor luminată.

"Fără îndoială, acolo este locul cu pricina," gândi fratele sărac. În hambarul din curte, un bătrân cu barbă lungă şi albă tăia buşteni pentru focul din Ajunul Crăciunului.

—Bună seara, rosti fratele sărac.

—Bună seara, răspunse bătrânul. încotro mergi aşa târziu?

—Trebuie să ajung la Casa Mortului, însă nu ştiu dacă sunt pe calea cea bună.

—Eşti pe calea cea bună, spuse bătrânul, deoarece Casa Mortului este chiar aici. Când vei intra, toţi vor dori să—ţi cumpere pulpa, fiindcă acolo nu au parte de multă carne, dar tu să n—o vinzi decât dacă vei căpăta în schimb râşniţa dindărătul uşii. Când vei ieşi, te voi învăţa cum să opreşti râşniţa din râşnit şi ea îţi va fi de folos în aproape orice.

Fratele sărac îi mulţumi bătrânului pentru sfaturile sale, apoi ciocăni la uşă.

Când intră, totul se petrecu întocmai cum spusese bătrânul: toţi cei dinăuntru, mari şi mici, se repeziră la el ca furnicile pe un muşuroi şi fiecare încercă să—i ofere cât mai mult pentru pulpa de porc.

—Pulpa aceasta ar trebui să fie pentru masa de Crăciun a soţiei mele şi a mea, zise fratele sărac, dar fiindcă mă rugaţi aşa mult, o să v—o dau vouă. În schimbul ei vreau râşniţa care se află îndărătul uşii.

La început, ei nici nu vrură să audă de aşa ceva şi se târguiră în fel şi chip, însă fratele sărac nu—şi luă vorba îndărăt şi în cele din urmă căpătă râşniţa. Când ieşi în curte, îl întreba pe bătrânul tăietor de lemne în ce fel o putea opri, iar după ce învăţă ce trebuia să facă îi mulţumi şi porni spre casă în mare grabă. Cu toate astea, nu izbuti să ajungă înainte ca orologiul să fi bătut ora douăsprezece în Ajunul Crăciunului.

—Pe unde ai umblat? se răsti nevasta lui. Te aştept de atâtea ceasuri şi nu am nici măcar două vreascuri cu care să fac focul sub ceaunul cu terci pentru Crăciun.

—N—am putut ajunge mai repede, fiindcă am fost nevoit să înfăptuiesc ceva de mare însemnătate şi am mers cale lungă, dar acum vei vedea! zise fratele sărac şi aşeză râşniţa pe masă.

Îi ceru după aceea să râşnească lumină, apoi o faţă de masă, fripturi, bere şi tot ce era bun pentru o masă de Ajun, iar râşniţa făcu aşa cum i se poruncise.

---

[10] Asbjornsen şi Moe.

—Binecuvântată să fie! exclamă soţia, când toate acelea se iviră şi dori să ştie de unde făcuse bărbatul ei rost de râşniţă.

—N—are a face de unde o am, răspunse el, doar că, aşa cum poţi vedea, este bună iar apa pe care o face nu va îngheţa niciodată.

Porunci după aceea râşniţei să râşnească băutură şi fripturi şi tot felul de bunătăţi, care să le ajungă pe durata sărbătorilor de iarnă, iar în a treia zi îşi pofti toţi prietenii la un ospăţ.

Când fratele bogat văzu câte bunătăţi erau pe masă şi în casă, fu mirat şi mânios, fiindcă era invidios pe tot ce avea fratele lui.

”În Ajunul Crăciunului,” gândi el, ”*era sărac de a venit şi mi—a cerşit firimiturile, iar acum dă un zaiafet de parcă ar fi în acelaşi timp conte şi rege!”*

—În numele Cerului, îi spuse fratelui său, zi—mi de unde ai toate bogăţiile astea!

—Dinapoia uşii, îi răspunse acesta, întrucât hotărâse să nu—i spună nimic.

Mai târziu pe seară însă, după ce băuse niţel prea mult, nu se putu stăpâni să nu—i povestească despre felul în care găsise râşniţa.

—Aşa că vezi — ea mi—a adus toată bogăţia! încheie el şi aduse râşniţa, apoi o puse să râşnească mai întâi un lucru, apoi altul.

Când fratele o văzu, stărui să i—o cumpere şi după multă stăruinţă o căpătă; dar trebuia să plătească pentru ea trei sute de taleri şi fratele sărac urma s—o mai păstreze până la cositul fânului, deoarece se gândise: ”*Dacă o voi ţine până atunci, o pot pune să râşnească băutură şi carne care să—mi ajungă mulţi ani.”* Vă puteţi închipui că în tot acest timp râşniţa n—a avut vreme să rugineasscă, iar când sosi cositul fânului, bogatul o luă, dar fratele lui avusese grijă să nu—l înveţe cum s—o oprească. Era seară când fratele bogat ajunse cu râşniţa acasă, iar când se făcu dimineaţă îi ceru soţiei lui să se ducă şi să întindă fânul după cosaşi, deoarece el avea să rămână acasă.

Când sosi ora prânzului, el aşeză râşniţa pe masa din bucătărie şi spuse:

—Râşneşte heringi şi supa, şi fă—o repede şi bine.

Râşniţa începu să râşnească heringi şi supă, şi la început umplu toate blidele şi oalele, apoi începu să le reverse pe podeaua bucătăriei. Fratele bogat răsuci şi învârti râşniţa în toate felurile, încercând s—o oprească, dar orice ar fi făcut, ea râşnea mai departe şi în scurtă vreme supa crescu aşa mult, că bărbatul era cât pe ce să se înece. Deschise atunci uşa de la sufragerie, însă nu după mult timp râşniţa umplu şi odaia aceea şi, cu mare greutate, fratele bogat trecu prin puhoiul de supă şi ajunse la zăvorul uşii de la intrare. După ce deschise uşa, nu rămase locului, ci o luă la fugă, iar heringii şi supa veniră după el, năvălind peste fermă şi peste ogor. Nevasta lui, care întindea fânul, văzând că el nu mai sosea să—i cheme la prânz, le spuse cosaşilor:

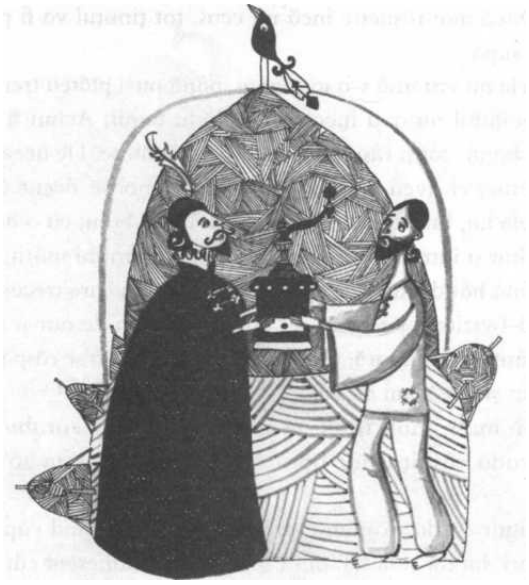

—Deşi stăpânul nu ne cheamă acasă, ne—am putea duce. Poate c—a descoperit *că* nu—i chiar aşa iscusit la pregătirea supei şi l—aş putea ajuta.

Porniră spre casă, dar abia suiseră puţin pe deal, când se întâlniră cu puhoiul de supă, pâine şi heringi ce se revărsau şi se rostogoleau unele peste celelalte, iar fratele bogat alerga el însuşi în faţa noianului acela cu râşniţa în mâini.

—În numele Cerului, răcni el, de ce nu aveţi fiecare câte o sută de stomacuri?! Aveţi grijă să nu vă înecaţi în supă!

Trecu apoi pe lângă ei în goana cea mai mare, de parcă ar fi fost urmărit de Soartă, alergând către locuinţa fratelui său. Acolo căzu în genunchi în faţa acestuia şi îl imploră să ia râşniţa înapoi şi cât mai repede, deoarece:

—Dacă mai râşneşte încă un ceas, tot ţinutul va fi prăpădit de heringi şi supă.

Fratele nu vru însă s—o ia înapoi, până nu—i plătea trei sute de taleri, iar bogatul nu avu încotro şi—i dădu banii. Acum fratele sărac avea atât banii, cât şi râşniţa pe care o recăpătase. De aceea, nu după multă vreme, el avea o casă mult mai frumoasă decât cea în care trăia fratele lui, iar râşniţa îi râşnise aşa mulţi bani, că o acoperise cu plăci din aur şi întrucât casa era aproape de ţărmul mării, scânteia şi licărea până hăt departe pe ape. Toţi corăbierii care treceau pe acolo veneau să—l viziteze pe omul cel bogat din casa de aur şi toţi doreau să vadă râşniţa minunată, fiindcă vestea despre ea se răspândise peste mări şi ţări şi toţi ştiau de ea.

După mult, mult timp, veni un căpitan de corabie care dori şi el să vadă râşniţa, iar apoi întrebă dacă putea să râşnească sare.

—Sigur că da, răspunse proprietarul ei, şi când căpitanul auzi asta îşi dori din tot sufletul lui să o cumpere, indiferent cât l—ar fi costat, pentru că, se gândise el, dacă ar fi avut—o, n—ar mai fi trebuit să înfrunte cu corabia furtunile şi pericolele mării pentru a aduce sare de pe meleaguri îndepărtate.

La început, proprietarul râşniţei nu vru să se despartă de ea, dar atât îl rugă şi—l imploră căpitanul, încât, în cele din urmă, i—o vându pentru multe mii de taleri. După ce căpitanul puse mâna pe râşniţa, nu mai zăbovi mult, de teamă să nu se răzgândească cel care i—o vânduse, şi nu mai avu timp să întrebe cum s—o oprească din râşnit, ci se îmbarcă iute pe corabia sa.

Când ajunse în larg, el scoase râşniţa pe punte şi—i porunci:

—Râşneşte sare, şi fă—o bine şi repede.

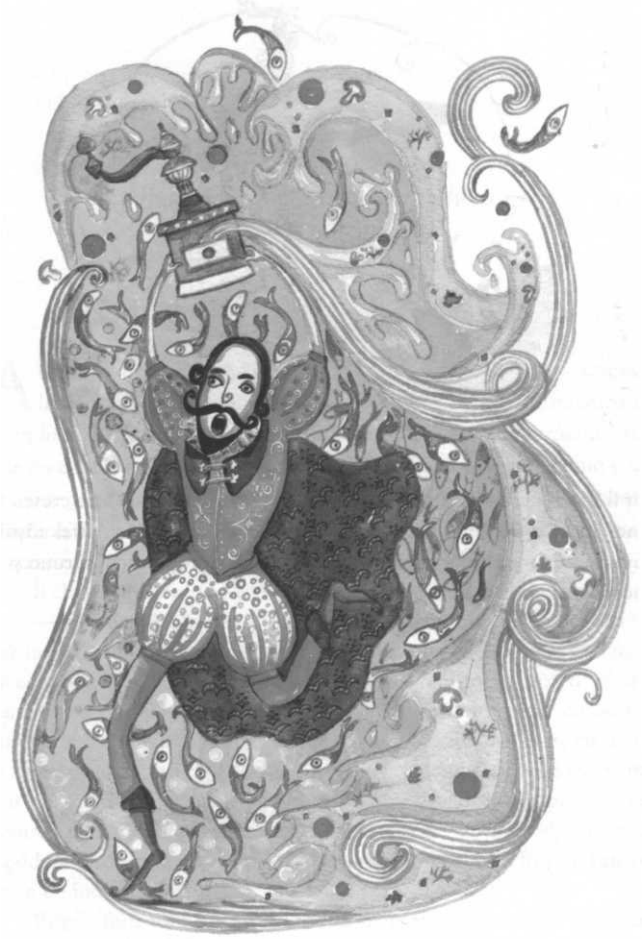

Râşniţa începu să râşnească sare, până ce aceasta începu să se reverse ca apa, iar căpitanul, după ce umplu magaziile corăbiei, vru s—o oprească, însă oricum ar fi sucit—o şi învârtit—o, şi oricât de mult ar fi încercat, ea continua să râşnească şi mormanul de sare crescu tot mai înalt şi mai înalt, până ce corabia se scufundă. Astfel râşniţa ajunse pe fundul mării şi continuă, zi de zi, să râşnească întruna şi de aceea este marea sărată.

PISICA—ALBĂ[11]

A fost odată un rege care avea trei fii atât de isteţi şi de curajoşi, încât tatăl lor începu să se teamă că ei vor dori să domnească în regat înainte ca el să—şi fi dat sfârşitul. Deşi simţea că îmbătrâneşte, regele nu dorea defel să lase conducerea împărăţiei în mâinile altuia şi de aceea se gândi că modul cel mai bun pentru a trăi în pace ar fi să abată gândurile fiilor săi prin făgăduieli de care putea scăpa atunci când sosea clipa respectării lor.

Îi chemă de aceea pe toţi şi, după ce le vorbi cu blândeţe, adăugă:

—Dragi copii, vedeţi şi voi că vârsta înaintată mă împiedică să mă îngrijesc de treburile împărăţiei cu tot atâta destoinicie pe cât o făceam cândva. Am început să mă tem că asta ar putea afecta bunăstarea supuşilor mei şi de aceea aş dori ca unul dintre voi să—mi urmeze la tron. În schimbul unui asemenea dar este însă firesc ca şi voi să faceţi ceva pentru mine. Întrucât mă gândesc să plec de la curte, mi s—ar părea că un căţeluş frumuşel, vioi şi credincios mi—ar putea fi un tovarăş potrivit. De aceea, fără a ţine seama de vârstele voastre, făgăduiesc că acela care—mi va aduce căţeluşul cel mai frumos îmi va urma de îndată la tron.

Prinţii fură tare miraţi de toana neaşteptată a tatălui lor, dar, întrucât oferea mijlociului şi mezinului şansa neaşteptată de a ajung pe tron şi pentru că fratele mai mare era prea politicos ca să obiecteze, acceptară fără murmur. Îşi luară rămas—bun de la rege, care le oferi daruri din argint şi pietre preţioase şi le spuse că—i aştepta după un an la acelaşi ceas şi în acelaşi loc, pentru a vedea căţeluşii pe care aveau să—i aducă.

Cei trei fraţi plecară la un castel aflat la o leghe depărtare de cetatea de scaun, însoţiţi de prietenii lor cei mai buni, cărora le oferiră un banchet împărătesc. Ei îşi promiseră că vor rămâne de—a pururi prieteni, că vor împărţi orice noroc le va surâde şi nu se vor lăsa despărţiţi de invidie sau gelozie. Porniră după aceea la drum, hotărând să se întâlnească în acelaşi castel la data rânduită, pentru a se înfăţişa împreună înaintea regelui. Plecară în trei direcţii diferite şi cei doi fraţi mai mari avură parte de multe aventuri, dar în povestea noastră veţi auzi doar despre mezin. Acesta era tânăr, voios şi chipeş şi ştia tot ce trebuia să ştie un prinţ, iar curajul său nu cunoştea limite.

Aproape că nu trecea o zi în care mezinul să nu cumpere câţiva câini — mari şi mici, ogari şi buldogi, prepelicari şi căţei de salon. De îndată ce cumpăra un câine frumos, vedea altul şi mai frumos şi atunci trebuia să scape de ceilalţi şi să—l cumpere pe acesta, întrucât, fiind singur, îi era imposibil să poarte cu el sute şi mii de câini. Merse el multe zile, fără să aibă o ţintă precisă, până ce, în cele din urmă, îl prinse noaptea într—o pădure deasă şi mohorâtă. Nu ştia drumul şi parcă pentru a înrăutăţi şi mai mult lucrurile, începu să tune şi să plouă în rafale. Prinţul porni pe prima cărare întâlnită şi după un timp i se păru că zăreşte o luminiţă şi începu să spere că ar fi o căsuţă unde să găsească adăpost peste noapte. Conducându—se după lumină, ajunse la uşa celui mai neaşteptat castel pe care şi l—ar fi putut închipui. Uşa era din aur bătut cu granate şi lumina roşie pe care o răspândeau acestea îi arătase drumul prin pădure. Zidurile erau din porţelanul cel mai fin, vopsite în culori pastelate, iar prinţul văzu că pe ele erau pictate toate poveştile pe care le citise vreodată; însă, pentru că era ud leoarcă şi ploaia continua să se reverse ca un puhoi, nu mai stătu să privească, ci reveni la uşa de aur. Acolo zări o copită de ciută atârnată de un lanţ din diamante şi se întrebă cine putea trăi în castelul acela măreţ.

”Pasămite se simte apărat împotriva hoţilor, gândi el, *altfel ce ar putea împiedica pe cineva să reteze lanţul de diamante ori să smulgă granatele şi să fie bogat pe viaţă?”*

Trase de copita ciutei şi de îndată răsună un clopoţel de argint şi uşa se deschise, dar prinţul nu putu să vadă decât nenumărate mâini ridicate, fiecare ţinând o torţă. Fu atât de surprins, încât rămase nemişcat, până se simţi împins înainte de alte mâini şi, cu toate că se simţea oarecum stânjenit, merse mai departe. Cu mâna pe sabie, pregătit pentru orice, pătrunse într—o sală pardosită cu lapislázuli, în timp ce două glasuri melodioase cântau:

Mâinile care plutesc iute porunca—ţi primesc;
Iubire de nu te temi să cucereşti,
Fără teamă aici poţi să poposeşti.

---

[11] *La Chatte blanche.* De contesa d'Aulnoy.

Prinţul nu credea că—l ameninţa vreun pericol dacă era primit în felul acesta, aşa că, ghidat de mâinile misterioase, merse la o uşă de coral care se deschise singură şi se pomeni într—o sală vastă de sidef, din care porneau numeroase încăperi, scânteind cu mii de lumini şi pline cu tablouri şi obiecte preţioase aşa de minunate, că tânărul se simţi de—a dreptul buimăcit. După ce trecuse prin şaizeci de odăi, mâinile se opriră şi prinţul văzu un fotoliu comod lângă un şemineu; în aceeaşi clipă focul se aprinse de la sine şi mâinile gingaşe, frumoase şi iscusite îi luară hainele ude şi înnoroiate şi îi aduseră altele curate, croite din cele mai bogate ţesături, brodate cu aur şi smaralde. Mezinului nu putu să nu admire tot ce vedea, ca şi felul dibaci în care—l slujeau mâinile, deşi uneori ele apăreau atât de neaşteptat încât îl făceau să tresară.

După ce se schimbă — şi vă încredinţez că arăta cu totul altfel faţă de prinţul ud şi obosit care stătuse în ploaie şi trăsese de copita ciutei —, mâinile îl conduseră într—o sală impunătoare, pe ai cărei pereţi erau zugrăvite aventurile Motanului încălţat şi ale multor altor pisici vestite. Masa era pregătită pentru cină cu două farfurii din aur şi linguri şi furculiţe tot din aur, iar măsuţa alăturată era acoperită de platouri cu bucate şi cupe din cristal incrustate cu pietre preţioase. Prinţul tocmai se întreba pentru cine putea fi al doilea tacâm, când, pe neaşteptate, în sală pătrunseră mai multe pisici purtând chitare şi portative. Se opriră într—un capăt al încăperii şi, dirijate de un motan care bătea tactul cu o partitură făcută sul, începură să—şi treacă gheruţele peste strunele chitarelor, cântând o muzică ciudată. Prinţul îşi astupă iute urechile, dar în acelaşi timp vederea acelor muzicanţi caraghioşi îl făcu să pufnească în râs.

”Oare ce năstruşnicie o să mai văd?” se întrebă el şi în aceeaşi clipă uşa se deschise iarăşi şi în sală intră o siluetă micuţă acoperită cu un văl lung şi negru, condusă de doi motani înveşmântaţi cu mantii negre şi înarmaţi cu săbii şi urmată de un număr mare de pisici care purtau cuşti cu şoareci şi şobolani.

Prinţul rămase uluit şi pentru o clipă se gândi că visează, dar silueta micuţă ajunse lângă el şi—şi ridică vălul, iar el văzu atunci cea mai drăguţă pisicuţă albă pe care şi—ar fi putut—o închipui. Părea tânără şi tristă şi se adresă prinţului cu un glăscior dulce care—i merse drept la inimă:

—Fiu al regelui, eşti bine—venit! Regina pisicilor este încântată să te primească.

—Doamnă, răspunse prinţul, îţi mulţumesc că m—ai primit cu atâta bunăvoinţă, dar sunt sigur că nu eşti o pisică obişnuită. Felul în care vorbeşti şi splendoarea castelului tău o dovedesc din plin.

—Fiu al regelui, zise Pisica—Albă, rogu—te nu mă copleşi cu atâtea complimente, fiindcă nu sunt obişnuită cu ele. Acum însă, să ni se servească masa, iar muzicanţii să amuţească, deoarece prinţul nu le înţelege cântul.

Mâinile misterioase aşezară pe masă două platouri: unul cu tocăniţă de porumbel, iar celălalt cu tocăniţă de şoarece. Vederea acesteia din urma îl făcu pe prinţ să creadă că nu se va putea bucura deloc de cină, dar Pisica—Albă, zărindu—i expresia, îl linişti, spunându—i că bucatele pentru el fuseseră gătite în altă bucătărie şi că putea fi încredinţat că nu conţineau nici şoareci, nici şobolani. Prinţul era atât de sigur că ea nu avea să—l înşele, încât nu mai şovăi defel şi începu să mănânce. După câteva clipe, văzu pe lăbuţa Pisicii—Albe o brăţară care avea incrustat un portret şi o rugă pe pisică să—i îngăduie să—l privească. Spre marea lui surprindere, descoperi că era chipul unui tânăr chipeş care semăna aşa de mult cu el, că putea fi propriul său portret! Pisica—Albă oftă când prinţul privi portretul şi păru mai tristă ca oricând, iar el nu cuteză s—o întrebe nimic de teamă să n—o supere. începu de aceea să vorbească despre alte lucruri şi descoperi că pisica era interesată de toate cele ce—l atrăgeau pe el şi părea să ştie destul de bine ce se petrecea în lume. După cină, trecură în altă sală, care era pregătită ca un teatru şi pisicile dansară şi jucară pentru a—i desfăta, după care Pisica—Albă îi ură noapte bună şi mâinile îl conduseră într—o odaie pe care n—o mai văzuse până atunci. Pe pereţi erau tapiserii ce închipuiau aripi de fluturi de toate culorile, dar şi oglinzi din tavan până în podea, precum şi un pat alb cu perdele de voal legate cu panglici. Prinţul sui în pat fără să scoată un cuvânt, deoarece nu ştia cum să le vorbească mâinilor ce—l slujeau. Dimineaţa se trezi, auzind hărmălaie şi vânzoleală dincolo de fereastra sa, iar mâinile apărură pe dată şi—l îmbrăcară iute în straie de vânătoare. Când privi afară, prinţul văzu că toate pisicile se strânseseră în curtea castelului; unele dintre ele ţineau ogari de lese, iar altele suflau în corni, fiindcă Pisica—Albă pleca la vânătoare. Mâinile aduseră un căluţ de lemn în faţa prinţului şi păreau că aşteptă să—l încalece, ceea ce—l indignă pe tânăr, însă era zadarnic să protesteze, deoarece pe neaşteptate se pomeni aşezat pe spinarea căluţului, care porni numaidecât în galop.

Pisica—Albă călărea o maimuță, care se cocoța până la cuiburile de acvile, dacă stăpâna ei dorea să caute pui. Vânătoarea a fost cu adevărat minunată, iar când reveniră la castel, Pisica—Albă şi prinţul cinară împreună ca în seara trecută, dar după ce terminară de mâncat, ea îi întinse un pocal de cristal, care conţinea pasămite o licoare fermecată, fiindcă de cum o bău, prinţul uită de toate, până şi de căţeluşul pe care—l căuta pentru tatăl său, şi se gândi numai cât de fericit era alături de pisică! Aşa trecură zilele, pline cu tot soiul de plăceri, până ce se scurse aproape un an. Prinţul uitase de întâlnirea cu fraţii săi şi nu mai avea habar nici din ce împărăţie venise, dar Pisica—Albă ştia că el trebuia să se întoarcă şi într—o bună zi îi spuse:

—Ştii că ţi—au mai rămas numai trei zile ca să cauţi căţelul pentru tatăl tău, iar fraţii tăi au găsit deja câini frumoşi?

Prinţul îşi recapătă atunci brusc amintirile şi strigă:

—Oare cum am putut uita ceva aşa însemnat? Viitorul meu depinde de câinele acela şi chiar dacă într—un timp atât de scurt aş putea găsi unul îndeajuns de frumos pentru a—mi aduce tronul, de unde aş face rost de un cal care să mă poarte atâta drum în trei zile?

Era tare tulburat, însă Pisica—Albă îi zise:

—Fiu al regelui, nu te îngrijora! Sunt prietena ta şi te voi ajuta să—ţi fie bine. Mai poţi adăsta aici încă o zi, după care căluţul de lemn te poate duce în împărăţia ta în douăsprezece ceasuri.

—Îţi mulţumesc, pisică frumoasă, spuse prinţul, dar la ce bun să mă întorc dacă nu am un câine pe care să—l duc tatei?

—Priveşte, rosti Pisica—Albă ridicând o ghindă, aici este un căţel mai frumos decât ai putea găsi în Ceruri.

—Draga mea pisică, făcu prinţul, nu—i frumos din partea ta să râzi de mine în asemenea clipe!

—Fii bun şi ascultă, zise ea şi—i duse ghinda la ureche. Iar prinţul auzi din ghindă un lătrat încetişor:

—Ham, ham!

Mezinul era încântat, deoarece un căţel care să poată sta închis într—o ghindă trebuia să fie cu adevărat foarte mic. Dori să—l scoată afară pentru a—l vedea, dar Pisica—Albă îi spuse că nu era bine să deschidă ghinda decât după ce ajungea înaintea regelui, ca nu cumva căţeluşului să—i fie frig în timpul călătoriei. El îi mulţumi înmiit şi, când sosi ceasul de plecare, îşi luă rămas—bun cu tristeţe.
—Zilele au trecut repede alături de tine, îi spuse Pisicii—Albe. îmi doresc să te pot lua cu mine acum.
Pisica—Albă clătină însă din cap şi oftă adânc, fără un cuvânt. Prinţul ajunse primul la castelul unde cei trei fraţi rânduiseră să se întâlnească, iar ceilalţi doi sosiră la puţin timp după aceea şi se holbară uluiţi când văzură calul de lemn care se cabra în curtea interioară.

Mezinul îi întâmpină plin de voioşie şi începură să—şi povestească aventurile, totuşi el le ascunse ce făcuse, ba chiar îi lăsă să creadă că—i adusese regelui un terier. Deşi fraţii se iubeau mult, cei doi mai mari nu putură să nu fie bucuroşi, gândindu—se că, mai mult ca sigur, căţeii pe care—i aduseseră ei le ofereau şanse mai mari la tron. A doua zi dimineaţa toţi plecară în aceeaşi caleaşca. Fraţii mai mari purtau în coşuleţe doi căţeluşi frumoşi şi fragili pe care de—abia cutezau să—i atingă. Cât despre terier, acesta alergă după caleaşca şi se acoperi în asemenea măsură cu noroi, că abia îţi mai puteai da seama ce animal era. Când ajunseră la palat, toţi curtenii se strânseră în jurul lor pentru a—i întâmpina şi intrară împreună în sala tronului. Fraţii mai mari îşi arătară căţeluşii şi nimeni nu putu hotărî care dintre ei era mai drăgălaş, iar cei doi începuseră deja să se sfătuiască cum să împartă regatul, când mezinul făcu un pas înainte şi scoase din buzunar ghinda primită de la Pisica—Albă. O deschise şi înăuntrul ei, pe o pernuţă albă, stătea un căţel atât de mic, încât ar fi putut trece cu uşurinţă printr—un inel. Prinţul îl puse pe jos şi căţeluşul se ridică de îndată pe lăbuţele din spate şi începu să danseze. Regele amuţi, fiindcă era imposibil să existe ceva mai minunat decât căţelul acela mititel, dar nu se grăbea defel să se despartă de coroană. Le spuse de aceea fiilor săi că, fiindcă izbândiseră prima dată, îi ruga să plece din nou şi să caute, pe uscat şi pe ape, până găseau o muselină atât de fină încât să poată trece prin urechea acului. Prinţii nu fură încântaţi să pornească iar la drum, totuşi cei mai mari acceptară, deoarece le oferea încă o şansă şi plecară ca şi mai înainte. Mezinul sui din nou pe căluţul de lemn şi se întoarse în graba cea mai mare la iubita sa Pisică—Albă. Toate uşile de la castelul pisicii erau larg deschise şi ferestrele şi turnurile erau scăldate în lumini, astfel încât totul părea şi mai minunat ca înainte. Mâinile îl întâmpinară fără zăbavă şi duseră căluţul de lemn în grajd, în vreme ce el alergă înăuntru pentru a o găsi pe Pisica—Albă. Ea dormea pe o pernă de mătase albă într—un coşuleţ, dar se trezi de îndată ce—l auzi pe prinţ şi se bucură nespus să—l revadă.

—Cum să fi putut nădăjdui că te vei întoarce la mine, fiu al regelui? întrebă ea.

El o mângâie, o răsfaţă şi—i povesti despre călătoria lui reuşită şi despre faptul că revenise pentru a—i cere ajutorul, deoarece credea că era imposibil de găsit ceea ce—şi dorea regele. Pisica—Albă se încruntă şi spuse că trebuia să se gândească la ce trebuia făcut, dur că, din fericire, în castel existau pisici care puteau ţese şi toarce minunat. Doar ele ar fi putut face o asemenea muselină şi avea să le pună la treabă pe dată.

Apoi mâinile apărură, purtând torţe, şi—i conduseră pe prinţ şi pe Pisica—Albă până la o galerie lungă aflată deasupra râului, de la ferestrele căreia priviră un spectacol măreţ de artificii de toate felurile. După aceea li se servi cina, care îi plăcu prinţului chiar mai mult decât artificiile, fiindcă se făcuse târziu

și era înfometat după călătoria lungă. în felul acesta zilele trecură la fel de iute ca înainte; nu se putea să te plictisești alături de Pisica—Albă, întrucât ea avea iscusința de a născoci distracții noi — era cu adevărat o pisică mai deșteaptă decât ar avea dreptul pisicile să fie. Dar când prințul o întrebă cum de era atât de înțeleaptă, ea îi spuse doar:

—Fiu al regelui, nu mă întreba! Poți să presupui orice dorești, fiindcă eu nu—ți voi spune nimic.

Mezinul era atât de fericit, încât nu—și bătu defel capul cu zilele rămase până la plecare, când, pe neașteptate, Pisica—Albă îl anunță că anul se scursese și că nu trebuia să fie îngrijorat în privința muselinei, deoarece pisicile torcătoare reușiseră s—o țeasă.

—De data asta, mai spuse ea, îți pot da o escortă care să fie pe potriva ta.

Privind în curte, tânărul văzu o caleașca minunată din aur strălucitor, smălțuită în culori de foc, cu o mie de meșteșuguri diferite. Era trasă de doisprezece armăsari albi ca zăpada, înhămați câte patru, cu valtrapuri din catifea ca flacăra bătută cu diamante, și o urmau o sută de trăsuri, fiecare trasă de opt cai și plină de ofițeri în uniforme minunate, iar o mie de oșteni înconjurau tot alaiul.

—Du—te, zise Pisica—Albă, și când vei apărea în fața regelui în acest fel, cu siguranță nu—ți va refuza coroana pe care o meriți. Ia nuca asta, dar n—o deschide decât după ce vei ajunge înaintea lui și vei găsi înăuntru ceea ce mi—ai cerut.

—Iubita mea Dalbă, rosti prințul, cum ți—aș putea mulțumi vreodată pentru bunătatea pe care ai dovedit—o față de mine? Ajunge să—mi spui ce—ți dorești și voi renunța pentru totdeauna la gândul de a deveni rege, pentru a rămâne pe veci alături de tine.

—Fiu al regelui, răspunse ea, bunătatea inimii tale se dovedește în faptul că ții atât de mult la o pisicuță albă care nu se pricepe decât să prindă șoareci, dar cu toate astea nu trebuie să rămâi aici.

Numaidecât prințul îi sărută lăbuța și porni la drum. Vă puteți închipui cât de repede merse el, dacă vă voi spune că ajunse la palatul tatălui său în numai jumătate din timpul cât îi trebuise căluțului de lemn. Întârziase totuși așa de mult, încât nici nu mai încercă să—i întâlnească pe frații săi la castel și de aceea ei crezură că nu va mai veni. Fiind destul de mulțumiți de acest lucru își arătară cu mândrie muselinele în fața regelui, convinși de izbândă. Cu adevărat, țesăturile erau fine și ar fi trecut prin urechea unui ac mai mare, dar regele care nu știa cum să le pună bețe în roate, trimise să—i fie adus un ac anume, care era păstrat printre bijuteriile coroanei și avea o ureche atât de micuța, încât toți văzură pe dată că era imposibil ca muselina să treacă prin ea. Prinții se înfuriară și începură să se plângă că era o viclenie, când trâmbițele răsunară de afară și mezinul pătrunse în sala tronului. Tatăl și frații lui rămaseră uluiți de splendoarea în care li se arătă, iar după ce le dădu binețe, el scoase nuca din buzunar și o deschise, așteptându—se să găsească înăuntru muselina, dar acolo se afla o alună. O sparse și găsi înăuntru un sâmbure de vișină. Toți îl priveau, iar regele chicotea înveselit de gândul că ai fi putut găsi o muselină într—o nucă.

Prințul sparse atunci sâmburele și curtenii izbucniră în râs văzând că nu conținea decât un bob de grâu. Îl fărâmă și pe acela și descoperi un bob de mei. Mezinul însuși începu să se îngrijoreze și murmură în barbă:

—Pisică—Albă, Pisică—Albă, vrei să râzi de mine?

În clipa următoare, simți o gheară de pisică zgâriindu—l destul de apăsat pe mână și, sperând că aceea fusese o încurajare, deschise bobul de mei și scoase dinăuntru o bucată de muselină lungă de patru sute de coți[12], țesută în cele mai frumoase culori și cele mai nevăzute modele, iar când fu adus acul, muselina trecu prin urechea lui de șase ori cu cea mai mare ușurință! Regele păli și frații mai mari tăcură triști, deoarece nimeni nu putea să dezmintă că era muselina cea mai minunată care putea fi găsită în lume.

Regele se întoarse apoi către feciorii săi și, suspinând adânc, rosti:

—Nimic nu mă poate mângâia mai mult la bătrânețe decât mulțumirea de a vedea că sunteți gata să—mi împliniți vrerile. Plecați acum pentru ultima dată, iar cel care va veni după un an înaintea mea cu cea mai frumoasă prințesă se va însura cu ea și, fără nicio altă întârziere, va primi de la mine coroana, deoarece urmașul meu la tron trebuie negreșit să fie însurat.

Mezinul își spuse că până atunci el câștigase coroana aceea de două ori pe merit, totuși era prea bine—crescut ca să se împotrivească, așa încât își ținu gura, reveni la caleașca lui minunată și, înconjurat

---

[12] Cot — veche unitate de măsură pentru lungimi, egală cu aproximativ 60 cm (n. tr.).

de alai, se întoarse la Pisica—Albă mai iute decât venise. De data aceasta ea îl aştepta, calea era presărată cu petale de flori şi într—o mie de vase ardeau esenţe parfumate de lemn, ce înmiresmau văzduhul. Pisica—Albă îl primi într—o galerie de unde îi putuse urmări sosirea.

—Fiu al regelui, spuse ea, iată—te din nou aici şi tot fără coroană.

—Doamnă, răspunse mezinul, mulţumită generozităţii tale am câştigat—o până acum de două ori, dar tatălui meu îi vine atât de greu să se despartă de ea, încât nici nu mi—ar face plăcere să i—o iau.

—Nu contează zise ea, este bine să încerci şi s—o meriţi. Şi pentru că data viitoare trebuie să te întorci cu o prinţesă minunată, îţi voi căuta una, dar până atunci, să ne veselim. In seara aceasta, am poruncit o bătălie între pisicile mele şi şobolanii—de—râu, ca să te veseleşti.

În felul acela anul trecu, chiar mai plăcut decât cei dinainte. Uneori prinţul nu se putea opri să n—o întrebe pe Pisica—Albă cum de putea să vorbească.

—Poate că eşti o zână, spunea el. Sau vreun vrăjitor te—a preschimbat în pisică?

Ea însă îi dădea doar răspunsuri care nu—l lămureau defel. Zilele se scurg iute când eşti fericit şi cu siguranţă prinţul nici nu s—ar mai fi gândit vreodată că era timpul să se întoarcă înaintea tatălui său, când, într—o seară, pe când stăteau împreună, Pisica—Albă îi spuse că dacă dorea să ia cu el o prinţesă minunată a doua zi, trebuia să fie pregătit să—i urmeze spusele întru totul.

—Scoate—ţi sabia, zise ea, şi taie—mi capul!

—Eu?! strigă prinţul. Eu să—ţi tai capul?! Dalba mea scumpă, cum aş putea face una ca asta?

—Fiu al regelui, răspunse Pisica—Albă, te rog din tot sufletul să faci aşa cum îţi zic.

Lacrimile izvorâră în ochii prinţului şi o imploră să—i ceară orice altceva — să—l pună să îndeplinească orice altă sarcină ca dovadă a dragostei lui, dar să—l cruţe de durerea de a—şi ucide iubita lui pisică. Nimic însă din vorbele sale n—o făcu să se răzgândească şi, în cele din urmă, mezinul scoase sabia şi, cu mână tremurătoare, reteza căpşorul alb. Închipuiţi—vă însă uluirea şi încântarea sa, când, pe neaşteptate, o prinţesă nemaivăzut de frumoasă apăru înaintea lui şi, în vreme ce el rămăsese amuţit de uimire, uşa se deschise şi înăuntru pătrunse un alai de cavaleri şi doamne, purtând fiecare câte o blană de pisică! Aceştia se repeziră spre prinţesă, cu feţele strălucind de fericire, sărutându—i mâinile şi felicitând—o că revenise la înfăţişarea ei dintotdeauna. Ea le vorbi cu bunăvoinţă, dar după câteva minute îi ruga s—o lase singură cu prinţul, căruia îi spuse:

—După cum vezi, prinţe, ai avut dreptate bănuind că nu eram o pisică obişnuită. Tatăl meu domnea peste şase regate, iar reginei, mama mea, pe care o iubea ca pe ochii din cap, îi plăcea tare mult să călătorească. Pe când eu aveam doar câteva săptămâni, ea a căpătat îngăduiala regelui de a vizita un munte despre care auzise multe istorii minunate şi a pornit la drum însoţită de curteni şi slujitori. In drumul lor au trecut pe lângă un castel vechi care aparţinea zânelor rele. Nimeni nu intrase niciodată în el, dar se spunea că era doldora de lucrurile cele mai frumoase din lume. Mama auzise spunându—se ca zânele aveau în gradina lor fructe ce nu mai puteau fi văzute şi gustate nicăieri, aşa că dorindu—şi să le încerce s—a îndreptat într—acolo. Ajungând la uşa care sclipea de aur şi nestemate, le—a poruncit servitorilor să bată cu putere, dar a fost în zadar — se părea că locuitorii castelului erau fie adormiţi, fie morţi. Cu cât era însă mai greu să ajungă la fructele acelea, cu atât regina era mai hotărâtă să le guste. A poruncit să fie aduse scări, pentru a trece peste zid şi a intra în grădină, dar deşi zidul nu părea prea înalt iar slujitorii îmbinaseră scările laolaltă pentru a le lungi, a fost imposibil să ajungă sus.

Regina era necăjită, dar fiindcă se apropia noaptea, a poruncit să se pregătească de popas chiar acolo unde se aflau şi s—a dus la culcare aproape bolnavă de supărare. In toiul nopţii a fost trezită pe neaşteptate şi, spre mirarea ei, a văzut lângă pat o bătrânică urâtă, care i—a vorbit:

—Maiestate, ne supără stăruinţa ta de a gusta fructele, dar pentru nu mai fi abătută, eu şi surorile mele am consimţit să—ţi dăm atât de multe cât poţi lua cu tine, cu o singura condiţie: să ne dai fetiţa ta, pentru a o creşte ca pe fiica noastră.

—Vai, a strigat regina, nu există nimic altceva ce aţi dori să luaţi în schimbul fructelor? Dacă vreţi, vă pot da oricare dintre regatele mele.

—Nu, a răspuns bătrâna, nu dorim decât sa ne dai fetiţa. Va fi fericită cât este ziua de lungă şi—i vom da tot ce este de preţ pe tărâmul nostru, dar nu mai poţi s—o revezi până nu se va mărita.

—Condiţia voastră nu—i deloc uşoară, a spus regina, cu toate astea mă învoiesc, fiindcă sunt convinsă că aş muri dacă nu gust fructele acelea şi astfel mi—aş pierde oricum fetiţa.

Aşa s—a făcut că bătrâna zână a condus—o în castel şi, deşi era în toiul nopţii, regina a văzut că

înăuntru era cu mult mai frumos decât i se istorisise, ceea ce poţi crede, prinţe — spuse Pisica—Albă —, fiindcă era chiar acest castel în care ne aflăm acum. Apoi bătrâna a întrebat—o:
—Regină, vrei să culegi singură fructele, sau să le chem să vină la tine?
—Rogu—te, îngăduie—mi să văd când le chemi, a răspuns regina, fiindcă aşa ceva nu mi—au mai văzut ochii.

Bătrâna zână a fluierat de două ori, apoi a strigat:
—Caise, piersici, nectarine, cireşe, prune, pere, pepeni, struguri, mere, portocale, lămâi, agrişe, căpşuni, zmeură — veniţi!

Şi într—o clipită, fructele au început să se reverse unele peste altele, fară să fie colbuite sau stricate, şi regina le—a gustat şi a văzut că erau pe atât de bune pe cât îşi închipuise. Era firesc, deoarece ele creşteau în grădina zânelor.

Bătrâna i—a dat după aceea coşuri de aur în care să ia fructele şi erau aşa de multe, că ar fi trebuit să fie cărate de patru sute de măgari. I—a reamintit după aceea de înţelegerea lor şi a condus—o la locul de popas, iar a doua zi regina a pornit înapoi către palatul ei. Nu a mers însă prea mult şi a început să se căiască pentru făgăduiala făcută, iar când regele i—a ieşit în cale era atât de tristă, încât el a bănuit că se întâmplase ceva şi a întrebat—o ce se petrecuse. La început regina s—a temut să—i mărturisească, dar după ce au ajuns în palat au găsit acolo cinci pitici înfricoşători care fuseseră trimişi să mă aducă şi atunci regina a trebuit să dezvăluie ce promisese. Regele s—a mâniat cumplit şi a poruncit ca eu şi regina să fim închise într—un turn înalt, unde să fim păzite zi şi noapte, apoi i—a alungat pe pitici. Zânele rele au trimis însă un balaur uriaş care îi înghiţea pe toţi cei pe care—i întâlnea şi a cărui suflare pârjolea totul în cale. După ce a încercat în zadar să scape de monstru, regele a fost silit în cele din urmă să consimtă ca eu să fiu dată zânelor, pentru a—şi salva supuşii. De data asta au venit să mă ia chiar zânele, într—o caleaşca din perle trasă de căluţi—de—mare, urmată de balaur, care era legat cu lanţuri din diamante. Leagănul meu a fost aşezat între bătrânele zâne, care m—au copleşit cu mângâieri, după care ne—am înălţat în văzduh, spre un turn care fusese clădit anume pentru mine. Acolo am crescut înconjurată de toate lucrurile frumoase şi rare de pe lume, şi acolo am învăţat tot ce trebuie să ştie o prinţesă, dar fără să am alţi tovarăşi decât un papagal şi un căţel care erau înzestraţi cu darul vorbirii. In fiecare zi primeam vizita uneia dintre bătrânele zâne, care sosea călare pe balaur. într—o bună zi, pe când stăteam la fereastră, am zărit un prinţ tânăr şi chipeş care vânase în codrul ce înconjura temniţa mea şi care ridicase ochii către mine. Când a văzut că—l observasem, m—a salutat plin de curtenie şi—ţi poţi închipui că am fost încântată să întâlnesc altă fiinţă cu care să pot vorbi. In ciuda înălţimii la care se afla fereastra mea, am stat de vorbă până s—a înnoptat, când prinţul şi—a luat rămas—bun cu părere de rău. A revenit însă după aceea de multe ori şi până la urmă am consimţit să mă mărit cu el, cu toate că nu ştiam cum aş fi putut fugi din turn. Zânele îmi aduceau fuioare de in ca să torc şi, cu multă răbdare şi trudă, am împletit destulă funie pentru o scară ce ar fi ajuns la baza turnului. Din nefericire însă, chiar în clipa în care prinţul mă ajuta să cobor, a apărut cea mai afurisită şi mai urâtă dintre zâne. Înainte să fi avut timp să se apere, nefericitul meu iubit a fost înghiţit de balaur. Zânele s—au înfuriat că mă împotriveam planurilor lor, deoarece intenţionau să mă mărite cu regele piticilor şi eu refuzam cu hotărâre, şi de aceea m—au transformat într—o pisică albă. Când m—au adus aici, i—am găsit pe toţi lorzii şi doamnele de la curtea tatei aşteptându—mă sub acelaşi blestem, iar servitorii şi slugile dispăruseră cu totul, mai puţin mâinile lor.

După ce m—au blestemat, zânele rele mi—au istorisit toată povestea mea, deoarece până atunci crezusem că eram copila lor, şi mi—au spus că singura nădejde de a—mi recăpăta înfăţişarea de om era să câştig iubirea unui prinţ care să semene leit cu nefericitul meu iubit.
—Şi ai câştigat—o, scumpa prinţesă, o întrerupse mezinul.
—Într—adevăr, semeni cu el în mod neasemuit, continuă prinţesa, la glas, la trăsături şi în totul. Iar dacă mă iubeşti cu adevărat, atunci toate necazurile mele s—ar sfârşi.
—Şi ale mele, strigă tânărul aruncându—se la picioarele ei, dacă te vei învoi să te măriţi cu mine.
—Te iubesc deja mai mult decât pe oricine din lume, zise ea, dar a venit vremea să te întorci la tatăl tău şi vom auzi ce are el de spus în această privinţă.

Prinţul îi întinse mâna şi o conduse afară din castel, apoi suiră împreună în caleaşca; era chiar mai strălucitoare decât înainte şi acelaşi lucru se putea spune despre întregul lor alai. Până şi potcoavele şi cuiele acestora erau din rubine şi diamante, şi cred că aceea a fost prima dată când s—a văzut aşa ceva.

Deoarece prinţesa era la fel de bună şi isteaţă pe cât era de frumoasa, vă puteţi închipui ce călătorie minunată a avut prinţul, fiindcă toate cuvintele ei i se păreau de—a dreptul fermecătoare.

Când se apropiară de castelul în care urmau să—i întâlnească pe cei doi fraţi, prinţesa se aşeză pe o lectică purtată de patru dintre gărzile ei; era tăiată dintr—un singur cristal minunat şi avea perdele de mătase, pe care le trase de jur împrejur pentru a nu fi văzută.

Prinţul îşi zări fraţii plimbându—se pe terasa, fiecare în tovărăşia unei prinţese frumoase, iar ei veniră spre el, îl salutară şi—l întrebară dacă îşi găsise o soţie. Mezinul le răspunse că găsise ceva mult mai rar — o pisică albă, iar ei izbucniră în râs şi—l întrebară dacă se temea să nu fie ronţăit de şoareci în palat. Porniră după aceea toţi spre cetatea de scaun. Cele două perechi de prinţi şi prinţese mergeau într—o caleaşca frumoasă, ai cărei cai erau împodobiţi cu panaşe şi sclipeau de aur, după ei venea mezinul şi în cele din urmă lectica din cristal, la care toţi se uitau cu admiraţie şi curiozitate. Când curtenii îi zăriră venind, se grăbiră să—l anunţe pe rege.

—Prinţesele sunt frumoase? se interesă el curios.

Când i se răspunse că nimeni nu mai văzuse vreodată asemenea prinţese minunate, păru destul de îngrijorat, dar îi primi curtenitor, fiindu—i însă imposibil să aleagă între ele.

Întorcându—se după aceea către feciorul lui cel mai mic, îl întrebă:

—Dar tu ai venit singur?

—Maiestate, răspunse prinţul, pe lectica de cristal se află o pisicuţă albă, care are nişte lăbuţe aşa moi şi care miorlăie aşa drăgălaş, că sunt convins că vei fi fermecat de ea.

Regele zâmbi şi se apropie de lectică pentru a—i trage perdelele în lături, însă la o atingere a prinţesei, cristalul se sparse într—o mie de ţăndări şi ea apăru în toată frumuseţea — părul îi curgea pe umeri şi era încununat de flori, iar veşmintele diafane erau imaculat de albe. Îl salută plină de graţie pe rege şi un murmur de admiraţie se ridică de jur împrejur.

—Sire, spuse ea, nu am venit pentru a te lipsi de tronul pe care—l ocupi cu merit. Eu am deja şase regate şi de aceea îngăduie—mi să—ţi dăruiesc unul ţie şi câte unul fiecăruia dintre fiii tăi. Nu—ţi cer nimic altceva decât prietenia şi consimţământul pentru căsătoria dintre mine şi mezinul tău. Nouă ne vor rămâne celelalte trei regate.

Regele şi curtenii nu—şi putură ascunde încântarea şi uimirea, iar căsătoriile celor trei prinţi au fost celebrate pe dată. Petrecerile durară câteva luni, apoi Pisica—Albă şi prinţul plecară călare spre regatele lor, unde trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

NUFĂRUL ŞI TORCĂTOARELE DE AUR

A fost odată ca niciodată, că de n—ar fi nu s—ar mai povesti. Într—un codru întins trăia o bătrână şi trei fete frumoase, dar cea mai tânără le întrecea în frumuseţe pe celelalte. Coliba în care locuiau era aproape ascunsă printre copaci şi nimeni nu le vedea frumuseţea decât soarele în timpul zilei şi luna în timpul nopţii, alături de ochii stelelor. Bătrâna le punea pe fete să muncească din greu, din zori până în noapte, torcând caiere de aur în fire, iar când una umplea o furca de tors, de îndată primea alta, aşa încât nu aveau pic de odihnă. Firele trebuiau să fie fine şi deopotrivă de subţiri, iar după aceea erau zăvorâte într—o încăpere tainică de către bătrână, care de două—trei ori pe vară pleca într—o călătorie neştiută. înainte de plecare, le dădea fetelor de lucru pentru toate zilele cât avea să lipsească şi revenea întotdeauna noaptea, aşa încât ele nu vedeau niciodată ce aducea, iar bătrâna nu le spunea nici de unde soseau caierele de aur şi nici la ce erau folosite.

Când sosi vremea ca bătrâna să plece într—una dintre călătoriile acelea, ea le dădu fetelor de lucru pentru şase zile şi le spuse ca de fiecare dată:

—Copilelor, să nu vă lăsaţi ochii să rătăcească şi să nu vorbiţi cu niciun bărbat, fiindcă, dacă o veţi face, firul vostru îşi va pierde strălucirea şi asupra voastră se vor abate o sumedenie de nenorociri.

Ele râseră auzind avertismentul acela repetat de atâtea ori şi—şi spuseră:

—Cum ar putea firele noastre de aur să—şi piardă strălucirea şi cum am putea noi avea ocazia să vorbim cu un bărbat?

În a treia zi după plecarea bătrânei, un prinţ tânăr, vânând prin pădure, se pierdu de tovarăşii săi şi se rătăci cu totul. Obosit de a—şi mai căuta drumul, se trânti sub un copac, îşi lăsă calul să pască în voie şi adormi.

Soarele apusese când prinţul se trezi şi reîncepu să caute drumul de ieşire din pădure. Până la urmă dădu peste o potecă îngustă, pe care porni plin de speranţă şi care—l duse la o colibă. Fetele care stăteau în uşa colibei, fiindcă era mai răcoare, îl zăriră apropiindu—se şi cele două mai mari se speriară, fiindcă îşi amintiră cuvintele bătrânei, dar mezina spuse:

—N—am mai văzut niciodată pe cineva ca el, lăsaţi—mă să—l privesc.

Celelalte o rugară să intre, dar, văzând că nu le asculta, o părăsiră, iar prinţul se apropie, o salută curtenitor şi—i spuse că se rătăcise în pădure şi că era flămând şi obosit. Ea îi aşternu masa şi o încântă aşa de mult conversaţia cu el, încât uită avertismentul bătrânei şi rămase cu prinţul ore în şir. Intre timp, tovarăşii lui de vânătoare îl căutară peste tot, însă în zadar, şi de aceea trimiseră doi soli să—l anunţe pe rege vestea cea rea. De îndată, regele porunci ca un regiment de cavalerie şi unul de infanterie să pornească şi să scotocească pădurea în căutarea fiului său.

După trei zile, ei găsiră coliba. Prinţul stătea tot lângă uşă şi fusese atât de fericit în tovărăşia fetei, încât i se păruse că trecuseră abia câteva ore. înainte de a pleca îi promise mezinei că va reveni şi că o va aduce la curtea tatălui său, ca s—o ia de soţie. După plecarea lui, mezina se aşeză la roata de tors pentru a recupera vremea pierdută şi descoperi îngrozită că firele ei îşi pierduseră toată strălucirea. Inima începu să—i bată mai repede şi plânse cu amărăciune, fiindcă îşi aminti avertismentul bătrânei şi nu ştia ce nenorocire se va abate asupra ei.

Bătrâna se întoarse peste noapte şi, văzând firele fără luciu, înţelese numaidecât ce se petrecuse în lipsă. Se înfurie teribil şi—i spuse fetei că atrăsese nefericirea atât asupra ei, cât şi asupra prinţului. Fata nu mai putu închide ochii, gândindu—se la asta şi, în cele din urma, nu mai putu îndura şi hotărî să ceară ajutorul prinţului.

De mică ea învăţase să înţeleagă graiul păsărilor şi lucrul acesta îi fu de mare ajutor acum, deoarece, zărind un corb care—şi curăţa penele pe ramura unui pin, îi vorbi:

—Draga mea pasăre, cea mai înţeleaptă dintre toate şi cu zborul cel mai iute, vrei să mă ajuţi?

—Cum te pot ajuta? întrebă corbul şi fata răspunse:

—Zboară până vei ajunge la o cetate minunată unde se află palatul unui rege. Acolo caută—l pe fiul regelui şi spune—i că o mare năpastă s—a abătut asupra mea.

Îi povesti apoi corbului cum îşi pierduseră strălucirea firele ei, cat de mânioasă fusese bătrâna şi că se temea de o mare năpastă. Corbul îi făgădui că—i va împlini ruga şi, întinzându—şi aripile, porni în zbor. Fata se întoarse acasă şi munci din greu toată ziua, înfăşurând pe fuse firele toarse de surorile mai mari, fiindcă bătrâna nu—i mai îngăduia să toarcă. Spre seară auzi croncănitul corbului dinspre pin şi se grăbi nerăbdătoare să afle răspunsul.

Printr—o fericită întâmplare, corbul se întâlnise în grădina palatului cu fiul vrăjitorului zefirului care cunoştea graiul păsărilor şi—i transmisese acestuia mesajul. Când prinţul îl auzise, fusese tare întristat şi se sfătuise cu prietenii săi cum ar putea s—o elibereze pe fată. După aceea îi spusese fiului vrăjitorului zefirului:

—Roagă—l pe corb să zboare iute îndărăt la fată şi să—i spună să fie pregătită peste nouă nopţi, fiindcă atunci voi veni s—o iau.

Fiul vrăjitorului zefirului făcuse întocmai, iar corbul zburase atât de repede, încât ajunsese la colibă în aceeaşi seară. Fata îi mulţumi din inimă păsării şi reveni acasă, fără să spună nimănui ce vorbise.

Pe măsură ce se apropia a noua noapte, ea se simţea tot mai neliniştită, fiindcă se temea să nu apară un nenoroc care să strice totul. în seara cu pricina, mezina ieşi tiptil din colibă şi aşteptă tremurând în apropiere. Deodată auzi tropăit înăbuşit de copite de cai şi în scurt timp apăru o ceată înarmată condusă chiar de către prinţ, care la plecare avusese grijă să însemneze toţi copacii, pentru a regăsi drumul. Când o zări pe fată, el sări de pe cal, o ridică pe şa şi apoi, suindu—se înapoia ei, porni spre casă. Luna strălucea puternic şi nu aveau vreo greutate în a vedea copacii însemnaţi.

Odată cu apropierea zorilor, păsările pădurii începură să ciripească şi dacă prinţul le—ar fi înţeles cuvintele sau dacă fata ar fi fost atentă, ar fi putut scăpa de multe necazuri, dar se gândeau numai unul la celălalt, iar când ieşiră din codru, soarele era sus pe cer.

Dimineaţa, când mezina nu apăru la lucru, bătrâna întrebă unde era. Surorile se prefăcură că nu ştiau, dar bătrâna ghici destul de repede ce se întâmplase şi, fiindcă în realitate era o vrăjitoare rea, hotărî să—i pedepsească pe fugari. Luă nouă soiuri diferite de buruieni de farmece, adăugă sare, pe care mai întâi o

vrăji, şi, punând totul într—o cârpă de forma unei mingi, o trimise după ei pe aripile vântului, rostind:

Vijelie, mama vânturilor!
Rogu—te, ajută—mă pe dată!
Ia cu tine mingea fermecată.
Smulge—o din braţele lui
Şi—ngroap—o—n apa râului.

La amiază, prinţul şi oamenii lui ajunseră la un râu adânc, peste care se întindea o punte atât de îngustă, încât doar câte un singur om putea trece peste ea. Calul pe care călăreau prinţul şi fata abia ajunsese la jumătatea punţii, când mingea fermecată zbură pe deasupra. Speriat, armăsarul se ridică pe picioarele dindărăt şi o trânti pe fată în undele năvalnice. Prinţul încercă să sară după ea, însă oamenii lui îl opriră şi, în ciuda împotrivirii sale, îl duseră acasă, unde el se închise vreme de şase săptămâni într—o odaie ascunsa şi nu vru nici să mănânce şi nici să bea, într—atât de mare îi era durerea. In cele din urmă se îmbolnăvi rău şi viaţa însăşi îi era în pericol. Speriat, regele îi chemă pe toţi vracii din regat, dar nimeni nu—l putu vindeca pe prinţ. Până la urmă, fiul vrăjitorului zefirului îi spuse regelui:
—Trimite după bătrânul vrăjitor din Finlanda, care ştie mai multe decât toţi vracii din regatul tău laolaltă.

Un sol porni neîntârziat spre Finlanda şi peste o săptămâna bătrânul vrăjitor sosi pe aripile vântului.
—Mărite rege, zise el, vântul a adus boala asta asupra fiului tău şi o minge fermecată i—a răpit iubita. Din cauza aceasta el jeleşte întruna. Lasă vântul să sufle asupra lui, pentru ca să—i poată alunga tristeţea.

Regele îl ademeni atunci pe fiul său să iasă afară, la vânt, şi, treptat, prinţul îşi reveni şi—i povesti tatălui tot ce se întâmplase.
—Dă—o uitării pe fată, zise regele, şi caută—ţi altă mireasă.

Prinţul însă spuse că nu va putea niciodată iubi altă fată.

La un an după aceea, el ajunse printr—o întâmplare la puntea unde iubita lui fusese înghiţită de ape şi, amintindu—şi nefericita întâmplare, plânse amar, spunându—şi *că* ar fi dat orice numai ca ea să fie din nou în viaţă. In toiul jelirii sale, i se păru că aude un glas cântând şi privi înjur, dar nu zări pe nimeni. Apoi auzi din nou glasul, care cânta:

Vai mie, vrăjită şi uitată,
Zac pe vecie cufundată!
Prinţul meu nici nu s—a gândit
Să scape mireasa ce—a iubit.

Uimit, prinţul sări de pe cal şi se uită peste tot, pentru a vedea dacă nu cumva cineva se ascunsese sub pod, însă nu văzu nici ţipenie de om. Observă după aceea un nufăr galben care plutea pe suprafaţa apei, pe jumătate ascuns de frunzele sale mari; dar florile nu cântă şi, teribil de tulburat, tânărul rămase în aşteptare, sperând să audă mai multe. Apoi vocea cântă iarăşi:

Vai mie, vrăjită şi uitată,
Zac pe vecie cufundată!
Prinţul meu nici nu s—a gândit
Să scape mireasa ce—a iubit.

Prinţul îşi reaminti atunci de torcătoarele de aur şi gândi: ”*Poate că ele mi—ar putea lămuri totul.*” încalecă şi porni pe dată spre coliba din pădure, unde le găsi pe cele două fete la fântână. Le istorisi ce i se întâmplase surorii lor cu un an în urmă şi cum el auzise în două rânduri un cântec ciudat, fără să—l poată zări pe cântăreţ. Fetele spuseră că nufărul galben nu putea fi decât sora lor, care nu murise, ci fusese transformată de mingea vrăjită. înainte de a merge la culcare, sora cea mai mare pregăti o turtă din ierburi fermecate şi i—o dădu prinţului s—o mănânce, iar în noaptea aceea el visă că locuia în pădure şi că putea înţelege tot ce vorbeau păsările între ele. Dimineaţa le povesti fetelor visul său şi ele îl lămuriră că acesta se datorase turtei fermecate şi—l sfătuiră să le asculte cu atenţie pe păsări, ca să vadă ce—i

puteau spune. De asemenea, îl rugară ca după ce—şi va regăsi iubita, să se întoarcă şi să le elibereze şi pe ele din captivitatea nefericită.

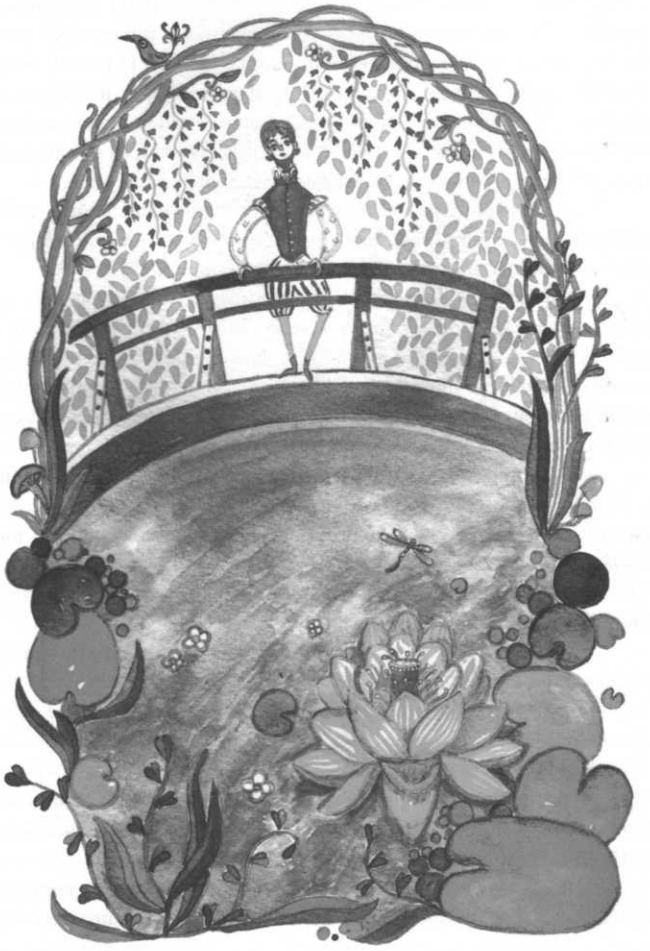

După ce le făgădui lucrul acesta, prinţul porni fericit către casă şi, călărind prin pădure, putu înţelege tot ce vorbeau păsările. Auzi un sturz spunându—i unei gaiţe:

—Ce proşti sunt oamenii! Ei nu pot înţelege lucrurile cele mai simple. A trecut aproape un an de când fata a fost preschimbată în nufăr şi deşi cântă cu atâta jale încât toţi cei care trec peste pod o aud, nimeni n—a venit în ajutorul ei. Chiar acum câteva zile fostul ei iubit a trecut peste punte şi a auzit—o cântând, dar n—a fost cu nimic mai ager decât ceilalţi.

—Iar el este vinovat pentru toată nenorocirea ei, răspunse gaiţa, şi dacă va mai asculta doar de vorbele oamenilor, ea va rămâne de—a pururi floare. Ar putea fi scăpată numai dacă cineva i—ar istorisi totul bătrânului vrăjitor din Finlanda.

După ce le auzi cuvintele, prinţul se întrebă cum ar fi putut trimite un mesaj în Finlanda şi auzi o rândunica vorbind cu alta:

—Haide să zburăm în Finlanda, fiindcă acolo putem construi cuiburi mai bune.

—Opriţi—vă, bune prietene! strigă atunci prinţul. Vreţi să mă ajutaţi?

Rândunicile se învoiră şi el le spuse:

—Transmiteţi—i vrăjitorului din Finlanda o mie de salutări din partea mea şi întrebaţi—l cum aş putea face ca fata preschimbată în nufăr să—şi recapete adevărata înfăţişare.

Rândunicile porniră în zbor şi prinţul merse mai departe către pod. Ajuns acolo, aşteptă, sperând să audă cântecul, dar nu auzi decât vuietul apei şi gemetele vântului şi, dezamăgit, se întoarse acasă.

La puţin timp după aceea, pe când stătea în grădină şi se gândea că pasămite rândunicile uitaseră de mesajul lui, văzu un vultur zburând pe deasupra. Pasărea coborî încet—ncet, până se lăsă pe un copac din apropierea prinţului, apoi spuse:
—Vrăjitorul din Finlanda te salută şi—ţi transmite prin mine cum o poţi scăpa pe fată: Du—te la râu şi unge—te peste tot cu noroi, apoi rosteşte: „Din om în crab". Pe dată te vei preschimba în crab. Afundă—te plin de curaj sub apă, apropie—te cât mai mult de rădăcinile nufărului şi eliberează—le din mâl şi ierburi. După aceea, prinde—le cu cleştii şi ieşi cu ele la suprafaţă. Lasă apa să curgă peste floare şi să fie dusă de curent până va ajunge la un frasin de pe malul stâng. În apropierea acestuia vei vedea un bolovan mare. Opreşte—te acolo şi rosteşte: „Din crab în om, din nufăr în fată" şi amândoi veţi fi readuşi la înfăţişarea dinainte.

Cu sufletul plin de îndoieli şi temeri, prinţul lăsă o vreme să treacă înainte de a se simţi îndeajuns de cutezător să încerce s—o elibereze pe fată. Apoi însă o cioară îi spuse:
—De ce şovăi? Nici bătrânul vrăjitor şi nici păsările nu te—au minţit. Grăbeşte—te şi usucă lacrimile fetei!

”Mai rău decât moartea nu poate să fie,” gândi prinţul, ”*iar moartea este oricum mai bună decât tristeţea nesfârşită.”* Sui pe cal şi porni spre pod. Auzi din nou tânguirea nufărului şi, fără să mai şovăie, se unse peste tot cu noroi şi rosti:
—Din om în crab!

După aceea se aruncă în râu. Pentru o clipă apa îi vui în urechi, apoi nu mai auzi nimic. înotă spre nufăr şi începu să—i dezgroape rădăcinile, dar acestea erau atât de zdravăn fixate în mâl şi stuf, încât avu nevoie de mult timp să termine. După aceea le prinse şi se ridică la suprafaţă. Curentul îi purtă la vale, însă prinţul nu putea zări nicăieri frasinul. în cele din urmă îl văzu, iar alături de el se afla bolovanul cel mare. Aici se opri şi spuse:
—Din crab în om, din nufăr în fată!

Spre marea lui fericire, se trezi din nou prinţ, iar fata stătea alături de el. Era de zece ori mai frumoasă ca înainte şi purta un veşmânt minunat galben—deschis, care scânteia bătut de pietre preţioase. Ea îi mulţumi că o eliberase de blestemul vrăjitoarei rele şi consimţi pe dată să se mărite cu el.

Când se întoarseră însă la podul unde prinţul îşi lăsase calul, acesta nu se mai zărea nicăieri, deoarece, deşi prinţul credea că fusese crab pentru numai câteva ore, de fapt el stătuse sub apă mai bine de zece zile. în timp ce se întrebau cum vor ajunge la curtea tatălui său, văzură apropiindu—se pe malul apei o caleaşca strălucitoare trasă de şase cai multicolor împodobiţi. Suiră în ea şi plecară către palat. Regele şi regina erau la biserică şi—şi jeleau fiul, fiindcă de mult îl credeau mort. Mare le—a fost bucuria şi uimirea, când prinţul a intrat, ducând—o de mână pe preafrumoasa fecioară. Nunta se ţinu pe loc şi vreme de şase săptămâni în tot regatul se sărbători şi se benchetui.

După o vreme, pe când prinţul şi soţia lui stăteau în grădină, o cioară le spuse:
—Fiinţe nerecunoscătoare, le—aţi uitat pe cele două fete sărmane care v—au ajutat la greu? Trebuie oare ca ele să toarcă de—a pururi caiere de aur? Să nu vă fie milă de bătrâna vrăjitoare! Cele trei fete sunt prinţese pe care ea le—a răpit din pruncie, împreună cu toate uneltele lor de argint, pe care le—a preschimbat în caiere de aur. Otrava este pedeapsa ce i se cuvine!

Prinţul se ruşina fiindcă îşi uitase făgăduiala şi porni de îndată la drum şi printr—un mare noroc ajunse la colibă când bătrâna lipsea de acasă. Fetele visaseră că el avea să vină şi se pregătiseră de plecare, dar mai întâi făcură o prăjitură în care puseră otravă şi o lăsară pe masă, pentru a fi văzută de bătrână la întoarcere. într—adevăr, bătrâna vrăjitoare o văzu şi i se păru atât de ispititoare, încât o înfulecă şi muri pe loc.

În încăperea tainică, ei găsiră cincizeci de căruţe cu fire de aur şi încă o dată pe atâtea erau îngropate. Coliba a fost rasă de pe faţa pământului, iar prinţul cu mezina şi cele două surori ale ei au trăit cu toţii fericiţi până la adânci bătrâneţi.

CAPUL CEL GROAZNIC

A fost odată un rege care avea doar o fată. Regele îşi dorise tare mult să aibă un fecior, sau măcar un nepot care să—i urmeze la tron, însă un prezicător pe care—l întrebă îi spuse că va fi omorât chiar de fiul fiicei sale. Vestea aceea îl sperie mult şi hotărî să n—o lase niciodată pe fata lui să se mărite, deoarece se gândi că era mai bine să nu aibă nepot, decât să fie omorât de acesta. îşi chemă de aceea lucrătorii şi—i puse să sape un puţ adânc şi rotund, în care să construiască o temniţă de aramă. După ce lucrarea fu încheiată, îşi zăvori acolo fata şi niciun bărbat n—o văzu vreodată, iar ea nu privi câmpiile şi marea, ci numai cerul şi soarele, deoarece în acoperişul casei era o fereastră mare, mereu deschisă. Prinţesa stătea şi se uita la cer, privea norii trecând pe boltă şi se întreba dacă va ieşi vreodată din temniţă. într—o bună zi i se păru că deasupra ei cerul se deschide şi o ploaie de aur strălucitor căzu prin fereastra din acoperiş şi rămase scânteind în odaie. Nu mult după aceea prinţesa născu un băieţel, dar când tatăl ei auzi vestea se înfurie teribil şi în acelaşi timp se înspăimântă, fiindcă se gândi că băiatul acela avea să—i aducă pieirea. Deşi era o fire laşă, el nu avu totuşi inima să—i omoare pe loc pe prinţesă şi pe pruncul ei, ci porunci să fie vârâţi într—un cufăr uriaş ferecat în aramă, care să fie aruncat în mare, pentru ca ei fie să se înece, fie să moară de foame sau, poate, să ajungă pe ţărmurile unei împărăţii îndepărtate, unde nu mai puteau fi o ameninţare pentru el.

Prinţesa şi pruncul plutiră pe mare o zi şi o noapte, dar copilaşului nu—i era frica nici de valuri şi nici de vânt, deoarece nu ştia că acestea îi pot face rău, ci dormi buştean, iar prinţesa îi cântă încetişor:

Dormi în pace, copilaş!
Grija mamei este—nmiită.
Dar tu fii cu inima liniştită,
În cufărul ferecat cu lăcăţele.
În noaptea spăimoasă fără stele,
Tu dormi, fără s—auzi nicicând
Talazuri ce vuiesc spumegând
Şi vântul deasupra urlând.
Dormi în mantia de purpură moale
Cu faţa pe pieptul mamei tale,
Fără să ştii a ei jeluire
Şi a mării furioasă mugire.

Zorile răsăriră în cele din urmă şi cufărul mare şi ferecat în arama fu purtat de valuri pe un ţărm, unde rămase, cu prinţesa şi fiul ei înăuntru, până ce un locuitor al împărăţiei trecu pe acolo. Văzându—l, el îl târî pe nisip, îl sparse şi găsi înăuntru o femeie frumoasă şi un prunc. Îi duse la casa lui, avu grijă de ei şi—l crescu pe băiat până ajunse un tânăr chipeş. Regele ţării în care ajunseseră se îndrăgostise de prinţesă şi dorea s—o ia de soţie, dar ştia că ea nu s—ar fi despărţit niciodată de fiul ei, aşa că se gândi la un tertip ca să scape de el. Regina unei ţări vecine urma să se mărite şi regele îşi anunţă supuşii să aducă daruri pe care să le trimită la nunta ei. Dădu după aceea un ospăţ la care—şi pofti toţi supuşii şi aceştia

aduseră cadourile; unii aduseră pocale de aur, alţii salbe de aur şi chihlimbar, iar alţii bidivii minunaţi, însă băiatul nu aduse nimic, deşi era fiu de prinţesă, fiindcă mama lui nu avusese ce să—i dea. Toţi oaspeţii începură să râdă şi regele spuse:
—Dacă n—ai venit cu nimic, ai putea cel puţin să te duci după Capul cel Groaznic.

Ţanţoş, băiatul răspunse fără să se gândească:
—Mă jur că *voi aduce* Capul cel Groaznic, dacă acesta poate fi adus de un om, dar nu ştiu despre ce—i vorba...

Îi povestiră atunci că undeva, hăt departe, trăiau trei surori înfricoşătoare din neamul căpcăunilor, cu aripi de aur şi gheare de bronz, pe ale căror capete creşteau şerpi în loc de plete. Surorile erau atât de cumplite la înfăţişare, încât oricine le vedea era preschimbat pe dată în stană de piatră. Două dintre ele nu puteau fi omorâte, dar cea mai tânără, care era foarte frumoasă, putea fi ucisă, iar băiatul făgăduise că va aduce *acel cap.* Vă puteţi închipui că aşa ceva nu avea să fie deloc uşor.

Când auzi toate astea, băiatului poate că—i păru rău că jurase să vină cu Capul cel Groaznic, însă era hotărât să—şi ţină juruinţa. In amurg, în vreme ce mesenii beau şi se veseleau, el plecă de la ospăţ spre casă şi merse pe malul mării, îndreptându—se către locul unde fusese adus la ţărm cufărul în care se aflase el şi mama lui.

Ajuns acolo, se aşeză pe un bolovan şi privi în larg, întrebându—se de unde să—şi înceapă căutarea. Simţi deodată o mână atingându—l pe umăr şi, când se întoarse, văzu un tânăr ce semăna cu un fiu de rege, însoţit de o femeie înaltă şi frumoasă cu ochii sclipind ca stelele. Cei doi erau mai înalţi decât muritorii şi tânărul ţinea în mână un toiag împodobit cu aripi de aur în jurul căruia se încolăceau şerpi tot de aur; el însuşi avea aripi la cizme şi la acoperământul de pe cap. Tânărul îl întrebă de ce era necăjit, iar băiatul îi povesti cum jurase că va aduce Capul cel Groaznic, dar nu ştia de unde să înceapă.
—A fost o făgăduială prostească şi pripită, zise femeia, însă poate fi dusă la împlinire dacă ajurat—o un om curajos.

Băiatul îi răspunse că el nu se temea, dar că nu ştia drumul spre Capul cel Groaznic.

Femeia îi povesti că pentru a ucide căpcăuna înfricoşătoare cu aripi de aur şi gheare de bronz şi pentru a—i tăia capul, avea nevoie de trei lucruri: de Tichia Nevăzutului, care—l făcea invizibil pe purtătorul ei, de Sabia Ascuţimii, care reteza şi fierul dintr—o lovitură, şi de Cizmele Iuţelii, cu care putea să zboare prin văzduh.

Băiatul mărturisi că nu ştia unde putea găsi obiectele acelea şi că, regretând că nu le avea, putea doar să încerce şi să dea greş. Atunci tânărul îşi scoase cizmele, i le întinse şi spuse:
—Foloseşte—le până vei lua Capul cel Groaznic, iar apoi înapoiază—mi—le. Cu ele vei zbura la fel de iute ca o pasăre sau ca gândul, peste uscat ori peste valurile marii, oriunde cunosc ele drumul. Există însă şi drumuri pe care nu le cunosc, căi aflate dincolo de hotarele lumii şi tocmai pe căile acelea va trebui tu să porneşti. Mai întâi trebuie să ajungi la cele Trei Surori Sure, care locuiesc hăt departe în nord şi au laolaltă toate trei doar un ochi şi un dinte. Trebuie să te furişezi până aproape de ele, iar când una îi va da ochiul celeilalte, să—l înhaţi şi să nu li—l înapoiezi până nu—ţi vor spune drumul spre cele Trei Zâne ale Grădinii. *Acelea* îţi vor da Tichia Nevăzutului şi Sabia Ascuţimii şi—ţi vor arăta cum să zbori dincolo de lumea asta, către tărâmul Capului cel Groaznic.
—Pleacă de îndată, zise apoi femeia, şi să nu te întorci pentru a—ţi lua rămas—bun de la mama ta, fiindcă lucrurile acestea trebuie făcute grabnic şi Cizmele Iuţelii te vor purta până pe tărâmul celor Trei Surori Sure, fiindcă ele cunosc drumul până acolo.

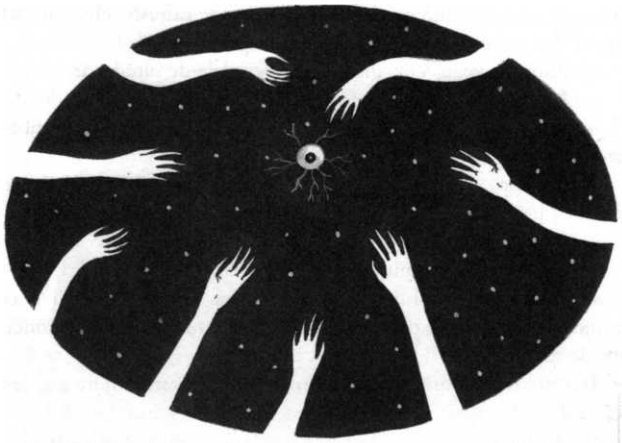

Băiatul le mulţumi şi încălţă Cizmele Iuţelii, apoi se întoarse să—şi ia rămas—bun de la cei doi necunoscuţi, dar aceştia dispăruseră fără urmă! El sări apoi în sus şi Cizmele Iuţelii îl purtară mai iute ca vântul, peste marea albastră şi caldă, peste regatele fericite din miazăzi, peste popoarele din miazănoapte care beau lapte de iapă şi locuiesc în căruţe mari ce umblă după turmele lor. Trecu peste râuri late, unde gâştele sălbatice se ridicau în văzduh şi fugeau dinaintea lui, peste şesuri şi Marea Nordului cea geroasă, peste întinderi de zăpadă şi dealuri de gheaţă, până în locul unde lumea se sfârşeşte şi toată apa este numai sloiuri, unde nu există nici oameni, nici animale şi nici iarbă verde. Acolo, într—o peşteră de gheaţă albastră le găsi pe cele Trei Surori Sure, cele mai bătrâne dintre toate făpturile vii. Părul le era alb ca neaua şi pielea le era albăstruie ca gheaţa, iar ele bolboroseau şi picoteau dând din capete ca în vis şi răsuflările lor îngheţate atârnau în jur aidoma unor nori. Deschiderea peşterii din gheaţa era strâmtă şi era greu să te strecori înăuntru fără s—o atingi pe vreuna dintre bătrâne, dar, plutind cu ajutorul Cizmelor Iuţelii, băiatul izbuti să se
furişeze şi aşteptă până ce una dintre surori se adresă celei care ţinea singurul lor ochi:
—Soră, ce vezi? Vezi întorcându—se zilele de altădată?
—Nu, soră.
—Atunci dă—mi *mie* ochiul, poate că eu voi izbuti să văd mai departe ca tine.

Prima soră îi întinse ochiul, dar când cealaltă bâjbâi după el, băiatul i—l luă cu iscusinţă din mână.
—Unde este ochiul, soră? întrebă a doua bătrână.
—L—ai luat, soră, spuse prima bătrână.
—Ai pierdut ochiul, soră? Ai pierdut ochiul? întrebă a treia bătrână. Nu—l vom mai găsi *niciodată* şi nu vom mai vedea întorcându—se zilele de altădată?

Băiatul se strecură dinapoia lor afară din peştera geroasă, ieşi la aer curat şi izbucni în râs.

Când bătrânele sure îi auziră râsetele, începură să plângă, fiindcă ştiau acum că le jefuise un străin şi că erau neajutorate, iar lacrimile le îngheţară când le căzură din găvanele lipsite de ochi şi zornăiră pe pământul îngheţat din peşteră. După aceea începură să—l implore pe băiat să le dea ochiul înapoi, iar lui i se făcu milă, fiindcă erau atât de prăpădite, dar le zise că nu le va mai da niciodată ochiul dacă nu—i spuneau drumul spre cele Trei Zâne ale Grădinii.

Bătrânele îşi frânseră mâinile cu jale, deoarece bănuiseră de ce venise şi felul în care va încerca să pună mâna pe Capul cel Groaznic. Cele Trei Surori Sure erau înrudite cu surorile căpcăune şi le venea greu să—i spună băiatului drumul într—acolo. In cele din urmă, îi ziseră totuşi s—o ţină mereu către miazăzi, cu uscatul în stânga şi marea în dreapta, până ajungea la insula Zânelor Grădinii. Atunci băiatul le înapoie ochiul şi ele reîncepură să privească după zilele de altădată. Băiatul porni apoi spre miazăzi, între uscat şi mare, ţinând mereu uscatul în stânga, până văzu o insulă minunată încununată de pomi înfloriţi. Acolo coborî şi le găsi pe cele Trei Zâne ale Grădinii, care erau tinere, frumoase, şi care cântau şi dansau în jurul unui pom cu mere de aur, iar cântecul lor suna aşa:

CÂNTECUL ZÂNELOR DE MIAZĂNOAPTE

În jurul mărului de aur,
De jur împrejur, noi dansăm pământesc
Şi dintotdeauna am dansat
În jurul pomului fermecat;
De jur împrejur, roată îi dăm firesc,
De—i iarba verde, de curg râurile
Sau dacă vântul agită valurile!

Nimeni nu poate gusta merele de aur,
Până ce noua vârstă de aur va veni.
Mulţi pomi vor răsări din vlăstare,
Multe flori se vor veşteji la soare,
Multe cântecele prosteşti vor fi;
Nu numai o lăută fi—va spartă şi nemişcată
Altfel vârsta cea nouă nu va veni niciodată!

În jurul mărului de aur,
De jur împrejur, noi dansăm pământesc,
Cum lumea cea mare se—nvârte nesfârşit,
Vară şi iarnă, văpaie şi ger sunt necontenit,
Cântecele se cântă şi basme se povestesc,
Dansând, ne—am apropiat şi depărtat
De trunchiul mărului cel fermecat!

Zânele acestea erau cu totul diferite de Surorile Sure şi ele se bucurară să—l vadă pe băiat şi—l tratară cu blândeţe. Îl întrebară după aceea de ce venise şi el le povesti că fusese trimis să găsească Sabia Ascuţimii şi Tichia Nevăzutului. Zânele i le dădură şi—i mai dăruiră o traistă şi o pavăză, îi încinseră la brâu sabia, care avea lama de diamant, iar tichia i—o aşezară pe cap şi—i spuseră că acum nu—l mai puteau vedea nici măcar ele, deşi erau zâne. Băiatul se pregăti apoi să plece şi ele îl sărutară şi—i urară noroc, după care îşi reîncepură dansul veşnic în jurul mărului de aur, fiindcă menirea lor era să—l vegheze până venea noua vârstă sau până la sfârşitul lumii. Băiatul îşi prinse traista la brâu şi pavăza sclipitoare pe umeri şi zbură dincolo de râul cel mare care se încolăceşte ca un şarpe în jurul lumii. Iar pe malurile râului acela le găsi pe cele trei surori înfricoşătoare care dormeau sub un plop, înconjurate de frunze căzute de sus. Aripile de aur le erau îndoite şi ghearele de bronz le erau încrucişate, iar două dintre ele dormeau cu capetele hidoase sub aripi, aidoma păsărilor, şi şerpii din părul lor se zvârcoleau de sub penele de aur. Mezina dormea însă între surorile ei, întinsă pe spate, iar faţa ei frumoasă şi tristă era întoarsă către cer şi, deşi dormea, ochii îi erau larg deschişi. Dacă băiatul i—ar fi văzut, ar fi fost preschimbat în stană de piatră, într—atât era de înspăimântătoare, dar el ticluise un plan prin care s—o omoare fără s—o privească. De îndată ce le zări din depărtare pe cele trei surori înfricoşătoare, îşi luă pavăza sclipitoare de pe umeri şi o ţinu în sus ca pe o oglindă, astfel că zărea surorile în ea, fără să vadă de—a dreptul Capul cel Groaznic. Se apropie după aceea tot mai mult, până ce socoti că se afla la o lungime de sabie de sora mezină şi chibzui unde să lovească mai bine cu sabia. Trase apoi Sabia Ascuţimii şi izbi o dată, iar Capul cel Groaznic fu retezat de pe umerii făpturii şi sângele ţâşni şi—l lovi ca un pumn. El vârî Capul cel Groaznic în traistă şi zbură de îndată, fără să privească îndărăt. Cele două surori înfricoşătoare rămase în viaţă se treziră şi se înălţară în văzduh aidoma unor păsări mari şi cu toate că nu—l puteau vedea din cauza Tichiei Nevăzutului, veniră după el ca vântul, luându—i urma prin nori, precum ogarii care vânează în pădure. Se apropiară aşa de mult, că băiatul le putu auzi fâlfâirile aripilor de aur şi ţipetele cu care se strigau în timpul zborului:

”—Aici, aici!

—Ba nu, aici, pe—aici s—a dus!”

Dar Cizmele Iuţelii zburau prea repede pentru ele şi în cele din urmă zbieretele şi zornăiturile aripilor lor se auziră tot mai slab când el trecu peste râul cel mare care curge în jurul lumii.

După ce făpturile cumplite rămaseseră hăt în urmă şi băiatul ajunse pe malul drept al râului, el zbură drept spre răsărit, căutând să—şi vadă ţara, dar din slava cerului zări o privelişte neaşteptată: o fată frumoasă înlănţuită de un stâlp înfipt în mare. Fata era atât de speriată sau de obosită, încât doar lanţul de fier ce—i trecea în jurul brâului o împiedica să cadă, aşa că atârna moale, parcă fără viaţă. Băiatului îi păru tare rău pentru ea şi coborî din zbor într—acolo, iar când îi vorbi, fata ridică ochii şi privi înjur, dar i se păru că vocea lui mai degrabă o sperie. Apoi el îşi aminti că purta încă Tichia Nevăzutului şi că putea doar să fie auzit, nu şi văzut. O scoase şi înaintea fetei se ivi cel mai chipeş tânăr pe care—l zărise ea vreodată, cu păr bălai scurt şi cârlionţat, ochi albaştri şi chip surâzător. Lui i se păru fata cea mai frumoasă din lume şi, după ce reteză cu Sabia Ascuţimii lanţul de fier care o încingea, o întrebă ce căuta acolo şi de ce fusese tratată cu atâta cruzime. Ea îi spuse că era fiica regelui acelei ţări şi că fusese legată pentru a fi înghiţită de o fiară care trăia în mare şi care ieşea zilnic din apă pentru a mânca o fecioară. Acum sorţii căzuseră asupra ei şi chiar pe când rostea cuvintele acestea, din valuri se înălţă capul prelung şi fioros al unei lighioane crude care—şi repezi botul către fată. Dihania fusese însă prea lacomă şi prea grăbită, aşa că—şi greşi ţinta la prima încercare, iar înainte să se fi putut ridica şi muşca din nou, băiatul scoase fulgerător Capul cel Groaznic din traistă şi—l întoarse spre ea. Când monstrul marin sări iarăşi, ochii îi căzură asupra capului şi pe loc se preschimbă în stană de piatră. Iar stana aceea poate fi văzută până în ziua de azi pe coasta mării.

Băiatul şi fata merseră după aceea la palatul tatălui ei, unde toţi îi jeleau moartea şi abia le veni să—şi creadă ochilor când o zăriră revenind nevătămată. Regele şi regina îl copleşiră cu mulţumirile lor pe băiat şi nici că—şi ascunseră încântarea când aflară că dorea să se însoare cu fiica lor. În felul acesta, cei doi nuntiră cu serbările cele mai minunate, iar după ce petrecură o vreme la curte porniră cu o corabie către ţara mirelui. Întrucât el nu—şi putea purta soţia prin văzduh, duse Cizmele Iuţelii, Tichia Nevăzutului şi Sabia Ascuţimii într—un loc singuratic în dealuri, unde le lăsă şi fură găsite de tânărul şi femeia cu care se întâlnise pe ţărmul mării şi care—l ajutaseră să plece în călătoria sa.

Plecă după aceea împreună cu soţia lui şi acostară în portul ţării sale. Pe stradă, o întâlni chiar pe

mama lui, care fugea pentru a—şi salva viaţa de regele ticălos care acum dorea s—o omoare fiindcă aflase ca ea nu se va mărita niciodată cu el! Ei nu—i plăcuse regele nici până atunci, iar acum îl plăcea şi mai puţin, deoarece din pricina lui dispăruse fără urmă fiul ei. Desigur, mama nu ştia unde plecase băiatul şi credea că regele îl ucisese în taină, iar acum fugea ca să—şi salveze viaţa şi regele" o urmărea cu sabia în mână. Zărindu—şi fiul, alergă drept în braţele lui, însă băiatul avu timp doar să o sărute şi să treacă în faţa ei, că regele îşi şi repezi sabia spre el. Băiatul îi pară lovitura cu pavăza şi—i strigă:
—Am jurat că—ţi voi aduce Capul cel Groaznic şi iată că—mi ţin făgădui ala!

Scoase capul din traistă şi când ochii regelui căzură asupra lui, se preschimbă pe loc într—o stană de piatră, aşa cum era, cu sabia ridicată!

Toţi oamenii se bucurară, fiindcă nu mai doreau să fie conduşi de regele cel rău, şi îl rugară pe băiat să le fie rege, dar el refuză deoarece voia să—şi ducă mama acasă, la palatul tatălui ei. Atunci îl aleseră rege pe cel care fusese atât de omenos cu ei când fuseseră aruncaţi pe ţărmurile regatului în cufărul cel mare.

Băiatul şi cele două femei porniră neîntârziat pe mare către ţara mamei, de unde ea fusese alungată cu atâta răutate, însă pe drum poposiră la curtea unui rege, care tocmai atunci organiza întreceri şi oferea premii celor mai buni alergători, luptători şi aruncători de greutate. Băiatul dori să—şi încerce puterile alături de ceilalţi şi azvârli greutatea atât de departe, încât le depăşi pe toate care fuseseră aruncate până atunci şi căzu în mulţime, lovind un spectator care muri pe loc. Omul acela nu era însă altul decât tatăl prinţesei, care—şi părăsise regatul, temându—se ca nu cumva nepotul său să—l găsească şi să—l omoare în cele din urmă. Astfel el pieri din cauza propriei laşităţi şi de mâna destinului, iar profeţia se împlini. Dar băiatul, soţia şi mama reveniră în regatul lor şi trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi după toate necazurile prin care trecuseră.

ISTORIA PREAFRUMOASEI COSIȚE—AURII[13]

A fost odată o prinţesă care era cea mai frumoasă făptură din lume. Şi pentru că era aşa frumoasă şi fiindcă părul ei era ca aurul cel mai fin şi se unduia şi cobora aproape până la pământ, fusese numită Preafrumoasa Cosiţe—Aurii. Purta întotdeauna o coroniţă de flori şi veşmintele îi erau brodate cu diamante şi perle şi toţi cei care o zăreau se îndrăgosteau de ea.

Printre vecinii împărăţiei ei se număra un rege tânăr, care nu era însurat. El era bogat şi chipeş şi când auzi tot ce se povestea despre Preafrumoasa Cosiţe—Aurii, se îndrăgosti în asemenea măsură de ea, deşi n—o văzuse niciodată, încât nu mai putu nici să mănânce, nici sa bea şi hotărî să trimită un peţitor care s—o ceară în căsătorie. Porunci ca peţitorului să—i fie construită o caleaşca minunată şi—i dădu o sută de cai şi o sută de gărzi, cerându—i să o aducă pe prinţesă cu el. După plecarea peţitorului, la curte nu se mai discută despre nimic altceva, iar regele se simţi atât de sigur că prinţesa va consimţi să se mărite, încât puse să se croiască veşminte şi mobile frumoase, care să fie gata pentru sosirea ei. Intre timp peţitorul ajunse la palatul prinţesei şi—şi transmise solia, dar fie că prinţesa era supărată în ziua aceea, fie că nici

complimentele în sine nu—i plăcură, deoarece răspunse doar că—i era recunoscătoare regelui, însă nu dorea să se mărite. Peţitorul porni trist spre casă, ducând cu el toate darurile regelui, fiindcă prinţesa era prea bine—crescută pentru a primi perlele şi diamantele, după ce—l refuzase pe rege, aşa că păstrase doar douăzeci şi cinci de ace englezeşti, ca el să nu se simtă jignit.

Când peţitorul reveni în cetate, unde regele îl aştepta cu nerăbdare, toţi fura supăraţi pe el fiindcă n—o adusese pe prinţesă, iar regele plânse ca un copil şi nimeni nu—l putu împăca. Printre curtenii săi se număra şi un tânăr mai ager şi mai arătos decât ceilalţi, care fusese poreclit Fermecătorul şi pe care toţi îl iubeau, cu excepţia câtorva invidioşi care erau furioşi că el era favoritul regelui şi că ştia toate secretele regatului. Într—o bună zi, pe când discuta cu mai mulţi curteni despre întoarcerea peţitorului şi despre nereuşita soliei sale, Fermecătorul rosti nechibzuit:

—Dacă regele m—ar fi trimis pe mine la prinţesa Cosiţe—Aurii, sunt sigur că ea ar fi venit aici cu mine.

Duşmanii lui se duseră pe dată la rege şi ziseră:

—Maiestate, n—o să vă creadă urechilor ce a spus Fermecătorul... a avut cutezanţa să afirme că dacă *el* ar fi fost trimis la prinţesa Cosiţe—Aurii, atunci cu siguranţă că ea l—ar fi însoţit la curtea Maiestăţii Voastre. Pare să se creadă mult mai chipeş decât Maiestatea Voastră şi de aceea zice că prinţesa s—ar fi îndrăgostit de el şi l—ar fi urmat de îndată.

Regele se mânie tare mult când auzi vorbele acelea.

—Aşa deci, rosti el, râde de nefericirea mea şi se crede mai atrăgător decât mine? Să fie închis în turnul cel mare şi să fie lăsat să moară de foame.

Gărzile regelui plecară de îndată să—l aresteze pe Fermecător, care uitase de mult cuvintele acelea îndrăzneţe, şi—l târâră cu brutalitate în temniţă. Sărmanul prizonier avea drept pat doar un maldăr de paie aruncate pe jos şi ar fi murit de sete dacă prin turn n—ar fi şiroit un izvor. Într—o bună zi, pe când era în ghearele disperării, el exclamă:

—Cum este posibil să—l fi jignit pe rege? Sunt supusul lui cel mai credincios şi n—am făcut nimic împotriva sa.

Întâmplarea făcu ca regele sa treacă tocmai atunci pe lângă turn şi să audă glasul fostului său favorit. În ciuda duşmanilor Fermecătorului, care încercară să—l convingă să nu mai aibă nimic de—a face cu trădătorul, el se opri să asculte, spunând:

—Tăceţi! Vreau să aud ce are de zis.

Deschise apoi uşa turnului şi—l strigă pe tânăr, care se apropie plin de tristeţe şi—i sărută mâna, întrebând:

—Ce am făcut, Maiestate, ca să merit un tratament atât de crud?

—Ai râs de mine şi de peţitorul meu, rosti regele, şi ai spus că dacă te—aş fi trimis pe tine la prinţesa Cosiţe—Aurii, cu siguranţă ai fi adus—o.

—Aşa este, Maiestate, răspunse Fermecătorul. Te—aş fi zugrăvit în asemenea cuvinte şi ţi—aş fi descris calităţile cu atâta pricepere, încât sunt convins că prinţesa te—ar fi găsit cuceritor. Nu înţeleg însă ce

---

[13] Madame d'Aulnoy.

anume din vorbele mele te—a putut supăra atât de mult?

Când auzi aşa, nici regele nu putu vedea vreun temei de furie şi se încruntă cu asprime spre curtenii care—i înfăţişaseră favoritul într—o lumină atât de potrivnică.

Îl luă pe tânăr cu el la palat şi, după ce porunci să—i fie servită o cină săţioasă, îi spuse:

—Ştii că o iubesc pe Preafrumoasa Cosiţe—Aurii la fel de mult ca întotdeauna şi că refuzul ei n—a însemnat nimic pentru mine. Nu ştiu totuşi cum s—o fac să se răzgândească... Mi—ar plăcea cu adevărat să te trimit pe tine, ca să încerci s—o convingi să se mărite cu mine.

Fermecătorul răspunse că se învoia să pornească într—acolo şi avea să plece chiar a doua zi.

—Trebuie totuşi să aştepţi să—ţi pregătesc un alai nobil, zise regele, dar tânărul răspunse că nu—şi dorea decât un cal bun.

Regele, încântat că peţitorul putea să plece atât de repede, îi înmâna scrisorile sale către prinţesă şi—i ură drum bun. Luni dimineaţa, Fermecătorul porni singur în misiunea sa, fără să se gândească la altceva decât la felul în care ar fi putut—o îndupleca pe prinţesa

Cosiţe—Aurii să se mărite cu regele. Purta în buzunar un carneţel şi ori de câte ori îi trecea prin minte o idee bună, descăleca şi se aşeza la umbra unui copac ca să n—o uite şi s—o întrebuinţeze în discursul pe care—l pregătea pentru prinţesă.

Într—o zi, când plecase la revărsatul zorilor şi străbătea o fâneaţă întinsă, avu pe neaşteptate o idee minunată şi, sărind de pe cal, se aşeză sub o salcie de pe malul unui pârâiaş. După ce—şi însemnase ideea în carneţel, privi în jur, încântat că se afla într—un loc aşa plăcut, şi văzu un crap auriu mare care gâfâia şi se zbătea pe iarbă. Sărind din apă după musculiţe, crapul căzuse pe mal, unde rămăsese atâta vreme, încât era aproape pe moarte. Tânărului i se făcu milă de el şi, în ciuda faptului că se gândea că ar fi fost o cină minunată, îl luă cu blândeţe şi—l puse înapoi în pârâu. De îndată ce crapul simţi răcoarea înviorătoare a apei, se cufundă plin de fericire pe fundul albiei, apoi înotă cu îndrăzneală la mal şi—i vorbi:

—Îţi mulţumesc pentru bunătatea pe care mi—ai arătat—o. Mi—ai salvat viaţa şi într—o bună zi mă voi achita de datoria aceasta.

Dispăru după aceea sub apă, lăsându—l pe Fermecător teribil de uimit de politeţea sa.

În altă zi a călătoriei, tânărul zări un corb aflat în pericol. Sărmana pasăre era urmărită de un vultur, care ar fi sfâşiat—o, dacă Fermecătorul nu ar fi pus degrabă o săgeată în arc şi n—ar fi ucis pasărea de pradă. Corbul se opri fericit pe ramul unui copac şi—i spuse:

—A fost nobil din partea ta să salvezi un biet corb. Nu sunt nerecunoscător, ci într—o bună zi mă voi achita de datoria aceasta.

Tânărul se gândi că era frumos din partea corbului să—i spună cuvintele acelea şi plecă mai departe.

Înainte ca soarele să fi răsărit, el ajunse într—un codru des unde, din pricina întunericului, abia îşi putea găsi poteca, iar aici auzi o bufniţă buhăind cu disperare.

”Trebuie să fie o bufniţă aflată la ananghie,” îşi spuse el. ”*Mai mult ca sigur că a căzut în capcana unor vânători.”*

Începu să caute locul de unde veneau ţipetele de jale şi nu după multă vreme găsi o plasă mare pe care nişte păsărari o întinseseră cu o seară în urmă.

—Păcat că oamenii nu fac altceva decât să chinuiască şi să urgisească bietele făpturi care nu le—au pricinuit niciodată vreun rău! exclamă el şi, scoţându—şi cuţitul, tăie plasa, iar bufniţa zbură afară şi dispăru în beznă.

Apoi însă, fâlfâind iute din aripi, pasărea se întoarse şi—i zise:

—Nu trebuie multe vorbe pentru a—ţi spune ce ajutor de seamă mi—ai dat. Mă încâlcisem în plasă şi păsărarii ar fi sosit în scurtă vreme... fără tine, aş fi fost ucisă. îţi sunt recunoscătoare şi într—o bună zi mă voi achita de datoria aceasta.

Cele trei întâlniri fură singurele însemnate pe care tânărul le avu în timpul călătoriei sale, iar el se grăbi cât mai tare pentru a ajunge la palatul prinţesei Cosiţe—Aurii.

Când ajunse acolo, tot ce văzu i se păru măreţ şi încântător. Diamantele erau la fel de numeroase ca prundişul, iar aurul şi argintul, veşmintele minunate, dulciurile şi obiectele frumoase ce se zăreau la tot pasul îl uimiră cu adevărat, aşa că—şi spuse: *Dacă prinţesa va consimţi să lase toate acestea şi să mă însoţească pentru a se mărita cu regele, el ar trebui şase considere tare norocoşi*

Se înveşmânta după aceea grijuliu în brocart bogat, cu panaş roşu şi alb, îşi aruncă peste umăr o eşarfă minunat brodată şi, arătând cât mai fercheş şi atrăgător cu putinţă, se prezentă la porţile palatului, purtând în braţe un căţeluş pe care—l cumpărase pe drum. Străjile îl salutară cu respect şi un mesager plecă de îndată la prinţesă s—o anunţe de sosirea Fermecătorului ca peţitor al regelui vecin.

—Fermecătorul, repetă prinţesa. Un nume care promite multe... nu mă îndoiesc că este chipeş şi că—i încântă pe toţi.

—Aşa este, rostiră într—o singură suflare toate doamnele ei de onoare. L—am zărit de la fereastra mansardei unde torceam lână şi după aceea n—am mai putut face nimic decât să—l privim până a dispărut din vedere.

—Hm, făcu prinţesa, deci aşa vă distraţi voi, da? Trageţi cu ochiul pe fereastră la străini! Repede —aduceţi—mi rochia de mătase albastră cu broderii şi pieptănaţi—mi părul bălai. Cineva să—mi facă nişte cununi din flori proaspete, să—mi aducă pantofii cu tocuri înalte şi evantaiul şi daţi poruncă să se mătură în sala cea mare şi să fie şters tronul, fiindcă doresc ca toţi să spună că sunt cu adevărat Preafrumoasa Cosiţe—Aurii.

Vă puteţi închipui că toate doamnele de onoare şi cameristele au alergat în toate părţile pentru a o pregăti pe prinţesă şi că, în graba lor, s—au ciocnit cap în cap şi s—au împiedicat unele de altele, până ce Cosiţe—Aurii crezu că n—aveau să mai termine niciodată. În cele din urmă însă ele o conduseră într—o galerie plină cu oglinzi, pentru a se încredinţa că nimic nu—i lipsea din ţinută, după care sui pe tronul de aur, abanos şi fildeş, în vreme ce doamnele de onoare îşi luară chitarele şi începură să cânte încetişor. Fermecătorul păşi în sala tronului şi fu atât de copleşit de uluire şi admiraţie, încât la început nu reuşi să scoată un cuvânt. îşi reveni însă iute şi—şi ţinu discursul pregătit, încheind plin de curaj prin rugămintea adresată prinţesei de a—l cruţa de dezamăgirea de a reveni acasă fără ea.

—Domnule Fermecător, răspunse prinţesa, toate temeiurile pe care mi le—ai oferit sunt cât se poate de serioase şi te încredinţez că aş fi mai încântată decât oricare alta să—ţi ascult rugămintea, dar trebuie să ştii că acum o lună, pe când mă plimbam cu doamnele mele pe malul râului, mi—am scos mănuşa şi în clipa aceea un inel mi—a alunecat de pe deget şi a căzut în apă. Deoarece ţineam la el mai mult decât la regatul meu, îţi poţi închipui cât de necăjită am fost şi am jurat că nu voi mai asculta niciodată vreo cerere în căsătorie până ce peţitorul nu—mi va aduce mai întâi inelul. Acum ştii ce se aşteaptă din partea ta şi nu m—ai putea face să mă răzgândesc, nici dacă mi—ai vorbi cincisprezece zile şi cincisprezece nopţi.

Tânărul se miră de răspunsul acela, dar făcu o plecăciune adâncă înaintea prinţesei şi o rugă să accepte eşarfa brodată şi căţeluşul pe care—l adusese cu el. Prinţesa îi răspunse însă că nu dorea niciun cadou şi că nu trebuia să uite ceea ce tocmai îi spusese. Când reveni la hanul la care trăsese, Fermecătorul se culcă fără să mai cineze, iar căţeluşul său, care se numea Ţopăilă, nu mancă nici el nimic, ci se întinse alături. Toată noaptea, tânărul oftă şi se plânse.

—Cum pot să găsesc un inel care a căzut în râu acum o lună? se întrebă el. Este zadarnic să încerc. Prinţesa mi—a dat sarcina aceasta în mod voit, ştiind că este imposibilă.

Suspină iarăşi. Ţopăilă îl auzi şi spuse:

—Dragul meu stăpân, nu dispera. Roata ursitei se poate întoarce şi tu eşti prea bun ca să nu ai noroc. Haidem să mergem la râu de cum se luminează.

Fermecătorul îl mângâie de două ori şi nu spuse nimic, iar în scurt timp adormi.

De cum mijiră zorile, Ţopăilă începu să sară de colo—colo şi după ce—l trezi pe tânăr ieşiră amândoi, mai întâi în grădină, apoi pe malul
râului, unde se plimbară în sus şi în jos. Fermecătorul se gândea cu tristeţe că va trebui să se întoarcă fără succes la rege, când auzi pe cineva strigându—l.

Privi de jur împrejur şi se gândi că poate visase, deoarece nu se zărea nici ţipenie de om. Merse mai departe, iar vocea îl strigă din nou:

—Fermecătorule! Fermecătorule!

—Cine mă strigă? întrebă el.

Ţopăilă, care era mic şi putea privi apa râului mai îndeaproape, ţipă:

—Văd un crap de aur care se apropie!

Într—adevăr, era chiar crapul cel mare şi auriu, care vorbi:

—Fermecătorule, mi—ai salvat viaţa sub salcia de pe malul pârâului şi ţi—am promis că mă voi achita de datoria aceea. Ţine — acesta este inelul prinţesei Cosiţe—Aurii.

Tânărul luă inelul din gura crapului, îi mulţumi de o mie de ori, apoi el şi micuţul Ţopăilă merseră direct la palat, unde prinţesa a fost anunţată că peţitorul cerea să fie primit în audienţă.

—Sărmanul, zise prinţesa, vine pasămite să—şi ia rămas—bun, deoarece s—a lămurit că—i imposibil să ducă la îndeplinire ce i—am cerut.

Fermecătorul intră în sala tronului, îi întinse inelul şi spuse:

—Prinţesă, ţi—am îndeplinit ruga. Vrei acum să te măriţi cu stăpânul meu?

Când prinţesa văzu că inelul îi fusese adus fară să aibă măcar o zgârietură, fu atât de uluita încât crezu că visează.

—Fermecătorule, rosti ea, cred că eşti ocrotit de vreo zână bună, altfel n—ai fi putut sa găseşti inelul acesta.

—Prinţesă, răspunse el, nu am fost ajutat decât de dorinţa de a—ţi îndeplini vrerea.

—Întrucât eşti aşa îndatoritor, continuă prinţesa, poate că—mi vei putea face şi alt hatâr, deoarece nu mă voi mărita câta vreme nu este împlinit. Nu departe de aici trăieşte prinţul Galifron care, cândva, a dorit să se însoare cu mine. Pentru că l—am refuzat, el a rostit cele mai teribile ameninţări la adresa mea şi s—a jurat că—mi va pustii ţara. Ce aş fi putut eu însă face? Nu mă puteam mărita cu un uriaş înspăimântător, înalt cât o turlă, care înfulecă oamenii la fel cum maimuţele înghit banane şi care vorbeşte aşa tare că toţi cei care trebuie să—l asculte surzesc în scurtă vreme. De atunci, nu încetează să—mi prigonească şi să—mi ucidă supuşii. De aceea, înainte de a—ţi putea asculta cererea în căsătorie, trebuie să—l ucizi şi să—mi aduci capul lui.

Tânărul se arătă de—a dreptul îngrozit la auzul acestei cereri, dar răspunse:
—Bine, prinţesă, mă voi lupta cu Galifron. Cred că mă va omorî, dar cel puţin îmi voi da viaţa pentru a te apăra pe tine.

Prinţesa se sperie atunci şi spuse tot ce—i trecu prin minte pentru a—l opri să se lupte cu uriaşul, însă în van, deoarece Fermecătorul plecă, se înarma de luptă şi apoi, luându—l pe micul Ţopăilă, încalecă şi porni spre împărăţia lui Galifron. Toţi cei cu care se întâlni îi spuseră că uriaşul era groaznic şi că nimeni nu cuteza să se apropie de el, iar cu cât auzi mai multe, cu atât se înspăimântă mai tare. Ţopăilă încercă să—l încurajeze şi spuse:
—Dragă stăpâne, în timp ce tu te vei lupta cu uriaşul, eu îl voi muşca de glezne şi când va pleca ochii ca să mă caute, tu—l poţi omorî.

Tânărul lăudă planul căţeluşului său, dar ştia prea bine că ajutorul acela n—avea să însemne mare lucru.

Ajunse în cele din urmă în apropiere de castelul uriaşului şi văzu cu înfiorare că toate drumurile ce duceau într—acolo erau acoperite de oase. Nu după multă vreme îl văzu pe Galifron însuşi venind. Capul uriaşului se ridica mai sus de vârfurile copacilor celor mai înalţi şi el cânta cu glas gros şi asurzitor:

Aduceţi—vă băieţaşii şi fetiţele,
Nu mai staţi să le pieptănaţi şuviţele,
Fiindcă am să mănânc aşa de mulţi
Că n—o să ştiu dac—au păr sau căiţi.

Atunci, tânărul cântă cât putu de tare, după aceeaşi melodie:

Vino să—l întâlneşti pe curajosul Fermecător,
Care nu te crede deloc înfiorător.
Deşi n—are înălţimea ta de uriaş,
Te poate trânti, fiindcă nu e laş.

Rimele nu erau cele mai corecte, dar trebuie să înţelegeţi că le născocise aşa iute încât este o adevărată minune că nu erau şi mai nereuşite; mai ales pentru că tânărul era în tot acest timp teribil de înspăimântat. Când îl auzi, Galifron privi în jur şi, văzându—l pe Fermecător cu sabia în mână, fu cuprins de o mânie teribilă. Repezi spre el ghioaga sa imensă de fier, care cu siguranţă l—ar fi ucis pe tânăr, dacă în aceeaşi clipă un corb nu s—ar fi lăsat din zbor pe capul lui. Lovind cu pliscul ascuţit şi fâlfâind din aripile puternice, pasărea îl orbi şi zăpăci în asemenea măsură încât niciuna dintre loviturile sale nu—şi atinse ţinta. Fermecătorul, profitând de ocazie, îl împunse de mai multe ori cu sabia lui ascuţită şi—l doborî. Tânărul îi tăie după aceea capul, iar dintr—un copac din apropiere corbul croncăni:
—N—am uitat binele pe care mi l—ai făcut, când ai omorât vulturul. Azi cred că mi—am îndeplinit făgăduiala de a—mi achita datoria faţă de tine.
—Aşa este, răspunse tânărul, şi—ţi datorez eu însumi mai multă recunoştinţă decât mi—ai datorat tu vreodată.
încalecă după aceea şi plecă, ducând capul lui Galifron. Când ajunse în oraş, mulţimea alergă după el, bulucindu—se şi strigând:
—Faceţi loc, soseşte curajosul Fermecător, care l—a ucis pe uriaş! Strigătele acelea ajunseră şi la urechile prinţesei, dar ea nu cuteză
să întrebe ce se întâmplă, de teamă să nu audă că Fermecătorul fusese omorât. În scurt timp însă el ajunse la palat cu capul uriaşului, de care prinţesa continua să fie înspăimântată, deşi acum nu—i mai putea face vreun rău.

—Prinţesă, spuse tânărul, ţi—am ucis duşmanul şi nădăjduiesc că acum vei consimţi să te măriţi cu stăpânul meu.
—Vai de mine, nu, strigă prinţesa, până nu—mi vei aduce apă din Peştera Mohorâtă! Nu departe de aici este o peşteră adâncă, a cărei intrare este păzită de doi balauri cu ochi de foc, care nu îngăduie nimănui să treacă de ei. După ce intri în peşteră, trebuie să cobori într—un puţ uriaş care este plin cu broaşte râioase şi şerpi. Pe fundul lui este altă peşteră, mai mică, în care se află Izvorul Sănătăţii şi Frumuseţii. Trebuie neapărat să am apă din izvorul acela, fiindcă orice atinge ea devine minunat. Lucrurile frumoase vor rămâne de—a pururi frumoase, iar cele urâte vor deveni minunate. Dacă eşti tânăr, nu vei îmbătrâni niciodată, iar dacă eşti bătrân, vei întineri. îţi dai seama, Fermecătorule, că n—aş putea să—mi părăsesc regatul fără să nu iau apa aceea cu mine!
—Prinţesă, zise el, frumuseţea ta face să nu ai niciodată nevoie de apa aceasta, iar eu sunt un biet peţitor a cărui moarte o doreşti. Voi merge unde mă vei trimite, deşi ştiu bine că nu mă voi mai întoarce.
Şi, pentru că prinţesa Cosiţe—Aurii nu dădea vreun semn că s—ar fi răzgândit, porni cu Ţopăilă spre Peştera Mohorâta. Toţi cei pe care—i întâlnea pe drum spuneau:
—Păcat că un tânăr chipeş trebuie să—şi piardă viaţa în mod zadarnic! Merge singur către peşteră, dar n—ar putea reuşi nici dacă ar fi însoţit de o sută de oameni. De ce oare prinţesa îi cere ceva atât de imposibil?

Tânărul nu răspundea nimic, dar era tare trist. Când ajunse în vârful unui deal, descăleca şi—şi lăsă calul să pască, în timp ce Ţopăilă alerga după muşte. Fermecătorul ştia că nu putea să fie departe de Peştera Mohorâtă şi, privind înjur, zări o stâncă neagră şi hidoasă dinspre care se ridica un fum des, apoi peste o clipă văzu un balaur din botul şi ochii căruia se revărsau flăcări. Trupul îi era galben şi verde, ghearele stacojii şi coada atât de lunga încât se încolăcea de o sută de ori. Ţopăilă se sperie aşa tare de el, că nu mai ştiu unde să se ascundă. Fermecătorul, care hotărâse că ori va lua apa, ori va muri, scoase sabia şi, ţinând vasul de cristal pe care i—l dăduse Preafrumoasa Cosiţe—Aurii să—l umple, îi zise căţelului:
—Sunt încredinţat că nu voi scăpa viu din această încercare. După ce voi muri, du—te la prinţesă şi spune—i că dorinţa ei m—a costat viaţa. Caută—l după aceea pe stăpânul meu, regele, şi povesteşte—i toate isprăvile mele.

Pe când vorbea, auzi un glas rostindu—i numele.
—Cine mă strigă? întrebă el, apoi zări o bufniţă care stătea într—o scorbură şi care—i spuse:
—Mi—ai salvat viaţa când am fost prinsă în plasă şi acum îţi pot răsplăti bunătatea. Dă—mi mie vasul, întrucât cunosc toate ungherele din Peştera Mohorâtă şi—l pot umple din Izvorul Frumuseţii.

Tânărul fu încântat să—i dea bufniţei vasul şi ea zbură în peşteră fără să fie băgată în seamă de balaur, iar după o vreme se întoarse cu sticluţa plină ochi cu apă scânteietoare. Fermecătorul îi mulţumi din inimă şi se grăbi voios către oraş.

Merse drept la palat şi—i dădu vasul prinţesei, care nu mai avu acum ce să zică. Ea îi mulţumi Fermecătorului şi porunci să înceapă pregătirile pentru plecare, iar în scurt timp porniră la drum împreună. Prinţesa îl găsi pe Fermecător un tovarăş plăcut şi în câteva rânduri îi spuse:
—De ce n—am rămas amândoi în ţara mea? Te—aş fi făcut rege şi am fi trăit fericiţi împreună!

Tânărul îi răspunse de fiecare dată la fel:
—Nu pot să fac nimic care să—l supere în asemenea măsură pe stăpânul meu, nici chiar pentru un regat ori pentru a—ţi face ţie plăcere, deşi cred că eşti frumoasă ca soarele de pe cer.

Ajunseră până la urmă la cetatea regelui şi acesta le ieşi înainte pentru a o întâmpina pe prinţesă, aducând daruri strălucitoare, iar nunta se sărbători cu mare veselie. Cosiţe—Aurii ţinea totuşi atât de mult la Fermecător, încât nu putea să fie fericită decât dacă tânărul se afla în preajma ei şi întotdeauna îi aducea laude.
—Dacă n—ar fi fost Fermecătorul, îi spunea ea regelui, n—aş fi venit niciodată aici. Ar trebui să—i fi recunoscător, pentru că a săvârşit nişte lucruri cu adevărat imposibile şi mi—a adus apă din Izvorul Frumuseţii, aşa că nu voi îmbătrâni niciodată şi cu fiecare an voi deveni mai frumoasă.

Atunci duşmanii Fermecătorului îi spuseră regelui:
—De mirare că nu eşti gelos, Maiestate, fiindcă regina crede că nimeni din lume nu—i mai minunat decât Fermecătorul. Ca şi cum oricare altul pe care l—ai fi trimis n—ar fi făcut acelaşi lucru!
—Dacă stau să mă gândesc bine, aveţi dreptate, încuviinţă regele. Să fie legat cu lanţuri de mâini şi de picioare şi aruncat în turn.

Aşa se întâmplă că Fermecătorul, drept răsplată pentru că—l slujise cu credinţă pe rege, se trezi închis în turn, unde—l vedea doar pe temnicerul care—i aducea zilnic o bucată de pâine neagră şi o cană cu apă.

Doar micuţul Ţopăilă venea să—i mai aline necazul şi—i povestea toate noutăţile.

Când Preafrumoasa Cosiţe—Aurii auzi ce se întâmplase, se aruncă la picioarele regelui şi—l rugă să—l elibereze pe Fermecător, însă cu cât plângea mai tare, cu atât regele se înfuria mai mult, până ce, în cele din urmă, ea văzu că era zadarnic să—l mai roage, dar se întrista teribil. Regele se gândi atunci cd poate el nu era îndeajuns de chipeş pentru a—i plăcea soţiei sale şi că ar fi fost bine să se spele pe faţă cu apa din Izvorul Frumuseţii, care se afla în vas, pe o poliţă din iatacul reginei, unde—l pusese ea. întâmplarea face ca una dintre cameristele reginei, căutând să înlăture o pânză de păianjen, lovise vasul de pe poliţă şi—l spărsese, iar toată apa dinăuntru se vărsase. Speriată, camerista măturase iute cioburile şi apoi îşi amintise că văzuse în iatacul regelui un vas la fel, de asemenea umplut cu apă scânteietoare. De aceea, fără să spună nimănui de boacăna ei, luase vasul cu pricina şi—l aşezase pe poliţa reginei.

Dar apa din sticluţa aceea era folosită în regat pentru a scăpa de mişei. în loc să li se taie capetele aşa cum se obişnuia în alte împărăţii, nelegiuiţii erau stropiţi pe faţă cu apa fermecată şi adormeau pe loc, fără să se mai trezească vreodată. Atunci când regele, dorind să devină mai frumos, luă vasul şi se stropi cu apă pe faţă, el adormi şi nimeni nu mai putu să—l trezească.

Ţopăilă fu primul care auzi vestea şi alergă să—i spună Fermecătorului, care—l trimise s—o roage pe prinţesă să nu uite de bietul prizonier, întregul palat era buimăcit din cauza morţii regelui, dar micuţul Ţopăilă se strecură prin mulţime până ajunse lângă prinţesă şi—i zise:

—Regină, nu—l uita pe bietul Fermecător.

Atunci Cosiţe—Aurii îşi aminti tot ce făcuse tânărul pentru ea şi, fără să sufle vreo vorbă cuiva, merse drept la turn şi—i scoase lanţurile cu mâinile ei. Punându—i apoi coroana de aur pe cap şi mantia regală pe umeri, rosti:

—Vino, Fermecătorule, te—am făcut rege şi te voi lua de bărbat.

Eliberat şi fericit, tânărul căzu la picioarele ei şi—i mulţumi pentru cuvintele bune.

Toată lumea era încântată că el avea să fie rege, şi nunta, care se ţinu pe loc, întrecu orice închipuire, iar prinţul Fermecător şi prinţesa Cosiţe—Aurii trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.

POVESTEA LUI WHITTINGTON

Dick Whittington era un băieţaş tare mic, când amândoi părinţii i—au murit, ba chiar atât de mic încât nu i—a cunoscut niciodată nici pe ei, nici locul unde se născuse. Hoinărea prin ţară jerpelit şi neîngrijit ca un mânz sălbatic, până s—a întâlnit cu un căruţaş care se îndrepta spre Londra şi care i—a îngăduit să meargă alături de căruţa lui, fără să—i ceară vreun bănuţ pentru că—l ocrotea. Lucrul acesta l—a încântat mult pe micul Dick, fiindcă dorea neapărat să vadă Londra despre ale cărei străzi auzise că erau pietruite cu aur şi se gândise că ar putea lua şi el vreo baniţă. Dar, vai! Când a ajuns acolo, sărmanul băiat a rămas tare dezamăgit, fiindcă străzile erau acoperite cu noroi, nu cu aur, şi el s—a pomenit într—un loc necunoscut, fără vreun prieten, fără hrană şi fără bani.

Deşi căruţaşul fusese într—atât de binevoitor încât să—l lase să umble pe lângă căruţa sa fără să—i ceară nimic, el se făcu a nu—l mai cunoaşte după ce ajunseră în oraş şi, în scurt timp, băiatului i se făcu frig şi foame şi nu—şi mai dori altceva decât să fie într—o bucătărie lângă foc.

În deznădejdea sa, cerşi mila câtorva oameni, iar unul dintre ei îl repezi:

—Du—te şi munceşte, pezevenghi puturos!

—Aş face—o, răspunse Dick din toată inima. Aş munci şi pentru dumneata, dacă mi—ai îngădui.

Bărbatul, care socoti ca răspunsul acela fusese o zeflemea şi o obrăznicie (deşi bietul băiat dorise numai să—i arate că nu se dădea în lături de la muncă), îl croi cu bastonul şi—i sparse capul, umplându—i faţa de sânge. In starea aceea şi aproape leşinat de foame, Dick se întinse pe pragul locuinţei unui negustor, domnul Fitzwarren, unde fu văzut de bucătăreasa acestuia, o femeie arţăgoasă care îi porunci s—o şteargă numaidecât de acolo dacă nu voia să toarne apă clocotită peste el.

Domnul Fitzwarren, care tocmai venea de la bancă, începu de asemenea să—l mustre pe băiat, sfatuindu—l să meargă la muncă.

Dick îi răspunse că ar fi muncit cu drag dacă l—ar fi tocmit cineva şi că ar fi putut face treabă bună dacă ar fi pus ceva în gură, deoarece nu mai mâncase nimic de trei zile şi era un biet băiat de la ţară care nu cunoştea pe nimeni şi nimeni nu voia să—l primească.

Izbuti după aceea să se ridice în picioare, însă era atât de slăbit încât căzu iarăşi, ceea ce trezi milă în inima negustorului. El porunci servitorilor să—l ducă înăuntru, să—i dea să mănânce şi să bea şi să—i îngăduie s—o ajute pe bucătăreasă la orice treburi grele socotea ea de cuviinţă. Oamenii se grăbesc să le reproşeze cerşetorilor că nu vor să muncească, fără să se gândească vreo clipă să—i ajute să—şi găsească de muncă sau să se întrebe dacă ei pot munci, iar asta nu înseamnă milă creştină.

Să revenim însă la Dick Whittington, care ar fi putut trăi fericit în familia aceea demnă de toată lauda, dacă n—ar fi fost beştelit de bucătăreasa afurisită, care—l certa şi—l ocăra întruna, ba îl mai şi pocnea cu frigarea! Până la urmă, domnişoara Alice, fiica stăpânului său, aflând despre acestea, i se făcu milă de băiat şi le porunci servitorilor să—l trateze cu bunătate.

În afară de arţagul bucătăresei, Dick mai avea de trecut peste o piedică în drumul lui spre fericire. Din ordinul stăpânului său, dormea pe o saltea la mansardă, dar prin odăiţă mişunau şoareci şi şobolani, care adesea treceau chiar peste nasul său, tulburându—i somnul. Un gentilom care venea adesea în casa domnului Fitzwarren îi dădu lui Dick un peni, fiindcă îi lustruise pantofii, şi băiatul puse moneda în buzunar, hotărât s—o folosească pe viitor cât mai bine. A doua zi, văzând pe stradă o femeie cu o pisică sub braţ, alergă la ea şi o întrebă cât costa pisica. Femeia îi ceru o mulţime de bani (deoarece pisica era un bun vânător de şoareci), dar când Dick îi povesti că nu avea decât un peni şi că—şi dorea din tot sufletul o pisică, i—o dădu.

Dick ascunse pisica în mansardă, temându—se să nu fie bătută de duşmanul lui de moarte, bucătăreasa, şi în scurt timp pisica omorî sau sperie şoarecii şi şobolanii, aşa încât acum bietul băiat putea să doarmă netulburat.

La puţină vreme după aceea, negustorul, care pregătise o corabie să plece pe meleaguri străine, îşi chemă servitorii, aşa cum îi stătea în obicei, pentru ca fiecare să trimită câte un obiect cu care să—şi încerce norocul. Orice ar fi trimis servitorii, el nu le cerea să plătească nici transportul, nici vămuirea, întrucât credea pe bună dreptate că Dumnezeu Atotputernicul îl va binecuvânta pentru că—i lăsa şi pe săraci să profite de norocul lui.

Toţi servitorii aduseră câte ceva, mai puţin bietul Dick Whittington, care, neavând nici bani, nici bunuri, nu avea ce să trimită pe corabie pentru a—şi încerca norocul, însă buna lui ocrotitoare, domnişoara Alice, înţelegând că sărăcia îl împiedicase să se arate, porunci să fie chemat.

Fata se oferi după aceea să dea ceva în numele lui, dar negustorul îi spuse fiicei sale că nu se învoia şi că trebuia negreşit să fie un obiect care sa aparţină băiatului. Atunci sărmanul Dick spuse că el nu avea decât o pisică pe care o cumpărase cu un peni, pe care—l primise.

—Adu pisica, băiete, zise negustorul, şi trimite—o pe ea pe corabie.

Dick aduse pisica şi, cu lacrimi în ochi, i—o dădu căpitanului, spunându—şi că acum avea să fie din nou necăjit de şoareci şi şobolani ca mai înainte. Toţi ceilalţi servitori râseră de el, mai puţin domnişoara Alice căreia i se făcu milă şi—i dădu bani să—şi cumpere altă pisică.

În vreme ce mâţa înfrunta furtunile pe mare, bietul Dick Whittington suferea din plin din cauza bucătăresei samavolnice, care—l bătea cu atâta sălbăticie şi—l batjocorea în asemenea măsură pentru că—şi trimisese pisica pe corabie, încât băiatul hotărî să fugă de acasă. După ce—şi strânse laolaltă puţinele lui lucruşoare, plecă de îndată ce se iviră zorii, în ajunul Tuturor Sfinţilor. Merse ce merse, iar când ajunse în Holloway, se aşeză pe un bolovan ca să se gândească bine ce să facă în continuare. în timp ce era astfel frământat de gânduri, cele şase clopote ale bisericii Bow începură să bată şi lui i se păru că sunetele îi vorbeau astfel:

”Revino acasă, Whittington,
De trei ori primar în London[14]!”

—Primar al Londrei? se minună el. Câte n—aş fi în stare să îndur ca să ajung primarul Londrei şi să umblu în caleaşca aurită! Fie, mă voi întoarce atunci şi voi îndura toate bătăile şi ocările lui Cicely, decât să pierd prilejul de a fi primarul Londrei!

Reveni acasă şi se apucă voios de treburile pe care le avea de îndeplinit, până ce nu apărea bucătăreasa Cicely.

Vom urmări acum călătoria doamnei pisici spre coasta Africii. Voiajurile pe mare sunt periculoase, vânturile şi valurile sunt nesigure şi multe dezastre pot pune în pericol vieţile celor de pe corăbii!

Corabia la bordul căreia se afla pisica întâmpină multe greutăţi şi, în cele din urmă, vânturile neprielnice o împinseră spre o parte a coastei berbere, care era locuită de maurii necunoscuţi de către englezi. Poporul acela îi primi pe corăbieri cu bunătate şi căpitanul, pentru a face negoţ cu ei, le arătă mărfurile numeroase pe care le avea la bord şi trimise unele dintre ele regelui acelui tărâm, care se arătă încântat şi—i invită pe căpitan şi pe misit la palatul său, aflat la o milă[15] de ţărmul mării. Aici ei fură aşezaţi potrivit obiceiurilor locului, pe covoare bogate, ţesute cu flori din aur şi argint, cu regele şi regina în capătul celălalt al sălii, pe un podium. Începură apoi să fie aduse la masă nenumărate platouri cu bucate. De abia sosiră însă platourile, că din toate colţurile sălii apărură nenumăraţi şoareci şi şobolani, care prăpădiră pe dată toată mâncarea.

Surprins, misitul se întoarse spre nobilii curţii şi—i întrebă dacă animalele acelea nu erau periculoase.

—Oh, ba da, răspunseră ei, tare periculoase, iar regele ar fi gata să dea jumătate din averea sa pentru a scăpa de ele, fiindcă nu numai că—i distrug mesele, aşa cum ai văzut, ci—l atacă şi în camere, ba şi în pat, aşa încât de teama lor trebuie păzit în timp ce doarme.

Misirul se înfiora de încântare, fiindcă îşi amintise de sărmanul Dick Whittington şi de pisica sa şi—i spuse regelui că avea la bordul corăbiei un animal care i—ar fi ucis pe loc toată şobolănimea. Inima regelui tresări atât de tare la auzul acelei veşti, încât turbanul îi căzu de pe cap.

—Adu—mi animalul acela, îi ceru el. Şoarecii sunt îngrozitori la o curte regală şi dacă animalul va face cu adevărat ceea ce spui, îţi voi umple corabia cu aur şi nestemate în schimbul său.

Misitul, care era priceput în afaceri, profită de îndată de ocazie pentru a sublinia calităţile pisicii. îi spuse regelui că nu i—ar fi convenit să se despartă de ea, deoarece, în absenţa mâţei, şoarecii şi şobolanii ar fi putut distruge mărfurile din magaziile corăbiei... totuşi, pentru a face pe placul Maiestăţii Sale, avea s—o aducă s—o vadă.

—Fugi, fugi! îl rugă regina. De—abia aştept să văd făptura aceea minunată.

Misitul porni iute către corabie, în timp ce la masă erau aduse alte platouri, şi reveni cu pisica tocmai când şoarecii şi şobolanii devorau şi mâncărurile acelea. Bărbatul o lăsă din braţe pe doamna pisică şi ea ucise de îndată o mulţime de şoareci.

Regele se bucură teribil să—şi vadă duşmanii de o viaţă nimiciţi de o creatură aşa mică, iar regina se arătă şi mai încântată şi ceru ca pisica să fie adusă lângă ea, ca s—o vadă mai bine. Misitul strigă: „Pis, pis!" şi pisica veni la el. O luă şi o duse reginei, care se trase îndărăt, temându—se să atingă un animal care făcuse asemenea prăpăd printre şoareci şi şobolani, dar cu toate astea când misitul mângâie pisica şi spuse: „Pis, pis!", regina o atinse uşor pe blană şi spuse: „Bis, bis!", fiindcă încă nu învăţase bine cuvântul acela străin.

Misitul lăsă pisica în poala reginei şi mâţa începu să toarcă şi să se joace cu degetele Maiestăţii Sale, până ce adormi ghiftuită.

După ce văzuse faptele de vitejie ale doamnei pisici şi aflând că pisoii ei aveau să umple întreaga ţară, regele se târgui cu căpitanul şi 186 misitul pentru toate mărfurile de pe corabie şi le dădu pentru pisică o sumă de zece ori mai mare decât valoarea tuturor mărfurilor. După aceea, luându—şi rămas—bun de la Maiestăţile lor şi de la alte persoane de seamă de la curte, cei doi se îmbarcară şi

---

[14] Londra (n. tr.).
[15] Veche unitate de măsura pentru lungimi, egală cu 1609,3 m (n. tr.).

porniră cu vânt prielnic spre Anglia, către care ne vom întoarce acum privirea.

Zorile abia se iviseră când domnul Fitzwarren se trezi şi se pregăti pentru afacerile din cursul zilei. Tocmai intrase în birou şi se aşezase pe scaun, când cineva ciocăni la uşă.

—Cine este? întrebă domnul Fitzwarren.

—Prieteni, sosi răspunsul.

—Ce prieteni pot veni la ora aceasta nepotrivită?

—Pentru prietenii adevăraţi nu există ore nepotrivite, se auzi dinafară uşii. Am venit să vă aducem veşti despre corabia voastră, *Unicornul*.

Negustorul se ridică grăbit, uitând cu totul de guta ce—l necăjea. Deschise pe dată uşa şi cine credeţi că era în faţa ei? Nimeni altul decât căpitanul însoţit de misit, cu un cufăr plin cu pietre preţioase şi o foaie de expediţie pentru care negustorul ridică ochii şi mulţumi proniei că—i trimisese un voiaj atât de rodnic. Cei doi îi povestiră apoi despre isprăvile pisicii şi—i arătară cufărul cu nestemate pe care—l aduseseră domnului Dick Whittington. La care negustorul strigă cu mare seriozitate, deşi poate că nu foarte liric:

”—Chemaţi—l şi anunţaţi—l că—i un campion,
Şi de acum să—i ziceţi domnul Whittington!”

Nu cade în sarcina noastră de a comenta asupra acestor versuri, deoarece suntem simpli povestitori, iar nu critici literari. Pentru noi este suficient că au fost cuvintele domnului Fitzwarren şi, deşi nu are nicio legătură cu povestea şi poate că nu stă în puterea noastră de a dovedi că el era un bun poet, ne vom convinge în scurtă vreme cititorii că era un om bun, ceea ce—i mult mai important; fiindcă atunci când cineva dintre cei prezenţi spuse cd averea aceea ar fi însemnat prea mult pentru un băieţel sărman ca Whittington, domnul Fitzwarren răspunse:

—Ferească Domnul să—l lipsesc măcar de un peni! Banii sunt ai lui şi—i va avea până la ultima părăluţă.

Porunci după aceea să fie adus *domnul* Whittington, care până atunci dereticase prin bucătărie şi care nu cuteza să intre în birou, spunând că odaia fusese măturată, iar încălţările lui erau murdare şi cu ţinte pe tălpi. Negustorul îi ceru însă să intre şi porunci să—i fie adus un scaun, iar Whittington, gândindu—se că voia să—şi bată joc de el, aşa cum se petrecuse de atâtea ori în bucătărie, îşi rugă stăpânul să nu râdă de un băiat sărman care nu dorea răul nimănui, ci să—l lase să—şi vadă de treabă. Luându—l de mână, negustorul îi spuse:

—Nu, domnule Whittington, sunt cât se poate de cinstit cu tine şi am trimis să fii adus ca să te felicit pentru marea ta reuşită. Pisica ta ţi—a adus mai mulţi bani decât toată averea mea şi îţi doresc să te bucuri mult de ei şi să fii fericit!

În cele din urmă, după ce i se arătase comoara şi fusese convins de toţi că—i aparţinea, băiatul căzu în genunchi şi mulţumi Atotputernicului pentru grija sa providenţială faţă de o făptură atât de amărâtă. întinse după aceea comoara la picioarele stăpânului său, care refuză să ia un singur galben, dar îi spuse că se bucura din toată inima de prosperitatea sa şi spera că bogăţia pe care o căpătase îi va fi de ajutor şi—l va face fericit. Băiatul se adresă apoi stăpânei şi bunei sale prietene, domnişoara Alice, care nu dori să se atingă de banii aceia, însă îi zise că era încântata de marele lui succes şi—i dorea toată fericirea de pe lume. Dick Whittington îi răsplăti pe căpitan, misit şi echipajul corăbiei pentru grija pe care o avuseseră pentru marfa lui, apoi împărţi cadouri tuturor slujitorilor din casă, fără s—o uite nici chiar pe vechea lui duşmancă, bucătăreasa, deşi ea nu ar fi meritat nimic.

Domnul Fitzwarren îl sfătui după aceea pe domnul Whittington să trimită după croitori şi să se îmbrace ca un gentilom şi—i oferi găzduire în casa lui până îşi va putea găsi o locuinţă mai bună.

Veni astfel vremea ca faţa domnului Dick Whittington să fie spălată, părul ondulat, iar el se îmbrăcă într—un costum de haine scumpe, care—l preschimbă într—un tânăr elegant, şi, deoarece bogăţia contribuie în mare măsură la sporirea încrederii în sine, purtarea timidă cauzată în principal de descurajare îi dispăru în scurt timp şi deveni un interlocutor vesel şi plăcut, în asemenea măsură încât domnişoara Alice, care înainte îl compătimise, acum se îndrăgosti de el.

Când tatăl ei îşi dădu seama ca tinerii se plăceau, le propuse să—şi unească destinele şi amândoi consimţiră cu încântare, iar primarul Londrei, contele de Aldermen, şerifii, Ghilda Editorilor, Academia Regala de Arte şi mulţi negustori reputaţi participară la ceremonie şi fură trataţi cu eleganţă la ospăţul nupţial.

Istoria mai povesteşte că au trăit fericiţi, au avut câţiva copii şi au murit la bătrâneţe. Domnul Whittington a fost şerif al Londrei şi a fost ales de trei ori primar al oraşului. În ultimul său an ca primar, el l—a primit pe regele Hernie al V—lea, după ce acesta cucerise Franţa, ocazie cu care regele, vorbind despre meritele lui Whittington, a spus: „Niciodată un prinţ n—a avut un asemenea supus", cuvinte care, fiindu—i reproduse lui Whittington la banchet, au atras replica: „Niciodată un supus n—a avut un asemenea rege". Din respect pentru firea lui, la scurt timp după aceea, Maiestatea Sa i—a conferit rangul de sir.

Cu mulţi ani înainte să fi murit, sir Richard Whittington a hrănit un număr mare de londonezi săraci, a construit o biserică şi un colegiu, unde studenţii săraci beneficiau de burse, iar în apropiere de acestea a ridicat un spital.

De asemenea, el a construit închisoarea Newgate şi a făcut donaţii însemnate spitalului Sf. Bartolomeu şi altor instituţii publice.

BERBECUL CEL FRUMOS[16]

A fost odată ca niciodată, pe vremea când zânele trăiau pe acest tărâm, un rege care avea trei fiice. Toate erau tinere, isteţe şi frumoase, dar mezina, care se numea Miranda, era cea mai frumoasă şi cea mai iubită.

Regele îi dăruia ei într—o lună mai multe rochii şi giuvaiere decât le dăruia celorlalte într—un an întreg, dar ea era generoasă şi împărţea totul cu surorile ei, astfel că toate erau fericite şi ţineau una la cealaltă ca la ochii din cap.

Vecinii regatului lor erau însă războinici şi porniră împotriva regelui un război atât de aprig, încât el se temu că va fi cu totul nimicit. De aceea strânse o oştire mare şi porni la luptă, lăsându—le pe prinţese cu guvernanta lor într—un castel unde veştile despre bătălii soseau zilnic — uneori că regele cucerise o cetate sau învinsese într—o înfruntare şi, în cele din urmă, că îşi copleşise cu totul inamicii şi—i alungase din regat şi că revenea la castel cât mai repede cu putinţă, pentru a o vedea pe micuţa Miranda pe care o iubea aşa mult.

Cele trei prinţese îmbrăcară rochii din mătase pe care le croiseră anume pentru această ocazie deosebită: una era verde, alta albastră şi a treia albă, iar giuvaierele lor aveau aceleaşi culori. Sora cea mai mare purta smaralde, sora mijlocie se împodobise cu turcoaze, iar mezina cu diamante, şi astfel gătite ieşiră în calea regelui, cântând versuri pe care le compuseseră despre victoriile lui.

Când le văzu pe toate, aşa frumoase şi vesele, el le îmbrăţişa cu dragoste, dar pe Miranda o sărută mai mult decât pe oricare.

Pe dată începu un ospăţ minunat, iar regele şi fiicele lui se aşezară la masă şi, deoarece el credea că orice lucru are un înţeles anume, o întrebă pe fata cea mai mare:

—Spune—mi, de ce ai ales o rochie verde?

—Sire, răspunse ea, când am auzit de victoriile tale, m—am gândit că verdele ar reprezenta fericirea mea şi speranţa pentru întoarcerea ta cât mai repede.

—Este un răspuns frumos, încuviinţă regele, însă tu, fiica mea cea mijlocie, de ce ai îmbrăcat o rochie albastră?

—Sire, rosti prinţesa, pentru a arăta că am sperat să învingi şi că întâmpin vederea ta cu aceeaşi bucurie ca şi pe a cerului cu stelele lui cele mai frumoase.

—Răspunsul tău, zise regele, mă uluieşte prin înţelepciune, dar tu, Miranda, de ce te—ai îmbrăcat cu totul în alb?

—Deoarece, Sire, răspunse ea, albul este culoarea în care îmi stă cel mai bine.

—Cum, exclamă regele furios, numai la asta te—ai gândit tu, copilă înfumurată?!

—Crezusem că vei fi fericit să mă vezi frumoasă, spuse prinţesa, asta a fost tot.

Regele, care o iubea, era satisfăcut de răspunsul acela, ba chiar se prefăcu încântat că mezina nu—i zisese de la început toate temeiurile ei.

—Acum, urmă el, deoarece am cinat bine, dar încă n—a sosit ceasul de culcare, spuneţi—mi ce aţi visat azi—noapte.

Fiica mai mare spuse că ea visase că tatăl ei îi adusese o rochie ale cărei pietre preţioase şi broderii de aur erau mai sclipitoare decât soarele.

Visul fiicei mijlocii fusese că regele îi adusese o furcă şi o roată de tors, pentru ca să—i poată ţese cămăşi.

Iar mezina spuse:

—Am visat că sora mea mijlocie se mărita, iar în ziua nunţii ei, tu, tată, mi—ai întins o cană de aur şi mi—ai zis: „Vino, Miranda, să—ţi torn apă ca să te speli.

[16] Madame d'Aulnoy.

Regele se înfurie teribil când auzi visul acela şi se încruntă, arătând de—a dreptul fioros; ba chiar se strâmbă aşa urât, *că* toţi ştiură cât era de mânios. Apoi se sculă şi plecă grăbit să se culce, dar nu putu uita visul fiicei sale.

”Fata asta înfumurată doreşte să mă preschimbe în sluga ei? se întrebă el. *Nu mă miră că a ales să se îmbrace în mătase albă, fără să se gândească defel la mine. Nu mă crede demn de a fi băgat în seamă! Dar în scurt timp voi pune capăt tuturor aerelor ei!”*

Se sculă furios şi, cu toate *că încă* nu se luminase de ziuă, îl chemă pe căpitanul străjilor şi—i spuse:
—Ai auzit de visul prinţesei Miranda? Eu cred că visul acela înseamnă lucruri rele împotriva mea, de aceea îţi poruncesc s—o duci în codru şi s—o ucizi. Ca să fiu sigur că ai omorât—o, trebuie să—mi aduci inima şi limba ei, iar dacă vei încerca să mă înşeli, vei fi condamnat la moarte!

Căpitanul fu de—a dreptul uluit când auzi porunca aceea barbară, totuşi nu cuteză să—l contrazică pe rege, temându—se să nu—l supere şi mai tare sau să nu trimită pe altcineva, aşa că—i răspunse că o va lua pe prinţesă şi—i va îndeplini dorinţa. Când ajunse la iatacul fetei, nu putu să intre, deoarece nici nu se luminase bine de zi, dar el anunţă că regele trimisese după Miranda şi atunci prinţesa se sculă repede şi ieşi din iatac; o negresă micuţă pe nume Patypata îi ţinea trena, iar maimuţica şi căţeluşul ei alergau după ea. Maimuţica se numea Grabugeon, iar căţeluşul Tintin.

Căpitanul o rugă pe Miranda să coboare în grădină, unde regele se bucura de aerul proaspăt al dimineţii, iar când ajunseră acolo, se prefăcu a—l căuta pe rege şi, fiindcă nu—l găsi, zise:
—Fără îndoială, Maiestatea Sa a plecat să se plimbe în pădure. Deschise portiţa care ducea în pădure şi ieşiră. Zorii începuseră de
acum să se iţească şi prinţesa, privind spre căpitan, îi zări lacrimile din ochi şi—şi dădu seama *că* era prea abătut ca să vorbească.
—Ce s—a întâmplat? întrebă ea plină de blândeţe. Pari trist.
—Vai, prinţesa, răspunse el, cine n—ar fi trist daca i s—ar fi poruncit sa facă un lucru atât de îngrozitor cum mi s—a poruncit mie? Regele mi—a dat ordin să te omor aici şi să—i duc inima şi limba ta, iar dacă nu—i dau ascultare îmi voi pierde viaţa.

Sărmana Miranda păli de groază şi începu să plângă în tăcere. Privindu—l pe căpitan cu ochii ei frumoşi, vorbi încet:

—Vei avea cu adevărat cruzimea să mă omori? Nu ţi—am făcut niciodată vreun rău şi întotdeauna te—am vorbit de bine în faţa regelui. Dacă aş fi meritat mânia tatălui meu, aş fi acceptat fără murmur, dar, vai, el nu are dreptate să se plângă de mine, fiindcă întotdeauna l—am tratat cu iubire şi respect.
—Nu te teme, prinţesă, zise căpitanul. Mai degrabă aş muri eu însumi decât să—ţi pricinuiesc vreun rău, însă chiar dacă aş fi condamnat la moarte, tu tot n—ai fi în siguranţă. Trebuie să găsim o cale prin care să—l facem pe rege să creadă că ai murit cu adevărat.
—Ce putem face? întrebă Miranda. Dacă nu—mi vei lua inima şi limba, el nu te va crede nicicând.

Prinţesa şi căpitanul vorbeau deschis şi nu se gândeau la Patgpata, dar negresa auzise tot ce spuseseră şi, apropiindu—se, se aruncă la picioarele Mirandei.
—Prinţesă, îi spuse, îţi ofer viaţa mea. Ucideţi—mă pe mine şi voi fi fericită să mor pentru o stăpână atât de bună.
—Nu se poate, Patgpata, exclamă Miranda sărutând—o, nu voi face niciodată aşa ceva! Viaţa ta este pentru mine la fel de preţioasă ca propria mea viaţă, mai ales după dovada aceasta de iubire.
—Ai dreptate, prinţesă, vorbi Grabugeon apropiindu—se, să iubeşti o servitoare aşa credincioasă ca Patgpata. Ea îţi este mult mai de folos decât mine. Îţi ofer de bunăvoie inima şi limba mea, mai ales fiindcă doresc să capăt faimă în Tărâmul Goblinilor.
—Nu, nu, mica mea Grabugeon, răspunse Miranda, n—aş putea rezista gândului să—ţi iau viaţa.

—Un căţel credincios ca mine, strigă atunci Tintin, nu s—ar putea gândi să lase pe vreuna dintre voi să moară pentru stăpâna sa. Dacă va trebui să moară cineva pentru ea, acela voi fi eu.

Începu apoi o ceartă zgomotoasă între Patgpata, Grabugeon şi Tintin, care ajunseră să schimbe cuvinte grele, până ce, în cele din urmă, Grabugeon, care era mai iute decât ceilalţi, se cocoţa în vârful celui mai apropiat copac apoi se aruncă de acolo cu capul înainte, se lovi de pământ... şi muri!

Prinţesa era groaznic de mâhnită, dar pentru că Grabugeon se prăpădise, îi îngădui căpitanului să—i taie limba, însă aceasta era atât de micuţa — abia cât degetul mare al prinţesei —, încât deciseră cu părere de rău că nu le era de vreun folos. Regele nu s—ar fi lăsat păcălit nici măcar o clipă!
—Biata mea maimuţică, plânse Miranda, te—am pierdut şi totul a fost în zadar!
—Onoarea de a—ţi salva viaţa îmi va reveni mie, o întrerupse Patypata şi, înainte de a putea fi oprită, luă un cuţit şi—şi reteză fulgerător beregata.

Când însă căpitanul dori să—i ia limba, se dovedi că aceasta era neagră şi nu l—ar fi putut înşela deloc pe rege.
—Ce lipsită de noroc sunt! exclamă sărmana prinţesă. Pierd tot ceea ce iubesc, fără ca asta să mă ajute cu ceva.
—Dacă mi—ai fi acceptat oferta, zise Tintin, nu m—ai fi plâns decât pe mine şi aş fi avut parte de toată recunoştinţa ta.

Miranda îşi sărută căţeluşul, plângând amar şi până la urmă nu mai putu rezista şi intră în pădure. Când privi în urmă, căpitanul străjilor dispăruse şi ea rămăsese singură, iar Patypata, Grabugeon şi Tintin zăceau pe pământ. Prinţesa nu putu să plece de acolo decât după ce—i îngropa într—un mormânt

mic, pe care—l acoperi cu muşchi la poalele unui copac, şi le scrijeli pe scoarţa copacului numele şi felul în care muriseră pentru a—i salva viaţa. începu apoi să se întrebe unde s—ar fi putut duce ca să fie în siguranţă, deoarece pădurea era aproape de castel şi s—ar fi putut să fie văzută şi recunoscută de primul trecător, iar pe deasupra era plină de lei şi lupi, care ar fi înfulecat o prinţesă la fel de uşor ca pe un puişor de găină rătăcit. Porni de aceea pe cât putea de repede la drum, dar pădurea era întinsă şi soarele ardea tare, aşa că Miranda aproape că muri de căldură, frică şi oboseală; indiferent în ce direcţie s—ar fi uitat, pădurea părea fără sfârşit, iar ea era speriată şi i se părea în fiecare clipă că—l auzea pe rege venind din urmă ca s—o omoare. Vă puteţi închipui ce groaznic se simţea şi cum plângea în timp ce mergea mai departe, neştiind pe ce cărare să apuce, cu spinii tufişurilor zgâriind—o îngrozitor şi făcându—i ferfeniţă rochia frumoasă.

După o vreme, auzi un behăit de oaie şi—şi spuse:

”Fără îndoială, trebuie să fie nişte ciobani cu turme. Ei îmi vor arăta drumul spre un sătuc unde aş putea trăi deghizată în ţărancă. Din păcate, nu întotdeauna regii şi prinţii sunt oamenii cei mai fericiţi din lume. Cine ar fi crezut vreodată că voi fi silită să fug şi să mă ascund, fiindcă regele doreşte să mă omoare fiară vreun temei?”

Gândind aşa, merse către locul de unde auzise behăitul şi mare i—a fost uimirea când, într—o poieniţa frumoasa înconjurată din toate părţile de copaci, a zărit un berbec mare. Berbecul avea lâna albă ca zăpada şi coarnele îi sclipeau ca aurul; în jurul picioarelor purta şiraguri de perle, iar în jurul gâtului avea o ghirlandă de flori şi un colan de diamante. Stătea întins pe un pat de flori portocalii sub un baldachin din ţesătură aurită care îl apăra de căldura soarelui. înjur se aflau aproape o sută de alte oi, dar ele nu păşteau, ci unele beau cafea, limonada sau şerbet, altele mâncau îngheţată, căpşuni cu frişca sau bomboane, şi altele se jucau. Multe purtau colane de aur cu nestemate, flori şi panglici.

Miranda încremeni uimită la vederea spectacolului neaşteptat şi privi în toate părţile, căutând păstorul acestei turme ciudate, când berbecul cel gătit porni săltând spre ea.

—Apropie—te, frumoasă prinţesă, îi strigă el, nu te teme, fiindcă suntem animale blânde şi paşnice!

—Ce minunăţie! exclamă Miranda, tresărind puţin. Un berbec care poate vorbi!

—Maimuţa şi căţelul tău puteau vorbi de asemenea, zise berbecul. De ce te miră mai mult vorbirea noastră decât a lor?

—Puterea lor de a vorbi le—a fost dată de către o zână, îl lămuri Miranda, aşa că eram obişnuită cu ei.

—Poate că acelaşi lucru ni s—a întâmplat şi nou, zâmbi sfios berbecul. Dar, prinţesă, ce anume te—a putut aduce în locurile acestea?

—O mie de necazuri, domnule berbec, răspunse ea. Sunt cea mai nefericită prinţesă din lume şi caut un adăpost împotriva furiei tatălui meu.

—Vino cu mine, spuse berbecul. Îţi voi oferi o ascunzătoare pe care o vei cunoaşte numai tu, iar acolo vei fi stăpâna a tot ce vei vedea.

—Aş vrea să te urmez, zise Miranda, însă nu e cu putinţă. Sunt atât de obosită, încât nu mai pot să fac nici măcar un singur pas.

Berbecul cu coarne de aur porunci să—i fie adusă caleaşca şi în câteva clipe apărură şase capre înhămate la un dovleac aşa de mare, că două persoane puteau încăpea cu uşurinţă în interiorul acoperit cu perne de catifea şi puf. Prinţesa sui în dovleac, amuzată de felul acela de caleaşca, Regele Oilor luă loc alături de ea şi caprele porniră în goana cea mai mare, oprindu—se doar când ajunseră la o peşteră a cărei intrare era astupată de un bolovan mare. Regele îl atinse cu piciorul şi bolovanul căzu pe dată, iar berbecul o pofti pe prinţesă să intre fără teamă. Dacă Miranda n—ar fi fost atât de neliniştită de toate cele ce i se întâmplaseră, nimic n—ar fi putut—o convinge să pătrundă în peştera înspăimântătoare, dar ea se temea de cele ce o puteau urmări şi în clipa aceea ar fi fost gata să se arunce chiar şi într—un puţ. Aşa că îl urmă fără şovăială pe berbec, care pornise înaintea ei, şi coborî, coborî şi iar coborî, până i se păru că aveau să iasă de cealaltă parte a lumii — cu adevărat, ea nu ştia dacă nu cumva berbecul o conducea spre Tărâmul Zânelor. În cele din urmă, zări în faţa ei o câmpie întinsă, acoperită cu felurite flori, ale căror miresme i se părură mai minunate decât orice mirosise vreodată. În jurul câmpiei curgea un râu lat cu apă de flori de portocal, iar izvoare de vin de toate soiurile se revărsau în cascade şi pâraie mici şi minunate. Câmpia era acoperită cu arbori tare ciudaţi: şiruri întregi de pomi pe ramurile cărora atârnau potârnichi gata fripte, sau, dacă preferai fazani, prepeliţe, curcani ori iepuri; ajungea să te întorci la dreapta sau la stânga şi le găseai cu siguranţă. Pe alocuri văzduhul era întunecat de potopuri de homari cu sos de smântână şi vin, tobă, cârnaţi, torturi şi tot felul de dulciuri, sau cu galbeni şi arginţi, diamante şi perle. Ploile acelea neobişnuite şi minunăţia întregului loc ar fi atras cu siguranţă nenumăraţi oameni acolo, dacă Regele Oilor ar fi fost o fire mai sociabilă, dar, din ceea ce se ştie, este limpede că el era la fel de încruntat ca un judecător.

Deoarece Miranda ajunsese pe tărâmul acela încântător în anotimpul cel mai plăcut al anului, singurul palat pe care l—a văzut a fost un şir lung de arbuşti de portocali, iasomie, caprifoi şi trandafiri moscaţi ale căror crengi se întreţeseau şi alcătuiau odăile cele mai frumoase cu putinţă, tapisate cu voaluri aurite şi argintate şi împodobite cu oglinzi înalte, candelabre şi tablouri minunate. Berbecul fermecat o rugă pe fată să se considere regină a tot ce vedea şi o încredinţa că, deşi de mulţi ani el fusese

trist şi necăjit, stătea în puterea Mirandei să—l facă să—şi uite toate durerile.
—Eşti atât de bun şi generos, nobile berbec, zise Miranda, încât nu—ţi pot mulţumi îndeajuns. Trebuie să mărturisesc că tot ce văd aici este aşa minunat, că nu mai ştiu ce să cred.

În timp ce vorbea, mai multe nimfe frumoase se apropiară şi—i oferiră coşuri din chihlimbar pline cu fructe, însă când Miranda întinse mâna, ele se îndepărtară şi fata nu putu să apuce vreunul.
—Vai! strigă ea. Ce pot fi acestea? Cu cine sunt aici? Şi începu să plângă.

În clipa aceea Regele Oilor reveni la ea şi era atât de tulburat s—o vadă înlăcrimată, încât şi—ar fi smuls lâna de pe el.
—Ce se întâmplă, preafrumoasă prinţesă? strigă el. Cineva nu te—a tratat cu respectul cuvenit?
—Nu, nu, răspunse Miranda, atât doar că nu sunt învăţată să trăiesc cu făpturi fermecate şi cu oi care vorbesc, iar toate lucrurile de aici mă sperie. A fost curtenitor din partea ta să mă aduci în locul acesta, dar ţi—aş fi şi mai recunoscătoare dacă m—ai readuce în lumea mea.
—Nu te teme, spuse berbecul, dar te rog să ai răbdare şi să asculţi istoria necazurilor mele. Am fost cândva rege, iar regatul meu era cel mai frumos din lume. Supuşii mă iubeau, vecinii mă invidiau şi se temeau de mine, eram respectat de toţi şi se spunea că niciun rege care a trăit vreodată n—ar fi meritat mai multe ca mine.

Îndrăgeam tare mult vânătoarea şi într—o bună zi, pe când urmăream un cerb, mi—am lăsat tovarăşii mult în urmă. Am zărit cerbul sărind într—un iaz şi, în mod nechibzuit, mi—am îndemnat calul să—l urmeze, dar în loc de răcoarea apei am simţit o căldură cumplită. Iazul a secat, iar înaintea mea s—a deschis o prăpastie mare din care se ridicau vâlvătăi şi eu m—am prăbuşit neajutorat în hău.

Îmi luasem adio de la viaţă, când un glas a rostit pe neaşteptate:
—Prinţ nerecunoscător, nici focul acesta nu—ţi poate încălzi inima îngheţată?
—Cine se plânge de răceala mea în locul acesta năprasnic? am strigat.
—O făptură nefericită, care te iubeşte fără speranţă, a răspuns glasul şi în aceeaşi clipă flăcările au pâlpâit şi au încetat să mai ardă, iar eu am văzut o zână rea pe care o ştiam din copilărie şi a cărei urâţenie mă îngrozise dintotdeauna.

Se sprijinea de braţul unei tinere frumoase, care purta lanţuri de aur la încheieturile mâinilor şi care îi era în mod evident roabă.
—Ce se—ntâmplă, Ragotte, am rostit eu întrucât aşa se numea zâna, care—i înţelesul acestor lucruri? Din porunca ta am fost adus aici?
—A cui este vina, mi—a răspuns ea, că nu m—ai înţeles niciodată până acum? Oare o zână puternică, aşa cum sunt eu, trebuie să se ostenească să—şi lămurească faptele ţie, o biată furnicuţă, care se consideră un mare rege?
—Cum vrei, i—am replicat enervat, dar spune—mi ce doreşti: coroana mea, cetăţile sau comorile mele?
—Comori! a pufnit ea cu dispreţ. Dacă aş dori, aş putea face ca oricare dintre ajutoarele bucătarilor mei să fie mai bogat şi mai puternic decât tine. Nu vreau comorile tale, dar — a continuat mai încet — dacă—mi vei da inima ta, dacă te vei căsători cu mine, voi adăuga douăzeci de regate la cel pe care—l ai deja. Vei avea o sută de castele pline cu aur şi cinci sute pline cu argint şi, pe scurt, orice ţi—ar plăcea să—mi ceri.
—Ragotte, i—am spus, când cineva se află pe fundul unei prăpăstii în care se aşteaptă pe bună dreptate să ardă de viu îi este imposibil să se gândească să ceară în căsătorie o fiinţă aşa fermecătoare ca tine! Du—mă, rogu—te, pe tărâmul meu şi atunci nădăjduiesc să—ţi răspund aşa cum se cuvine.
—Oh, a zis zâna, dacă m—ai fi iubit cu adevărat, nu ţi—ar fi păsat unde te—ai fi găsit — o grotă, o scorbură, o vizuină de vulpe sau un deşert ar fi fost la fel de nimerite. Să nu crezi că mă poţi amăgi. Te gândeşti c—o să scapi, însă te încredinţez că vei rămâne aici şi primul lucru pe care ţi—l voi da de făcut va fi să—mi păzeşti oile. Ele sunt o tovărăşie minunată şi vorbesc la fel de bine ca tine.

După ce a terminat de vorbit, m—a condus pe câmpia aceasta unde ne aflăm acum şi mi—a arătat turma ei, dar n—am băgat în seamă nici turma, nici pe ea.

Pentru a—ţi mărturisi adevărul, eram pierdut în admiraţie faţă de roaba ei frumoasă şi uitasem de orice altceva, iar cruda Ragotte, simţindu—mi sentimentele, a întors asupra roabei o privire atât de furioasă şi de teribilă încât ea a căzut fără viaţă la pământ.

Văzând grozăvia aceea, mi—am tras sabia şi m—am repezit către zână şi cu siguranţă i—aş fi retezat capul, dacă ea nu s—ar fi folosit de arta magiei pentru a mă pironi în loc. Toate strădaniile de a mă clinti

au fost zadarnice şi în cele din urmă, după ce mă aruncasem la pământ de disperare, ea mi—a vorbit cu un surâs dispreţuitor:

—Vreau să te fac să—mi simţi puterea. Se pare că acum eşti un leu... ei bine, te voi preschimba în oaie.

Rostind cuvintele acelea, m—a atins cu bagheta şi am devenit aşa cum mă vezi acum, fără să—mi pierd însă nici darul vorbirii, nici sentimentul de deznădejde faţă de starea mea.

—Vreme de cinci ani, mi—a zis Ragotte, vei fi oaie şi stăpân al acestui tărâm plăcut, în timp ce eu, nemaifiind în stare să—ţi văd chipul, pe care l—am iubit atât de mult, voi putea să te urăsc aşa cum meriţi.

După ce a terminat de vorbit, a dispărut şi dacă n—aş fi fost prea nefericit pentru a—mi mai păsa de ceva, ar fi trebuit să fiu bucuros că pierise din faţa mea.

Oile vorbitoare m—au primit ca pe regele lor şi mi—au povestit că şi ele erau, de asemenea, prinţi nefericiţi care, în felurite chipuri, o supăraseră pe zâna răzbunătoare şi fuseseră adăugaţi turmei ei pentru ani mai mulţi sau mai puţini. într—adevăr, la răstimpuri, unul dintre noi îşi recapătă înfăţişarea adevărată şi revine la locul său din tărâmul oamenilor, dar celelalte făpturi pe care le vezi sunt rivalii sau duşmanii lui Ragotte, pe care i—a întemniţat pentru câte o sută de ani. Cu toate astea şi ei vor redeveni până la urmă ce au fost cândva. Tânăra roabă despre care ţi—am povestit este una dintre fiinţele acelea. Am zărit—o de multe ori şi de fiecare dată a fost o mare plăcere pentru mine. Ea nu—mi vorbeşte niciodată şi ştiu că dacă m—aş apropia mai mult, aş vedea că nu—i decât o umbră, ceea ce m—ar tulbura peste măsură. în acelaşi timp am observat că unul dintre tovarăşii mei întru nefericire era de asemenea curtenitor cu ea şi am aflat că—i fusese iubitul pe care cruda Ragotte i—l răpise demult. De atunci, nu mi—a păsat de nimic şi nu m—am mai gândit decât la felul în care mi—aş putea redobândi libertatea. Am fost de multe ori în pădure şi acolo te—am zărit pe tine, frumoasă prinţesă, uneori conducându—ţi caleaşca în felul cel mai graţios şi mai iscusit din lume, ori mergând la vânătoare pe un cal atât de aprig, încât se părea că numai tu îl puteai călări, iar alteori luându—te la întrecere cu prinţesele de la curtea ta — fugind cu asemenea iuţeala, că învingeai întotdeauna. Prinţesă, te—am îndrăgit de multă vreme, totuşi cum să cutez să—ţi mărturisesc iubirea mea? Ce speranţe pot exista pentru o oaie nefericită ca mine?

Miranda era surprinsă şi buimăcită de cele auzite şi nu ştia ce să—i răspundă Regelui Oilor, dar izbuti să îngăime ceva care să nu—i reteze acestuia speranţa, spunând că nu trebuia să se teamă de umbre, acum că ştia că într—o bună zi ele vor reveni la viaţă.

—Vai, urma ea, nu mi—aş mai dori nimic dacă sărmana Patypata, draga de Grabugeon şi micuţul şi drăgălaşul Tintin, care au murit toţi pentru binele meu, ar fi la fel de norocoşi.

Deşi era prizonier, Regele Oilor îşi mai păstra unele puteri şi privilegii.

—Du—te, se adresă el comisului său, şi caută umbrele negresei, maimuţei şi câinelui — ele o vor ferici pe prinţesă.

Şi parcă într—o clipită, Miranda îi văzu venind spre ea, iar ivirea lor o bucură nespus de mult, deşi nu se apropiară îndeajuns pentru a—i putea atinge.

Regele Oilor era bun şi plăcut şi o iubea aşa de mult pe Miranda, încât în cele din urmă şi ea începu să—l iubească. Un berbec arătos, politicos şi atent n—ar fi putut să nu placă, mai ales dacă ştiai că el era de fapt un rege şi că strania lui întemniţare avea să se sfârşească în curând. În felul acesta, zilele se scurgeau vesele pentru Miranda, care aştepta momentul fericit al eliberării Regelui Oilor. Ajutat de toată turma, berbecul organiză baluri, concerte şi vânători, ba chiar şi umbrele li se alăturau pentru a se înveseli şi jucau rolul făpturilor vii care fuseseră cândva.

Într—o seară, când sosiră curierii (deoarece regele îi trimitea mereu să aducă veşti, iar ei i le spuneau numai pe cele mai bune), se află că sora mai mare a Mirandei urma să se mărite cu un prinţ de seamă şi că pregătirile pentru nuntă erau cele mai minunate din lume.

—Vai, se întrista Miranda, ce nefericită sunt că nu voi vedea atâtea lucruri minunate! Sunt întemniţată aici, sub pământ, fără altă tovărăşie decât a oilor şi umbrelor, în timp ce sora mea va fi împodobită ca o regină şi va fi înconjurată de cei care o iubesc şi o admiră, şi toţi, mai puţin eu, pot merge să—i ureze fericire!

—De ce plângi, prinţesă? întrebă Regele Oilor. Am zis cumva *că* nu vei merge la nuntă? Porneşte într—acolo oricând doreşti, dar promite—mi doar că vei reveni, fiindcă te iubesc prea mult ca să pot trăi fără tine.

Miranda îi fu recunoscătoare şi—i făgădui că nimic din lume nu avea s—o oprească să se întoarcă. Regele pregăti un alai potrivit rangului ei, iar prinţesa se îmbrăcă în veşminte minunate, fără să uite nimic care ar fi putut s—o facă şi mai frumoasă. Caleaşca ei era din sidef, trasă de şase grifoni cenuşiu—închis, aduşi din cealaltă parte a lumii, şi era însoţită de străji în uniforme strălucitoare, înalte de mai bine de doi metri şi jumătate şi venite de peste tot pentru o călări în escorta prinţesei.

Miranda sosi la palatul tatălui ei tocmai când începea ceremonia şi, de cum ajunse acolo, toţi rămaseră uluiţi de frumuseţea ei şi de strălucirea podoabelor. Auzi exclamaţii de admiraţie din toate părţile, iar regele, tatăl ei, o privi cu atâta atenţie, încât Miranda se temu că o recunoscuse, însă el era aşa convins că fiica lui murise că acel gând nici măcar nu—i trecu prin minte.

Teama de a nu mai putea să plece o făcu totuşi pe fată să părăsească palatul înainte de terminarea nunţii. Se retrase grăbită, lăsând în urmă un sipeţel din coral incrustat cu smaralde pe care scria cu litere din diamante: „Giuvaiere pentru mireasă". Când sipetul a fost deschis de îndată ce l—au găsit, frumuseţile dinlăuntrul său păreau fără de sfârşit. Regele, care nădăjduise să se alăture prinţesei necunoscute şi să afle cine era, se simţi tare dezamăgit când ea dispăru aşa fulgerător şi porunci ca atunci când avea să apară din nou, să fie încuiate uşile palatului, pentru a nu mai pleca aşa uşor. Chiar dacă Miranda lipsise doar puţin, Regelui Oilor i se păruse că trecuseră o sută de ani. O aştepta lângă o fântână din partea cea mai deasă a pădurii, iar pământul era acoperit cu daruri minunate pe care le pregătise pentru ea, ca să—i arate cât de fericit şi de recunoscător îi era fiindcă se întorsese.

De îndată ce Miranda apăru, se repezi în întâmpinarea ei, sărind şi ţopăind ca o oaie adevărată. O răsfaţă cu tandreţe, se aruncă la picioarele ei şi—i sărută mâinile, spunându—i cât de neliniştit fusese în absenţa ei şi cât de nerăbdător îi aşteptase întoarcerea, cu o elocvenţă care o încântă pe fată.

După un timp, se auzi că fiica mijlocie a regelui avea să se mărite şi când Miranda află, îl rugă pe Regele Oilor să—i îngăduie să meargă la nuntă, ca şi înainte. Cererea ei îl întrista teribil pe berbec, de parcă ar fi ştiut că avea să se ivească o nenorocire, dar, pentru că iubirea lui pentru prinţesă era mai puternică decât orice, nu dori s—o refuze.

—Vrei să mă părăseşti, prinţesă, zise el. Aceasta este soarta mea nefericită şi vina nu—i a ta. Te las să pleci, dar, crede—mă că faptul în sine de a—ţi îngădui lucrul acesta este dovada cea mai mare de iubire pe care ţi—o pot oferi.

Prinţesa îl încredinţa că n—avea să rămână decât puţin la nuntă, aşa cum făcuse şi înainte, şi—l rugă să nu mai fie neliniştit, deoarece ea însăşi avea să fie la fel de îndurerată dacă ar fi întârziat.

Porni apoi cu acelaşi alai şi ajunse la palat după începerea ceremoniei nunţii. Toţi fură încântaţi s—o vadă; era atât de frumoasă, încât credeau că trebuie să fie o zână, iar prinţii de acolo nu—şi puteau desprinde ochii de la ea.

Regele era mai încântat decât oricine de revenirea ei şi porunci ca toate uşile palatului să fie zăvorâte chiar în clipa aceea. Când nunta se apropie de sfârşit, prinţesa se ridică iute, sperând să se furişeze neobservată prin mulţime, dar, spre marea ei înfricoşare, găsi uşile încuiate.

Se simţi totuşi ceva mai destinsă când regele se apropie de ea şi, cu respectul cel mai seamă, o

imploră să nu plece aşa curând, ci să—l onoreze, rămânând la ospăţul fastuos ce fusese pregătit pentru prinţi şi prinţese. O conduse apoi într—o sală minunată, unde se adunase toată curtea, şi el însuşi luă vasul de aur plin cu apa şi i—l întinse, pentru ca Miranda să—şi spele vârfurile degetelor.

Atunci prinţesa nu se mai putu stăpâni şi, aruncându—se la picioarele regelui, strigă:

—Visul meu s—a îndeplinit cu adevărat — mi—ai oferit apă să—mi spăl mâinile la nunta surorii mele şi n—ai fost jignit că ai făcut—o.

Regele o recunoscu pe dată şi chiar se gândise de multe ori până atunci cât de bine semăna necunoscuta aceea cu sărmana sa fiică Miranda.

—Oh, iubita mea fată! exclamă el şi o sărută. Vei putea oare să—mi ierţi vreodată cruzimea? Am poruncit să fii omorâtă întrucât crezusem că visul tău însemna pierderea coroanei mele. Şi aşa a şi fost de altfel, deoarece acum surorile tale sunt măritate şi au propriile regate... iar regatul meu îţi va aparţine.

Rostind cuvintele acestea, îşi puse coroana pe capul prinţesei şi strigă:

—Trăiască regina Miranda! Şi toţi curtenii strigară după el:

—Trăiască regina Miranda!

Cele două surori ale tinerei regine veniră în fugă la ea, o îmbrăţişară şi o sărutară de o mie de ori, apoi urmară o mulţime de râsete, planşete, întrebări, răspunsuri şi sărutări, toate deodată, iar Miranda îi mulţumi tatălui ei şi începu să se intereseze despre toţi, şi îndeosebi despre căpitanul străjilor, căruia îi era atât de îndatorată, dar spre marea ei tristeţe află că acesta murise. In cele din urmă se aşezară la masă şi regele o rugă pe Miranda să le povestească tot ce i se întâmplase, începând din dimineaţa teribilă când el îl trimisese pe căpitan s—o omoare. Ea începu să le istorisească, cu atâta înflăcărare, încât toţi oaspeţii o ascultară cu sufletul la gură. Dar în timp ce ea se simţea aşa de bine alături de rege şi de surorile ei, Regele Oilor îi aştepta nerăbdător întoarcerea, iar când văzu că Miranda nu mai apărea, neliniştea îi deveni atât de mare, încât nu mai putu rezista.

—Nu se mai întoarce! exclamă el. Faţa mea de oaie o dezgustă şi fără ea ce mi—a mai rămas mie, o creatură mizerabilă?! Oh, crudă Ragotte, osânda mea este deplină!

îşi deplânse mult soarta crudă, iar apoi, văzând că se întuneca şi că nu se vedea nici urmă de prinţesă, porni cât putu de repede către cetate. Când ajunse la palat, întrebă de Miranda, însă de acum toţi auziseră povestea aventurilor fetei şi nu doreau ca ea să se întoarcă la Regele Oilor, aşa ca refuzară cu hotărâre să—l lase înăuntru. Deşi rugăminţile sale ar fi putut topi suflete de gheaţă, ele nu înduioşară străjile palatului şi, până la urmă, cu inima aproape frântă, el căzu mort la picioarele lor.

Între timp, regele, care nu avea habar de întâmplarea trista de la porţile palatului, îi propuse Mirandei să o poarte în caleaşca prin toată cetatea, care urma să fie iluminată cu mii şi mii de torţe, agăţate la ferestre şi balcoane şi în toate pieţele mari.

Dar ce—i văzură ochii fetei chiar în clipa când ieşi din palat? Pe caldarâm zăcea mort, tăcut şi nemişcat, dragul şi bunul ei Rege al Oilor!

Prinţesa sări din caleaşca şi alergă la el, plângând în hohote amare, fiindcă înţelese că făgăduiala pe care ea nu o respectase îl costase pe el viaţa şi pentru multă, multă vreme fu atât de nefericită, încât toţi crezură că şi ea va muri.

Vedeţi aşadar că nici chiar prinţesele nu sunt întotdeauna fericite... mai ales dacă uită să—şi respecte promisiunile; iar cele mai mari nefericiri li se întâmplă adesea oamenilor tocmai atunci când cred *că* şi—au împlinit dorinţele cele mai profunde!

ALI BABA ŞI CEI PATRUZECI DE HOŢI[17]

Într—o cetate din Persia trăiau odată doi fraţi: Cassim şi Ali Baba. Cassim era însurat cu o femeie bogată şi trăia în bunăstare, în timp ce Ali Baba trebuia să taie lemne din pădurea din apropiere şi să le vândă la târg pentru a—şi întreţine soţia şi copiii. Într—o bună zi pe când se afla în pădure, Ali Baba zări un şir de bărbaţi călare care veneau spre el în galop, ridicând un nor de praf, şi, temându—se să nu fie nişte tâlhari, se sui iute într—un copac. Bărbaţii se apropiară de copacul lui Ali Baba şi descălecară, iar el îi numără şi văzu că erau patruzeci. Ei luară şeile de pe cai şi—i legară de copaci, iar cel mai falnic tâlhar, despre care Ali Baba bănui că era şeful lor, înainta între două tufişuri şi rosti cu glas tare:
—Sesam, deschide—te!

O uşă se deschise într—o stâncă şi cei patruzeci de bărbaţi intrară prin ea, după care uşa se închise de la sine. Tâlharii zăboviră destul înăuntru, iar Ali Baba, temându—se ca ei să nu iasă şi să—l prindă, se văzu silit să rămână răbdător în copac. În cele din urmă, uşa se deschise din nou şi cei patruzeci de tâlhari ieşiră. Căpitanul lor, care intrase ultimul, ieşi acum primul şi toţi trecură prin faţa lui, după care el închise uşa spunând:

—Sesam, închide—te!

Tâlharii îşi înşeuară caii şi încălecară, căpitanul trecu în fruntea lor şi plecară pe acelaşi drum pe care veniseră.

Ali Baba coborî din copac, se apropie de uşa ascunsă printre tufişuri şi rosti:
—Sesam, deschide—te!

Pe dată uşa se deschise larg şi Ali Baba, care se aşteptase la o grotă întunecată şi mohorâtă, rămase tare surprins să vadă că era o peşteră luminoasă, care fusese lărgită de mâna omului astfel încât aducea acum cu o criptă, iar lumina pătrundea printr—o deschidere din tavan. înăuntru se aflau baloturi mari de ţesături scumpe — mătăsuri şi brocarturi —, îngrămădite laolaltă, movile de aur, argint, dar şi bani în pungi de piele. Ali Baba păşi înăuntru şi uşa se închise îndărătul său. Bărbatul nici nu se uită la argint, ci scoase cât de multe pungi cu galbeni crezu că puteau să care asinii lui, care păşteau în apropiere, şi le încarcă pe aceştia. închise uşa, rostind: „Sesam, închide—te!", şi plecă spre casă.

[17] O *mie şi una de nopţi.*

După ce ajunse acasă, mână asinii în curte, închise porţile, aduse pungile cu aur la soţia sa şi le deşertă în faţa ei. Ii ceru să păstreze secretul, după care vru să îngroape galbenii.

—Îngăduie—mi mai întâi să—i cântăresc, îi ceru femeia. Până vei săpa tu groapa, eu mă duc să împrumut ceva cu care să—i putem măsura.

Dădu apoi fuga la nevasta lui Cassim şi împrumută o baniţă pentru măsurătoare. Ştiind cât de sărman era Ali Baba, cumnata fu curioasă să afle ce fel de grăunţe voia să cântărească şi de aceea unse cu seu fundul baniţei. Soţia lui Ali Baba reveni acasă, vârî baniţa în grămada de aur şi o umplu şi o goli de multe ori spre marea ei mulţumire. O aduse apoi cumnatei, fără să observe că pe fundul baniţei rămăsese lipit un galben, pe care nevasta lui Cassim îl luă de îndată ce—i întoarse spatele. Măcinată de curiozitate, femeia îi spuse lui Cassim de cum ajunse acasă:

—Fratele tău este mai bogat decât tine. El nu—şi numără galbenii, ci—i măsoară cu baniţa.

Cassim o rugă să—i lămurească înţelesul acelor cuvinte, iar ea îi arătă galbenul şi—i spuse unde îl găsise. Atunci Cassim deveni atât de invidios, încât nu putu să mai închidă ochii şi chiar înainte de răsăritul soarelui, merse la fratele său.

—Ali Baba, îi zise el arătându—i galbenul, tu doar te prefaci că eşti sărac, pentru că de fapt ai baniţe de galbeni.

Ali Baba înţelese că, din cauza prostiei nevestei sale, Cassim şi soţia lui îi aflaseră taina, aşa că—i povesti totul fratelui şi—i oferi o parte din galbeni.

—Bineînţeles că—mi voi lua partea, spuse Cassim, dar trebuie să ştiu şi unde se află comoara, altfel te voi da în vileag şi vei pierde totul.

Mai mult din bunătate decât din frică, Ali Baba îi povesti despre peşteră şi—i spuse cuvintele ce trebuiau folosite, iar Cassim îl părăsi, gândindu—se să i—o ia înainte şi să pună el mâna pe toată comoara. A doua zi se sculă cu noaptea în cap şi porni la drum cu zece măgari încărcaţi cu nişte cufere mari. In scurtă vreme găsi locul şi uşa din stânca.

—Sesam, deschide—te! rosti el şi uşa se deschise şi se închise înapoia lui.

Bărbatul ar fi putut rămâne toată ziua să—şi desfete ochii cu avuţiile dinăuntru, dar se grăbi să adune cât putea mai multe. Apoi însă, când era gata de plecare, gândindu—se doar la bogăţia lui, nu—şi mai aduse aminte cuvintele cu care să deschidă uşa. In loc de „Sesam, deschide—te!", el spuse: „Susan, deschide—te!", dar uşa nu se clinti. începu după aceea să spună tot felul de alte nume, mai puţin pe cel corect, însă uşa rămase închisă. Cassim era aşa îngrozit de primejdia în care se afla, că uitase cu totul cuvântul, de parcă nu l—ar fi auzit niciodată.

În jurul amiezii, hoţii reveniră la peştera lor şi văzură măgarii lui Cassim păscând în preajmă cu acele cufere pe spinări. De îndată se îngrijorară şi, scoţându—şi iataganele, se apropiară de uşă.

—Sesam, deschide—te! rosti căpitanul lor şi uşa se deschise. Cassim, care auzise tropăitul cailor, hotărâse să—şi vândă scump viaţa şi, când uşa se deschise, sări deîndată şi—l doborî pe căpitan. Dar în zadar, deoarece hoţii îl omorâră pe loc cu iataganele. Intrând în peşteră, ei văzură sacii pregătiţi şi nu înţeleseră cum putuse cineva să pătrundă acolo fără să le fi ştiut secretul. Tăiară după aceea trupul lui Cassim în patru şi ţintuiră bucăţile de pereţii peşterii, pentru a înfricoşa pe oricine ar fi intrat, după care porniră după alte tâlhării.

Odată cu lăsarea serii, nevasta lui Cassim se îngrijoră, alergă la Ali Baba şi—i spuse unde plecase

soţul ei. Ali Baba se strădui din răsputeri s—o liniştească şi porni el însuşi spre pădure, în căutarea lui Cassim. Intră în peşteră şi primul lucru pe care—l văzu fu fratele său sfârtecat. îngrozit, puse ce mai rămăsese din Cassim pe unul dintre asinii săi şi sacii cu aur pe ceilalţi doi, acoperi totul cu vreascuri şi se întoarse acasă. Duse asinii încărcaţi cu aur în curtea sa, iar cu celălalt merse la casa lui Cassim. Poarta îi fu deschisă de roaba Morgiana, despre care ştia că era atât curajoasă, cât şi isteaţă. Descărcând asinul, îi spuse:

—Acesta este trupul stăpânului tău, care a fost omorât, dar pe care trebuie să—l îngropăm ca şi cum ar fi murit în patul său. Voi mai vorbi cu tine, însă deocamdată anunţ—o pe stăpâna ta că am sosit.

Aflând soarta soţului ei, nevasta lui Cassim izbucni în lacrimi şi tânguieli, dar Ali Baba se oferi să o primească să locuiască împreună cu el şi cu soţia sa, dacă îi promitea că—i va urma sfaturile şi va lăsa totul în seama Morgianei, iar ea încuviinţă şi—şi şterse lacrimile.

Între timp, Morgiana căută o spiţerie şi ceru nişte leacuri.

—Bietul meu stăpân, zise ea, nu poate nici să mănânce, nici să vorbească şi nimeni nu ştie ce boală are.

Plecă acasă cu leacurile şi se întoarse a doua zi, plângând, şi ceru un ulei cu care erau miruiţi doar cei aflaţi pe patul de moarte. De aceea, seara, nimeni nu se miră auzind ţipetele de durere şi planşetele soţiei lui Cassim şi Morgianei, care le spuneau tuturor de moartea lui Cassim. A doua zi, Morgiana se duse la un cizmar bătrân din apropierea porţii cetăţii, care îşi deschidea primul prăvălia, îi puse un galben în palmă şi—i ceru să o urmeze cu aţa şi acul. După ce—l legă cu o năframă la ochi, îl duse în odaia în care zăcea mortul, desfăcu năframa şi—l puse să coasă laolaltă cele patru bucăţi, apoi îl legă din nou la ochi şi—l aduse înapoi la prăvălia lui. îl îngropară după aceea pe Cassim, iar Morgiana îl urma la mormânt, jelind şi smulgându—şi părul din cap, în timp ce soţia lui rămase acasă plângând în hohote. A doua zi, ea se mută în casa lui Ali Baba, care—i dădu prăvălia lui Cassim fiului său cel mai mare.

Întorcându—se la peşteră, cei patruzeci de hoţi fură tare uimiţi să descopere că trupul lui Cassim dispăruse, ca şi o parte din sacii lor cu bani.

—Este limpede că am fost descoperiţi, spuse căpitanul hoţilor, şi vom avea mari necazuri dacă nu putem afla cine cunoaşte secretul. Doi oameni trebuie să fi ştiut de peşteră — pe unul l—am omorât, acum trebuie să—l găsim pe celălalt. Pentru aceasta, cel mai îndrăzneţ şi mai şiret dintre voi trebuie să se ducă în cetate îmbrăcat în straie de călător, pentru a afla pe cine am omorât şi dacă lumea vorbeşte despre felul ciudat al morţii sale. Dacă însă va da greş, va trebui să i se ia viaţa, ca să nu ne trădăm.

Un hoţ se ridică şi se oferi să meargă el, iar după ce toţi îl lăudară pentru curajul său, se deghiza şi pătrunse în cetate chiar la revărsatul zorilor, trecând din întâmplare pe lângă dugheana lui Mustafa. Hoţul îi dădu bineţe şi—l întrebă:

—Om bun, cum de mai poţi vedea să coşi la vârsta ta?

—Poate că sunt bătrân, răspunse cizmarul, dar vederea îmi este fără cusur şi poate că n—o să mă crezi, însă am prins laolaltă părţile unui trup într—o odaie unde lumina era şi mai slabă decât cea de aici.

Hoţului nu—i veni să creadă cât noroc avusese şi, dându—i un galben, îl rugă să—i arate casa în care cususe mortul. La început Mustafa refuză, spunând că fusese legat la ochi, dar după ce hoţul îi mai dădu un galben, se gândi că s—ar putea să—şi reamintească pe unde cotise, dacă mergea tot legat la ochi. Metoda aceea izbândi şi astfel hoţul ajunse până la locuinţa lui Cassim. El însemnă uşa cu o bucată de cretă după care, mulţumit de reuşita sa, îşi luă rămas—bun de la Mustafa şi reveni în pădure. Intre timp, Morgiana ieşi la târguieli şi, văzând semnul făcut de hoţ, bănui repede că la mijloc era ceva necurat. Luă o cretă şi însemnă două—trei uşi de o parte şi alta a casei lor, fără să sufle vreun cuvânt stăpânului sau stăpânei ei.

Hoţul îşi anunţă în răstimp tovarăşii de descoperirea făcută, iar căpitanul îi mulţumi şi—i ceru să—i arate locuinţa pe care o însemnase. Când ajunseră însă acolo, văzură că alte cinci—şase case erau înseninate cu creta în acelaşi fel. Hoţul—călăuză era atât de buimăcit, încât nu ştia ce să spună şi, după ce reveniră în pădure, îi tăiară pe dată capul, deoarece dăduse greş. Alt hoţ plecă să—şi încerce norocul şi, după ce—l câştigă de partea sa pe Mustafa, însemnă casa cu o bucată de cărămidă, dar fiindcă Morgiana se dovedi şi de data asta mai isteaţă, al doilea hoţ îşi pierdu de asemenea viaţa. Căpitanul hotărî în cele din urmă să meargă el însuşi, însă, fiind mai dibaci decât ceilalţi, nu însemna locuinţa, ci o privi cu multă luare aminte ca să n—o poată uita sau încurca. Se întoarse după aceea în pădure şi le porunci oamenilor săi să meargă în satele vecine şi să cumpere nouăsprezece măgari şi treizeci şi opt de burdufuri din piele, care să fie toate goale, mai puţin unul care să fie umplut cu ulei de măsline. Când hoţii reveniră, îi vârî,

înarmaţi până în dinţi, în burdufuri, pe care le frecă pe dinafară cu uleiul de măsline din burduful plin. încarcă apoi cei nouăsprezece măgari cu treizeci şi şapte de burdufuri cu hoţi şi un burduf cu ulei de măsline şi porni spre cetate, astfel încât să ajungă în amurg. în faţa locuinţei lui Ali Baba, căpitanul opri măgarii şi i se adresă chiar lui Ali Baba, care ieşise afară ca să se răcorească:

—Vin de departe cu uleiul acesta ca să—l vând mâine la târg, dar acum s—a făcut târziu şi nu ştiu unde să trag peste noapte, de aceea te—aş ruga dacă ai bunătatea să mă găzduieşti.

Deşi Ali Baba îl văzuse pe căpitanul hoţilor în pădure, nu—l recunoscu acum deghizat ca neguţător de ulei. îl pofti să intre, deschise porţile pentru măgarii încărcaţi cu burdufuri şi—i spuse Morgianei să pregătească un pat şi cină pentru oaspetele său. îl aduse pe străin în casă şi, după ce mâncară, merse să—i dea alte porunci Morgianei, în vreme ce căpitanul ieşi în curte, chipurile pentru a se îngriji de măgari, dar de fapt pentru a—şi anunţa oamenii ce trebuiau sa facă. Pornind de la primul burduf şi terminând cu ultimul, îi şopti fiecăruia:

—Îndată ce voi arunca pietricele de la fereastra iatacului, tăiaţi burdufurile cu cuţitele şi ieşiţi, iar eu mă voi alătura vouă pe dată.

Se întoarse apoi în casă. Morgiana îl conduse în iatacul pentru oaspeţi şi după aceea îi spuse celuilalt slujitor al casei, Abdullah, să pună pe foc oala cea mare, pentru a găti mâncare pentru Ali Baba, care se dusese la culcare. În timp ce vorbea, lampa i se stinse, iar ea nu mai avea ulei în casă.

—Nu te sfii, zise Abdullah, ieşi în curte şi ia ulei dintr—un burduf — sunt destule.

Morgiana îi mulţumi pentru sfat, luă un vas şi ieşi în curte. Când ajunse la primul burduf, hoţul dinăuntru întrebă încetişor:

—A sosit ceasul?

Orice altă roabă în afară de Morgiana ar fi ţipat şi ar fi dat alarma dacă ar fi descoperit în burduf un bărbat în locul uleiului pe care—l dorea, însă ea, cunoscând primejdia în care se afla Ali Baba, se gândi pe dată la un plan şi răspunse încetişor:

—Nu încă, în curând.

Se duse după aceea la toate burdufurile şi dădu acelaşi răspuns, până ce ajunse la cel care conţinea ulei. Atunci îşi dădu seama că stăpânul ei, crezând că găzduia un neguţător, lăsase treizeci şi opt de hoţi să intre în curte. îşi umplu vasul cu ulei, se întoarse în bucătărie, aprinse lampa şi ieşi din nou la burduful cu ulei, din care umplu o oală mare. Puse oala aceea pe foc şi, după ce uleiul clocoti, turnă ulei încins în toate burdufurile, omorându—i pe hoţii dinăuntru. După ce termină fapta aceea plină de curaj, merse în bucătărie, stinse focul şi lampa şi aşteptă să vadă ce se va întâmpla.

Peste un sfert de ceas, căpitanul hoţilor se trezi şi deschise fereastra. În curte era tăcere, aşa că azvârli câteva pietricele, care loviră burdufurile. Ascultă, dar fiindcă nici măcar unul dintre oamenii lui nu părea să se mişte, se nelinişti şi coborî. Se apropie de primul burduf şi întrebă:

—Ai adormit?

În clipa aceea, simţi mirosul de ulei încins şi înţelese pe dată că planul lui de a—i omorî pe Ali Baba şi pe servitorii acestuia fusese dat în vileag. Văzu că toţi hoţii erau morţi şi, fiindcă ultimul burduf era gol, înţelese în ce fel îşi găsiseră moartea. Sparse atunci zăvorul porţii care ducea în grădină şi izbuti să scape, sărind câteva ziduri. Morgiana auzi şi văzu totul şi, bucurându—se de reuşită, se duse la culcare şi adormi.

În zori, Ali Baba se trezi şi, văzând că burdufurile de ulei erau tot în curte, se miră că neguţătorul nu plecase cu măgarii săi. Morgiana îl îndemnă să privească în primul burduf şi să vadă dacă era plin cu ulei. Zărind un bărbat, Ali Baba se trase îndărăt, îngrozit.

—Nu te teme, zise Morgiana, nu—ţi poate face vreun rău, fiindcă este mort.

După ce îşi reveni din uimire, Ali Baba întrebă ce se întâmplase cu neguţătorul.

—Neguţător! pufni Morgiana. Nu era neguţător, tot aşa cum nici eu nu sunt!

Îi povesti apoi totul, lămurindu—l că fusese tertipul hoţilor din pădure, dintre care mai rămăseseră trei, şi că semnele cu cretă albă şi roşie aveau o legătură cu toate acestea. De îndată, Ali Baba o eliberă pe Morgiana din robie, spunându—i că—i datora viaţa, iar după aceea îngropară trupurile în grădină şi vândură măgarii în târg.

Căpitanul se întoarse în peşteră, care—i părea cumplită fără tovarăşii săi, şi jură să—i răzbune, ucigându—l pe Ali Baba. Se înveşmânta în straie frumoase şi merse în cetate, unde trase la un han. Făcând mai multe drumuri în pădure, el aduse din peşteră bogăţii şi ţesături scumpe şi cumpără o

prăvălie peste drum de cea a fiului lui Ali Baba. Le spuse tuturor că se numea Cogia Hassan şi, fiind atât politicos, cât şi elegant, se împrieteni iute cu fiul lui Ali Baba, apoi, prin intermediul acestuia, cu Ali Baba, pe care—l invita întruna să cineze cu el. Dorind să—i întoarcă invitaţiile, Ali Baba îl pofti în casa lui, îl primi zâmbind şi—i mulţumi pentru bunătatea arătată faţă de fiul său. Când neguţătorul se pregăti de plecare, Ali Baba îl opri, spunând:

—Unde te grăbeşti aşa? Nu rămâi să cinezi cu mine? Neguţătorul refuză, spunând că avea o pricină întemeiată, iar când Ali Baba se arătă nedumerit, îl lămuri:

—Sufăr de o boală care mă opreşte să mănânc bucate sărate.

—Dacă asta—i tot, zise Ali Baba, îţi făgăduiesc că nu va fi un fir de sare în carnea sau în pâinea pe care le vom mânca diseară.

Merse apoi s—o anunţe pe Morgiana despre bucatele ce trebuiau gătite, iar ea se arătă tare nedumerită.

—Cine este omul acesta, îl întrebă, care mănâncă friptura fără sare?

—Este un om bun, răspunse Ali Baba, aşa că vei face după cum ţi—am spus.

Morgiana ardea însă de dorinţa de a—l vedea pe bărbatul cel ciudat şi de aceea îl ajută pe Abdull Ali să ducă farfuriile la masă şi—şi dădu seama numaidecât că acest Cogia Hassan era chiar căpitanul hoţilor şi că purta un hanger pe sub veşmânt.

”Nu mă surprinde,” gândi ea, ”*că nemernicul ăsta care doreşte să—mi omoare stăpânul nu va împărţi sarea cu el —, dar îi voi zădărnici planurile.”*

Trimise bucatele la masă cu Abdull Ali şi ea se pregăti pentru una dintre faptele cele mai îndrăzneţe ce puteau fi închipuite. După ce desertul fu servit, Cogia Hassan rămase singur cu Ali Baba şi cu fiul lui, pe care se gândea să—i îmbete şi apoi să—i omoare. Între timp, Morgiana îşi puse pe cap un acoperământ de dansatoare, îşi încinse mijlocul cu o centură de care atârna un hanger cu mâner de argint şi—i zise lui Abdullah:

—Ia—ţi tamburina şi vino să—i desfătăm pe stăpân şi pe oaspetele lui.

Abdull Ali îşi luă tamburina şi cântă înaintea Morgianei, până ajunseră la uşa sălii de ospeţe, unde el se opri din cântat, iar femeia făcu o plecăciune adâncă.

—Intră, Morgiana, zise Ali Baba, şi arată—i lui Cogia Hassan ce ştii să faci.

Se întoarse după aceea la neguţător şi spuse:

—Este roaba mea şi jupâneasa casei.

Cogia Hassan nu era deloc încântat, deoarece se temea că scăpase ocazia de a—l omorî pe Ali Baba, dar se prefăcu doritor s—o vadă pe Morgiana, iar Abdull Ali începu să cânte şi femeia să danseze. După câteva dansuri, Morgiana scoase hangerul de la brâu şi începu să execute figuri cu el, îndreptându—l când spre propriul sân, când spre inima lui Ali Baba, ca şi cum totul ar fi făcut parte din dans. Gâfâind apoi din greu, îi luă tamburina lui Abdull Ali şi, ţinând hangerul în mâna dreaptă, întinse tamburina către stăpânul ei. Ali Baba şi fiul său puseră câte un galben înăuntru, iar Cogia Hassan, văzând că se apropia, îşi scoase punga pentru a—i dărui şi el ceva, dar în clipa în care vârî degetele în pungă Morgiana îi înfipse hangerul în inimă.

—Nefericito, strigară Ali Baba şi fiul său, ce—ai făcut? Ne—ai nenorocit!

—Am făcut asta pentru a te feri, stăpâne, nu pentru a te nenoroci, răspunse Morgiana. Iată! zise ea şi, deschizând veşmântul falsului neguţător, îi arătă pumnalul tăinuit dedesubt. Vezi ce duşman ai ospătat? Nu ţii minte că n—a vrut să împartă sarea cu tine la masă — ce vrei mai mult? Priveşte—l: este falsul neguţător de ulei şi în acelaşi timp căpitanul celor patruzeci de hoţi.

Ali Baba se arătă atât de recunoscător Morgianei pentru că—i salvase în felul acesta viaţa, încât i—o oferi pe dată fiului său de soţie, iar el acceptă şi la câteva zile după aceea, nunta fu sărbătorită în cea mai mare splendoare.

După un an, Ali Baba nemaiauzind nimic despre cei doi hoţi rămaşi, chibzui că aceştia muriseră şi porni către peşteră.

— Sesam, deschide—te! rosti el şi uşa se deschise.

Intră şi văzu că nimeni nu mai fusese acolo după plecarea căpitanului. Ali Baba scoase cât de mult aur putea să ducă şi se întoarse în cetate, apoi îi spuse fiului său secretul peşterii, iar la rândul său acesta îl transmise urmaşului său şi în felul acesta copiii şi nepoţii lui Ali Baba au fost bogaţi până la sfârşitul vieţii lor.

ALBĂ—CA—ZĂPADA ŞI ROŞIE—CA—TRANDAFIRUL[18]

A fost odată o văduvă sărmană care trăia într—o căsuţă ce avea în faţă o grădină unde creşteau două tufe de trandafiri — una înflorea şi făcea trandafiri albi şi cealaltă trandafiri roşii. Femeia avea două fiice, care erau la fel cu trandafirii şi de aceea una fusese numită Albă—ca—Zăpada, iar cealaltă Roşie—ca—Trandafirul; erau cele mai bune fete din lume, întotdeauna ascultătoare şi mereu voioase, dar Albă—ca—Zăpada era mai tăcută şi mai blândă decât Roşie—ca—Trandafirul. Lui Roşie—ca—Trandafirul îi plăcea să alerge pe câmpii şi prin lunci, să culeagă flori şi să prindă fluturi, în vreme ce Albă—ca—Zăpada stătea acasă cu mama ei şi o ajuta la gospodărie sau îi citea cu glas tare atunci când nu era nimic de făcut. Cele două surori se iubeau mult şi se ţineau de mână ori de câte ori se plimbau împreună, iar când Albă—ca—Zăpada spunea: „Nu ne vom părăsi niciodată una pe cealaltă", Roşie—ca—Trandafirul răspundea: „Nu, niciodată cât vom trăi", iar mama adăuga: „Orice va căpăta una dintre voi trebuie să împartă cu cealaltă". Adesea hoinăreau împreună prin pădure, culegând mure şi niciun animal nu încerca să le facă rău, ba dimpotrivă, venea spre ele plin de încredere. Iepurii le ronţăiau foi de varză din mână, ciutele păşteau în jurul lor, cerbii alergau voioşi în preajmă şi păsările rămâneau pe ramuri şi cântau cu veselie alături de fete.

Niciun rău nu se abătea asupra lor; dacă întârziau în pădure şi le prindea noaptea, se întindeau pe muşchiul moale şi dormeau până dimineaţa, iar mama lor ştia că sunt în siguranţă şi niciodată nu—şi făcea griji în privinţa lor. Odată, după ce dormiseră toată noaptea în pădure şi fuseseră trezite de soarele dimineţii, surorile zăriseră un copil neasemuit de frumos într—un veşmânt alb—sclipitor în apropierea locului unde înnoptaseră. Copilul se ridicase, le privise cu bunătate, însă nu rostise vreun cuvânt, ci dispăruse în pădure. Iar când priviseră înjur, ele văzuseră că dormiseră aproape de buza unei prăpăstii în care ar fi căzut de bună seamă, dacă ar mai fi făcut doar câţiva paşi în beznă. Iar când îi povestiseră mamei despre cele întâmplate, ea le spusese că—l văzuseră pasămite pe îngerul care—i păzeşte pe copiii buni.

Albă—ca—Zăpada şi Roşie—ca—Trandafirul îşi păstrau căsuţa dereticată şi curată, încât era o plăcere să intri în ea. Vara, Roşie—ca—Trandafirul avea grijă de casă şi în fiecare dimineaţă înainte ca mama să se trezească îi punea în faţa patului un buchet de flori, luând şi câte un trandafir din fiecare tufa. Iarna, Albă—ca—Zăpada aprindea focul şi punea la fiert ceainicul din aramă, care era lustruit şi sclipea ca aurul. Seara, când ningea, mama spunea:

—Albă—ca—Zăpada, du—te şi închide obloanele.

Se strângeau după aceea în jurul focului, mama îşi punea ochelarii şi le citea dintr—o carte mare, iar surorile torceau şi ascultau. Pe podea lângă ele stătea un mieluşel, iar înapoia lor se cocoţa un porumbel mic şi alb, cu capul vârât sub aripă.

Într—o seară, pe când stăteau astfel împreună, cineva ciocăni la uşă, ca şi cum ar fi cerut voie să intre.

—Roşie—ca—Trandafirul, rosti mama, deschide repede uşa, căci trebuie să fie vreun călător care caută adăpost.

Roşie—ca—Trandafirul se grăbi să deschidă uşa şi i se păru că vede un biet sărman în bezna de afară, dar de fapt era un urs, care—şi vârî înăuntru capul mare şi negru. Roşie—ca—Trandafirul ţipă ascuţit şi sări înapoi, îngrozită, mielul începu să behăie, porumbelul fâlfâi din aripi, iar Albă—ca—Zăpada fugi şi se ascunse în spatele patului mamei. Ursul începu să vorbească însă şi le spuse:

[18] Grimm.

—Nu vă temeţi, fiindcă nu vă voi face niciun rău. Sunt pe jumătate îngheţat şi nu doresc decât să mă încălzesc niţel.

—Bietul meu urs, zise mama, întinde—te lângă foc, dar ai grijă să nu—ţi pârleşti blana. Albă—ca—Zăpada şi Roşie—ca—Trandafirul, ieşiţi de unde v—aţi ascuns! Ursul nu vă va face niciun rău, ci este o făptură bună şi cinstită.

Ambele surori ieşiră din ascunzătorile lor şi, treptat, mieluşelul şi porumbelul se apropiară şi ei, şi toţi îşi uitară temerile. Ursul le rugă pe copile să—i scuture niţel omătul din blană, iar ele aduseră o perie şi—l frecară bine, până îl uscară. Animalul se întinse după aceea în faţa focului şi mormăi fericit şi comod instalat. In scurtă vreme, fetele se obişnuiră cu el şi—l necăjiră în fel şi chip. Îl traseră cu degetele de blană, se suiră cu picioruşele pe spatele lui şi—l rostogoliră de colo până colo, ba luară chiar o nuieluşă de alun şi—l bătură cu ea; iar dacă el mormăia, ele se tăvăleau pe jos de râs. Ursul se lăsă în voia lor, plin de bunăvoinţă şi numai când ele împinseră lucrurile prea departe le strigă:

Copilele mele, cruţaţi—mă!
Albă—ca—Zăpada şi Roşie—ca—Trandafirul,
Nu vă omorâţi chiar aşa musafirul!

Când veni timpul culcării, mama îi spuse ursului:

—Pentru numele lui Dumnezeu, întinde—te acolo, lângă vatră, unde vei fi ferit de frig şi umezeală.

După ce se lumină de ziuă, copilele îl conduseră afară şi ursul porni prin zăpadă şi intră în pădure. Din ziua aceea, el revenea în fiecare seară la acelaşi ceas, se întindea lângă vatră şi le lăsa pe fete să se joace cu el în orice chip doreau; iar ele deveniră atât de obişnuite cu prezenţa lui, încât nu închideau niciodată uşa până nu apărea prietenul lor cu blană neagră.

După ce sosi primăvara şi totul înverzi, ursul îi spuse într—o dimineaţă Albei—ca—Zăpada:

—Acum trebuie să plec departe şi nu voi mai reveni toată vara.

—Unde te duci, dragul meu urs? întrebă fata.

—Trebuie să merg în pădure şi să—mi apăr comoara de piticii răi. Iarna, când pământul este îngheţat bocnă, ei sunt siliţi să rămână în hrubele lor, fiindcă nu pot ieşi la suprafaţă, dar acum, când soarele a dezgheţat şi a încălzit pământul, piticii ies, iscodesc locurile şi fură tot ce pot. Dacă a căzut ceva în mâinile lor, îl duc în hrube şi de acolo cu greu mai este scos la lumină.

Albă—ca—Zăpada era destul de tristă din cauza plecării prietenului lor, iar când ursul ieşi, îşi agăţă blana în ciocănelul de la uşă şi Albei—ca—Zăpada i se păru că vede aur scânteind sub blană. Insă nu putea fi sigură de acest lucru, iar ursul se grăbi să se elibereze şi dispăru iute printre copaci.

La scurt timp după aceea, mama le trimise pe fete în pădure să strângă vreascuri. În drumul lor, surorile dădură peste un copac mare care se prăbuşise la pământ, iar pe trunchiul său, prin iarba înaltă, văzură ceva care ţopăia, dar cu toate astea nu—şi putură da seama ce anume era. Când se apropiară, zăriră un pitic cu chip zbârcit şi barba foarte, foarte lungă. Capătul bărbii îi fusese prins într—o despicătură a copacului, iar omuleţul sărea de jur împrejur ca un câine în lanţ şi părea că nu ştie ce trebuie să facă. Le privi pe fete cu ochii lui roşii arzători şi răcni:

—Ce staţi acolo cu braţele—ncrucişate?! Nu puteţi veni să m—ajutaţi?

—Ce făceai, omuleţule? întrebă Roşie—ca—Trandafirul.

—Gâscă proastă şi curioasă! o repezi piticul. Voiam să despic copacul şi să fac surcele pentru focul din bucătărie. Buturugile mari şi groase cu care fac focul oamenii cei lacomi şi grosolani ca voi ard puţinele bucate de care avem noi nevoie. Vârâsem o pană de despicat şi totul mergea ca pe roate, dar blestematul de lemn e aşa de alunecos că pana a sărit pe neaşteptate afară şi despicătură s—a închis atât de iute că n—am avut timp să—mi trag frumoasa mea barbă albă şi am rămas prins aici, iar voi, fete proaste cu obrajii netezi, crescute cu apă şi lapte, staţi şi vă hliziţi! Oh, cât de ticăloase sunteţi!

Copilele făcură tot ce le stătu în putinţă, însă nu—i putură scoate barba, care era prinsă zdravăn în lemn.

—Să dau o fugă şi să chem pe cineva, zise Roşie—ca—Trandafirul.

—Proaste şi nebune! se răsti piticul. La ce bun să chemaţi pe altcineva? Voi două sunteţi deja prea mult pentru mine. N—aveţi o idee mai bună?

—Nu fi aşa nerăbdător, zise Albă—ca—Zăpada. O să te ajut eu. Şi cu aceste cuvinte îşi scoase foarfecă din buzunar şi—i tăie capătul bărbii. De îndată ce piticul se simţi liber, înhaţă o traistă plină cu aur pe care o ascunsese printre rădăcinile copacului, o ridică şi mormăi cu

—Blestemate fie nemernicele astea necioplite, care mi—au tăiat barba mea minunată!

Cu aceste cuvinte, îşi puse traista în spate şi dispăru fără măcar să mai arunce o privire spre copile.

Nu mult după aceea, Albă—ca—Zăpada şi Roşie—ca—Trandafirul plecară la pârâu ca să prindă peşte. Când se apropiară de mal, văzură ceva ce părea o lăcustă enormă ţopăind de colo—colo, ca şi cum ar fi vrut să se arunce înăuntru. Dădură fuga repede şi—l recunoscură pe vechiul lor prieten, piticul.

—Unde te duci? întrebă Roşie—ca—Trandafirul. Doar nu vrei să te arunci în apă?

—Nu sunt chiar aşa idiot! răcni piticul. Nu vezi că blestematul ăsta de peşte încearcă să mă târască în râu?

Omuleţul pescuise de pe mal, iar vântul îi încolăcise din nefericire barba de firul undiţei şi când, la scurt timp după aceea, un peşte mare muşcase momeala, piticul cel firav nu avusese voinicia trebuincioasă pentru a—l ridica din apă; peştele era mai puternic şi—l târa spre el. Piticul se agăţa cu toată puterea de fiecare movilită şi fiecare fir de iarbă, dar în zadar, fiindcă trebuia să urmeze fiecare mişcare a peştelui şi se afla în pericolul de a fi tras în apă. Fetele sosiseră tocmai la momentul potrivit şi îl ţinură cu putere în loc şi făcură tot ce era cu putinţă să—i descâlcească barba. Era însă în van, fiindcă barba şi firul se transformaseră într—un ghem. Nu le mai rămânea nimic altceva de făcut decât să scoată foarfecă şi să taie barba, din care să jertfească încă o părticică.

Când omuleţul înţelese ce intenţionau să facă, răcni la ele:

—Ce apucături mai sunt şi astea, ciuperci otrăvitoare ce sunteţi?! Vreţi să mă sluţiţi? N—ajunge că mi—aţi scurtat barba ceva mai devreme, acum trebuie să—i tăiaţi şi partea cea mai stufoasă? Nu pot s—apar în felul ăsta înaintea semenilor mei. De aţi păţi şi voi la fel ca mine!

Înhaţă apoi un sac de perle care zăcea prin stuf şi, fără să mai spună un cuvânt, dispăru, târându—l după el.

Întâmplarea face ca nu după mult timp, mama să le trimită pe cele două fete în oraş pentru a cumpăra ace, aţă, şireturi şi panglici. Drumul lor trecea peste o landă, presărată ici—colo de bolovani uriaşi şi stânci. Pe când mergeau, surorile văzură o pasăre mare care plutea în văzduh, descriind fără grabă cercuri deasupra lor, dar coborând mereu, până poposi pe o piatră aflată nu departe. Puţin după aceea, ele auziră un strigăt puternic şi ascuţit. Porniră în fugă într—acolo şi văzură cu groază că vulturul se repezise asupra vechii lor cunoştinţe, piticul, şi se pregătea să—l ducă în înaltul cerului. Copilele bune la suflet îl prinseră de îndată pe omuleţ şi se luptară vreme îndelungată cu pasărea, care până la urmă îşi lăsă prada din gheare. După ce—şi reveni din spaimă, piticul începu să zbiere cu vocea lui piţigăiată:

—Nu puteaţi să mă fi tratat cu mai multă atenţie? Mi—aţi făcut numai zdrenţe hăinuţa mea cea subţire, obrăznicături prost—crescute şi nepricepute ce sunteţi!

Înhaţă după aceea o pungă cu pietre preţioase şi dispăru sub bolovani, în hruba sa. Fetele se obişnuiseră de acum cu lipsa lui de recunoştinţă şi—şi continuam drumul, ajungând în oraş unde făcură cumpărăturile trebuincioase. Pe drumul de întoarcere, pe când traversau din nou landa, îl surprinseră pe pitic întinzându—şi nestematele pe un loc deschis, deoarece nu crezuse că va mai trece cineva pe drum

așa de târziu. Soarele amurgului sclipea pe pietrele prețioase ce străluceau și licăreau atât de frumos, încât copilele încremeniră, privindu—le.

—La ce vă holbați așa? răcni piticul și fața lui de culoarea cenușii se înroși de furie.

Era gata să spună și alte cuvinte mânioase, când se auzi pe neașteptate un mormăit și din pădure apăru un urs negru. Piticul sări în sus de frică, dar nu avu timp să ajungă în ascunzătoarea sa, fiindcă ursul era deja aproape de el. Atunci strigă îngrozit:

—Dragă domnule urs, cruță—mă! O să—ți dau toată comoara mea. Privește nestematele astea minunate. Cruță—mi viața! Ce plăcere ai avea de pe urma unui amărât sfrijit ca mine? Nici măcar nu m—ai simți între colți. Uite, ia—le mai bine pe fetele astea rele, care ar fi o bucățică mai fragedă pentru tine, fiindcă sunt grăsuțe ca puișorii de prepeliță. Mănâncă—le pe ele, în numele Domnului!

Ursul însă, fără să—i bage în seamă cuvintele, îi trase una micuțului ticălos, care nu se mai clinti niciodată.

Fetele o rupseseră la fugă, dar ursul strigă după ele:

—Albă—ca—Zăpada și Roșie—ca—Trandafirul, nu vă temeți, așteptați și vă voi însoți!

Atunci ele îi recunoscură glasul și se opriră, iar când ursul ajunse destul de aproape, blana îi căzu pe neașteptate de pe tot trupul și în fața lor apăru un bărbat chipeș, înveșmântat numai în aur.

—Sunt fiu de rege, le spuse el, iar acest pitic nemernic care mi—a furat comoara m—a blestemat să hălăduiesc prin păduri sub înfățișare de urs sălbatic, până ce moartea lui mă va elibera de vrajă. Acum el și—a căpătat pedeapsa binemeritată.

Albă—ca—Zăpada se mărita cu el, iar Roșie—ca—Trandafirul se mărită cu fratele lui și împărțiră între ei comoara cea mare pe care piticul o strânsese în hrubă. Mama surorilor a trăit mulți ani în pace cu copilele ei și a luat cu ea și cele două tufe de trandafiri pe care le—a răsădit în fața ferestrei, iar în fiecare an acestea îmboboceau și făceau cei mai frumoși trandafiri albi și roșii.

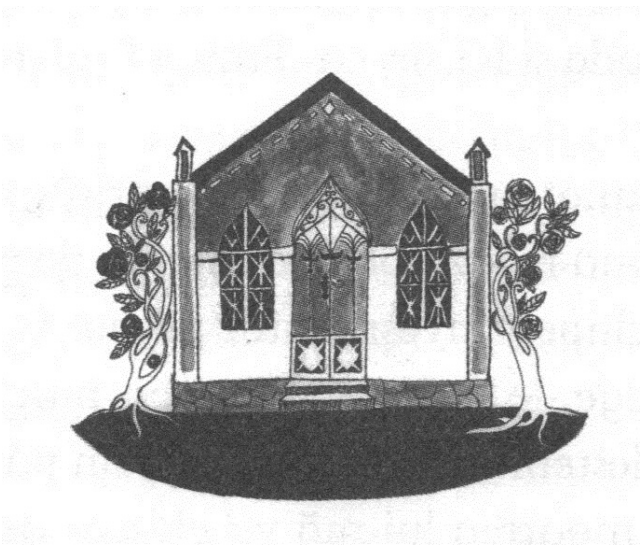

GÂSCĂRIȚA[19]

A fost odată o regină bătrână, al cărei soţ murise de mulţi ani. Ea avea o fiică preafrumoasă, pe care o promisese unui prinţ care trăia în altă împărăţie îndepărtată. Când se apropie timpul ca fata să plece şi să se mărite, mama îi dărui o mulţime de lucruri scumpe şi numeroase podoabe de aur şi argint, giuvaiere şi bibelouri şi, de fapt, tot ce făcea parte din trusoul regal, deoarece îşi iubea tare mult fiica. Porunci de asemenea să fie însoţită de o slujnică şi fiecare urma să aibă calul ei pe care să călărească. Calul prinţesei se numea Falada şi era înzestrat cu darul vorbirii.

Când sosi ceasul plecării, mama se duse în iatacul ei, luă un cuţitaş, se tăie la un deget până sângeră, apoi ţinu o năframă albă sub rană şi lăsă trei picături de sânge să cadă pe ea. După aceea înmâna năframa fiicei ei şi—i spuse:

—Draga mea copilă, ai mare grijă de năframa aceasta, fiindcă s—ar putea să—ţi fie de folos în călătorie.

Cele două se despărţiră cu tristeţe, iar prinţesa îşi vârî năframa în sân, încalecă şi porni spre regatul viitorului ei soţ. După ce merse cale de un ceas, prinţesa se simţi însetată şi—i spuse slujnicei:

—Rogu—te, descăleca şi adu—mi nişte apă în cupa mea de aur din izvorul de acolo. Mi—e sete.

—Dacă ţi—e sete, răspunse slujnica, descăleca singură, întinde—te pe malul apei şi bea. Eu nu mai vreau să te slugăresc.

Prinţesa era atât de însetata, încât coborî, se aplecă deasupra undelor şi sorbi din izvor, fiindcă nu i se îngăduise să bea din cupa de aur. După ce bău, murmură pentru sine:

—Cerurilor, ce să fac?!

La care cele trei picături de sânge îi ziseră:

Dacă ar şti asta mama ta,
În două i s—ar frânge inima.

Prinţesa era însă blândă şi nu răspunse în niciun fel la purtarea grosolană a slujnicei, ci încalecă iarăşi pe cal. Mai merseră ce merseră, dar era o zi fierbinte şi razele soarelui loveau nemilos, aşa că prinţesa simţi din nou că o încearcă setea. Trecând pe lângă un pârâu, îi spuse iarăşi slujnicei, întrucât îi uitase de mult cuvintele necioplite:

—Rogu—te, descăleca şi adu—mi nişte apă în cupa mea de aur. Dar slujnica răspunse şi mai necuviincios decât înainte:

—Dacă ţi—e sete, poţi să descaleci şi să—ţi iei singură. Eu nu mai vreau să te slugăresc.

Setea o sili pe prinţesă să coboare şi, aplecându—se deasupra undelor repezi, strigă:

—Cerurilor, ce să fac?!

La care cele trei picături de sânge îi răspunseră:

Dacă ar şti asta mama ta,
În două i s—ar frânge inima.

Iar când prinţesa bău, se aplecă mult peste apă şi năframa cu cele trei picături de sânge îi căzu de la sân şi pluti dusă de valuri, dar fata, fiind tulburată, nu—şi dădu seama. Însă slujnica zărise totul şi era încântata, ştiind că în felul acesta câştigase putere asupra ei, fiindcă, pierzând picăturile de sânge, prinţesa devenise slabă şi fără vlagă. Când ea dori să încalece din nou pe Falada, slujnica îi spuse:

—Eu voi călări pe Falada, iar tu pe calul meu.

Iar prinţesa se supuse fără un cuvânt. După aceea, slujnica îi porunci cu asprime să—şi dezbrace straiele împărăteşti şi să se îmbrace în haine de rând, iar în cele din urmă o sili să jure pe Ceruri că nu va sufla o vorbă despre cele întâmplate când vor ajunge la palat; iar dacă n—ar fi jurat, ar fi ucis—o pe loc. Falada observă însă tot ce se întâmplase şi suferi în tăcere.

Slujnica încalecă apoi pe Falada, iar prinţesa pe calul mai puţin arătos şi—şi continuară drumul până ajunseră la palat. La sosirea lor fu mare veselie, iar prinţul le ieşi în întâmpinare şi, crezând că slujnica era mireasa lui, o luă în braţe de pe cal şi o conduse pe scări spre iatacul regal, lăsând—o pe adevărata

[19] Grimm.

prinţesă în curte. Bătrânul rege, care privea de la fereastră, o văzu rămânând acolo neajutorată şi fu înduioşat de înfăţişarea ei dulce şi blândă şi de frumuseţea ei. Merse de îndată la iatacul regal şi o întrebă pe mireasă cine era fata pe care o adusese cu ea şi care rămăsese în curte.

—Ah, răspunse aceasta, am luat—o cu mine ca să—mi ţină tovărăşie în călătorie. Daţi—i ceva de făcut, ca să nu lenevească.

Bătrânul rege nu ştia însă ce să—i dea de lucru şi de aceea spuse:

—Am un băiat care îngrijeşte gâştele şi ea l—ar putea ajuta. Numele tânărului era Curdken şi adevărata prinţesă trebuia să—l
ajute să ducă gâştele la păscut.

Puţin după aceea, mireasa neadevărată îi spuse prinţului:

—Iubite soţ, rogu—te, îndeplineşte—mi un hatâr.

—Cu plăcere, răspunse el.

—Trimite gâdele să taie capul calului care m—a adus aici, fiindcă s—a purtat tare urât în călătorie.

Adevărul era că ea se temea ca nu cumva calul să vorbească şi să spună ce făcuse cu prinţesa. Insistă mult pe lângă soţul ei în privinţa aceasta şi credinciosul Falada fu sortit morţii. Când vestea ajunse la urechile adevăratei prinţese, ea se duse la gâde şi—i făgădui în taină un galben dacă îi făcea un serviciu. Cetatea avea o poartă mare prin care ea trecea cu gâştele în fiecare dimineaţă şi seară. Putea oare gâdele să atârne capul lui Falada acolo, ca să—l mai vadă o dată? Gâdele se învoi să—i îndeplinească ruga şi după ce tăie capul calului îl bătu în cuie deasupra porţii.

A doua zi în zori, când fata şi Curdken trecură cu gâştele pe sub poartă, ea văzu capul şi exclamă:

—Oh, Falada, tu atârni aici! Iar capul răspunse:

Eu sunt, aşa că treci, prinţesă bună.
Dacă ar şti asta mama ta,
În două i s—ar frânge inima.

Ea ieşi apoi din cetate şi duse gâştele pe un câmp. Când ajunseră la izlazul unde păşteau gâştele, prinţesa se aşează şi—şi despleti părul, care era din aur curat. Lui Curdken îi plăcu să—l vadă scânteind în soare şi dori să—i rupă o şuviţă, iar atunci fata spuse:

Vântule, vânticel, suflă tare
Şi poartă—i pălăria—n zare.
Fă—l s—alerge peste câmp şi vale,
Pân—ce şuviţele mele de aur moale,
Care sunt acum răvăşite şi despletite,
Fi—vor pieptănate şi—n cunună—mpletite.

O pală de vânt smulse atunci pălăria lui Curdken şi băiatul o luă la fugă după ea, alergând peste dealuri şi landă. Când reveni din urmărire, prinţesa îşi terminase de pieptănat şi periat părul, iar el pierduse prilejul de a—i rupe o şuviţă. Curdken se înfurie şi nu mai dori să—i vorbească. Când se făcu seară, adunară gâştele şi porniră spre casă.

A doua zi dimineaţa, când treceau pe sub poartă, fata spuse:
— Oh, Falada, tu atârni aici! Iar capul răspunse:

Eu sunt, aşa că treci, prinţesă bună.
Dacă ar şti asta mama ta,
În două i s—ar frânge inima.

Ea ieşi atunci şi—şi văzu de drum până ce ajunse la izlaz, unde se aşeză şi începu să se pieptene; atunci Curdken alergă către ea ca să—i rupă o şuviţă, dar prinţesa spuse repede:

Vântule, vânticel, suflă tare
Şi poartă—i pălăria—n zare.
Fă—l s—alerge peste câmp şi vale,
Pân—ce şuviţele mele de aur moale,
Care sunt acum răvăşite şi despletite,
Vor fi pieptănate şi—n cunună—mpletite.

O rafală de vânt smulse pe dată pălăria lui Curdken şi o purtă cu ea, astfel că tânărul fu nevoit să pornească în urmărirea ei, iar când se întoarse, prinţesa îşi terminase de pieptănat cosiţele aurii, iar el scăpase prilejul de a—i rupe o şuviţă, aşa că păziră gâştele până se întunecă.

În seara aceea, după ce ajunseră acasă, Curdken se duse la bătrânul rege şi—i zise:
—Maiestate, eu nu mai păzesc gâştele cu fata aceea.
—De ce? întreba regele.
—Fiindcă nu face nimic, ci mă supără cât e ziua de lungă, răspunse Curdken. În fiecare dimineaţă când trecem cu gâştele prin Poarta Neagră, ea vorbeşte cu un cap de cal ce atârnă pe zid şi—i spune: „Oh, Falada, tu atârni aici!". Iar capul îi răspunde: „Eu sunt şi treci, prinţesă bună. Dacă ar şti asta mama ta, în două i s—ar frânge inima."

Băiatul istorisi după aceea ce se petrecea pe izlazul unde păşteau gâştele şi felul în care el fusese mereu silit să fugă în urmărirea pălăriei.

Bătrânul rege îi ceru ca a doua zi să meargă ca de obicei cu cârdul de gâşte, iar când se făcu dimineaţă el se ascunse îndărătul Porţii Negre şi o auzi pe gâscăriţă cum îl salută pe Falada. O urmări după aceea pe câmp şi se ascunse înapoia unui tufiş de pe izlaz. În scurt timp văzu cu ochii săi cum cei doi gâscari aveau grijă de gâşte şi cum fata se aşază şi—şi despleteşte părul, scânteietor ca aurul, zicând:

Vântule, vânticel, suflă tare
Şi poartă—i pălăria—n zare.

Fă—l s—alerge peste câmp şi vale,
Pân—ce şuviţele mele de aur moale,
Care sunt acum răvăşite şi despletite,
Vor fi pieptănate şi—n cunună—mpletite.

Iar o pală de vânt smulse pălăria lui Curdken, care se văzu silit s—o ia la fugă după ea, peste dealuri şi landă, în vreme ce fata îşi pieptănă şi—şi împleti părul; după ce văzu toate acestea, bătrânul rege se întoarse la palat fără să fi fost zărit de cineva. Seara, când gâscăriţa veni acasă, regele o chemă la el şi o întrebă de ce se purtase aşa cum o făcuse.

—Maiestate, răspunse ea, nu vă pot spune temeiul. Nu îndrăznesc să—mi mărturisesc suferinţele nimănui, fiindcă am jurat—o pe Ceruri, iar dacă îmi încalc jurământul pot să—mi pierd viaţa.

Regele insistă să—i povestească totul şi nu—i dădu pace, dar nu putu să—i smulgă nici măcar un cuvânt. În cele din urmă îi zise:

—Dacă nu vrei să—mi spui, încredinţează—ţi grijile sobei de fier de colo.

Apoi ieşi din încăpere.

Fata se apropie de sobă şi începu să suspine şi să plângă şi să—şi descarce inimioara, încheind:

—Sunt părăsită de toată lumea, eu, o fiică de rege, în timp ce slujnica mincinoasă m—a silit să—mi dezbrac straiele de prinţesă şi mi—a luat locul lângă mirele ce—mi era hărăzit, iar acum trebuie să îndeplinesc umila slujbă de gâscăriţa.

Dacă ar şti asta mama mea, în două i s—ar frânge inima.

Bătrânul rege stătuse însă afară, lângă hornul sobei, şi—i ascultase cuvintele. Auzind totul, intră înapoi în odaie şi, cerându—i fetei să părăsească soba, porunci să fie înveşmântată cu straie regeşti, în care ea strălucea de frumuseţe. Îl chemă după aceea pe fiul său şi—i dezvălui că se însurase cu o mireasă neadevărată, care era de fapt o slujnică, pe când adevărata prinţesă, care fusese trimisă ca gâscăriţa, era cea de lângă el. Inima prinţului tresări de bucurie când văzu frumuseţea fetei şi află cât era de bună la suflet şi se pregăti un mare ospăţ la care fu poftită toată lumea. Prinţul stătea în capul mesei, cu prinţesa de o parte şi cu slujnica de cealaltă parte, dar cea din urmă era atât de orbită, încât n—o recunoscuse pe prinţesă în straiele ei scânteietoare. După ce mâncară, băură şi se—nveseliră, bătrânul rege o rugă pe slujnică să—i dezlege o întrebare care—l frământa.

—Ce ar trebui făcut, întrebă el, cu un om care i—a înşelat pe toţi cei din jur?

Începu apoi să istorisească povestea prinţesei şi sfârşi:

—Ce pedeapsă ar trebui să primească un asemenea om? Iar prinţesa neadevărată răspunse:

—Ar merita să fie vârât într—un butoi plin de cuie ascuţite, care să fie după aceea tras de doi cai albi în sus şi în jos prin cetate, până îşi va da sufletul.

—Ei bine, zise regele, omul acela eşti chiar tu. Ţi—ai dat singură pedeapsa şi chiar aşa se va întâmpla.

Iar după ce sentinţa fusese executată, prinţul se însura cu adevărata sa mireasă şi amândoi au domnit peste regat în pace şi fericire.

PRINŢUL CEL DRAG[20]

A fost odată un rege, care era aşa bun şi blând, că toţi supuşii săi îl numiseră „Regele cel Bun". Într—o bună zi, pe când regele se afla la vânătoare, un iepuraş alb pe care—l urmăreau ogarii, îi sări în braţe, căutând adăpost. Regele îl mângâie cu blândeţe şi—i spuse:

—Iepuraşule, fiindcă ai venit la mine să te apăr, mă voi îngriji ca nimeni să nu—ţi facă vreun rău.

Îl duse cu el la palat şi—l puse într—o căsuţă drăgălaşă, cu tot felul de bucate pe gustul iepuraşului.

În seara aceea, după ce regele rămăsese singur în iatacul său, o femeie frumoasă apăru pe neaşteptate înaintea lui; rochia ei lungă era albă ca zăpada şi pe cap purta o coroană de trandafiri albi. Regele cel Bun fu surprins s—o vadă, deoarece ştia că închisese bine uşa iatacului şi nu putea înţelege de unde apăruse femeia. Ea însă îi vorbi:

—Sunt zâna Adevărului. Treceam prin pădure când tu vânai şi am dorit să văd dacă eşti cu adevărat atât de bun pe cât spune toată lumea, aşa *că* am luat înfăţişare de iepuraş şi am căutat adăpost în braţele tale, fiindcă ştiu că aceia care sunt miloşi cu animalele vor fi şi mai milostivi cu semenii lor, oamenii. Dacă n—ai fi vrut să mă ajuţi, aş fi fost sigură că de fapt eşti rău. Îţi mulţumesc pentru bunătatea pe care mi—ai arătat—o şi care m—a făcut prietena ta pentru totdeauna. Ajunge să—mi ceri orice vrei şi făgăduiesc că—ţi voi împlini dorinţa.

—Fiindcă eşti zână, răspunse regele, îmi cunoşti fără îndoială toate dorinţele. Am un singur fiu pe care—l iubesc tare mult şi de aceea este poreclit Prinţul cel Drag. Dacă eşti cu adevărat atât de bună încât să doreşti să—mi îndeplineşti un hatâr, te—aş ruga să—i fii prietenă şi să faci ceva pentru el.

—Cu mare plăcere, răspunse zâna. Îl pot face pe fiul tău cel mai chipeş prinţ din lume sau cel mai puternic — alege orice doreşti pentru el.

—Nu cer aceste lucruri pentru fiul meu, răspunse regele, dar dacă l—ai face cel mai bun dintre toţi prinţii, îţi voi fi cu adevărat recunoscător. La ce l—ar ajuta să fie frumos ori să aibă toate regatele din lume, dacă va avea o inimă rea? Tu ştii prea bine că ar fi tot nefericit. Numai un om bun poate fi cu adevărat mulţumit.

—Ai dreptate, încuviinţă zâna, dar nu—mi stă în putere să fac un om bun din Prinţul cel Drag, dacă nu mă va ajuta el însuşi. El însuşi trebuie să se străduiască din răsputeri să devină bun, iar eu pot doar să—ţi făgăduiesc că—i voi oferi sfaturi bune, îl voi mustra pentru greşeli şi—l voi pedepsi dacă nu se va îndrepta singur.

Regele cel Bun fu mulţumit de făgăduială, iar la scurt timp după aceea muri.

Prinţul cel Drag era îndurerat, deoarece îşi iubise tatăl din toată inima şi ar fi renunţat pe loc la toate regatele sale şi la toate comorile de aur şi argint, numai să—l fi putut păstra alături de el.

Peste două zile, când prinţul se dusese la culcare, zâna apăru pe neaşteptate în faţa lui şi—i spuse:

—I—am promis tatălui tău că—ţi voi fi prietenă şi pentru a—mi ţine făgăduială am venit să—ţi aduc un cadou.

Îi puse apoi pe deget un ineluş de aur.

—Ai grijă de inelul acesta, îl sfătui, fiindcă este mai preţios decât orice diamant. De fiecare dată când vei săvârşi o faptă rea, el te va înţepa în deget şi dacă în ciuda înţepăturilor sale vei continua pe calea răului, vei pierde prietenia mea şi—ţi voi deveni duşman.

Cu aceste cuvinte zâna dispăru, lăsându—l uimit pe prinţ.

---

[20] *Cabinet des Fees.*

Pentru o vreme, el se purtă atât de bine, încât inelul nu—l înţepă niciodată, iar asta îl făcu aşa fericit, că supuşii săi îl numiră Prinţul cel Drag şi Fericit.

Într—o zi prinţul plecă la vânătoare, dar nu reuşi să vâneze nimic, ceea ce îl nemulţumi peste măsură; pe când călărea, i se părea că inelul îl apăsa pe deget, însă, deoarece nu—l înţepa, nu—l băgă în seamă. Când ajunse acasă şi se duse în iatac, căţelul lui îi ieşi înainte, sărind vesel de jur împrejur.

—Pleacă de—aici! se răsti prinţul destul de posac. N—am chef să mi te—nvârţi printre picioare.

Sărmanul căţel, care nu—i înţelegea cuvintele, îl trase cu colţii de haină, pentru a—l face măcar să—i arunce o privire, iar asta îl înfurie în asemenea măsură pe prinţ, că—l lovi cu piciorul.

În aceeaşi clipă inelul îl înţepă la fel cum ar fi facut—o un ac. Prinţul fu surprins şi se aşeză într—un colţ al iatacului, simţindu—se ruşinat de fapta sa.

”Cred că zâna râde de mine, gândi el. *Cu siguranţă nu se poate să fi făcut un rău aşa mare, doar pentru că am lovit cu piciorul un animal sâcâitor! La ce bun mai sunt conducătorul unui regat, dacă nu mi se îngăduie nici să—mi bat propriul câine?”*

—Nu râd de tine, se auzi un glas care răspunse gândului său. Ai făcut trei greşeli. In primul rând, te—ai mâniat fiindcă n—ai putut să ai ceea ce—ţi doreai şi ai crezut că oamenii şi animalele au doar rolul de a—ţi satisface plăcerile. In al doilea rând, ai fost cu adevărat furios, ceea ce este rău. Iar în al treilea rând, ai fost crud cu un animal sărman care nu merita câtuşi de puţin să fie tratat cu cruzime. Ştiu că tu eşti mai presus de un căţel, dar dacă s—ar îngădui ca persoanele de seamă să—i trateze cu răutate pe toţi cei mai prejos de ele, atunci şi eu aş putea să te iau la bătaie ori să te omor, fiindcă o zână este mai de seamă decât orice om. Privilegiul de a fi stăpân peste o mare împărăţie nu este de a putea să faci toate faptele rele pe care le doreşti, ci toate faptele bune de care eşti în stare.

Prinţul înţelese cât de rău fusese şi promise că pe viitor se va strădui să se comporte mai bine, dar cu toate astea nu se ţinu de cuvânt.

Necazul era ca el fusese crescut de o doica nesăbuită care—l răsfăţase când era mic. Dacă—şi dorea ceva era de ajuns să ţipe, să se supere şi să bată din picior, iar ea îi dădea pe loc orice ar fi cerut şi astfel devenise încăpăţânat; tot ea îi repetase de când se scula şi până adormea că într—o bună zi va ajunge rege şi că regii erau fericiţi, deoarece toţi supuşii erau obligaţi să—i asculte şi să—i respecte şi nimeni nu—i putea împiedica să facă orice doreau.

Când prinţul ajunse destul de mare pentru a înţelege, el învăţă repede că nimic nu era mai rău decât să

fii mândru, îndărătnic şi îngâmfat şi se strădui fără doar şi poate să se vindece de cusururile acelea, dar îi deveniseră deja obişnuinţe şi este tare greu să te dezbari de o obişnuinţă păgubitoare. Asta nu însemna că el ar fi fost rău din născare, ba chiar se necăjea cu adevărat atunci când se purta cu răutate şi spunea:
—Sunt tare amărât fiindcă trebuie să mă lupt zilnic cu mânia şi cu trufia mea. Dacă în copilărie aş fi fost pedepsit, ele n—ar mai fi acum un necaz aşa de mare pentru mine.

Inelul îl înţepa adesea şi uneori prinţul se oprea pe dată din ceea ce făcea, dar alteori nu—l băga în seamă. Inelul îl pişcă numai puţin pentru o greşeală măruntă, însă îi însângera degetul când era cu adevărat afurisit. In cele din urmă, prinţul se plictisi să i se reamintească întruna de cusururile sale şi, dorind să se poată purta aşa cum dorea, scoase inelul şi—l aruncă, crezându—se omul cel mai fericit pentru că scăpase de înţepăturile lui sâcâitoare. După aceea făcu toate prostiile ce—i treceau prin minte, până deveni un om cu adevărat rău şi nimeni nu putea să—l mai placă.

Într—o bună zi, pe când prinţul se plimba, zări o fată minunat de frumoasă şi hotărî pe loc să se însoare cu ea. Fata se numea Celia şi era pe atât de bună pe cât de frumoasă.

Prinţul se gândise că ea va fi în al nouălea cer de fericire, dacă îi oferea să—i fie regină, dar ea îi răspunse fără teamă:
—Maiestate, eu nu sunt decât o ciobăniţă sărmană, dar cu toate astea nu mă voi mărita cu tine.
—Nu mă placi? întrebă prinţul, care se simţise tare jignit de răspunsul acesta.
—Ba da, prinţe, zise ea. Te consider un bărbat chipeş, dar la ce mi—ar folosi bogăţiile, veşmintele înzorzonate şi caleştile minunate pe care mi le—ai dărui, dacă faptele rele pe care voi vedea că le faci zi de zi mă vor împinge să te urăsc şi să te dispreţuiesc?

Prinţul, mânios din cauza acestei replici, porunci străjilor s—o aresteze pe Ceha, s—o ducă la palat şi s—o zăvorască în temniţă. Cât fu ziua de lungă, amintirea cuvintelor fetei îl urmări şi—l iritâ, dar fiindcă o iubea nu se putu hotărî s—o pedepsească.

Unul dintre tovarăşii favoriţi ai prinţului era fratele lui vitreg, în care se încredea trup şi suflet, însă acesta nu era defel un om bun, ci—i dădea sfaturi dintre cele mai rele, încurajându—l în toate ticăloşiile lui. Când îl văzu pe prinţ aşa posomorât, îl întrebă ce se întâmplase şi când află că nu putea accepta părerea proastă pe care o avea Ceha despre el şi că decisese să fie mai bun pentru a—i face plăcere fetei, acest povăţuitor nelegiuit îi spuse:
—Eşti tare omenos pentru că—ţi faci griji despre fetiţa aceea, dar dacă aş fi în locul tău, aş sili—o să—mi dea ascultare. Nu uita că eşti rege şi că lumea ar râde de tine dacă te—ar vedea încercând să—i faci plăcere unei ciobăniţe, care ar trebui mai degrabă să fie fericită că se numără printre slugile tale. Mai ţine—o niţel în temniţă, nu—i da decât pâine şi apă, iar după aceea, dacă tot va refuza să se mărite cu tine, porunceşte să i se taie capul, pentru a—i învăţa pe ceilalţi supuşi că trebuie să fii ascultat. Dacă nu poţi sili o fată ca asta să—ţi urmeze dorinţele, supuşii vor uita repede că ei există în lumea asta doar pentru plăcerea noastră.
—N—ar fi totuşi păcat, zise prinţul, să fie omorâtă o fată nevinovată? Celia n—a făcut nimic care să atragă pedeapsa asupra ei.
—Dacă oamenii nu fac ceea ce le spui, atunci trebuie să sufere pentru neascultarea lor, răspunse fratele vitreg, şi chiar dacă ar fi nedrept, mai bine să fii învinovăţit de aşa ceva de către supuşi decât să descopere că te pot insulta şi că ţi se pot împotrivi ori de câte ori doresc.

Prin vorbele acelea atinse un punct sensibil al firii prinţului, deoarece teama acestuia de a nu—şi pierde puterea îl făcu pe dată să renunţe la primul lui gând de a fi bun şi să decidă să încerce s—o sperie pe ciobăniță pentru a o convinge să—l ia de soţ.

Fratele vitreg, care dorea ca el să nu—şi schimbe hotărârea, invită trei tineri curteni la fel de mârşavi ca şi el să cineze cu prinţul şi aceştia îl îndemnară să bea mult vin şi continuară să—i aţâţe furia împotriva Celiei, spunându—i că—i batjocorise dragostea pe care i—o purta, până ce, de—a dreptul mânios, prinţul se duse la ciobăniță pentru a—i spune că dacă refuza să se mărite cu el, avea să fie vândută ca roabă chiar a doua zi.

Dar când ajunse la încăperea în care fusese zăvorâta Celia, rămase tare uimit să vadă că fata nu mai era înăuntru, deşi el ţinuse tot timpul în buzunar cheia acelei odăi. Mânia lui nu mai cunoscu margini şi jură răzbunare împotriva oricui o ajutase să evadeze. Când îl auziră, amicii săi ticăloşi hotărâră să—i abată furia asupra unui nobil bătrân care—i fusese tutore în tinereţe şi care încă mai cuteza uneori să—i atragă atenţia asupra greşelilor sale, întrucât ţinea la el ca la propriul fiu. La început prinţul îi mulţumise, însă cu timpul începuse să—l indispună şi considera că doar înclinarea spre a găsi cusururi la tot pasul îl făcea pe bătrânul tutore să—l mustre, când toţi ceilalţi îl lăudau şi—l măguleau. Ii poruncise de aceea să se retragă de la curte, deşi, la răstimpuri, vorbea despre el ca fiind un om destoinic, care trebuia respectat, chiar dacă nu—l mai iubea. Nevrednicii lui prieteni se temeau că într—o bună zi s—ar putea gândi să—şi recheme fostul tutore, aşa că acum li se păru o ocazie prielnică pentru a scăpa de—a pururi de el.

Ca atare îi spuseră prinţului că Suleiman, fiindcă aşa se numea tutorele, se lăudase că o ajutase pe Celia să evadeze şi dădură bani unor bărbaţi care să jure că auziseră cuvintele acelea chiar din gura lui Suleiman. Cuprins de furie, prinţul îşi trimise fratele vitreg însoţit de soldaţi pentru a—l aduce pe tutore în lanţuri înaintea lui, ca pe un criminal. După ce dădu porunca aceea, se retrase în iatac, dar abia intră că se auzi un tunet ce zgudui pământul şi zâna Adevărului apăru pe neaşteptate în faţa sa.

— I—am promis tatălui tău, rosti ea cu glas sever, că te voi sfătui de bine şi că te voi pedepsi dacă vei refuza să—mi urmezi sfaturile. Mi—ai respins poveţele şi ai continuat pe drumul tău rău, până ai ajuns să fii om doar pe dinafară. In realitate eşti un monstru şi—i îngrozeşti pe toţi cei care te cunosc. A sosit vremea să—mi ţin făgăduiala şi să te pedepsesc. Te osândesc de aceea să semeni cu animalele aidoma cărora te—ai purtat. Furia te—a împins să te porţi ca leul, iar lăcomia te—a făcut să acţionezi ca lupul. Aidoma unui şarpe, te—ai întors plin de nerecunoştinţa spre cel care ţi—a fost un al doilea tată şi îndărătnicia ta a fost cea a unui taur. In noua ta înfăţişare, vei fi ca toate aceste animale.

Nu termină bine de rostit cuvintele acestea, că prinţul văzu, spre groaza sa, că vorbele zânei fuseseră împlinite. El avea cap de leu, coarne de taur, labe de lup şi trup de şarpe. În clipa următoare, se trezi într—un codru uriaş, lângă un lac limpede, în care putu să vadă lămurit creatura oribilă în care se preschimbase, iar un glas îi vorbi:

—Priveşte starea în care te—a adus propria ta ticăloşenie şi crede—mă — sufletul îţi este de o mie de ori mai slut decât trupul.

Prinţul recunoscu vocea zânei Adevărului şi se răsuci furios, gata s—o prindă şi s—o sfârtece, dacă ar fi fost în stare, dar nu văzu pe nimeni, şi glasul urmă:

—Râd de lipsa ta de putere şi de mânia ta şi intenţionez să—ţi pedepsesc trufia, lăsându—te să cazi chiar în mâinile supuşilor tăi.

Prinţul se gândi atunci că lucrul cel mai bun pe care—l putea face era să se îndepărteze de lac, întrucât cel puţin astfel nu i s—ar fi reamintit întruna de hidoşenia sa teribilă. Porni în fugă către pădure, dar după câţiva paşi căzu într—o groapă adâncă, care fusese săpată pentru a—i prinde pe urşi, iar vânătorii, care stăteau ascunşi într—un copac, săriră de îndată, îl ferecară în lanţuri şi—l duseră chiar în cetatea de scaun a regatului său.

Pe drum, în loc să recunoască faptul că propriile greşeli făcuseră să fie pedepsit, el o învinui pe zână că era pricina tuturor nefericirilor sale şi trase de lanţuri, muşcându—le cu furie.

Când se apropiară de cetate, aceasta se afla în toiul unor mari serbări şi când vânătorii întrebară ce se întâmplase, li se răspunse că prinţul a cărui singură plăcere era să—şi chinuiască supuşii fusese găsit în iatacul său omorât de un trăsnet (fiindcă aşa lăsase zâna să se creadă despre soarta lui). Patru dintre curtenii săi, care—l încurajaseră în ticăloşii, încercaseră să pună mâna pe putere şi să împartă regatul între ei, dar poporul, care ştia că poveţele lor murdare îl schimbaseră în asemenea măsură pe prinţ, le tăiase capetele şi—i oferise coroana lui Suleiman, pe care prinţul îl lăsase să putrezească în temniţă. Nobilul bătrân tocmai fusese încoronat şi izbăvirea regatului era pricina marilor serbări.

—Asta pentru că — spunea lumea — el este un om bun şi drept şi ne vom bucura din nou de pace şi prosperitate.

Prinţul mugi de furie când auzi toate astea, însă fu şi mai rău pentru el când ajunse în piaţa cea mare din faţa palatului. Acolo îl zări pe Suleiman aşezat pe un tron măreţ, iar toţi oamenii se adunaseră în jurul său şi—i urau viaţă îndelungată pentru a putea drege toate blestemăţiile făcute de prinţ.

Suleiman ridică după aceea braţul, cerând linişte, şi spuse: — Am acceptat coroana pe care mi—aţi oferit—o, dar numai pentru a o păstra în numele Prinţului cel Drag, care nu este mort aşa cum credeţi.

Zâna m—a încredinţat că s—ar putea să—l revedeţi într—o bună zi, bun şi virtuos aşa cum a suit pe tron la început. Din păcate, el s—a lăsat înşelat de linguşitori. Îi cunosc bine inima şi sunt sigur că dacă n—ar fi existat înrâurirea rea a celor din jur, ar fi fost un rege bun şi un adevărat tată pentru poporul lui. Poate că—i urâm răutăţile, dar să—l compătimim şi să nădăjduim că va redeveni un om bun. Cât despre mine, aş muri fericit dacă astfel l—aş putea readuce pe prinţul nostru, care să domnească din nou cu dreptate şi merit.

Cuvintele merseră drept la inima prinţului. El îşi dădu seama de iubirea adevărată şi credinţa bătrânului său tutore şi pentru prima dată se mustră pentru toate faptele lui rele şi în acelaşi timp simţi cum toată mânia i se topeşte şi începu să—şi cerceteze viaţa pe care o dusese până atunci şi să consimtă că pedeapsa lui era întocmai ce merita. încetă să mai tragă de barele din fier ale cuştii în care fusese închis şi deveni blând ca un mieluşel.

Vânătorii care—l capturaseră îl duseră la o menajerie mare, unde fu înlănţuit printre alte fiare sălbatice, şi el hotărî să—şi demonstreze căinţa pentru purtarea rea din trecut, fiind blând şi ascultător faţă de îngrijitorul lui. Din nefericire, omul acela era grosolan şi brutal şi în ciuda faptului că bietul monstru era potolit, îl bătea adesea fară temei, atunci când era în toane rele. Într—o zi, când îngrijitorul adormise, un tigru îşi rupse lanţul şi sări spre el ca să—l sfâşie. Prinţul, care văzu ce se întâmpla, se simţi la început aproape încântat că va scăpa de asupritorul lui, însă apoi se răzgândi şi—şi dori să fi fost liber.

”Aş fi răspuns cu bine înaintea răului, îşi spuse el, *şi aş fi salvat viaţa nefericitului.”* Nu—şi termină bine gândul şi cuşca lui de fier se deschise, iar el fu purtat lângă îngrijitor, care se trezise şi se străduia să se apere de tigru. Când văzu că şi monstrul ieşise din cuşcă, bărbatul se crezu pierdut, dar
în scurtă vreme spaima i se preschimbă în bucurie, deoarece monstrul se repezi asupra tigrului pe care—l ucise în scurt timp, după care se ghemui la picioarele celui pe care—l salvase.

Copleşit de recunoştinţă, îngrijitorul se aplecă să mângâie ciudata creatură care—i făcuse un asemenea serviciu, şi un glas îi vorbi pe neaşteptate în ureche:

— O faptă bună nu trebuie să rămână niciodată nerăsplătită. În aceeaşi clipă monstrul dispăru şi bărbatul văzu la picioarele lui un căţeluş frumos!

Încântat de schimbare, prinţul sări în jurul îngrijitorului, arătându—şi fericirea în toate felurile în care putea, iar bărbatul, luându—l în braţe, îl duse regelui şi—i istorisi întâmplarea.

Regina zise că ar dori să aibă ea acel căţeluş minunat şi prinţul ar fi fost cât se poate de fericit în noul lui cămin, dacă ar fi putut uita că era om şi rege. Regina îl mângâia şi îl îngrijea, dar se temea să nu se îngraşe prea tare şi de aceea îl consultă pe medicul curţii, care spuse că trebuia hrănit numai cu pâine şi nici din aceea să nu i se dea prea multă. Aşa se întâmplă că bietul prinţ era flămând toată ziua, dar cu toate astea rămânea cât se poate de răbdător.

Într—o zi, când îi dăduseră bucăţica de pâine care însemna micul lui dejun, se gândi că i—ar fi plăcut s—o mănânce în aer liber, aşa că o luă în bot şi porni către un pârâiaş pe care—l ştia ceva mai departe de palat. Rămase însă surprins văzând că pârâiaşul dispăruse şi în locul lui se înălţa o zidire măreaţă ce părea clădită din aur şi pietre preţioase. Numeroşi oameni cu straie minunate intrau acolo şi prin ferestre răzbăteau sunete de muzică, dans şi ospăţ.

Ciudat părea însă faptul că aceia care ieşeau din casă erau palizi şi slabi, cu hainele rupte şi atârnând în zdrenţe în jurul lor. Unii căzeau morţi de îndată ce ieşeau, înainte să fi avut vreme sa se îndepărteze, alţii înaintau târându—se cu mare greutate, iar alţii zăceau pe pământ, leşinaţi de foame, şi cerşeau o bucăţică de pâine de la cei care intrau, dar aceia nu aruncau nici măcar o privire spre sărmanele făpturi.

Prinţul se apropie de o tânără, care era într—atât de flămândă încât încerca să mestece fire de iarbă, şi plin de milă, îşi spuse: ”*Eu sunt flămând, dar nu voi muri de foame până la cină. Dacă—i dau dejunul meu acestei nefericite, poate că i—aş salva viaţa.”*

Îşi puse bucata de pâine în mâna fetei şi o văzu pe aceasta cum o înfulecă pe dată.

În scurt timp fata păru că—şi revine complet şi prinţul, încântat că reuşise s—o ajute, se gândea să revină la palat, când auzi ţipete disperate şi, întorcându—şi privirea, o văzu pe Celia, care era purtată împotriva voinţei sale în casa cea mare.

Pentru prima dată, prinţul regretă că nu mai era monstrul dinainte, pentru că ar fi fost în stare s—o elibereze pe Celia; acum nu putea decât să latre piţigăiat la cei care o purtau pe ciobăniță şi să încerce să—i urmeze, dar ei îl loviră şi—l alungară.

Prinţul hotărî să nu plece de acolo până nu afla ce se întâmplase cu fata şi se învinui pentru toate câte i se întâmplaseră acesteia.

”Vai, gândi el, *sunt furios pe cei care o poartă pe Celia împotriva voinţei ei, dar nu este tocmai ce am făcut şi eu? Iar dacă n—aş fi fost oprit, n—aş fi intenţionat să fiu încă şi mai crud cu ea?”*

În clipa aceea gândurile îi fură curmate de un zgomot puternic ce venea de sus — cineva deschisese o fereastră şi el văzu cu încântare că era însăşi Celia, care aruncă afară un platou plin cu bucate îmbietoare, după care fereastra se închise. Prinţul, care nu mâncase nimic toată ziua, se gândi că ar fi putut profita de prilejul acesta şi se repezi într—acolo, însă fata căreia îi dăduse bucata lui de pâine scoase un ţipăt de groază şi—l luă în braţe spunând:

—Nu atinge bucatele acelea, dragul meu căţeluş — casa asta este Palatul Plăcerilor şi orice soseşte dinlăuntrul ei este otrăvit!

În acelaşi moment, un glas rosti:

—Ai văzut cum fapta bună este răsplătită?

Şi prinţul se trezi preschimbat într—un porumbel alb şi frumos. El îşi aminti că albul era culoarea favorită a zânei Adevărului şi începu să spere că ar putea, în cele din urmă, să—i recâştige bunăvoinţa. Cu toate acestea prima lui grijă era acum Celia, aşa că se ridică în văzduh, ocoli în zbor Palatul Plăcerilor până zări o fereastră deschisă şi intră, căutând însă în van prin toate odăile. Nu găsi nici urmă a Celiei şi, disperat, prinţul hotărî să caute în toată lumea până va da de ea. Porni în zbor şi după câteva zile ajunse într—un pustiu întins unde zări o grotă, iar spre încântarea sa acolo se afla Celia, care împărţea cu un pustnic bătrân hrana simplă a acestuia.

Copleşit de fericirea revederii ciobăniţei, prinţul se cocoţă pe umărul ei, străduindu—se să—i arate prin mângâierile lui cât era de mulţumit că o revede, iar fata, surprinsă şi încântată de porumbelul alb şi frumos care era atât de drăgăstos, îl mângâie uşor pe pene şi—i vorbi, deşi nu se gândise nicio clipă că el ar putea s—o înţeleagă:

—Accept să mi te oferi în dar şi te voi iubi mereu.

—Ai grijă ce spui, Celia, o preveni pustnicul cel bătrân. Eşti pregătită să respecţi făgăduiala aceasta?
—Aşa şi nădăjduiesc să fie, dulcea mea ciobăniţă, strigă prinţul care în clipa aceea îşi recapătă înfăţişarea sa adevărată. Ai promis să mă iubeşti mereu — spune—mi că vorbele tale sunt adevărate, altfel va trebui s—o rog pe zână să mă readucă la înfăţişarea de porumbel care ţi—a plăcut atât de mult.
—Nu trebuie să te temi că ea se va răzgândi, zise atunci zâna lepădându—şi hainele de pustnic bătrân în care se deghizase şi apărând în faţa lor. Celia te—a iubit din prima clipă în care te—a zărit, însă n—a vrut să ţi—o spună cât timp erai îndărătnic şi răuvoitor. Acum, după ce te—ai căit şi vrei să fii bun, meriţi să fii fericit şi astfel ea te poate iubi pe cât de mult doreşte.

Celia şi Prinţul cel Drag se aruncară amândoi la picioarele zânei Adevărului, iar prinţul nu mai conteni în a—i mulţumi pentru bunătatea ei. Celia fu încântată să audă cât de mult regreta el toate faptele rele şi nebuniile din trecut şi promise să—l iubească toată viaţa.
— Ridicaţi—vă, copiii mei, spuse zâna, şi vă voi purta la palat, iar Prinţul cel Drag va recăpăta coroana care i—a fost luată din pricina purtării rele.

Chiar pe când vorbea, ei se treziră în sala tronului lui Suleiman care se bucură nespus la revederea dragului său stăpân. Ii înapoie pe dată tronul şi—i rămase toată viaţa cel mai credincios dintre supuşi.

Celia şi Prinţul cel Drag domniră mulţi ani, dar el era atât de hotărât să conducă împărăţia cu dreptate şi să—şi facă datoria, încât inelul, pe care reîncepu să—l poarte, nu—l mai înţepă niciodată prea tare.

CREDINCIOSUL JOHN[21]

A fost odată un rege bătrân, care, căzând greu bolnav şi gândindu—se că era pe patul de moarte, porunci:
—Trimiteţi—l la mine pe Credinciosul John.

Acesta era slujitorul său cel mai drag şi purta porecla cu pricina deoarece toată viaţa îl servise pe rege cu multă credinţă. Când se apropie de pat, regele îi zise:
—Credinciosule John, simt că mi se apropie sfârşitul şi l—aş putea înfrunta fără să—mi pese, dacă nu m—aş gândi la fiul meu. El este încă prea tânăr ca să poată decide ce este bine în toate privinţele şi nu voi închide ochii împăcat, până nu—mi vei făgădui că—l vei învăţa tot ce trebuie să ştie şi că—i vei fi ca un tată.

Atunci Credinciosul John răspunse:
—Nu—l voi părăsi niciodată şi—l voi sluji cu credinţă, chiar dacă ar fi sa mă coste propria viaţă.
—Atunci pot să mor liniştit şi împăcat, spuse bătrânul rege. După moartea mea, arată—i tot castelul, odăile, apartamentele şi tainiţele, ca şi toate comorile din ele, dar să nu—i arăţi ultima încăpere din coridorul lung, unde este ascuns tabloul prinţesei Acoperişului de Aur. Când va vedea tabloul acela, el se va îndrăgosti pe dată până peste cap de prinţesă şi—şi va pierde cunoştinţa. De dragul ei va da piept cu multe primejdii, iar tu trebuie să—l păzeşti de asta.

După ce Credinciosul John îi făgădui din nou regelui că va avea grijă de feciorul său, bătrânul amuţi, lăsă capul pe pernă şi muri.

După înmormântare, Credinciosul John îi povesti noului şi tânărului rege tot ce—i promisese tatălui său pe patul de moarte şi adăugă:
—Mă voi ţine de cuvânt şi—ţi voi fi credincios, aşa cum i—am fost lui, chiar dacă ar fi să mă coste propria viaţă.

După ce trecu răstimpul de doliu, Credinciosul John îi spuse regelui:
—Este timpul să—ţi vezi întreaga moştenire. Îţi voi arăta castelul strămoşesc.

Îl purtă apoi peste tot şi—i arătă bogăţiile şi încăperile minunate, în afară de una singură, cea în care se afla portretul prinţesei Acoperişului de Aur. Tabloul acela fusese astfel aşezat, încât daca deschideai uşa priveai drept la el şi era atât de iscusit zugrăvit, încât dădea impresia că era viu şi că prinţesa era făptura cea mai frumoasă şi mai demnă de râvnit din toată lumea. Tânărul rege observă că slujitorul tatălui său trecea de fiecare dată pe lângă uşa aceea fără să se oprească şi de aceea îl întrebă curios:
—De ce nu—mi deschizi şi uşa asta?

[21] grimm

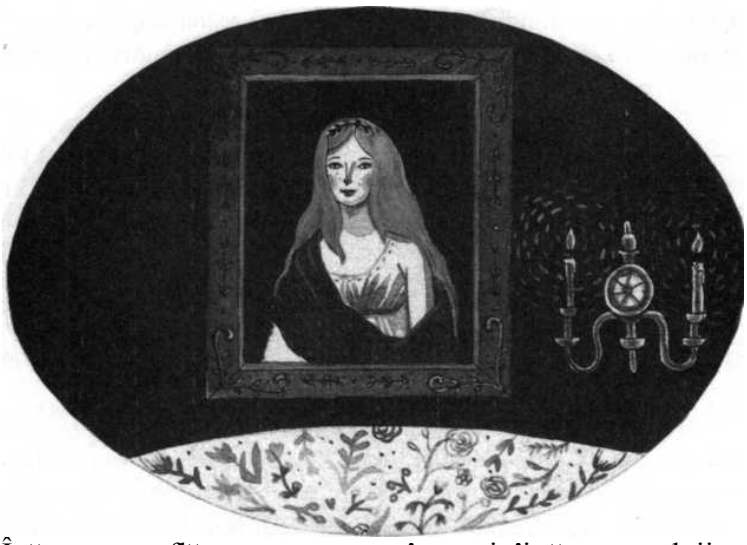

—Înăuntru se află ceva care te va îngrozi, îi răspunse slujitorul.
—Am văzut tot castelul, zise regele, şi vreau să văd şi ce se află aici. Cu aceste cuvinte se apropie de uşă şi încercă s—o deschidă cu forţa,
dar Credinciosul John îl ţinu în loc şi—i spuse:
—Pe patul morţii, i—am promis tatălui tău că nu vei vedea ce se află în odaia asta. Ne poate aduce multă nefericire, ţie şi mie deopotrivă.
—Dimpotrivă, răspunse regele, dacă nu voi intra, voi fi cu siguranţă nefericit. Nu voi mai avea tihnă zi sau noapte, pană nu voi vedea ce se găseşte îndărătul uşii. De aceea nu mă voi mai clinti de aici până n—o vei deschide.

Credinciosul John înţelese că nu avea cale de ales, aşa că, cu inima grea şi oftând adânc, luă cheia potrivită din mănunchiul mare şi greu cu toate cheile castelului. După ce deschise uşa, intră primul, gândindu—se să ascundă tabloul, cu nădejdea că regele nu—l va observa, dar în zadar — acesta se ridică pe vârful picioarelor şi privi peste umărul său. Iar când văzu fecioara zugrăvită acolo, frumoasă şi scânteind în aur şi pietre preţioase, regele căzu ameţit la pământ. Slujitorul îl ridică, îl purtă pe pat şi se gândi întristat: ”*Blestemul s—a abătut asupra noastră. Cerurilor, cum se va sfârşi totul? ”*Turna apoi vin pe gâtul tânărului, până ce acesta îşi reveni în simţire, iar primele sale cuvinte fură:
—Cine este preafrumoasa zugrăvită în tablou?
—Este prinţesa Acoperişului de Aur, răspunse Credinciosul John.
—Dragostea mea pentru ea este atât de mare, zise regele, încât dacă toate frunzele copacilor ar avea grai, tot n—ar putea s—o cânte, însăşi viaţa mea depinde de câştigarea iubirii ei. Tu îmi eşti servitorul cel mai credincios şi trebuie să fii alături de mine.

Credinciosul John se gândi multă vreme cum să procedeze, fiindcă se spunea că era greu până şi să ajungi în prezenţa prinţesei. Până la urmă ticlui un plan şi—i spuse regelui:
—Toate obiectele ce o înconjoară pe prinţesă — mese, scaune, farfurii, pahare, boruri, şi toate mobilele — sunt făcute din aur. În visteria regatului tău se află cincizeci de chintale[22] de aur. Pune—i pe toţi aurarii din regat să făurească din aurul acesta felurite vase şi obiecte, păsări şi fiare nemaiîntâlnite, care o vor încânta pe prinţesă. Cu acestea ne vom duce la ea şi ne vom încerca norocul.

Regele îi chemă pe toţi aurarii, care munciră zi şi noapte, până ce, în cele din urmă, terminară obiecte nemaivăzute. După ce încărcară cu ele o corabie, Credinciosul John se îmbrăcă în straie de neguţător şi regele trebui să facă la fel, pentru ca să nu fie recunoscuţi de nimeni. Astfel deghizaţi, străbătură mările şi călătoriră până ajunseră în cetatea unde trăia prinţesa Acoperişului de Aur.

Credinciosul John îi spuse regelui să rămână pe corabie şi să—i aştepte întoarcerea.
—Voi încerca s—o aduc pe prinţesă cu mine, îi zise, aşa că ai grijă ca totul să fie pregătit, podoabele de aur să fie aranjate şi întreaga corabie să fie gătită.

Luă după aceea în şorţul său câteva lucruşoare din aur, coborî pe ţărm şi porni spre palat. Când ajunse în curtea acestuia, o fată frumoasă scotea apă din fântână cu două găleţi de aur. Pregătindu—se să

[22] Unitate de măsură pentru greutăţi egală cu 100 kg (n. tr.).

plece cu apa sclipitoare, ea se întoarse, îl văzu pe străin şi—l întrebă cine era.

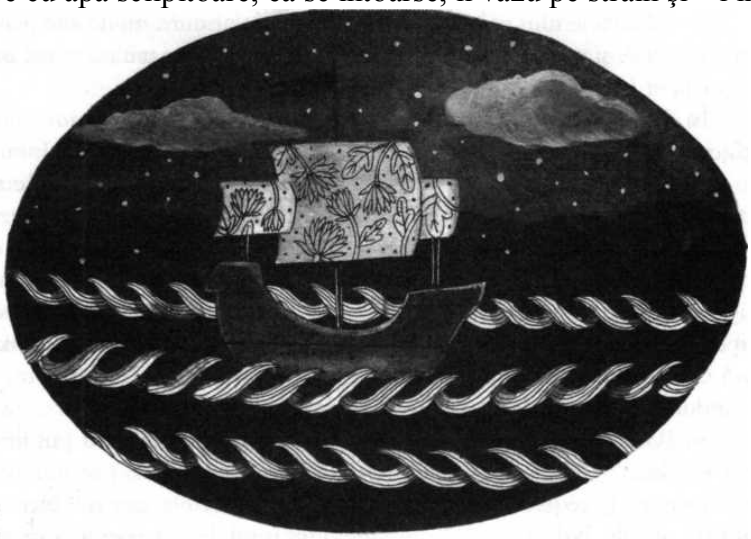

—Sunt neguţător, răspunse Credinciosul John şi, deschizându—şi şorţul, îi îngădui să arunce o privire.
—Doamne, strigă ea, ce lucruri minunate!

Lăsă găleţile jos şi examina pe rând obiectele din aur, apoi spuse:
—Prinţesa noastră trebuie să le vadă neapărat. Ei îi plac aşa de mult lucrurile din aur, că va dori să—ţi cumpere toată marfa.

Îl luă apoi de mână şi—l conduse în palat, deoarece era chiar slujnica prinţesei.

Când văzu obiectele, prinţesa se arătă încântată şi zise:
—Sunt atât de minunat lucrate, încât voi cumpăra tot ce ai. Credinciosul John îi răspunse:
—Eu nu sunt decât sluga unui neguţător bogat şi ceea ce se vede aici nu este nimic faţă de ce are stăpânul meu pe corabie. Mărfurile lui sunt mai minunate şi mai preţioase decât orice altceva a fost vreodată lucrat în aur.

Prinţesa dori ca totul să fie adus înaintea ei, dar Credinciosul John spuse:
—Obiectele sunt atât de numeroase, încât ar dura multe zile pentru a le aduce şi ar umple aşa multe odăi, încât nu ţi—ar mai rămâne un locşor liber în palat.

În felul acesta, dorinţa şi curiozitatea prinţesei fura şi mai mult aţâţate şi ea spuse:
—Condu—mă la corabia voastră. Voi merge eu însămi acolo şi voi vedea comorile stăpânului tău.

Credinciosul John fu încântat şi o conduse la corabie, iar când o văzu, regele îşi dădu seama că era chiar mai frumoasă decât fusese zugrăvită în tablou şi i se părea că inima avea să i se oprească dintr—o clipă în alta. Prinţesa sui la bordul corăbiei şi regele o conduse înăuntru, însă Credinciosul John rămase cu cârmaciul şi—i porunci să pornească de îndată.
—Ridicaţi toate pânzele, ca să zburăm peste ocean ca pasărea prin văzduh.

Între timp regele îi arăta prinţesei toate obiectele sale din aur — farfurii, pocale, boluri, păsări, animale şi tot soiul de fiare nemaivăzute. Multe ceasuri se scurseră aşa, iar prinţesa era atât de fericită, încât nici nu—şi dădu seama că porniseră pe mare. După ce văzuse şi ultimul lucruşor, îi mulţumi aşa—zisului neguţător şi se pregăti să plece spre palat, dar când se apropie de bordul corăbiei văzu că se aflau în larg, departe de ţărm, şi corabia gonea cu toate pânzele întinse.
—Vai mie, strigă ea, am fost înşelată şi răpită, iar acum mă aflu în mâinile unui neguţător! Mai bine moartă!

Regele îi prinse însă mâinile şi—i spuse:
—Nu sunt neguţător, ci rege cu sânge la fel de nobil ca al tău şi numai marea mea iubire pentru tine m—a împins să recurg la acest vicleşug. Prima dată când ţi—am zărit tabloul, am căzut la pământ fără cunoştinţă.

Când prinţesa Acoperişului de Aur auzi vorbele acelea, se linişti şi—l plăcu pe rege, astfel că se învoi să se mărite cu el.

Într—o bună zi pe când navigau către casă, Credinciosul John zări trei corbi care zburau spre ei. Se opri din ceea ce făcea şi—i ascultă, deoarece înţelegea graiul păsărilor.
—Aha, croncăni un corb, aşadar o aduce la palatul lui pe prinţesa Acoperişului de Aur!
—Da, vorbi al doilea corb, dar încă nu—i a lui.

—Ba da, zise al treilea, fiindcă stă lângă el pe corabie. Atunci primul corb spuse:
—Asta nu—i va fi de ajutor! Când vor ajunge la ţărm, un cal roib le va ieşi în întâmpinare. Regele va dori să—l încalece şi dacă o va face calul va dispărea în văzduh, iar el nu—şi va mai revedea niciodată mireasa.
—Şi nu există scăpare? întrebă al doilea corb.
—Ba da, dacă cineva va sări iute şi va omorî calul cu arma de la oblânc[23], atunci regele va fi salvat. Dar cine o va face? Iar acela care o ştie şi—i va spune va fi preschimbat în piatră de la glezne până la genunchi.

Al doilea corb zise:
—Eu ştiu chiar mai multe — chiar dacă va fi omorât calul, tânărul rege tot nu se va bucura de mireasa lui. Când vor intra împreună în palat, vor găsi într—o vitrină o cămaşă de nuntă care pare ţesută din aur şi argint, însă de fapt este din pucioasă şi catran. Când regele o va îmbrăca, îl va arde până la oase.
—Şi nu există vreun fel prin care să poată scăpa? întrebă al treilea corb.
—Ba da, dacă cineva va lua cămaşa cu mâinile înmănuşate şi o va arunca în foc, lăsând—o să ardă, atunci tânărul rege va fi salvat. Dar la ce bun? Cine ştie asta şi o va spune va fi preschimbat în piatră de la genunchi până la inimă.

Iar al treilea corb zise:
—Iar eu ştiu chiar mai multe — nici dacă va fi arsă cămaşa de nuntă, regele tot nu va rămâne cu mireasa lui. După nuntă, când regina va dansa, va păli pe neaşteptate şi se va prăbuşi ca moartă, iar dacă cineva n—o va ridica şi nu—i va suge trei picături de sânge din partea dreaptă pe care după aceea să le scuipe, ea va muri cu siguranţă. Dar dacă acel care ştie lucrul acesta îl va spune, va fi preschimbat în piatră din creştet până—n tălpi.

După ce terminară de vorbit, corbii zburară mai departe, dar Credinciosul John auzise totul şi de atunci era întruna trist şi mâhnit, fiindcă dacă nu i—ar fi spus stăpânului său ce auzise, atunci chiar el ar fi fost cauza nefericirii regelui, iar dacă i—ar fi mărturisit totul, ar fi plătit cu propria viaţă. În cele din urmă, îşi zise: ”*Voi fi alături de stăpânul meu, chiar dacă asta va însemna pierzania mea.”*

Când corabia lor trase la ţărm, se petrecu întocmai după cum spuseseră corbii şi un cal roib frumos le ieşi mândru în întâmpinare.
—Minunat! exclamă regele. Acesta este armăsarul care mă va duce la palat.

Tocmai se pregătea să—l încalece, când Credinciosul John sări iute, trase arma de la oblânc şi împuşcă animalul, omorându—l. Ceilalţi slujitori ai regelui, care nicicând nu—l avuseseră la inimă pe Credinciosul John, strigară:
—Ce păcat să ucizi un bidiviu aşa frumos care l—ar fi dus pe rege la palat!

Regele însă îi opri:
—Tăceţi şi lăsaţi—l în pace! El este de—a pururi John al meu cel Credincios. Nu putem şti în ce scop înţelept a procedat aşa.

Porniră la drum şi când ajunseră în palat, în sala cea mare se afla o vitrină în care se găsea cămaşa de nuntă ce părea pentru toţi ochii că ar fi ţesută din aur şi argint. Regele înainta şi tocmai se pregătea să o ia, când Credinciosul John, împingându—l într—o parte, prinse cămaşa cu mâinile înmănuşate, o aruncă iute în foc şi o lăsă să ardă. Ceilalţi slujitori murmurară din nou nemulţumiţi:
—Priviţi, a aruncat în foc cămaşa de nuntă a regelui! Dar tânărul rege spuse:
—Nu putem şti în ce scop înţelept a procedat el aşa. Lăsaţi—l în pace, este Credinciosul meu John.

Apoi nunta începu, iar după ospăţ se porni dansul şi mireasa se alătură dansatorilor, iar Credinciosul John o privea cu multă băgare de seamă. Pe neaşteptate, ea păli şi căzu la pământ ca moarta. De îndată, el sări într—acolo, o ridică în braţe şi o purtă într—o odaie, unde o întinse pe pat şi, îngenunchind lângă ea, îi supse din partea dreaptă trei picături de sânge pe care le scuipa. In scurt timp prinţesa răsuflă din nou şi—şi reveni, însă regele, care privise totul şi nu ştiuse temeiul pentru care Credinciosul John procedase aşa, se lăsă cuprins de manie şi porunci sa fie aruncat în temniţă.

În ziua următoare, Credinciosul John primi pedeapsa cu moartea prin spânzurare şi, când fu adus pe eşafod, rosti:
—Orice condamnat la moarte are dreptul să vorbească înainte de a fi executat. Am şi eu dreptul acesta?

---

[23] Partea din faţă, puţin ridicată, a şeii (n. tr.).

—Da, încuviinţă regele, îţi acordăm acest drept. Atunci Credinciosul John urmă:
—Am fost condamnat pe nedrept, deoarece ţi—am fost mereu loial. Povesti după aceea cum auzise convorbirea dintre corbi pe mare
şi cum fusese nevoit să procedeze în felurile acelea pentru a—şi salva stăpânul. Atunci regele strigă:
—Vai mie, Credinciosule John, iertare, iertare! Dezlegaţi—l! Dar până când să rostească ultimul cuvânt, slujitorul căzuse deja
fără viaţă la pământ, transformat în stana de piatră. Regele şi regină erau disperaţi. Regele
zise:
—Cât de nedrept am răsplătit o credinţă atât de mare! Porunci apoi ca statuia în care se transformase Credinciosul John să fie dusă în iatacul său, în apropierea patului, şi de câte ori o privea, izbucnea în lacrimi şi spunea:
—Vai, de—aş putea sâ te readuc la viaţă, cel mai credincios dintre slujitorii mei!

După o vreme, regina născu doi băieţi gemeni, care crescură şi erau o continuă bucurie pentru ei. într—o zi, pe când regina era la biserica şi copiii se jucau cu tatăl lor, el privi iarăşi îndurerat statuia şi, suspinând, zise:
—Vai, de—aş putea să te readuc la viaţă, credinciosul meu John!
—Mă poţi readuce la viaţă, vorbi statuia pe neaşteptate, dacă eşti pregătit să sacrifici ce—ţi este cel mai scump.
—Pentru binele tău, strigă regele, aş renunţa numaidecât la tot ce am pe lume!
—Voi învia, continuă statuia, dacă vei tăia cu propria mâna capetele copiilor tăi şi mă vei unge cu sângele lor.

Regele se îngrozi când auzi că trebuia să—şi ucidă propriii copii, dar când se gândi la fidelitatea Credinciosului John şi la felul în care acesta îşi sacrificase viaţa pentru el, trase sabia şi cu mana lui reteză capetele băieţilor. Iar după ce unse statuia cu sângele lor, aceasta învie şi Credinciosul John apăru din nou întreg şi zdravăn înaintea sa şi—i spuse regelui:
—Credinţa ta trebuie răsplătită.

Luă capetele copiilor şi le puse pe trupurile lor, unse rănile cu propriul lor sânge şi peste un minut ei erau iarăşi vii şi se jucau de parcă nu s—ar fi întâmplat nimic. Regele era în culmea fericirii atunci şi, când o văzu pe regină apropiindu—se, îi ascunse pe toţi trei într—un dulap mare. Când regina intră în odaie, o întrebă:
—Te—ai rugat la biserică?
—Da, răspunse ea, şi gândurile mele s—au întors întruna la Credinciosul John şi la suferinţele pe care i le—am pricinuit noi.
—Iubită soţie, zise atunci regele, îl putem readuce la viaţă, însă preţul cerut este viaţa fiilor noştri. Pe ei trebuie să—i sacrificăm.

Regina albi la faţă şi inima i se opri o clipă, dar cu toate astea răspunse:
—Îi datorăm preţul acesta pentru marea lui loialitate.

Regele se bucură auzind—o, căci văzu că şi ea gândea ca el, aşa că deschise dulapul şi—i scoase dinăuntru pe Credinciosul John şi pe copii, spunând:
—Lăudat fie Domnul! Credinciosul John este din nou liber, iar noi nu ne—am pierdut copilaşii.
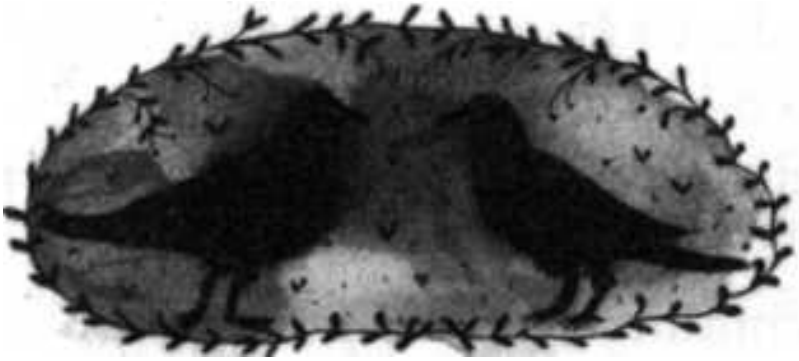
Îi povesti după aceea soţiei sale tot ce se petrecuse şi trăiră fericiţi până la adânci bătrâneţi.